

JÁSZBERÉNY VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

ELŐTERJESZTÉSEK FEDŐLAPJA

Az előterjesztés címe, tárgya:	Előterjesztés Jászberény Város Esélyegyenlőségi Programjának elfogadására
Az előterjesztő megnevezése:	Dr. Szabó Tamás polgármester
Az előterjesztés Képviselő-testület általi tárgyalásának időpontja:	2018. szeptember 12.
Mellékletek száma:	1 db
Mellékletek megnevezése:	Jászberény Város Esélyegyenlőségi Programja
Feladatot jelent:	Érintett Bizottságok elnökei
	Érintett Irodák vezetői
Véleményező bizottság:	Humán Erőforrás Bizottság
Egyéb véleményező szerv:	Roma Nemzetiségi Önkormányzat
Előkészítésben részt vevő kabinettitkár neve, aláírása:	Dr. Birinyi Alexandra
A törvényességi ellenőrzésre való leadás időpontja:	2018. augusztus 3.
Törvényességi ellenőrzést végző neve, aláírása:	Kovács Szilvia
Az előterjesztés nyílt/zárt ülésen tárgyalandó: A zárt ülés elrendelésének indoka:	Nyílt
	-
Az ügyirat iktatószáma:	PH/1307-40/2018
Előkészítésben résztvevők:	Kóczián-Patkó Anett, Gáspár Csaba, Nagy Beatrix, Turucz Edina

Előterjesztés

Jászberény Város Esélyegyenlőségi Programjának elfogadására

Tisztelt Képviselő-testület!

A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) a 265/2013. (IX. 11.) határozattal fogadta el az **öt évre** szóló Jászberény Város Esélyegyenlőségi Programját (a továbbiakban: Program). Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 31. § (4) bekezdése előírja, hogy a helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a helyzetelemzés során feltárt helyzet esetleges megváltozását kétfévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.

Az Ebktv. 31. § (6) bekezdése alapján a települési önkormányzat az államháztartás alrendszereiből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az Ebktv. rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik. Ezen jogszabályi rendelkezést az Ebktv. 64/A. §-a előírása szerint 2013. július 1-jétől kell alkalmazni.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet (a továbbiakban: HEP rendelet) meghatározza azokat a kötelező tartalmi elemeket, amik szükségesek a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő esélyegyenlőségi program elfogadásához. A Program az öt célcsoport helyzetének a bemutatásából, az ezekből megállapított és beazonosított problémák leírásából, valamint a problémák kezelése érdekében tenni kívánt intézkedésekből áll össze. Az öt célcsoport nevesítve a következő: mélyszegénységben élők és romák; gyermekek; idősek; nők; fogyatékkal élők. A helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 6. § (3) bekezdés b) pontja alapján, ha a felülvizsgálat miatt szükséges, a települési önkormányzat új helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

A Program létrejöttének alapja – a helyi dokumentumokon kívül – a Türr István Képző és Kutató Intézet által meghatározott kötelező adattáblák kitöltése. A felülvizsgálat során egyes célcsoportokra vonatkozó adatokat 2013-tól 2018-ig kellett vizsgálni, ennek megfelelően jelen Program az elmúlt 5 év elemzését tartalmazza. Az adatok meghatározásában segítségül használtuk az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszert, az ún. TEIR rendszert, ahol több statisztikai online felület került összekapcsolásra, azonban az onnan lekérhető adatok nem voltak elegendőek a kötelező adattáblák kitöltéséhez. A még teljesebb helyzetelemzés érdekében az önkormányzat maga is végzett adatgyűjtést.

Az elkészült Program rávilágít a helyi problémákra, javaslatot tesz a beavatkozás módjára, nevesítve azok felelőseit és a határidőket. Rangsorolja azokat a feladatokat, amelyek megvalósítása nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű célcsoportok esélyegyenlőségének biztosítása érdekében. Természetesen szükséges a jövőben még egyes részterületek pontosabb feltérképezése is, így alapvető feladatként került megjelölésre az adatok további gyűjtése és azok utólagos elemzése.

Az előterjesztő részben foglaltak alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az alábbi határozati javaslat – egyszerű többséggel történő – elfogadására.

Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének

.../2018. (IX. 12.) határozata

Jászberény Város Esélyegyenlőségi Programjának elfogadásáról

A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdésében biztosított hatáskörében eljárva, valamint a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 6. § (3) bekezdés b) pontja alapján elfogadja – jelen határozat mellékletét képező – Jászberény Város Esélyegyenlőségi Programját.

Határidő: folyamatos

Felelős: érintett irodák vezetői
érintett Bizottságok elnökei

Erről:

1. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal – Szolnok,
2. Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság – Szolnok,
3. PH Humán és Önkormányzati Igazgatási Iroda – helyben,
4. PH Városfejlesztési Iroda – helyben,
5. PH Városüzemeltetési Iroda – helyben,
6. PH Közgazdasági Iroda – helyben,
7. PH Államigazgatási Iroda – helyben,
8. PH Adóigazgatási Iroda – helyben,
9. PH Számviteli Iroda – helyben,
10. PH Jogi és Önkormányzati Iroda – helyben,
11. Képviselő-testület valamennyi Bizottsága,
12. Képviselő-testület valamennyi tagja,
13. Irattár *é r t e s ü l*.

Jászberény, 2018. augusztus 29.

Dr. Szabó Tamás s. k.
polgármester

Helyi
Esélyegyenlőségi
Program

Jászberény Városi Önkormányzat

2018-2023

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	9
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (a továbbiakban: HEP HE)	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	50
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	77
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	81
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	108
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	116
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	117
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (a továbbiakban: HEP IT).....	119
1. A HEP IT részletei	119
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	119
A beavatkozások megvalósítói.....	121
Jövőképünk	123
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	139
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	145
3. Megvalósítás.....	149
A megvalósítás előkészítése	149
A megvalósítás folyamata.....	149
Monitoring és visszacsatolás.....	150
Nyilvánosság	150
Érvényesülés, módosítás	152
4. Elfogadás módja és dátuma.....	153

Bevezetés

Összhangban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Jászberény Városi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat. A Helyi Esélyegyenlőségi Programok elkészültét és felülvizsgálatát a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (SZGYF) alkalmazásában álló esélyegyenlőségi mentorok segítik 2016 évtől a Türr István Képző és Kutató Intézet (TKKI) helyett (módosította: 253/2016. (VIII. 24.) Korm. rendelet egyes kormányrendeleteknek a Türr István Képző és Kutató Intézet megszűnésével összefüggő módosításáról szóló 3.§ a) pontja) a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm.rendelet 2.§ (1) bekezdése alapján.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal (a továbbiakban: HEP) összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

Jászberény városa elkötelezett az esélyegyenlőség megteremtésének területén. (A helyzetelemzéshez kapcsolódó adatokat a HEP-hez tartozó melléklet adattáblái tartalmazzák.) A HEP-ben közölt rövid leírások és elemzések a 2013-as munka megindításának folytatását jelzik. Alapvető feladat tehát az előző évekhez hasonlóan az adatok további gyűjtése és utóelemzése, majd szükség esetén a HEP felülvizsgálata és korrekciója. A Helyi Esélyegyenlőségi Program minél szakszerűbb elkészítése, valamint a célcsoportok hatékony megközelítése érdekében esélyegyenlőségi képzésen vett részt a Polgármesteri Hivatal két munkatársa, mely képzésen megszerzett ismeretek az eredményes munkavégzésen túl a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatának hatékonyságához és annak eredményességéhez is jelentős mértékben hozzájárul.

A település bemutatása

Jászberényi Járás

A járás a magyar közigazgatás jellegzetes intézménye volt évszázadokon át. A járás a megye részét alkotó, annak felosztásával kialakított, községeket – 1950-1954 között esetleg városokat is – magába foglaló közigazgatási területi egység volt Magyarországon.

A járások határai gyakran változtak, sokszor természeti, gazdasági, földrajzi, táji határokat, történeti, néprajzi csoportokat követtek. Sok esetben elnevezésükben is utaltak ilyen összefüggésekre. A járási beosztás tehát meglehetősen változékony volt, nem volt a közigazgatási beosztás stabil, kiszámítható eleme. A járások száma Magyarországon az 1950-es években megemelkedett, majd fokozatosan csökkent, egészen az 1983. december 31-i megszűnésükig.

A Jászberényi járás Jász-Nagykun-Szolnok megyéhez tartozó járás Magyarországon 2013-tól, székhelye Jászberény. Területe 617,01 km², 2015. évi adatok szerint állandó népesség száma 50 414 fő, népsűrűsége 81 fő/km² volt.

Három város (Jászberény, Jászárokszállás és Jászfényszaru) és hat község (Jászágó, Jászboldogháza, Jászfelsőszentgyörgy, Jászfákóhalma, Jásztelek, Pusztamonostor) tartozik hozzá.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A Jászberényi járás az 1950-es járásrendezés során jött létre 1950. június 1-jén az addigi Jászsági felső járás nevének megváltoztatásával. Területe 1961-ben, a szomszédos Jászapáti járás megszűnésekor jelentősen megnőtt, amikor annak községeit kettő kivételével idecsatolták. A kettő közül az egyiket, Jászladányt, 1974-ben csatolták ide a Szolnoki járástól. A Jászberényi járás korábbi neve Jászsági felső járás volt, székhelye mindvégig Jászberény volt. 1983. december 31-én valamennyi járás megszűnt, a Jászberényi is.

A magyar kormány 2011 augusztusában közreadott önkormányzati reformtervezete szerint ismét létrehozott járásnak nevezett közigazgatási egységeket. A járások 2013-ban jöttek létre ismét Magyarországon.

Jászberény bemutatása

A Jászság fővárosa, a közel 27 ezres lélekszámú Jászberény kellemes hangulatú, műemlékekben gazdag alföldi kisváros. Jászberény élénk kulturális élete és magas színvonalú művészeti programjai, sportrendezvényei minden évben látogatók ezreit vonzzák a jászok földjére.

Jászberény gazdasági jelentősége és vonzáskörzete több szinten is túlmutat a jelenleg köré szerveződött 8 település által alkotott járás keretein. A városban több munkáltató a járási határokon jóval túlnyúló területekről is foglalkoztat munkaerőt.

A város népességdinamikája gazdasági jelentőségének és területi szerepkörének megfelelően alakult az elmúlt évszázadban. Eszerint a város állandó népessége a gazdaság, mezőgazdaság fejlődésének köszönhetően fokozatosan növekedett és 1920-ban már meghaladta a 30 ezer főt. Ezután volt egy megtorpanás és csökkent a lakosságszám 1949-ig, amikor 27.528 fő lakost számlált a város. Az ötvenes éveket követően gyors gazdasági fejlődés indult el a településen. Ennek köszönhetően egyre növekedett a város lakosságszáma és 1980-ra elérte az eddigi legmagasabb lélekszámot, a 31.162 főt. Ettől az évtől kezdődően ismét a csökkenés vette kezdetét, ami a napjainkig tart. A 2013. évi népszámlálás adatai alapján az állandó népesség 26.622 fő a településen, 2015. évben az állandó népesség száma 26.466 fő.

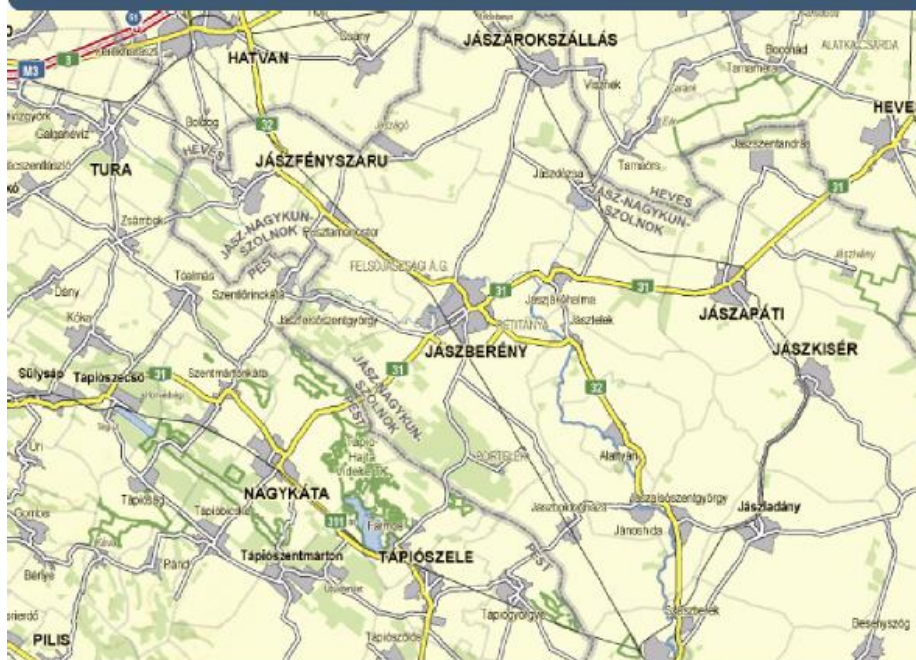
A település gazdasági dinamikája hasonlóan mutatja a változásokat, mint azt a népességdinamikai változásoknál is említettük. Viszont a társas vállalkozások száma 1999 óta folyamatosan emelkedő tendenciát mutat. Így összességében elmondható, hogy a gazdasági dinamikát mutató vállalkozói aktivitás városi szinten 2004-ig javuló képet mutatott - egyetlen év kivételével, mely 2001. év volt.

A munkanélküliség a gazdasági dinamika egyik indikátora, amelyről az esélyegyenlőségi terv tartalma miatt külön kell szólni. Jászberényben a munkanélküliség mutatói viszonylag kedvezőbb képet mutatnak a megyei és az országos értékekhez képest. Így a régió és a megyén belül is kedvezőbb helyzetben van. 2000 óta a város munkanélküliségi területi mutatója stabil és alacsony értékű volt, kivéve a 2005-ös évet.

A település

A korábbi leírásból kitűnik, hogy Jászberény, mint járási központ is funkcionál, a maga középvárosi jellemzőivel. A lakónépesség jellemzően 27 ezer fő körül mozog a városban (Lásd a HEP melléklet táblázatait). A 2007 óta rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy minimális változás figyelhető meg. 2007-ben a lakónépesség 27.302 fő volt, ez a 2011. évi népszámlálás adatai szerint 26.945 fő. A 2007-2017 közötti időszakot vizsgálva megállapítható, hogy a lakónépesség a 2007-es állapotokhoz képest csökkenő tendenciát mutat, az utolsó két év tekintetében viszont minimális emelkedést mutat, 2017-ben ez az adat 26.360 fő volt.

Jászberény

Terület: 221 km²

Lakónépesség: 26 360 fő

Jogállás: Város

Járás: Jászberényi

Megye: Jász–Nagykun–Szolnok

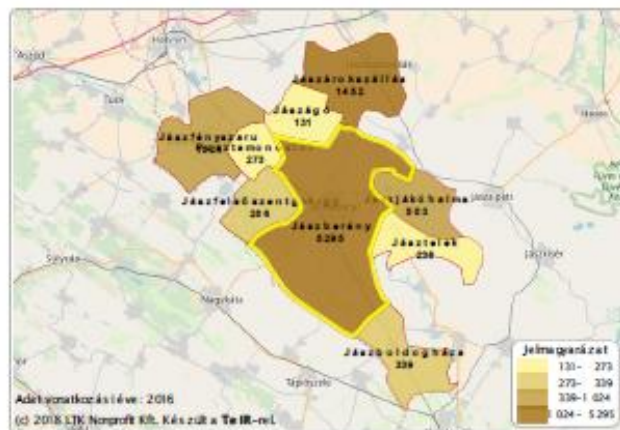
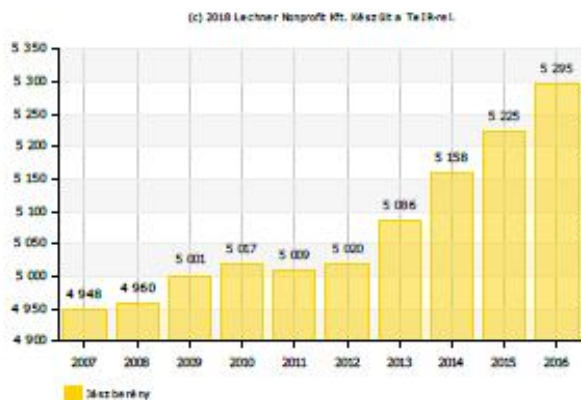
Társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: Nem

Jelentős munkanélküliséggel sújtott település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: Nem

A város állandó népességének korosztályi megoszlását vizsgálva (Lásd a HEP melléklet táblázatait) megállapítható, hogy a nők száma magasabb, mint a férfiaké. Az egyes korosztályi megoszlást is áttekintve azonban jól látható, hogy a nők száma magasabb arányt a 60 év feletti korosztályban mutat, amely illeszkedik ahhoz az országos tendenciához, hogy a férfilakosság halandósága az aktív korúakon belül magasabb.

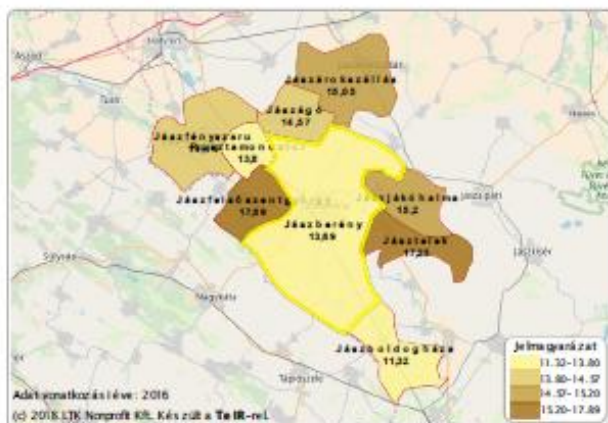
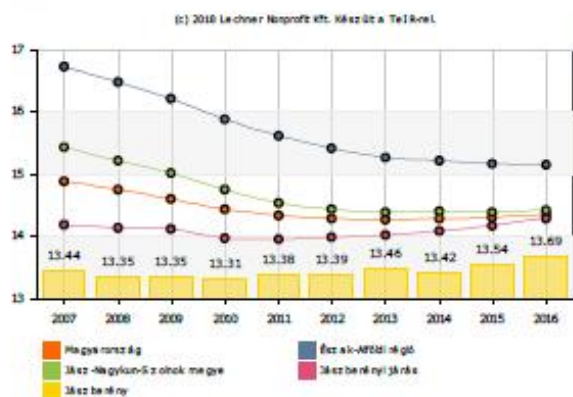
Állandó népességből a 65-x évesek száma (fő)

Az adott területen lakóhellyel rendelkező 65-x éves személyek száma. Két népszámlálás között továbbvezetett adat az évenkénti természetes népmozgalmi (születés, halálozás, házasságkötés, bejegyzett élettársi kapcsolat, válás) és vándorlási (belföldi, nemzetközi) statisztikák adatai alapján.

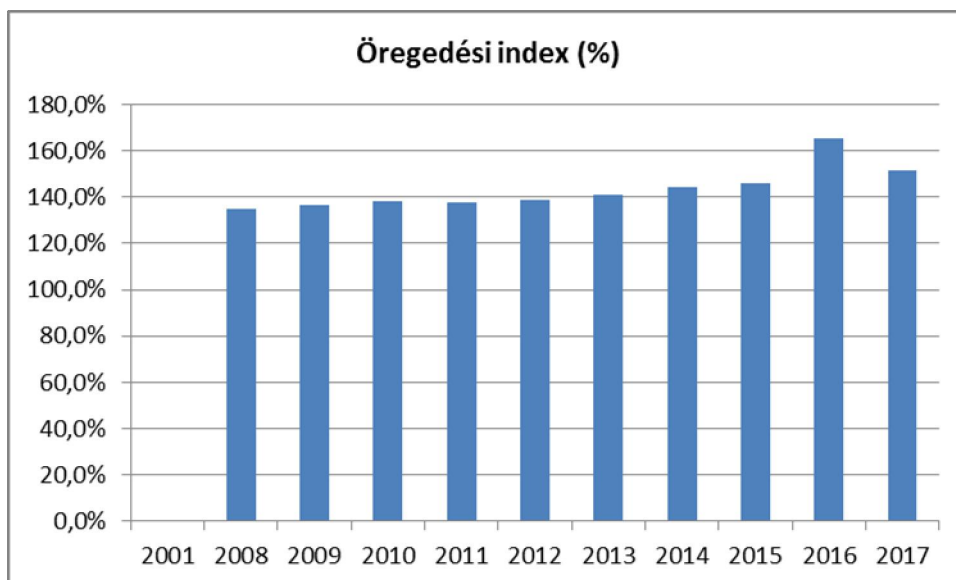
Állandó népességben belül a 0-14 évesek aránya (%)

Az adott területen lakóhellyel rendelkező 0-14 éves személyek aránya. Két népszámlálás között továbbvezetett adat az évenkénti természetes népmozgalmi (születés, halálozás, házasságkötés, bejegyzett élettársi kapcsolat, válás) és vándorlási (belföldi, nemzetközi) statisztikák adatai alapján.

A népességszerkezet jellemzői egyértelműen mutatják, hogy előregedő népességszerkezet jellemzi a várost (Lásd 3. számú táblázat.). A vonatkozó adatok 2008-tól állnak rendelkezésre, ekkor a 65 év feletti korosztály 4690 fő volt, míg ebben az évben a 0-14 éves korosztály száma 3680 fő volt, tehát az öregedési index 134,78 %-os. Ez az emelkedés figyelhető meg végig a vizsgált időszakban, 2011-ben ez az adat 137,6 %-os. Megállapítható, hogy Jászberény városát előregedő népességszerkezet jellemzi, amely 2011-ben 137,6 %-os arányt mutat.

A 2015. évtől 2017. évig látható, hogy szintén továbbra is előregedő népességszerkezet jellemzi a várost. A 2016. évben a 65 év feletti korosztály 5295 fő volt, míg ebben az évben a 0-14 éves korosztály száma 3615 fő volt, tehát az öregedési index 146,47 %-os. A 2017-es évben az öregedési index 151,48 %-os. Ez az emelkedés figyelhető meg végig a vizsgált időszakban.

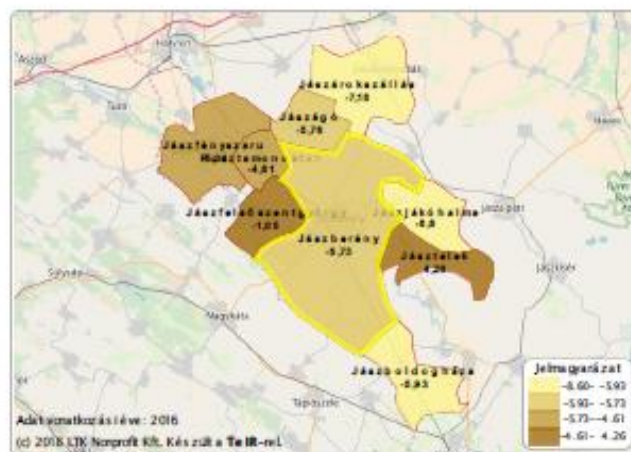
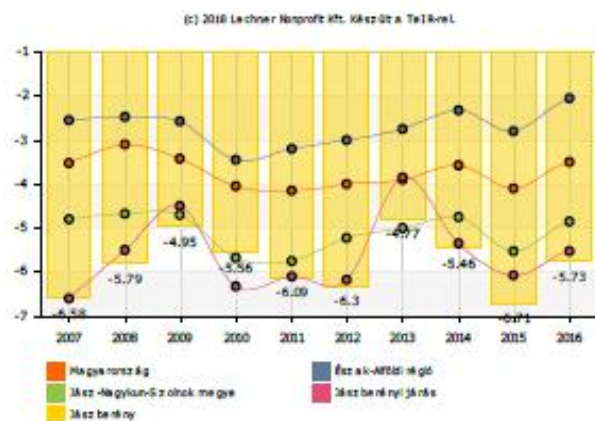

A településen 2008 és 2016 között állnak rendelkezésre vándorlási adatok (Lásd a HEP melléklet táblázatait). Ezekből megállapítható, hogy a településre minimális bevándorlás jellemző, amely központi jellegének köszönhető. 2011-ben ez 21 fő bevándorlási egyenleget jelentett, amely 450 fős bevándorlásból és 429 fős elvándorlásból adódott.

2016-ban a vándorlási adatokat tekintve 506 fő odavándorló volt, míg az elvándorlás nőtt a 2013-as év és előzőekhez képest, 2014-ben 430 fő, 2016-ban pedig 489 fő.

Természetes szaporodás, fogyás (ezrelék)

Az élveszületések és a halálozások különbsége ezer lakosra vetítve.

A természetes szaporodás adatait vizsgálva (Lásd a HEP melléklet táblázatait) látható, hogy 2008 és 2016 között a halálozások száma mindig magasabb, mint az élve születések száma. Ez az adat 2011-ben 241 születést és 405 halálozást jelent. A vizsgált időszak jellemző számai is ehhez hasonlóak. Az élve születések száma 2008-ban 259 fő, 2009-ben 270 fő, 2010-ben 221 fő. A halálozások száma ugyanezen időszakban 416, 404 és 371 fő volt. . Az élve születések száma 2014-ben 242 fő, 2015-ben 243 fő, 2016-ban 231 fő. A halálozások száma ugyanezen időszakban 395, 419 és 385 fő volt.

A település lakosságszámának csökkenése elsősorban az alacsony születés számból, és az időskorúak magas lélekszámából eredő természetes fogyás eredménye. Mindez azonban, ahogy már említésre került, nem helyi jelenség, hiszen megyei és országos szinten is egyaránt tapasztalható.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség egy olyan általános, egyetemes alapelv, melyet az élet minden területén alkalmazni kell, és amelynek érvényesülni kell mindig és mindenhol, különös tekintettel a gazdasági, társadalmi, kulturális és családi életre.

Az esélyegyenlőség érvényesülése egy olyan szemléletmódot jelent, amely mentén a társadalom gazdagabbá, konfliktus mentesebbé válhat. Nem csupán alapvető jogi normákról beszélhetünk csupán, amikor a diszkrimináció, vagy egyéb megkülönböztetés ellen szót kell emelni, és biztosítani az esélyegyenlőség, egyenlő hozzáférés vagy egyenlő bánásmód elvét, hanem ezt szemléletként szükséges elterjeszteni, hogy a felnövekvő generációk számára ez természetes legyen.

Valljuk, hogy minden embert ugyanazok a jogok és lehetőségek illetnek meg, függetlenül a nemétől, korától, bőrszínétől, vallásától, nemzetiségétől, nyelvétől, politikai hovatartozásától, gondolataitól, beállítottságától, fogyatékosságától.

Az Európai Unió alapvető értékei közé tartozik az egyenlőség és a szolidaritás. A szolidaritás jelenti az egymás különbözőségének elismerését és elfogadását, az egymás iránti tiszteletet és megértést. Közös, kölcsönös kötelesség és segítségvállalás, melynek célja az embercsoportok közötti gazdasági, társadalmi igazságtalanság enyhítése, az esélyegyenlőség megteremtése.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program (a továbbiakban: HEP) átfogó célja

Jászberény Városi Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP Intézkedési Terv tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis létrehoztuk a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat, amely 2015. évben ez el is kezdődött. A HEP Fórum első alkalommal 2016. február 29. napján került megtartásra a Jászberényi Polgármesteri Hivatal nagytermében.

A romák és mélyszegénységben élők munkacsoport ülése 2016. évben öt alkalommal ült össze februárban, márciusban, áprilisban, júniusban és októberben.

A nők munkacsoport ülése 2016. évben két alkalommal ült össze, februárban és májusban.

Az idősek munkacsoport ülése 2016. évben két alkalommal ült össze, februárban és márciusban. 2018. augusztus hó 16. napján ülésezett.

A fogyatékos személyek munkacsoport 2016. évben február hónapban ülésezett.

A gyermekek munkacsoport első ülése is 2016. február hónapban volt esedékes, majd a következő 2017 júniusában. A HEP Fórum második alkalommal 2017. augusztus hó 1. napján került megrendezésre. A HEP Fórum harmadik alkalommal 2018. június hó 20. napján ülésezett.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI. 5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A 2018. évben a helyi szabályozás dokumentumai a jelen állapot szerint aktualizálódtak.

- Jászberény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája - 2015
- Jászberény Város Esélyegyenlőségi Programja – 2013-2018; 2015. évi és 2017. évi felülvizsgálat
- Jászberény Város Önkormányzatának Esélyegyenlőségi Terve – 2017
- Jászberény Város Sportkonceptiója - 2015-2019
- Jászberényi Ifjúsági Stratégia - 2016
- Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének a települési támogatásról szóló 4/2015. (II. 16.) önkormányzati rendelete
- Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének az újszülöttek életkezdési támogatásáról szóló 4/2016. (III. 10.) önkormányzati rendelete
- Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének az önkormányzati védőoltási programról szóló 5/2016. (III. 10.) önkormányzati rendelete
- Jászberény Város Önkormányzata Képviselő-testületének a hulladékszállítási és kezelési közszolgáltatási díj megfizetéséhez való méltányossági hozzájárulásáról szóló 12/2003. (III.28.) sz. rendelete
- Jászberény Város Önkormányzata Képviselő-testületének a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásról, annak igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló 9/2014. (III.14.) önkormányzati rendelete
- Jászberény Város Önkormányzata Képviselő-testületének a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, annak igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló 10/2010. (IV.1.) önkormányzati rendelete

- Jászberény Város Önkormányzata Képviselő-testületének a „Bursa Hungarica” Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat elbírálásának szabályairól szóló 28/2005. (IX.16.) önkormányzati rendelete
- Jászberény Város Önkormányzata Képviselő-testületének az otthonteremtés önkormányzati támogatásáról szóló 20/2012. (IV.12.) önkormányzati rendelete
- Jászberény Város Önkormányzata Képviselő-testületének Szakképzési Ösztöndíj Programról szóló 49/2013. (XII.12.) önkormányzati rendelete
- Jászberény Város Önkormányzata Képviselő-testületének Jászberény város sportjáról szóló 12/2012. (III.19.) önkormányzati rendelete

A felsorolt dokumentumok mindegyike eltérő mélységben ugyan, de foglalkozik a hátrányos helyzetű csoportok esélyegyenlőségének kérdésével. Ezek közül kiemelendő a 2015-ben elkészült Integrált Településfejlesztési Stratégia, amelynek szerves részét képezi az anti-szegregációs terv. Ez a dokumentum külső szakértő kontrolljával készült, amelyben felmérésre kerültek a város szegregátumai az alacsony státuszú lakosság esélyegyenlőségének megteremtése céljából.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az alábbiakban a városban rendelkezésre álló fejlesztési dokumentumok rövid strukturális, tartalmi áttekintését adjuk.

JÁSZBERÉNY VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA (a továbbiakban: IVS)
2015

A dokumentum része az Antiszegregációs Terv, amely a roma célcsoport jellemzőit tekinti át. Az IVS kiemelt feladata a város hátrányos helyzetű népessége számára az esélyegyenlőség biztosítása és területi koncentrációik (szegregátumaik) oldása, valamint azok kialakulásának megakadályozása. Az IVS a KSH adatszolgáltatás alapján nevesíti a szegregátumok kritériumainak megfelelő területeket és az Anti-szegregációs tervben meghatározza a város által végrehajtandó beavatkozások körét, részletezi a beavatkozások kivitelezésére vonatkozó feltételrendszert. Részletes megállapításait lásd a vonatkozó résznél.

Jászberény Város Esélyegyenlőségi Programja - 2017.

Időbeli hatály: 2011. április 1.-től 2018. szeptember 11-ig.

Területi hatály: Jászberény Város közigazgatási területe.

A terv megfogalmazza, hogy a helyzet esetleges változását két évente át kell tekinteni és az áttekintés alapján, szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni.

Benne:

- A program fontos célkitűzése a diszkriminációmentesség és a szegregációmentesség.
- Területek: lakhatás, foglalkoztatás, környezet, közlekedés, oktatás, valamint az egészségügyi- és szociális ellátáshoz való hozzájutás

Az esélyegyenlőségi programnak az alábbi intézkedéseket kell kiemelten vizsgálnia:

- a szegregátumok felülvizsgálata szükséges a 2012. évi népszámlálások tükrében;
- speciális programok szervezése a női munkavállalók részére; rugalmas foglalkoztatási formák megismertetése a foglalkoztatókkal, adaptációs modellek kidolgozása és megismertetése;
- a nőknek szóló, vagy nőket is érintő programok összegyűjtése és információs csatornákon történő terjesztése;

- olyan szociálpolitikai intézkedések kiszélesítése helyileg, melyek a munkaképes fiatalságot a városban tartják, ill. a születési arányt kedvezően befolyásolják, segítik a családokat a gyermekvállalásban.

JÁSZBERÉNY VÁROS SPORTKONCEPCIÓJA - 2015-2019

A koncepció továbbra is kiemelten foglalkozik a gyermek-és ifjúsági sporttal.

- benne az oktatási intézmények lehetőségeivel a megfelelő mozgás – és egészségfejlesztés biztosításában.

Benne:

Óvodai, iskolai egészségfejlesztés programjainak összegyűjtése

- a gyógytestnevelés biztosításának lehetőségei
- az egészséges életmódra nevelés kiemelése
- tartáshibák időbeni kiszűrése, felmérések, szűrőprogramok
- korrigáló, gyógytestnevelési program kiépítése

feladatok megfogalmazása:

- a sport-és egészségnevelés területén az egyes oktatási szinteken, intézményekben
- a fiatalok sport - és szabadidős lehetőségeinek biztosítása
- a város iskoláiban hatékonyan valósuljon meg a mindennapos testnevelés
- a kiemelkedő sporttevékenység- és eredmény éves gyakorissággal kerüljön elismerésre
- benne: diáksport, gyógytestnevelés, utánpótlás nevelés, városi sportiskola, sportturizmus, versenysport, szabadidősport

Külön foglalkozik a koncepció a fogyatékkal élők sportolási lehetőségeivel. Az Önkormányzat a sporttal kapcsolatos célkitűzések megvalósítása során támogatandó feladatnak tekinti a település polgárai számára a szabadidősport, a gyermek- és ifjúsági sport, a nők és családok sportjának, valamint a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok és fogyatékosok sportjának segítségét.

Az Önkormányzat biztosítja a fogyatékkal élők számára a tulajdonában lévő sportlétesítmények kedvezményes használatát, vagy a bizottsági keretből kiemelten támogatja a használati igényt.

Az áttekintett dokumentumok tartalmi elemei jelzik, hogy a város a különböző dokumentumokban részben foglalkozott az esélyegyenlőségi célcsoport jellemzőivel.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A HEP négy évvel ezelőtti felülvizsgálatakor került átszervezésre a Jászsági Többcélú Társulás, amely többek között a köznevelési feladatok ellátását is végezte.

A 2013. évben a Jászsági Többcélú Társulásból alakult át a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás. A város térségi szerepét erősítik azok a települések közötti társulási együttműködések, amelyekben Jászberény vezető szerepet tölt be, ilyen volt 2013-ban a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás, melynek feladata a családsegítés és a gyermekjóléti ellátás volt.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A HEP összeállításakor nem állt rendelkezésre minden adat. Ennek okai között az alapvető adatforrásként megnevezett TEIR hiányosságai állnak, amelyek nem közölnek 2017. évi adatokat, illetve több helyen a közölt adatok nem pontosak, hiányosak. Ezeket az önkormányzat a rendelkezésre álló humán erőforrással igyekezett kiegészíteni, pótolni, hogy megalapozott, releváns adatokkal rendelkező HEP születhessen. Az önkormányzati adatgyűjtésen túlmenően az önkormányzat felvette a kapcsolatot az egyes esélyegyenlőségi területhez kapcsolódó intézményekkel, szervezetekkel, vállalatokkal, hogy minél pontosabb adatszolgáltatás valósulhasson meg. Ennek eredményeit így sikerült beépíteni a HEP-be. Fontos feladat azonban, hogy az adatgyűjtés és pontosítás a következő időszakban is megvalósuljon, erre az önkormányzat által kijelölt felelősnek kiemelt figyelmet kell a jövőben fordítania.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelmi helyzet elemzéséhez a településen alapvetően a TEIR-ben található adatok szolgáltatják az alapot.

Ezek alapján megállapítható, hogy 2008 és 2016 között a 15-64 év közötti lakónépesség folyamatos csökkenést mutat. Ez igaz a nők és a férfiak esetében egyaránt. A nyilvántartott állás keresők száma viszont sajnálatos módon nőtt. A 2008-as évben 3,55%, míg 2011-ben 5,3% volt. Az adatokból jól látszik, hogy a 2009. évben már éreztette hatását a gazdasági világválság. 2009-ben kiugró volt a nyilvántartott állás keresők száma, ez a teljes 15-64 közötti népességre vetítve 6,43% volt. A nők esetében alacsonyabb volt ez az arány 5,47%-kal, míg a férfiak esetében 7,63%. A férfiak magasabb aránya 2009-től jellemző, 2011-ben 5,01% volt a nő, míg 5,59% a férfi nyilvántartott állás keresők száma.

A nyilvántartott állás keresők száma 2015. évben 3,36%, a 2016. évben 3,22%, ami a 2012 és 2013. évhez képest pozitív változás, hogy csökkent a nyilvántartott állás keresők száma, viszont a 2017. évben újabb emelkedés tapasztalható.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat az Flt.-ben és a Möt.-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A foglalkoztatás területét tekintve elsődlegesen a nyilvántartott állás keresők számáról állnak rendelkezésre adatok. A nyilvántartott állás keresők száma a korcsoportos bontását vizsgálva megállapítható, hogy foglalkoztatás tekintetében leginkább veszélyeztetett helyzetben az 50 év feletti munkavállalók vannak, hiszen a 2016-es adatok szerint ott a legnagyobb arányú a munkanélküliség (18,1%).

Az országos tendenciák az alábbi képet mutatják:

2013 I. negyedévében a munkanélküliek száma 509 ezer fő, a munkanélküliségi ráta 11,8% volt. Míg a férfiak munkanélküliségi rátája 0,4 százalékponttal emelkedett az előző év azonos időszakához képest, addig a nőké ugyanennyivel csökkent. Mind a munkanélküliek 509 ezer fős létszáma, mind a 11,8%-os munkanélküliségi rátája lényegében megegyezett az egy évvel korábbival. 2013. január–márciusban a 15–74 éves munkanélküli férfiak száma 289 ezer fő volt, 11 ezer fővel több a tavalyi év első negyedévéhez viszonyítva, munkanélküliségi rátájuk pedig 0,4 százalékponttal, 12,4%-ra emelkedett. A munkanélküli nők száma 220 ezer fő, munkanélküliségi rátájuk 11,0% volt, ami 0,4 százalékponttal alacsonyabb az előző év azonos időszakánál. A munkanélküliek 18,1%-a a munkaerőpiacon csak kis létszámban jelenlévő 15–24 éves korosztályból került ki. A korcsoport 30,5%-os munkanélküliségi rátája 2,7 százalékponttal magasabb az egy évvel azelőttinél. A fiatal nők és férfiak munkanélkülisége egyaránt nőtt 2012 I. negyedévéhez képest. A 25–54 évesek, azaz az ún. legjobb munkavállalási korúak munkanélküliségi rátája 10,8% volt, egy év alatt alig változott. Az 55–64 évesek munkanélküliségi rátája 1,4 százalékponttal, 7,8%-ra csökkent. A munkanélküliek 44,7%-a egy éve vagy annál régebben keresett állást. A munkanélküliség átlagos időtartama 15,8 hónap volt.

A hét statisztikai régióból mindössze kettőben (Közép-Magyarország és Nyugat-Dunántúl) 10% alatti a munkanélküliségi ráta. Az előző év azonos időszakához képest Dél-Dunántúlon és Észak-Magyarországon

csökkent a munkanélküliség, míg a többi régiót stagnáló, vagy növekvő munkanélküliség jellemezte. A munkanélküliség kezelésére szolgáló eszközrendszer működtetésére és értékelésére kialakított adminisztratív nyilvántartásból származó adatok szerint (<http://www.munka.hu/>)

2013. március végén 620,1 ezer fő volt a nyilvántartott álláskeresők összlétszáma, ez 4,9%-os növekedést jelent 2012 azonos időszakához képest.

Az Észak-alföldi régióban 2013. január-március időszakban 100300 fő élt.

	Munkanélküliségi ráta		Változás
	2012	2013	2012-2013
Munkanélküliségi ráta	11,7	11,8	0,0
Korcsoportok			
15–24	27,8	30,5	2,7
25–29	14,2	15,3	1,1
30–34	10,5	12,0	1,5
35–39	10,6	9,8	-0,8
40–44	9,4	10,0	0,6
45–49	10,8	9,1	-1,7
50–54	10,3	9,2	-1,1
55–59	10,1	8,6	-1,5
60–74	4,4	3,9	-0,6

Az országos adatok alapján megállapítható, hogy a városban jelentkező 51-55 év közötti korosztály mellett 2013-ban kiemelten érintettek a 15-24 év közötti korosztályba tartozók (30,5%), valamint a 25-29 év közötti korosztály is. Ez a pályakezdő munkanélküliség emelkedését jelezi, emellett azonban látnunk kell azt is, hogy az 50+-os korosztály esetében ezek a problémák szintén fennállnak.

Az országos tendenciák változása miatt szükséges a 15-24 év közötti korosztály felülvizsgálata, friss statisztikák készítése és a munkába állás, munkában tartás elősegítésére külön programok kidolgozása.

A településen a regisztrált munkanélküliek száma 2008 és 2011 között 672 főről 984 főre változott. A vizsgált időszakon belül kimagasló volt a 2009-es év, amely illeszkedik a korábban már említett tendenciákhoz. A nők és a férfiak érintettségét vizsgálva megállapítható, hogy a férfiak magasabb számban érintettek, 2011-ben 467 nő és 517 férfi volt regisztrált munkanélküli.

A 2015. évben 2013-2014-es évek adataiból látható, hogy a településen a regisztrált munkanélküliek száma csökkent, 2013. évben 857 fő, 2014. évben 812 fő. A nők és a férfiak érintettségét vizsgálva megállapítható, hogy a férfiak magasabb számban érintettek, mint az előző években is, 2014-ben 402 nő és 410 férfi volt regisztrált munkanélküli.

A 2017. évben megállapításra került, hogy a 2015-2016-os évek adataiból látható, hogy a településen a regisztrált munkanélküliek száma csökkent, 2015. évben 569 fő, 2016. évben 544 fő.

A regisztrált munkanélkülieken belül a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma esetében már más kép látható. A nők és férfiak viszonyában egyértelműen megfigyelhető, hogy a nők aránya magasabb ebben a kategóriában. 2011-ben ez az arány 52,46% volt a nők és 44,29% a férfiak esetében. 2013-ban ez az arány 45,2% volt a nők és 36,4% a férfiak esetében. 2016-ban ez az arány megváltozott a 40,4% volt a nők és 42,3% a férfiak esetében.

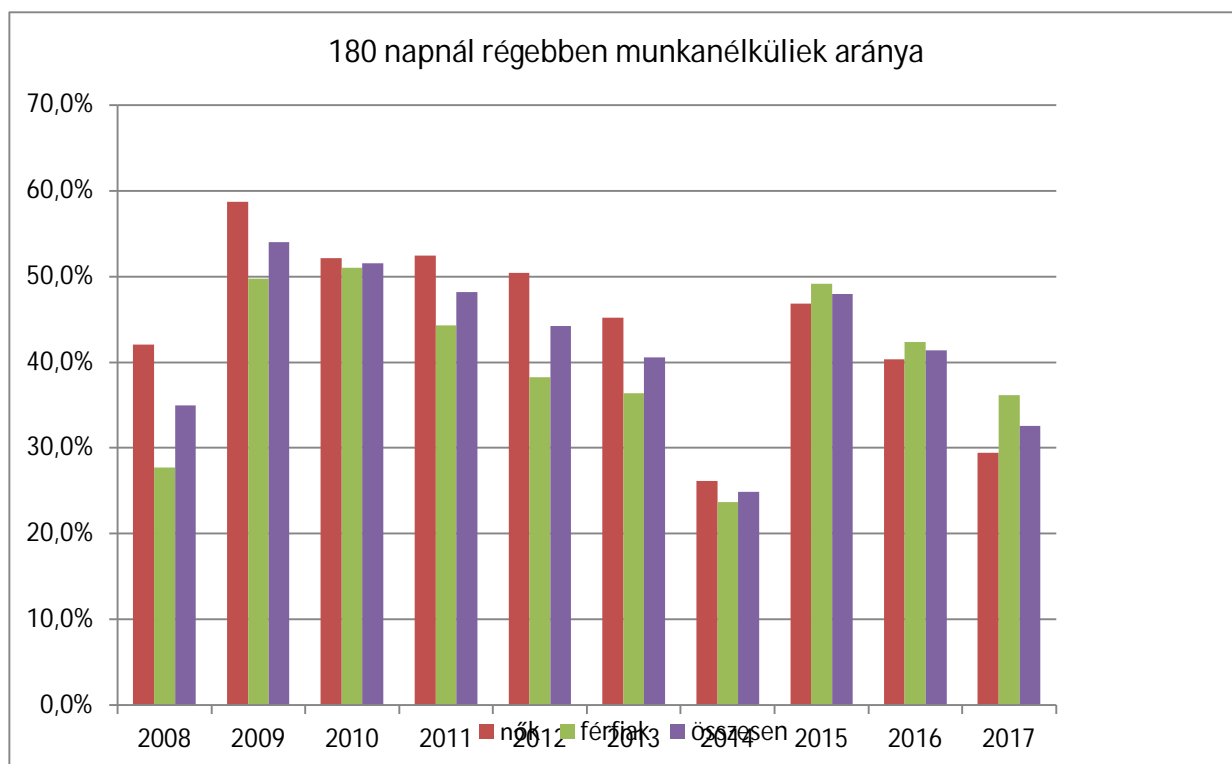
A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma emelkedett. Ez a tendencia különösen kimutatható a 2008 és 2009-es évek között. 2010-ben és 2011-ben ez az arány nem számottevően, de csökkent. A 2008-as évhez képest 13 %-kal **nőtt** a félévnél régebben állást keresők száma.

Ha figyelembe vesszük a nők és férfiak arányát, egyértelműen az látszik, hogy az emelkedő tendencia mindkét nemre érvényes, viszont a regisztrált munkanélküliek közül magasabb a nők aránya.

Különösen nagy emelkedés figyelhető meg a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek számánál a 2009-es évben, ezen belül a férfiak száma drasztikusan (22 %-kal) emelkedett, amit 2011-re valamelyest sikerült csökkenteni (*az emelkedés aránya 5 %-kal csökkent*) (Lásd a HEP melléklet táblázatait)

A 2015. évben megállapításra került, hogy a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma csökkent, 2013-ban 40,6%, 2014-ben 24,9% a regisztrált munkanélküliek számához viszonyítva.

A 2017. évben megállapításra került, hogy a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma csökkent, 2015-ben 48,6%, 2016-ban 41,4% a regisztrált munkanélküliek számához viszonyítva.

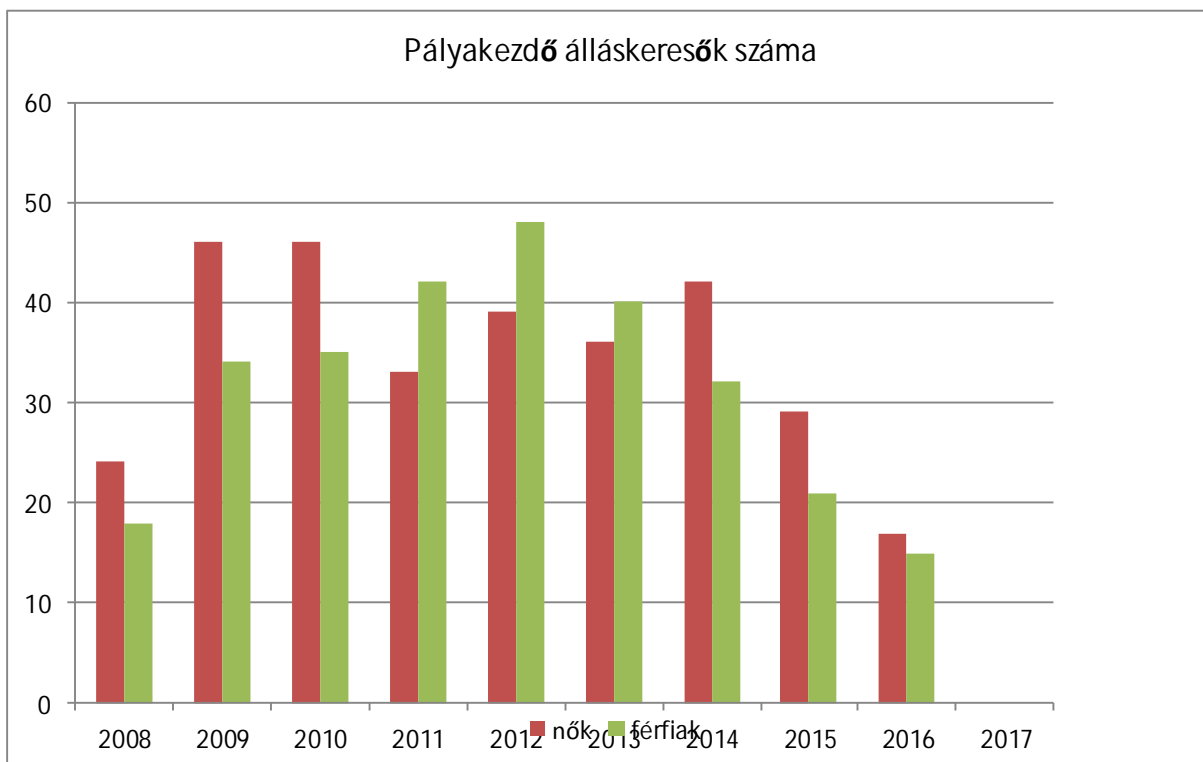
A pályakezdő fiatalok létszáma csökkenő tendenciát mutat a 2008-2011 közötti időszakban. A 2008-as 4075 főről 2011-re 3828 fő a vizsgált korosztály létszáma. A nő és férfi létszámokat vizsgálva a férfiak száma alacsonyabb a vizsgált időszakban, amely alól a 2008-as év volt kivétel.

A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma férfi-nő bontásban a vizsgált időszakban a férfiak túlsúlyát jelzi. 2011-ben összesen 75 fő volt nyilvántartott pályakezdő álláskereső. Ezen belül a férfiak 42 fővel, a nők 33 fővel képviselték magukat.

A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy a nők munkába állásának segítése fontos feladatként jelenik meg. Elő kell segíteni különböző programokkal, hogy a munkanélküli nők különböző fórumokon tudjanak értesülni a munkalehetőségekről, valamint átgondolásra javasolt, hogy a foglalkoztatók körében a részmunkaidő bevezetése segítség lehet-e.

A 2015. év adatiból jól látható, hogy bár kis mértékben, de a pályakezdő fiatalok létszáma csökkenő tendenciát mutat 2013-2014 közötti időszakban. 2014-ben összesen 74 fő volt nyilvántartott pályakezdő álláskereső. Ezen belül a férfiak 32 fővel, a nők 42 fővel képviselték magukat.

2016-ban összesen 32 fő volt nyilvántartott pályakezdő álláskereső. Ezen belül a férfiak 15 fővel, a nők 17 fővel képviselték magukat.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Az alacsony iskolai végzettség a foglalkoztatással összefüggésben komoly relevanciával bír. A rendszerváltás utáni időszak egyértelműen rámutatott arra, hogy a képzettség nélküli, és a munkaerőpiacról először kiszoruló rétegek elhelyezkedési esélyei drámaian csökkentek. A foglalkoztatási szint növekedése csak akkor képzelhető el, ha megfelelően kvalifikált munkaerő áll rendelkezésre.

Az iskolai végzettség szempontjából alapvető fontosságú tehát annak ismerete, hogy a helyi társadalom tagjai milyen iskolai végzettséggel rendelkeznek.

Jelen elemzés során csupán a 15 évnél idősebb lakosság számadatai álltak rendelkezésre. Ebből megállapítható, hogy 2011-ben ez a létszám 23.562 fő volt, ezen belül a nők aránya a magasabb 12.448 fővel, míg a férfiak száma 11.114 fő volt.

A 2013. évben további adatok e területről nem álltak rendelkezésre, vagyis az, hogy az aktív korúak milyen iskolai végzettséggel rendelkeznek. Szükséges ezért a 15 évnél idősebb lakosság e szempontú felmérése. A következőkben a Teir adatbázisból nyert adatok bemutatására kerül sor az érintett területen.

A Központi Statisztikai Hivatal Megyei Regionális Statisztikai Adatok Rendszerében a regisztrált munkanélküliek száma megyei adatok alapján 2013-ban:

- regisztrált munkanélküliek száma, általános iskolai végzettséggel 7.522 fő
- regisztrált munkanélküliek száma, szakmunkásképző és szakiskolai végzettséggel 6.308 fő
- regisztrált munkanélküliek száma, főiskolai végzettséggel 526 fő,
- regisztrált munkanélküli pályakezdők száma, általános iskolai végzettséggel 898 fő
- regisztrált munkanélküli pályakezdők száma, szakmunkásképző, szakiskolai végzettséggel 470 fő
- regisztrált munkanélküli pályakezdők száma, főiskolai végzettséggel 73 fő.

A Központi Statisztikai Hivatal Területi statisztikai adatok rendszerében a regisztrált munkanélküliek száma 2013-ban Jászberényben:

- általános iskolai végzettségű nyilvántartott álláskeresők száma 262 fő
- szakiskolai végzettségű nyilvántartott álláskeresők száma 12 fő
- főiskolai végzettségű nyilvántartott álláskeresők száma 46 fő.

A Központi Statisztikai Hivatal Területi statisztikai adatok rendszerében a regisztrált munkanélküliek száma 2016-ban Jászberényben:

- általános iskolai végzettségű nyilvántartott álláskeresők száma 165 fő
- szakiskolai végzettségű nyilvántartott álláskeresők száma 92 fő
- gimnáziumi végzettségű nyilvántartott álláskeresők száma 94 fő
- főiskolai végzettségű nyilvántartott álláskeresők száma 43 fő
- egyetemi végzettségű nyilvántartott álláskeresők száma 17 fő.

A Nemzeti Munkaügyi Hivatal Nemzetgazdasági Minisztérium által végzett adatnyilvántartás szerint a regisztrált munkanélküliek száma Jászberényben negyedévenkénti lebontásban a következőképpen alakult:

Időszak	Iskolai végzettség	Létszám
2013. 02. hó (1. negyedévben)	Szakiskolai	22 fő
	Szakközépiskolai	153 fő
	Főiskolai	71 fő
2013. 05. hó (2. negyedév)	Szakiskolai	15 fő
	Szakközépiskolai	138 fő
	Főiskolai	48 fő
2013. 08. hó (3. negyedév)	Szakiskolai	18 fő
	Szakközépiskolai	128 fő
	Főiskolai	52 fő
2013. 11. hó (4. negyedév)	Szakiskolai	14 fő
	Szakközépiskolai	104 fő
	Főiskolai	49 fő
2014. 02. hó (1. negyedév)	Szakiskolai	29 fő
	Szakközépiskolai	90 fő
	Főiskolai	45 fő
2014. 05. hó (2. negyedév)	Szakiskolai	19 fő
	Szakközépiskolai	106 fő
	Főiskolai	47 fő
2014. 08. hó (3. negyedév)	Szakiskolai	14 fő
	Szakközépiskolai	100 fő
	Főiskolai	46 fő

A Nemzeti Munkaügyi Hivatal Nemzetgazdasági Minisztérium által végzett adatnyilvántartás szerint a regisztrált munkanélküliek száma Jászberényben negyedévenkénti lebontásban a következőképpen alakult:

Időszak	Iskolai végzettség	Létszám
2015. 03. hó (1. negyedévben)	Szakiskolai	13 fő
	Szakközépiskolai	102 fő
	Főiskolai	42 fő
2015. 05. hó (2. negyedév)	Szakiskolai	12 fő
	Szakközépiskolai	92 fő
	Főiskolai	15 fő

2015. 08. hó (3. negyedév)	Szakiskolai	15 fő
	Szakközépiskolai	94 fő
	Főiskolai	47 fő
2016. 03. hó (1. negyedév)	Szakiskolai	14 fő
	Szakközépiskolai	92 fő
	Főiskolai	43 fő
2016. 09. hó (3. negyedév)	Szakiskolai	10 fő
	Szakközépiskolai	75 fő
	Főiskolai	40 fő
2016. 11. hó (4. negyedév)	Szakiskolai	9 fő
	Szakközépiskolai	75 fő
	Főiskolai	35 fő

Nyolc általánosnál kevesebb és általános iskolát végzett regisztrált munkanélküliek száma a Nemzetgazdasági Minisztérium adatai alapján 2015 és 2016 évben:

Időszak	8 általánosnál kisebb végzettségű regisztrált munkanélküliek száma	Általános iskolát végzett regisztrált munkanélküliek száma
2015. 1. negyedév	38 fő	249 fő
2015. 2. negyedév	32 fő	206 fő
2015. 3. negyedév	35 fő	190 fő
2016. 1. negyedév	24 fő	165 fő
2016. 3. negyedév	18 fő	131 fő
2016. 4. negyedév	26 fő	143 fő

A Központi Statisztikai Hivatal gazdasági alaptényezőket/munkaerőt vizsgálva a megyében 2013-ban 15-64 éves foglalkoztatottak száma legmagasabb iskolai végzettség szerint:

- Alapfokú végzettség (általános iskola 8 osztálya vagy kevesebb) 17.000 fő;
- Felsőfokú végzettség (akkreditált felsőfokú végzettség, főiskola, egyetem, doktori) 29.000 fő;
- Középfokú végzettség érettségi nélkül (szakmunkásképző, szakiskola) 49.000 fő;
- Középfokú végzettség érettségivel (gimnázium, szakközépiskola) 47.000 fő.

A fenti adatok alapján megállapítható, hogy 2013 és 2014 évben, Jászberényben a regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint a szakközépiskolai végzettségű regisztrált munkanélküliek száma kiemelkedően magas a 2013. (1. negyedévben) 153 fő, azóta csökkenés tapasztalható 2014. 3. negyedévben már 100 fő, de 2014. 1. negyedévben csak 90 fő szakközépiskolai végzettségű regisztrált munkanélküli szerepelt a nyilvántartásban. A szakiskolai végzettségűek száma a két vizsgálat évben nagy eltérést nem mutat negyedévenként 14 és 29 fő körül mozog. A főiskolai végzettségű regisztrált álláskeresőek száma csökkenést mutat a 2013-as évhez képest. Legmagasabb az általános iskolai végzettségű nyilvántartott álláskeresőek száma 2013-ban 262 fő szerepel a Teir adatbázis nyilvántartásában.

A nyilvántartott álláskeresőek számát vizsgálva egyértelműen látszik, hogy az alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők – 8 általános iskolai végzettség, vagy attól alacsonyabb – megoszlása a nyilvántartott álláskeresőkön belül (984 fő) 33,1%, azaz a teljes létszám egyharmada (327 fő). A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályának TÁMOP 2.1.6. „Újra tanulok” programja lehetőséget nyújt arra, hogy az alacsony iskolai végzettségű, illetve szakképzetlen felnőttek képzésen vegyenek részt, akiket a hagyományos képzési programok nem, vagy csak nagyon korlátozottan érnek el, részben a motiváció és ösztönzés hiánya, részben a sajátos képzési szükségleteik miatt. A program lehetőséget kínál számukra arra, hogy megszerezzék a szakképzésben való részvétel feltételét jelentő alapfokú végzettséget, valamint arra, hogy a munkaerő-piaci igényeknek megfelelő szakképzettséget szerezzenek, és ez által javuljon foglalkoztathatóságuk. A képzési projektben való részvétel támogatása hozzájárulhat a társadalmi-gazdasági változások miatt munkahely- és/vagy szakmaváltásra kényszerülő felnőttek foglalkoztathatóságának javításához is. A rendelkezésre álló adatok szerint 2008-2012 az alacsony iskolai végzettségű álláskeresőek 24-44 fő között vettek részt a képzéseken.

A felnőttoktatásban részt vevők száma szintén alátámasztja a fenti megállapítást, hiszen elmondható, hogy az érintettek nagy száma ellenére alacsonynak mondható azon személyek száma (8 fő), akik felnőttképzésben vesznek részt. Magasabb a középfokú felnőttoktatásban résztvevők száma, ez 224 fő volt 2011-ben. Ezen belül nem állnak rendelkezésre adatok arra vonatkozóan, hogy milyen típusú iskolában történt az oktatásban való részvétel.

A 2015. évben megállapításra került, hogy a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya 2013. évtől működteti a Társadalmi Megújulás Operatív Program 1.1.2 „A hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása (Decentralizált programok a konvergencia régiókban)” elnevezésű munkaerő-piaci programot, melynek egyik kiemelt célcsoportja az alacsony iskolai végzettségű álláskereső. Számukra a szolgáltatásokon és a támogatásokon túl képzési lehetőségek is biztosítottak. Azon ügyfelek számára, akik nem rendelkeznek befejezett általános iskolai végzettséggel, 3 csoportban indítottak felzárkóztató képzést. A mai napig 147 fő alacsony iskolai végzettségű személy képzése valósult meg. Közülük 120-an tettek sikeres záróvizsgát.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás a munkanélküliség egyik lehetséges kezelési módja. A város folyamatosan részt vesz a közfoglalkoztatási programok szervezésében, hogy ezzel is elősegítse a helyi munkavállalás és a munkarutin szerzés lehetőségét.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya előzetes tájékoztatása alapján Jászberény Városi Önkormányzatnak (a továbbiakban: Önkormányzat) 2012. évtől lehetősége nyílt hosszabb időtartamú, valamint Startmunka Program közfoglalkoztatás tárgyú kérelem benyújtására. Cél, az értékteremtő közfoglalkoztatás kereteinek megteremtése, a munkára képes lakosság munkához juttatása, az álláskereső foglalkoztatásának elősegítése. 2011. szeptember 1-től hatályos változásoknak megfelelően a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény (a továbbiakban: Kf. törvény) alapján, közfoglalkoztató lehet a helyi önkormányzat, a közfoglalkoztatott pedig egy új speciális jogviszonyba, közfoglalkoztatási jogviszonyba kerül. A közfoglalkoztatásban résztvevőkre a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény szabályait kell alkalmazni a Kf. törvényben rögzített feltételekkel. Közfoglalkoztatási jogviszony olyan munkára létesíthető, amely törvény által előírt állami feladat, a helyi önkormányzatok részére meghatározott kötelező, vagy önként vállalt feladat, melyek ellátására törvény nem ír elő közalkalmazotti, közszolgálati vagy kormánytisztviselői jogviszonyt. A közfoglalkoztatottat illető munkabér összege megegyezik a közfoglalkoztatási bérrel, illetve a közfoglalkoztatási garantált bérrel.

A Kormány a közfoglalkoztatási bér és a közfoglalkoztatási garantált bér megállapításáról szóló 170/2011. (VIII. 24.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés a) pontja alapján a közfoglalkoztatási bér összegét teljes munkaidő esetén 2013-ban 75.500 Ft-ban, ugyanezen jogszabály 2. § (1) bekezdés a) pontjának megfelelően a közfoglalkoztatási garantált bér összegét pedig 96.800 Ft-ban határozta meg.

A 2017. évben törvényváltozás történt 2017. január hó 01. napjától a Kormány a közfoglalkoztatási bér és a közfoglalkoztatási garantált bér megállapításáról szóló 170/2011. (VIII. 24.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés a) pontja alapján a közfoglalkoztatási bér összegét teljes munkaidő esetén 81.530 Ft-ban, ugyanezen jogszabály 2. § (1) bekezdés a) pontjának megfelelően a közfoglalkoztatási garantált bér összegét pedig 106 555 forint Ft-ban határozta meg.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya előzetes Start-munkaprogram közfoglalkoztatás tárgyú kiírásának megfelelően 2013. évben is vállalt feladatokat az önkormányzat.

A Start-munkaprogram keretén belül 3 projekt: „Hulladék projekt”, „Közút projekt” és „Belvíz projekt” keretében összesen 150 fő foglalkoztatására nyílt lehetőség Jászberény város közigazgatási területén. A Foglalkoztatási Osztály, valamint a Belügyminisztérium által jóváhagyott hatósági szerződésben vállalt feladatok 2013. március 18. és 2013. december 17. között kerültek végrehajtásra.

A program sikeres végrehajtása érdekében külön irányítás alá került a kültéri munkavégzés szervezése, irányítása, ellenőrzése, és külön irányítás alá került a humánpolitikai és adminisztrációs feladatok végrehajtása.

Járdajavítási és járdaépítési munkálatok a város egész területén zajlottak, amely során 3243 fm (4342 m²) járdát építettek a közfoglalkoztatottak. Ez részben új járda megépítésével, részben a már meglévő, de rossz minőségű járdaszakaszok cseréjével valósult meg.

A Start-munkaprogram keretében a tervezett 150 fős létszám helyett ténylegesen 243 fő került foglalkoztatásra a viszonylag jelentős (32 %) fluktuáció miatt. 2013. évben a Start-munkaprogramon belül összesen 97 közfoglalkoztatott munkaviszonya szűnt meg idő előtt, melyből 48 fő azonnali hatállyal (fegyelmmel), illetve 49 fő közös megegyezéssel. A közös megegyezéssel megszűnt munkaviszony esetében 23 fő a téli közfoglalkoztatás keretében képzésen vesz részt, 26 fő pedig egyéb munkáltatóknál tudott elhelyezkedni.

A Jászberény Városi Önkormányzat – a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya előzetes Start-munkaprogram közfoglalkoztatás tárgyú kiírásának megfelelően – *a 2014. évben is részt vett a Start-munkaprogramban.*

A Start-munkaprogram keretében megvalósuló 3 projekttel összefüggésben összesen 150 fő foglalkoztatására nyílt lehetőség Jászberény város közigazgatási területén. A Foglalkoztatási Osztály, valamint a Belügyminisztérium által jóváhagyott hatósági szerződésben vállalt feladatok végrehajtására 2014. augusztus 1. és 2015. február 28. között kerül sor. A Start munkaprogram 2014. évben kettő különböző időpontban indult el. A Belvíz és a Közút projekt 120 fővel 2014. augusztus 1. napjától 2014. november 30. napjáig tart, míg az Illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása projekt 30 fővel 2014. október 1. napjától 2015. február 28. napjáig folyik. A 150 fő közül 2 fő általános irodai adminisztrátor segíti a programmal járó adminisztratív tevékenységek ellátását.

Járdajavítási és járdaépítési munkálatok a város egész területén zajlottak, amely során 2424 fm (2659 m²) járdát építettek a közfoglalkoztatottak. Ez részben új járdák megépítésével, részben a már meglévő, de rossz minőségű járdaszakaszok cseréjével valósult meg.

A Start-munkaprogram keretében a tervezett 150 fős létszám helyett jelen időpontig ténylegesen 178 fő foglalkoztatására került sor a fluktuáció miatt. A 2014. évben a Start-munkaprogramon belül összesen 86 közfoglalkoztatott jogviszonya szűnt meg idő előtt. Közülük 7 főé vétkes magatartás miatt alkalmazott azonnali hatályú felmondással, 79 főé közös megegyezéssel. A közös megegyezéssel megszűnt közfoglalkoztatási jogviszonyokkal esetében október hónapban 30 fő az illegális lerakóhelyek felszámolása projekt keretében, míg december hónaptól 39 fő a téli közfoglalkoztatási programban kezdett dolgozni. További 10 fő egyéb munkáltatóknál tudott elhelyezkedni.

A Start-munkaprogram mellett számos egyéb értékteremtő közfoglalkoztatási program megvalósítására került sor az önkormányzat szervezésében.

A Segítő kezek hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás keretében jelenleg 20 fő van foglalkoztatva.

A hosszútávú közfoglalkoztatás 2014. június 02-től 2015. február 28-ig 23+3 főt alkalmaz, ebből mindenki időslátogató munkakörben dolgozik.

Jászberény Városi Önkormányzat 2013. szeptember 01-től csatlakozott a „*Segítő kezek az idősök otthoni biztonságáért értékteremtő közfoglalkoztatással, közösségi szolgálattal és önkéntes tevékenységgel*” elnevezésű projekthez. A projekt az időskorú népesség számára nyújtott szociális szolgáltatások a magány enyhítését szolgáló közösségi szolgálatra és önkéntesekre épülő segítő hálózat. Jászberényben tavaly 26 fő,

idén 20 fő közfoglalkoztatott bevonásával működik a program. Cél a 80 év feletti lakosság magányának az enyhítése, háztartási munkákban való segítségnyújtás, hivatalos ügyek intézése. A program által nyújtott szolgáltatást 87 fő idős ember veszi igénybe Jászberényben.

A hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás 2014. május 12-től 2015. február hó 28-ig fordulónként változó fővel foglalkoztatott irodai adminisztráció kisegítői munkakörben.

A hosszútávú közfoglalkoztatás keretén belül 5 fő iratkezelői munkakörben 2013. november 01-től 2014. október 10-ig dolgozott.

A helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatásban 20 fő dolgozott 2014. május. 01. napjától 2014. szeptember 30. napjáig a Neszűr területén homoktövis és energianád ültetvény, valamint csemegekert kialakításában.

A téli közfoglalkoztatási program keretén belül 15 fő fröccsöntő, 15 fő hulladékválogató-és feldolgozó, 15 fő motorfűrész-kezelő munkakörben 2014. december 01-től 2015. március hó 31-ig.

A Kistérségi Startmunka keretében az ellátandó feladatok a Neszűrben 2014.05.02. napjától 2014.09.30. napjáig folytak. Az ellátandó feladatok a talajelőkészítés, a szaporítóanyag kihelyezése, a Faiskola tereprendezésében, a facsemeték telepítésében és a telepítmények és faiskola gondozása volt.

A közfoglalkoztatás keretében 20 fő mezőgazdasági munkás, egyéb betanított mezőgazdasági munkás vett részt.

A Jászberény Városi Önkormányzat – a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály előzetes közfoglalkoztatási tárgyú kiírásainak megfelelően – több alkalommal sikeresen pályázott a 2015. évben szervezendő közfoglalkoztatási programok keretein belül tartós közfoglalkoztatás megszervezésére.

I. Kültéri tevékenységek ellátására irányuló Hosszútávú közfoglalkoztatási programok:

1. A 2014. évi Start munkaprogram folytatásaként a 2015. évben Hosszútávú közfoglalkoztatási program keretében az alábbi projektek szervezésére került sor:

A 2015. évben 3 projekt keretében összesen 45 fő végzett - a 2014. évi Start munkaprogram keretében végzett feladatok folytatásaként - értékteremtő munkát Jászberény város közigazgatási területén.

Az illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása projekt keretében 15 fő közfoglalkoztatása történt 2015. március 05. és 2015. augusztus 31. között. A vállalt feladatok között szerepelt a Jászberény területén keletkezett hulladék begyűjtése, illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása, közterületi zöldhulladék begyűjtése, ártalmatlanítása, szelektív hulladékgyűjtők környezetének rendbetétele és parlagfű irtása.

A belvízelvezető árkok karbantartása projekt keretében 15 fő alkalmazására került sor 2015. április 02. és 2015. augusztus 31. közötti időszakban, melynek során feladataink közé tartozott a város belvárosi részén a Zagyva folyó jobb és bal partjának rendben tartása, csapadékvíz főgyűjtő csatornák tisztítása, a keletkezett növényi hulladék összegyűjtése, a csatornák partján kaszálás, hulladékgyűjtés.

A közúthálózat karbantartása projekt során szintén 15 fő alkalmazására került sor 2015. április 02. és 2015. augusztus 31. közötti időszakban, melynek során útpadkák karbantartása, gyalogjárda kialakítása, kerékpárutak környezetének rendben tartása, a keletkezett növényi hulladékok összegyűjtése, szikkasztó árkok megtisztítása, úttisztítási munkálatok, ill. kézi hulladékgyűjtő edények ürítése tartozott a feladataink közé.

2. Egyéb, kültéri munkavégzésre irányuló Hosszútávú közfoglalkoztatási programok:

- Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás keretében 2015. július 15. és 2015. október 31. között 10 fő alkalmazása történt, melynek keretében Jászberény városban található közterületek, önkormányzati intézmények tisztán tartása, karbantartása tartozott a vállalt feladatok közé.

- Szintén hosszú távú közfoglalkoztatás keretein belül 2015. szeptember 02. és 2015. október 31. között 40 fő közfoglalkoztatott alkalmazása történt. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatallal megkötött hatósági szerződés módosítása keretében, 25 fő tekintetében a program 2016. február 29. napjáig meghosszabbításra került. A program keretében feladataink közé tartozik Jászberény város közigazgatási területén takarítási, karbantartási feladatok hatékony ellátása, illegálisan lerakott hulladék kezelése, a lerakóhelyek megszüntetése, belvízelvezető árkok karbantartása.

- 2015. december 07. és 2016. február 29. között szintén lehetőségünk nyílt 15 fő közfoglalkoztatott alkalmazására, melynek keretében közterületek tisztán tartása, karbantartási feladatok, emellett a téli időszakra tekintettel hó eltakarítási és jégmentesítési feladatok ellátása történik.

- A Jászberény Városi Önkormányzat sikeresen pályázott a 2015. évben szervezendő hosszú távú képzéssel egybekötött téli közfoglalkoztatási program keretein belül tartós közfoglalkoztatás megszervezésére. 2015. november 01. és 2016. június 30. között a program keretében 36 fő közfoglalkoztatott alkalmazása révén Jászberény város közigazgatási területén takarítási, karbantartási feladatok hatékony ellátása történik. A program keretében a közfoglalkoztatottak a 2016. évben mezőgazdasági munkás, állattartó és fröccsöntő képzésen vettek részt.

A betakarítási munkálatokban részt vett a TÁMOP-5.3.6-11/1-2012-0042 „A jászberényi Faiskola utcai szegregátum komplex telep-programja” c projekt keretében mezőgazdasági képzésben részesülő tizenegy korábban munkanélküli személy, akik elméleti és gyakorlati képzése kapcsolódott ezekhez a növényekhez, hogy a következő évben a program keretében kamatoztathassák ismereteiket.

III. Egyéb Hosszútávú közfoglalkoztatási programok:

1. A Hosszútávú közfoglalkoztatási programok keretében sikeresen pályáztunk a Jászberény Városi Önkormányzat Polgármesteri Hivatalában jelentősen megnövekedett munkaügyi feladatok hatékony ellátására. A program keretében az irodai adminisztráció kisegítése és épületgondnoki feladatok ellátása történik.

2. A Segítő kezek hosszútávú közfoglalkoztatási program keretében vállalt feladatunk a Jászberény területén élő időskorú lakosság felkutatása és segítése, akik nincsenek az Önkormányzat látókörében, egyedül élnek és koruk miatt veszélyeztetett helyzetben vannak. A program keretében 99 fő időskorú látogatása történik, mely során ez évben kb. 7000 alkalommal tettek látogatást a közfoglalkoztatottak. Feladataik közé tartozik a háztartás vitelében való közreműködés, mobilizálás, az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés- illetve a családi és társas kapcsolatok segítése.

A 2015. évi közfoglalkoztatási programok keretében 400 fő alkalmazására pályázhattunk. A fluktuáció következtében mindösszesen 445 fő foglalkoztatására nyílt lehetőség Jászberény város közigazgatási területén 19 program keretében, melyből 70 fő közfoglalkoztatott munkaviszonya közös megegyezéssel, illetve 21 fő azonnali hatállyal került megszüntetésre. A 70 fő közös megegyezéssel történő megszüntetése esetében 36 fő tudott elhelyezkedni a nyílt munkaerőpiacon.

A Neszűr területén művelésbe vett területek, az ott telepített ültetvények bővítésével megvalósult az ott élő munkára képes lakosság munkához juttatása, mely segíti a terület társadalmi, szociális és gazdasági rehabilitációját. Az idei és az elmúlt évek során mindösszesen 16 ha neszűri földterület került megművelésre a közfoglalkoztatottak által.

A Jászberény Városi Önkormányzat – a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Főosztály előzetes közfoglalkoztatási tárgyú kiírásainak megfelelően – ismételtén több alkalommal sikeresen pályázott a *2016. évben szervezendő közfoglalkoztatási programok keretein belül tartós, értékteremtő közfoglalkoztatás megszervezésére.*

I. Kültéri tevékenységek ellátására irányuló közfoglalkoztatási programok:

1. A 2015. évi programok folytatásaként a 2016. évben az alábbi projektek szervezésére került sor:

A 2016. évben 5 projekt keretében összesen 100 fő kezdte el március hónapban az értékteremtő munkavégzést Jászberény város közigazgatási területén.

Az illegális hulladék-lerakóhelyek felszámolása projekt keretében 15 fő (1 fő csoportvezető és 14 fő egyéb takarító és kisegítő) közfoglalkoztatása történt 2016. március 02. és 2016. november 30. között, a vállalt feladatok között szerepelt a Jászberény területén keletkezett hulladék begyűjtése, illegális hulladéklerakóhelyek felszámolása, közterületi zöldhulladék begyűjtése, ártalmatlanítása, szelektív hulladékgyűjtők környezetének rendbetétele és parlafű irtása.

A belvízelvezető árkok karbantartása projekt keretében 15 fő (1 fő csoportvezető és 14 fő egyéb takarító és kisegítő) alkalmazására került sor 2016. március 02. és 2016. november 30. közötti időszakban, melynek során feladataink közé tartozott a város belvárosi részén a Zagyva folyó jobb és bal partjának rendben tartása, csapadékvíz főgyűjtő csatornák tisztítása, a keletkezett növényi hulladék összegyűjtése, a csatornák partjának kaszálása, hulladékgyűjtés.

A közúthálózat karbantartása projekt során szintén 15 fő (1 fő csoportvezető, 1 fő kőműves és 13 fő egyéb takarító és kisegítő) alkalmazására került sor 2016. március 02. és 2016. november 30. közötti időszakban, melynek során útpadkák karbantartása, gyalogjárdák kialakítása, kerékpárutak környezetének rendben tartása, a keletkezett növényi hulladékok összegyűjtése, szikkasztó árkok megtisztítása, úttisztítási munkálatok, ill. kézi hulladékgyűjtő edények ürítése tartozott a feladataink közé.

A Mezőgazdasági földutak karbantartása program keretében 2016. március 02. és 2016. november 30. között 15 fő (1 fő csoportvezető és 14 fő egyéb takarító és kisegítő) közfoglalkoztatott állt az Önkormányzat alkalmazásában, melynek során, a Jászberény külterületén található utak takarítása, surjázása, karbantartása tartozott a vállalt feladatok közé. A Mezőgazdasági program keretein belül 2016. március 01. és 2017. február 28. között 40 fő (4 fő csoportvezető és 1 fő lakatos és 35 fő növénytermesztési segédmunkás) közfoglalkoztatott alkalmazása valósult, illetve valósul meg, melynek során a Neszűrben kialakításra került ültetvények gondozása és további telepítése a feladatunk.

2. Egyéb, kültéri munkavégzésre irányuló, tanfolyammal egybekötött közfoglalkoztatási programok:

- A Jászberény Városi Önkormányzat sikeresen pályázott a 2016. évben szervezendő hosszútávú képzéssel egybekötött téli közfoglalkoztatási program keretein belül tartós közfoglalkoztatás megszervezésére. 2016. november 02. és 2017. január 31. között a program keretében 6 fő közfoglalkoztatott alkalmazása révén Jászberény város közigazgatási területén takarítási, karbantartási feladatok hatékony ellátása történik. A program keretében a közfoglalkoztatottak motorfűrészes kezelő tanfolyamon vesznek részt.
- Az előző, 2015. évben indított képzéssel egybekötött közfoglalkoztatási program 2016. 10. 31. napján zárult le, melynek eredményeként 17 fő tett sikeres vizsgát mezőgazdasági munkás, állattartó, illetve textiltermék-összeállító tanfolyamon.

II. Egyéb hosszútávú közfoglalkoztatási programok:

1. A Hosszútávú közfoglalkoztatási programok keretében sikeresen pályáztunk a Jászberény Városi Önkormányzat Polgármesteri Hivatalában jelentősen megnövekedett munkaügyi feladatok hatékony ellátására. A program keretében az irodai adminisztráció kisegítése és épületgondnoki feladatok ellátása történik.

2. A Segítő kezek hosszútávú közfoglalkoztatási program (2016.03.31-2017.02.28) keretében vállalt feladatunk a Jászberény területén élő időskorú lakosság felkutatása és segítése, akik nincsenek az Önkormányzat látókörében, egyedül élnek és koruk miatt veszélyeztetett helyzetben vannak. A program keretében 127 fő időskorú látogatása történik, mely során ez évben kb. 7800 alkalommal tettek látogatást a közfoglalkoztatottak. Feladataik, közé tartozik a háztartás vezetésében való közreműködés, mobilizálás, az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés- illetve a családi és társas kapcsolatok segítése.

A 2016. évi közfoglalkoztatási programok keretében 181 fő foglalkoztatására nyílt lehetőségünk, mindösszesen 9 program keretében. A fluktuáció következtében mindösszesen 267 fő foglalkoztatására nyílt lehetőség Jászberény város közigazgatási területén, melyből 66 fő közfoglalkoztatott munkaviszonya közös megegyezéssel, illetve 36 fő azonnali hatállyal került megszüntetésre. A 66 fő közös megegyezéssel történő megszüntetése esetében 23 fő tudott elhelyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon.

A 2017. évi közmunka programokban foglaltak végrehajtásáról szóló tájékoztató alapján Jászberényi Városi Önkormányzat és a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya a közfoglalkoztatási kiírásnak megfelelően ismételten több alkalommal sikeresen pályázott a 2017. évben szervezendő közfoglalkoztatási programok keretein belül tartós, értékteremtő közfoglalkoztatás megszervezésére.

I. Kültéri tevékenységek ellátására irányuló közfoglalkoztatási programok:

1. A 2016. évi programok folytatásaként a 2017. évben az alábbi projektek szervezésére került sor:

A 2017. évben 5 projekt keretében összesen 65 fő végzett - a 2016. évi Startmunka program folytatásaként - értékteremtő munkát Jászberény város közigazgatási területén.

Az illegális hulladék-lerakóhelyek felszámolása projekt keretében 10 fő (1 fő csoportvezető és 9 fő egyéb takarító és kisegítő) közfoglalkoztatása történt 2017. március 01. és 2017. november 30. között. A programban vállalt feladatok között szerepelt Jászberény város területén keletkezett hulladék begyűjtése, illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása, közterületi zöldhulladék begyűjtése, ártalmatlanítása, szelektív hulladékgyűjtők környezetének rendbetétele, a kézi hulladékgyűjtő edények ürítése és parlagfű irtása.

A belvízelvezetés projekt keretében 10 fő (1 fő csoportvezető és 9 fő egyéb takarító és kisegítő) alkalmazására került sor 2017. március 01. és 2017. november 30. közötti időszakban, melynek során feladataink közé tartozott a város belvárosi részén a Zagyva folyó partjának rendben tartása, csapadékvíz főgyűjtő csatornák tisztítása, a keletkezett növényi hulladék összegyűjtése, a csatornák partjának kaszálása, parlagfű irtása és hulladékgyűjtés.

A belterületi közutak karbantartása projekt során 15 fő (1 fő csoportvezető, 1 fő kőműves és 13 fő egyéb takarító és kisegítő) alkalmazására került sor 2017. március 01. és 2017. november 30. közötti időszakban, melynek során útpadkák karbantartása, gyalogjárdák kialakítása, kerékpárutak környezetének rendben tartása, a keletkezett növényi hulladékok összegyűjtése, szikkasztó árkok megtisztítása, úttisztítási munkálatok tartoztak a feladataink közé.

A Mezőgazdasági földutak karbantartása program keretében 2017. március 01. és 2017. november 30. között 15 fő (1 fő csoportvezető és 14 fő egyéb takarító és kisegítő) közfoglalkoztatott állt az Önkormányzat alkalmazásában, melynek során, a Jászberény külterületén található utak takarítását, surjázását, karbantartását végeztük el.

A Mezőgazdasági program keretein belül 2017. március 01. és 2017. október 31. között 15 fő (1 fő csoportvezető és 1 fő mezőgazdasági karbantartó és 13 fő növénytermesztési segédmunkás) közfoglalkoztatott alkalmazása valósult meg melynek során a Neszűrben kialakításra került ültetvények gondozása és a már termőre fordult homoktövis aratása történt meg.

Egyéb, kültéri munkavégzésre irányuló, tanfolyammal egybekötött közfoglalkoztatási programok:

A Jászberény Városi Önkormányzat sikeresen pályázott a 2016. és 2017. évben szervezendő hosszú távú képzéssel egybekötött közfoglalkoztatási program keretein belül tartós közfoglalkoztatás megszervezésére, amely programok alatt, a képzést megelőzően és a képzést követően Jászberény város közigazgatási területén takarítási, karbantartási feladatokat láttak el.

- 2016. november 02. és 2017. január 31. között hosszú távú képzéses közfoglalkoztatás keretében 6 fő közfoglalkoztatott alkalmazására került sor Jászberény Városi Önkormányzatnál, akik Motorfűrészes kezelő tanfolyamon vettek részt és mind a 6 fő sikeres vizsgát tett.
- 2016. december 27. és 2017. február 28. között 24 fő regisztrált álláskereső közfoglalkoztatási jogviszony keretében végezhetett el Jászberény Városi Önkormányzatnál a Bio és zöldhulladék hasznosító és komposztáló tanfolyamot, melyből mind a 24 fő sikeres vizsgát tett.
- 2017. november 14. és 2018. április 30. között 5 fő regisztrált álláskereső közfoglalkoztatási jogviszony keretében végzi el Jászberény Városi Önkormányzatnál a Háztáji zöldségtermesztő tanfolyamot.
- 2017. november 28. és 2018. január 31. között 7 fő regisztrált álláskereső közfoglalkoztatási jogviszony keretében végzi el Jászberény Városi Önkormányzatnál a Betanított festő mázó tanfolyamot.
- 2017. 12. 19.-2018. 02. 15. napjáig 7 közfoglalkoztatott vesz részt Betanított takarítói képzésen.
- 11 fő közfoglalkoztatott 2017.12.20-2018.03.02. napjáig Zöldterület kiegészítő tanfolyamot végzett.
- 2017. december 20. és 2018. április 05. között 6 fő regisztrált álláskereső közfoglalkoztatási jogviszony keretében végzi el Jászberény Városi Önkormányzatnál a ECDL tanfolyamot.
- 2017. 12. 20.-2018. 09. 13. napjáig 5 közfoglalkoztatott vesz részt Pénzügyi és számviteli képzésen.
- 2017.12.18-2018.02.28. között 20 fő Gyártósori képzésen vesz részt Jászberény Városi Önkormányzatnál.

A közfoglalkoztatási programok keretében elvégzett kültéri tevékenységek:

Belvízelvezetés projekt: A 2017. évben is megtörtént a fő csapadékvíz-gyűjtő 1-0-0, 2-0-0 és 3-0-0 jelű csatornák tisztítása, gyom- és növénymentesítése, valamint a keletkezett növényi hulladék elszállítása. A projektek során a csatornák partján a parlagfű-mentesítés, a hulladékgyűjtés és a rendszeres fűnyírás is megtörtént. A fűnyírással, kaszálassal karbantartott terület nagysága kb. 83.500 m² volt.

Belterületi közutak karbantartása projekt: Járdajavítási és járdaépítési munkálatok a város egész területén zajlottak. A program során 2.400 fm járdát építettek a közfoglalkoztatottak Jászberény területén. A programon belül folyamatosan végezték a közfoglalkoztatottak az útpadkák karbantartását, kerékpárutak környezetének rendben tartását, a keletkezett növényi hulladékok összegyűjtését.

A járdalapok felszedése következtében keletkezett betontörmelék és törött járdalapok a Tutti-Bau Kft. telephelyén kerültek elhelyezésre. A keletkezett építési és bontási hulladék 236.240 kg volt a 2017. évben.

Illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása projekt: A közfoglalkoztatottak részt vettek a városban található 31 db szelektív hulladékgyűjtő-szigetnek a JVV NZrt. által végzett takarításában, valamint egész évben ellátták a közterületekre kihelyezett 287 db kézi hulladékgyűjtő napi gyakoriságú ürítését.

A JVV NZrt. közreműködésével megtörtént a város kül- és belterületén található illegális szemétklerakó-helyek felszámolása, az itt keletkezett hulladékok elszállítása is.

Mezőgazdasági földutak karbantartása projekt: Portelken és a Neszűrben a dűlőutak kátyúzása, vízelvezetése, gallyazása és parlagfűmentesítése több alkalommal megtörtént, lehetővé téve ezzel a külterületen történő könnyebb és biztonságosabb közlekedést. A program során külön figyelmet szenteltünk a Portelek és Jászboldogháza között átvezető dűlőútra, ezzel is lehetőséget biztosítva az iskolabusz biztonságos haladásának.

Mezőgazdasági projekt: A mezőgazdasági közfoglalkoztatási programban 15 fő – köztük 1 fő csoportvezető – foglalkoztatása valósult meg 2017. március 1-től október 31-ig. Az idei év tapasztalatai alapján a homoktövis ültetvények a téli időszakra megfelelő állapotra való felkészítése (trágyázás, utómetszés, stb.) miatt a 2018-as programot november 30-ig szükséges tervezni.

A 2016/17-es év extrém hideg tele mind az energianád ültetvényre, mind a frissen telepített lucerna táblákra drasztikus hatást gyakorolt. A lucerna nagy része a kemény januári fagyok hatására kifagyott, a maradékot a nyári időszak forrósága pusztította ki. Az energianád ültetvényt az április-májusi időszak jégverése verte el teljesen. A jövőben a területek szabad hasznosítású erdősítését tervezzük.

A homoktövis ültetvények az év során rendben fejlődtek, a korábbi évben tapasztalt Verticillium fertőzés nyomai nem mutatkoztak a megfelelő vegyszeres védekezést követően. Az év során 2,2 ha fordult termőre, a tavalyi évhez képest a csapadék mennyisége azonban messze elmaradt a várttól, ami komoly súlycsökkenést okozott 100 bogyóra vetítve. Az elvárt 30-35 g/100 bogyóhoz képest az érési folyamat lezárulásakor, a betakarítás kezdetekor 15-18g/100 bogyó volt. A betakarítás szeptember elejétől október elejéig tartott, a megérkező őszi esők közel 50 %-kal növelték a fenti súlyt. A legmagasabb szüreti súly 23-25 g/100 bogyó volt, mely az **előző** évhez képest becsült súlytól 25-30 %-kal maradt el. Mindez tapasztalható volt a betakarított termény összsúlyán is. Az ültetvények korosbítási eljárása a betakarítás előtt lezárult, így a betakarított termény bio minősítéssel rendelkezik.

A betakarítást ágmetszéses technológiával bonyolítottuk, a darabolt ágakat konténerekbe gyűjtve szállítottuk le a bordányi, sokkolóval rendelkező hűtőházba. Ott történt meg a termés fagyasztása, bogyózása és jelenleg is fagyasztott állapotban tároljuk. A szállítást több megyei önkormányzattal együttműködve szerveztük meg és bonyolítottuk le: Jászszentandrás, Újszász, Kengyel önkormányzata szerepelt partnereink között. Az értékesítés az Első Magyar Homoktövis Mezőgazdasági Szövetkezeten keresztül külföldi piacokra történt. A beszállított termés bogyózott nettó súlya 8712 kg.

A termelés legmagasabb költségét a hűtés és bogyózás adja, mely a nettó értékesítése ár 1/3-át teszi ki. Egyelőre bizonytalan a magasabb hozzáadott értékkel bíró homoktövishől készült termékek – aszeptikus velő, mag, pogácsa – értékesítése, amennyiben a közfoglalkoztatási programokban létesített homoktövis ültetvények gazdaságos működtetését szeretnénk megvalósítani, szükséges lenne egy olyan megfelelő kapacitással és technológiával rendelkező specifikus üzem, ahol a szükséges munkálatok alacsonyabb költségen elvégezhetőek.

A csemetekertben ebben az évben is megjelenő szövőlepkére már felkészültünk, megfelelő vegyszeres védekezést követően 2 generációs rajzást tapasztaltunk a tavalyi 3-mal szemben. Az okozott kár is elmaradt a tavalyi évben tapasztaltaktól. A közterületekre kiültetett fáknál – nem csak a közfoglalkoztatási programban, hanem a városüzemeltetés általi telepítéseknél – megfigyelhető hő sokk jelensége a gondos utógondozás, locsolás mellett is a szokványosnál nagyobb állományvesztést okozott.

II. Egyéb hosszú távú közfoglalkoztatási programok:

1. A 2017. évben is sikeresen pályáztunk Hosszú távú közfoglalkoztatási programokra, mely keretében a Polgármesteri Hivatalban az irodai adminisztráció kíségetése és épületgondnoki feladatok ellátása történik 2017. 03. 01. napjától 2018. 02. 28. napjáig.

2. A Segítő kezek hosszú távú közfoglalkoztatási program keretében vállalt feladatok a Jászberény területén élő időskorú lakosság felkutatása és kíségetése, akik nincsenek az Önkormányzat látókörében,

egyedül élnek és koruk miatt veszélyeztetett helyzetben vannak. A program keretében 119 fő időskorú látogatása történik, mely során ez évben kb. 8300 alkalommal tettek látogatást a közfoglalkoztatottak. Feladataik, közé tartozik a háztartás vezetésében való közreműködés, mobilizálás, az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés- illetve a családi és társas kapcsolatok segítése.

A 2017. évi közfoglalkoztatási programok keretében 206 fő alkalmazására pályázhattunk. A 206 főből 29 fő közfoglalkoztatott munkaviszonya közös megegyezéssel, illetve 15 fő azonnali hatállyal került megszüntetésre. A 29 fő közös megegyezéssel történő megszüntetése esetében 23 fő tudott elhelyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon.

A programok keretében a közfoglalkoztatottak Jászberény város számára értékteremtő és szükséges tevékenységeket láttak el, melyek elvégzésére a programok nélkül nehezen és jelentős többletköltség révén nyílt volna lehetősége az Önkormányzatnak. A programokban vállalt feladatainkat maradéktalanul teljesítettük, annak hasznossága vitathatatlan a város számára.

A 2018. évben is folytatjuk az előző években hasonlóan végzett közfoglalkoztatási programokat, még nagyobb hangsúlyt helyezve a mezőgazdasági tevékenységekre.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés vizsgálatához a helyzetelemzés készítésekor nem állnak rendelkezésre teljes körű adatok. A foglalkoztatáshoz való hozzáférésnek több dimenzióját érdemes felmérni a településen, hiszen a településen található foglalkoztatók számbavétele mellett, ide sorolva a vállalkozásokat és a költségvetési intézményeket is, szükséges felmérni, hogy az egyes munkaerő-piaci célcsoportok (ahogyan korábban bemutattuk, pl. az 50+-os korosztály) munkához jutását a megfelelő információáramlás elősegítheti-e. Hasonló problémaként jelentkezik a pályakezdő munkanélküliség is, amely esetében szintén fontos felmérni a hozzáférés kérdéskörét.

Alaptételnek látszik, hogy a munkaerőpiac a magasabb kvalifikációval rendelkező munkavállalókat jobb eséllyel tudja alkalmazni. Bizonyos életkor után az egyéni fejlődés útja a felnőttképzésen keresztül vezet, így szükséges felmérni, hogy a városban található felnőttképzési intézmények, közép- és felsőfokú intézmények által nyújtott szolgáltatások a jelentkező munkaerő-piaci igényekre képesek-e reflektálni.

2013-ban megállapításra került, hogy a fentiek alapján szükséges felmérni a településen a településen működő vállalkozások számát, tevékenységi területét.

A Központi Statisztikai Hivatal területi statisztikai adatok rendszerében 2015 évben Jászberényben működő gazdasági szervezetek, vállalkozások:

A városban regisztrált vállalkozások száma 4319 darab, a regisztrált jogi személyiségű vállalkozások száma 1138 darab, a regisztrált jogi személyiség nélküli társas vállalkozások száma 3 darab, a regisztrált társas vállalkozások száma 1141 darab.

A településen működő regisztrált vállalkozások száma tagszám szerinti lebontásban a következő táblázatban mutatja: (2015)

Tagszám	Regisztrált vállalkozások száma
0 és ismeretlen fős	1127
1-9 fős	3074
10-19 fős	55
20-49 fős	34
50-249 fős	22
250-499 fős	4
500 és több fős	3
Összesen	4319

Ugyanez a regisztrált társas vállalkozásoknál is:

Tagszám	Regisztrált társas vállalkozások száma
0 és ismeretlen fős	255
1-9 fős	772
10-19 fős	52
20-49 fős	33
50-249 fős	22
250-499 fős	4
500 és több fős	3
Összesen	1141

A településen működő regisztrált vállalkozások tevékenységi területe felosztásra került: (2015)

Regisztrált vállalkozások száma	Tevékenységi kör
1126	mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ág
259	bányászat, kőfejtés, feldolgozóipar, villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás, vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmentesítés nemzetgazdasági ág
2	bányászat, kőfejtés nemzetgazdasági ág
255	feldolgozóipar nemzetgazdasági ág
1	villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás nemzetgazdasági ág
1	vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmentesítés nemzetgazdasági ág
238	építőipar nemzetgazdasági ág
531	kereskedelem, gépjárműjavítás nemzetgazdasági ág
97	a szállítás, raktározás nemzetgazdasági ág
116	szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás nemzetgazdasági ág
67	információ, kommunikáció nemzetgazdasági ág
149	pénzügyi, biztosítási tevékenység nemzetgazdasági ág
621	ingatlanügyletek nemzetgazdasági ág
348	szakmai, tudományos, műszaki tevékenység nemzetgazdasági ág
105	adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység nemzetgazdasági ág
184	oktatás nemzetgazdasági ág
126	humán-egészségügyi, szociális ellátás nemzetgazdasági ág
106	művészet, szórakoztatás, szabadidő nemzetgazdasági ág
156	egyéb szolgáltatás nemzetgazdasági ág

A településen működő regisztrált társas vállalkozások tevékenységi területe is felosztásra került:

Regisztrált társas vállalkozások száma	Tevékenységi kör
29	mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ág
151	bányászat, kőfejtés, feldolgozóipar, villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás, vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmentesítés nemzetgazdasági ág
2	bányászat, kőfejtés nemzetgazdasági ág
147	feldolgozóipar nemzetgazdasági ág
1	villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás nemzetgazdasági ág
1	vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmentesítés nemzetgazdasági ág
110	építőipar nemzetgazdasági ág
306	kereskedelem, gépjárműjavítás nemzetgazdasági ág
60	a szállítás, raktározás nemzetgazdasági ág
46	szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás nemzetgazdasági ág
25	információ, kommunikáció nemzetgazdasági ág
23	pénzügyi, biztosítási tevékenység nemzetgazdasági ág
51	ingatlanügyletek nemzetgazdasági ág
160	szakmai, tudományos, műszaki tevékenység nemzetgazdasági ág
49	adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység nemzetgazdasági ág

27	oktatás nemzetgazdasági ág
64	humán-egészségügyi, szociális ellátás nemzetgazdasági ág
16	művészet, szórakoztatás, szabadidő nemzetgazdasági ág
24	egyéb szolgáltatás nemzetgazdasági ág

A fenti táblázatokból kiderül, hogy a városban a regisztrált vállalkozások és társas vállalkozások száma magas, nagyon széleskörű, sokféle tevékenységi körben van jelen. Megállapítható, hogy a vállalkozásoknál legtöbbször a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ágban, az ingatlanügyletek nemzetgazdasági ágban és a kereskedelem, gépjárműjavítás nemzetgazdasági ágban kiemelten magas a vállalkozások száma, ellenben a regisztrált társas vállalkozások a kereskedelem, gépjárműjavítás nemzetgazdasági ágban van jelen legnagyobb számban a településen. 2017. évben megállapításra került, hogy nem történt nagymértékű változás az előző évekhez képest.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok pályakezdése alapvető fontosságú feladat, hiszen a kezdeti munkatapasztalat szerzés segítheti a későbbi munkavállalást, amely egyúttal a kvalifikált munkakörök betöltését is jelentheti. 2008-2014 között rendelkezésre álló adatokból az a következtetés vonható le, hogy a képzéseken való részvételük évről-évre magasabb, vagyis egyre nagyobb igény mutatkozik a pályakezdők álláslehetőség hiányában képzésen való részvételére.

A vizsgálati időszakot érintve a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya a TÁMOP 1.1.2 program keretében kiemelt célcsoportja a pályakezdők és a 25 év alatti álláskeresőek voltak. 2015 áprilisától új munkaerő-piaci program indult Ifjúsági Garancia Rendszer elnevezéssel. Mindkét program lehetőséget biztosít a képzésre, a támogatott foglalkoztatásra, vállalkozóvá válási támogatással és lakhatási támogatással segíti a fiatalok elhelyezkedését. Jászberény város tekintetében 2013 és 2015. év között 95 fő 25 év alatti álláskereső került bevonásra valamelyik programba. A Foglalkoztatási Alap decentralizált keretéből biztosított támogatást azon munkáltatók számára, akik lehetőséget adnak a pályakezdőknek. Az „Első munkahely garancia” program keretében 26 fiatal helyezkedett el szakképzettségének megfelelően.

A hallgató jogviszonnyal rendelkező fiataloknak is nyílik alkalom, hogy a nyári szünetben kipróbálják magukat a munka világában. Önkormányzatoknál és intézményeiknél dolgozhatnak napi 6 órában a „Nyári diákmunka elősegítése program” biztosította támogatással. 2013 és 2014 nyári szünetében 20 diák vett részt ebben a programban Jászberényben.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A különböző felnőttképzésekhez több módon is hozzáférhet a város lakossága. A Jászberényi Lehel Vezér Gimnáziumban zajlott felnőttképzés, amelynek keretében a Delfi Koronája Alapítványi Gimnázium és Szakképző Iskola szervezésében folyt az oktató munka. Ebben a formában a Gimnázium helyet és megfelelő humán erőforrást biztosított az iskolának. Az utóbbi időszakban itt 3 osztály szerzett érettségi vizsgát 62 fővel.

A különböző felnőttképzési programok közül kiemelhető a városban is elérhető TÁMOP 1.1.2, „A hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása” című program.

A 2007–2013 évi Társadalmi Megújulás Operatív Program 1.1. „Komplex munkaerő-piaci programok a munkanélküli és inaktív emberek foglalkoztatásáért” elnevezésű intézkedés 2011. évben induló, TÁMOP 1.1.2 „A hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása (Decentralizált programok a konvergencia régiókban)” elnevezésű projekt célja, hogy a célcsoportjába tartozó személyeket a támogatás nélküli munkaerőpiacra segítse, komplex, személyre szabott, a helyi munkaerő-piaci lehetőségekhez és igényekhez igazodó szolgáltatásokkal és támogatásokkal.

A támogatások között hangsúlyozott az egyén helyzetét lényegesen javító, az egyén törekvéseivel és a munkaerőpiaccal összhangban álló, szélesen értelmezett képzés.

Célcsoportok

1. Akiknek munkaerő-piaci hátrányai az alacsony iskolai végzettségből adódnak.
 - Ide tartoznak azok az álláskereső, akik legfeljebb alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek – 8 vagy 10 osztályos általános iskolai végzettséggel –, vagy még azzal sem.
2. Akiknek munkaerő-piaci hátrányai a fiatal életkorból adódnak.
Ide tartoznak a pályakezdő álláskereső [Ft. 58. § (5) bekezdés. k) pont], illetve a 25. életévüket be nem töltött álláskereső.
3. Akiknek munkaerő-piaci nehézségei az idősebb korból adódnak.
Ide tartoznak a projektbe történő bevonás időpontjában az ötvenedik életévüket betöltött álláskereső.
4. Akiknek munkaerő-piaci nehézségei a gyermekgondozás vagy hozzátartozó ápolását követő újrakezdés nehézségeiből adódnak.
Ide tartoznak, akik a projektbe való belépést megelőző 12 hónapon belül gyermekgondozási segélyben, terhességi-gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban részesültek; illetve gyermeknevelési támogatásban, ápolási díjban részesültek, vagy jelenleg is részesülnek.
5. Azok a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat által álláskeresőként nyilvántartott személyek, akik a bevonás időpontjában a Szocvtv. alapján foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak. (Bevonhatók: a projekt indításától.)
6. A tartósan munkanélküliek és a tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek alkotják e célcsoportot. Az adott térségben tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek pontosabb körülhatárolását és a rájuk szabott segítségnyújtás meghatározását a Munkaügyi Központ végzi el, az alábbi szempontok figyelembevételével.
 - a) a térség munkaerő-keresletének és - kínálatának jellemzői,
 - b) a térség foglalkoztatási helyzete és munkanélküliségi mutatói,
 - c) a térség lakosságának iskolai végzettség szerinti összetétele,
 - d) a térségben jellemző hiányszakmák köre.

Tartós munkanélküliség veszélyeztetettek azok, akiknek csak elavult, vagy nem használható szakképesítésük van.

Támogatható képzési formák

Támogathatók az Ft. 14. §-ában, valamint a foglalkoztatást elősegítő támogatásokról, valamint a Munkaerőpiaci Alapból foglalkoztatási válsághelyzetek kezelésére nyújtható támogatásról szóló 6/1996.

(VII. 16.) MÜM rendelet 1–2. §-ában felsorolt képzések:

- a) a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII törvény 3. § (1) bekezdésében, 3. § (2) bekezdés b)–c) pontjában, valamint 3. § (3) bekezdés a) pontjában meghatározott szakképzés,
- b) szakképzés megkezdéséhez szükséges alapismereteket nyújtó oktatás,
- c) pályaaorientáló és álláskereső ismeretek oktatása,
Bár a jogszabály a fenti oktatást képzésként megvalósíthatónak jelzi, mégis szükséges, hogy a projektben ezeket munkaerő-piaci szolgáltatás formájában nyújtsák – kivétel: ha egyéb képzéshez kapcsoltnak valósulnak meg –, annak érdekében, hogy jobban elkülönüljenek a szolgáltatási, illetve támogatási programelemek a komplex (1+1 kritérium megvalósítását célzó) egyéni programban.
- d) a szakképesítéssel rendelkezők számára államilag elismert nyelvvizsga megszerzésére irányuló képzés,
- e) közúti járművek vezetésére jogosító vezetői engedély [C, D, E kategóriára, valamint e kategóriáknak a közúti közlekedés rendőrhatalósági igazgatásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet 1. számú mellékletében meghatározott alkategóriáira és kombinált kategóriáira], mezőgazdasági vontató vezetésére jogosító járművezetői igazolvány, továbbá járművezetői engedély (II. kategóriára és trolibuszra érvényesítve), a belföldi és a nemzetközi áru fuvarozási engedély, a veszélyes áruk szállításához szükséges engedély (ADR) kiadásához előírt képzés,

továbbá az autóbusszal díj ellenében végzett személyszállításához szükséges képzés, és az építőgép-kezelő engedély kiadásához szükséges képzés,

- f) a d) pont alá nem tartozó nyelvi képzés, ha az az a) és e) pontban felsorolt képzés részeként valósul meg,

továbbá a 6/1996. (VII. 16.) MÜM rendelet 26/B. §-a (2)–(3) bekezdésében foglaltak – és az ott részletezett feltételek – szerint a fenti b) ponttól eltérően a szakképzést megalapozó felzárkóztató képzés keretében:

- az általános iskola végzettségének megszerzését biztosító képzés,
- valamint az ezt követő – fenti a) pont szerinti – szakképzés,

valamint a Társadalmi Megújulás Operatív Program 1. prioritás 1.1.2. konstrukció: "Decentralizált programok a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásáért", valamint a Társadalmi Megújulás Operatív Program 1. prioritás 1.1.1. konstrukció: "Megváltozott munkaképességű emberek rehabilitációjának és foglalkoztatásának segítése" keretében nyújtható támogatásokról szóló 132/2009. (VI. 19.) Kormányrendelet szerinti alábbi képzések:

- informatikai képzés,
 - vállalkozói ismereteket és készségeket fejlesztő képzés,
 - képességfejlesztő és motivációs tréning,
- Bár a jogszabály a fenti oktatást képzésként megvalósíthatónak jelzi, mégis szükséges, hogy a projektben ezeket munkaerő-piaci szolgáltatás formájában nyújtsák – kivétel: ha egyéb képzéshez kapcsoltnak valósulnak meg –, annak érdekében, hogy jobban elkülönüljenek a szolgáltatási, illetve támogatási programelemek a komplex (1+1 kritérium megvalósítását célzó) egyéni programban.
- betanító képzés, adott feladatkör ellátására felkészítő képzés.

Szintén elérhető a településen a TÁMOP 2.1.6. „Újra tanulok” program.

A projekt alapvető célja, hogy javuljon a felnőttek képzés iránti motivációja, illetve a képzés által nagyobb eséllyel juthassanak be-, illetve vissza a munkaerőpiacra, valamint a foglalkoztatottak nagyobb eséllyel őrizhessék meg munkahelyüket.

Kiemelt célja az alacsony iskolai végzettségű, illetve szakképzetlen felnőttek képzése, akiket a hagyományos képzési programok nem, vagy csak nagyon korlátozottan érnek el, részben a motiváció és ösztönzés hiánya, részben a sajátos képzési szükségleteik miatt. A program lehetőséget kínál számukra arra, hogy megszerezzék a szakképzésben való részvétel feltételét jelentő alapfokú végzettséget, valamint arra, hogy a munkaerő-piaci igényeknek megfelelő szakképzettséget szerezzenek, és ez által javuljon foglalkoztathatóságuk.

A képzési projektben való részvétel támogatása hozzájárulhat a társadalmi-gazdasági változások miatt munkahely- és/vagy szakmaváltásra kényszerülő felnőttek foglalkoztathatóságának javításához is.

A projekt célja olyan szakképzettséggel rendelkező munkavállalók képzése is, akiknek a szakképzettsége elavulttá vált vagy alapul szolgál olyan egyéb új képesség, végzettség megszerzésére, amely valós munkaerő-piaci igényekre épül.

Az egyes felnőttképzési programokkal kapcsolatban folyamatosan figyelemmel kell kísérni a városban és a térségben elérhető lehetőségeket, és erről a megfelelő fórumokon tájékoztatást nyújtani. Ennek során a tájékoztatás hatékonyságára figyelemmel kell lenni.

Az elmúlt évek során lehetőség volt a TÁMOP 1.1.1-12/1 kiemelt projekt lehetőségei Európai Unió projekt a megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci integrációjának támogatására célzott projektben részt venni. A program célja a megváltozott munkaképességű személyek sikeres rehabilitációjának és munkaerő-piaci integrációjának elősegítése. A projekt célcsoportja a rehabilitációs ellátásban részesülő ügyfelek azok a személyek, akiknél a rehabilitációs hatóság komplex minősítése során

megállapítja, hogy a megváltozott munkaképességű személy rehabilitálható, ezen belül foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, vagy tartós foglalkozási rehabilitációt igényel, de mivel az a program határideje lejár, így fontos a további képzések szervezése, a megfelelő motiváció az elhelyezkedésre, ne csak a megélhetési támogatás motiválja a részvételre jelentkezőket.

2017. június 1-én induló projekt a TOP-5.2.1-15 „A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok Jászberényben”. A projekt célja a foglalkoztatást, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, iskolai felzárkózást, családsegítést, egyéni fejlesztést és szociális munkát biztosító komplex programok megvalósítása. A leszakadó és leszakadással veszélyeztetett városi területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja. A tevékenységek eredményeként a hátrányos helyzetű emberek életlehetőségei javulnak, elérhetővé válnak a foglalkoztatást, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, oktatást, iskolai felzárkózást, családsegítést, gyermekjóléti szolgáltatást, életvezetési tanácsadást, egyéni fejlesztést és szociális munkát biztosító programok.

Jászberény a "Közösségi ház kialakítása Portelken" c. projekt keretében szervezett képzéseket, ahol hasznos ismereteket kaptak a résztvevők a háztáji gazdálkodásról, helyi termékek fejlesztéséről és termeléséről, valamint a környezettudatos életmódról. A képzések lebonyolítását az Jász-Nagykun-Szolnok Megye ESÉLY Közalapítványa biztosította. 2017 márciusában volt a régen általános iskolaként működő épületben kialakított közösségi ház ünnepélyes átadása Portelken. Az ingatlan felújításra került, valamint a szabadidő kulturált eltöltését segítő eszközök (például biliárd, ping-pong asztal, csocsó) beszerzésre kerültek. Oktatási tevékenység lehetősége már a nyitást követő héten realizálódott, továbbá egészségügyi szűrőprogramok is szerepelnek a tervek között. Az Esély Szociális Közalapítvány igazgatója beszámolt a már, azóta megvalósult felnőtt képzésekről (15 fő részvételével három képzéscsoport) Az egyik háztáji gazdálkodáshoz kapcsolódik, tematikája a vidéken élő és önellátásra is törekvő lakosságot érinti, segíti. A másik a helyi termékek fejlesztéséről szól, szociális szövetkezeti keretekről. A harmadik a környezetvédelemmel összefüggő interaktív képzési programok.

A Földművelésügyi Minisztérium által kiírt Termelő Falu c. pályázatán nyert Jászberény Városi Önkormányzat. A program keretében elindult a neszúri családok közösségi termelése. A „Helyet!” Alapítvány agrárszakembereket biztosít a projekt alatt és újra üzemelteti a Szolgáltató Pontot. A mezőgazdasági termelés összesen három fóliában történik mintegy 160 m² területen, ahol öntözőrendszer és párasító is biztosított. A fóliák mellett szabadföldi növénytermesztés is folyik.

A „Helyet!” Alapítvány „Szörpölde” című projektje támogatást nyert a MOL Zöldövezeti program pályázatán. A MOL Zöldövezeti program pályázatának köszönhetően fontos állomáshoz érkezett a Faiskola u. 3. szám alatti Szolgáltatóház, mivel sok közös tervezés után megvalósíthatjuk „Szörpölde” elnevezésű projektünket. 2016. március 12-én (szombaton) reggeltől megkezdődhetnek a közös munkálatok, amely során fák és növények kerülnek kiültetésre a Faiskola utca és a Vaspálya utca által határolt zöldterületen. A nap folyamán a gyermekeket izgalmas és nem mindennapi programokkal várták húsvéti népi játszóházba. A közös tevékenységek után ebédet is biztosított a családoknak és résztvevőknek. A közösségi tervezés és kivitelezés során új közösségi tér jön létre a Faiskola utca és a Vaspálya utca által határolt területen, ahol a munkálatok során elsősorban olyan növények kerülnek kiültetésre, melyek terméséből, virágzatából szörpök készíthetők, közösségi programot nyújtva az ott élőknek, illetve azok számára, akik a jövőben szívesen vennék igénybe a kialakított közösségi tér által nyújtott lehetőségeket.

Az említett Alapítvány bejutott a MOL Zöldövezeti Program 2. fordulójába, melynek eredménye, hogy a jövőben a pályázati kiírásnak megfelelően esélyt kaphat arra, hogy „zöld övezeti területet” alakítson ki a jászberényi Faiskola utcai és Kossuth úti lakótelepek közötti, jelenleg elhanyagoltnak mondható terület rehabilitációjának támogatására. Az Alapítvány céljai közt szerepel, hogy olyan jellegű részt alakítson ki mely „otthont”, és egyéb szabadidős tevékenységek megtartására teremtsen lehetőséget az itt élő lakóközösségnek és a közelben található óvodai intézmény számára.

2017-ben a TOP-5.1.2-15-JN1-2016-00004 - „Helyi foglalkoztatási együttműködés, paktum megvalósítása a Jászberényi járásban”. A projekt megvalósításának célja a járási szintű foglalkoztatási helyzet javítása a

meglévő munkahelyek megőrzése és új munkahelyek létrehozása alapján. A projekt megvalósítása során kiemelt prioritásként szerepel az elvándorlás megakadályozása, a munkaerő helyben tartása, új foglalkoztatási lehetőségek teremtése a szakképzett munkaerő biztosítására annak érdekében, hogy a járásban minél többen és minél magasabb minőségben legyenek foglalkoztathatók. A járás számára kiemelten fontos az elvándorlás megállítása, illetve a jelenlegi foglalkoztatási szint megtartása. Az intézkedés közvetlen célja helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok) képzési és foglalkoztatási programjainak támogatása, tevékenységi körük, eredményességük, hatékonyságuk növelése, továbbá a foglalkoztatás helyi szintű akciótervek megvalósításával való bővítése, az álláskereső munkához juttatása. A projekt célul tűzte ki az emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás ösztönzés és társadalmi együttműködések támogatását.

2017. évben a JNSZMKH Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya tájékoztatott a jelenlegi programokról a célcsoportot tekintve:

Az Ifjúsági Garancia Rendszerről és a keretében megvalósuló Ifjúsági Garancia (Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program 5.2.1-14) munkaerőpiaci programról

Az Ifjúsági Garancia Rendszer bevezetésével hazánk is vállalta, hogy a 25 év alatti fiataloknak a munka, illetve tanulás világába történő be- vagy visszajutáshoz konkrét lehetőség felajánlását garantálja, meghatározott időtartamon belül. A fiatalok számára országosan egységesen a járási (fővárosi kerületi) hivatalok állami foglalkoztatási szervként eljáró egységei szolgálnak az Ifjúsági Garancia Rendszerébe való belépési pontként. Cél: a munka illetve tanulás világába történő be- vagy visszajutás.

Célcsoport: a 25 év alatti (betöltött 15 év és még nem betöltött 25 év) sem nem tanuló, sem nem dolgozó fiatalok.

Köztük kiemelten a legalább 4 hónapja álláskeresőként nyilvántartott — az Ft. 58. § (5) d) szerint nyilvántartott— fiatalok, kiknek esetében cél, hogy 4 hónapon belül történjék meg számukra valamilyen konkrét lehetőség felajánlása foglalkoztatásra vagy tanulásra.

A résztvevő és a járási (fővárosi kerületi) hivatal, annak érdekében, hogy a fiatalnak tett ajánlat megvalósulhasson, s ezáltal a munkaerőpiaci integráció is mihamarabb bekövetkezzen, további támogatásokban (például támogatott képzésben, támogatott foglalkoztatásban, vállalkozóvá válási támogatásban, munkába járás támogatásában, lakhatási támogatásban) és azok megvalósítását elősegítő szolgáltatásokban is megállapodhatnak. Ezek támogatása az Ifjúsági Garancia (Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program 5.2.1-14) munkaerőpiaci programból lehetséges, az abba való bevonási feltételek fennállása esetén.

Út a munkaerőpiacra Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program 5.1.1-15-2015-0001 munkaerőpiaci programról

Az Európai Unióhoz történő csatlakozást követően hazánk jogosulttá vált igénybe venni azokat a támogatási formákat, amelyeket a közösség a tagok számára nyújt. Egyik ilyen támogatási forrás az Európai Szociális Alap (ESZA), amelynek többek között fontos célkitűzése, hogy csökkentse a tagországok munkanélküliségét. Az ESZA támogatja az Út a munkaerőpiacra elnevezésű munkaerőpiaci programot, mely személyre szabott szolgáltatásokkal, támogatási formákkal kívánja elérni a munkaerőpiacra való be-, illetve visszajutást. A munkaerőpiaci program lebonyolítói a kormányhivatalok, szorosan együttműködve a járási (fővárosi kerületi) hivatalokkal.

A munkaerőpiaci program azokra a 25-64 év közötti nyilvántartott álláskeresőkre; és azokra a 25-64 év közötti szolgáltatást igénylőként, közvetítést igénylőként nyilvántartottakra (körükben azokra a személyekre, akik gyermekük gondozása vagy rehabilitációs ellátásuk miatt álláskereső nyilvántartásba nem vehetők, de képzéssel támogathatók); és azokra a versenyszférába kiléptethető közfoglalkoztatottakra céloz, akiknek elhelyezkedése az állami foglalkoztatási szerv megítélése szerint jelen munkaerőpiaci program segítségével mozdítható elő. A programelőkészítés során figyelem fordul az inaktívakra is (a felkutatáskor/jelentkezéskor az állami foglalkoztatási szerv nyilvántartásában általában még semmilyen módon nem szereplőkre).

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztálya 2017-ben 7-8 osztályos felzárkóztató képzéseket indított Jászberényben. Két csoport indítására került sor, a GINOP 5.1.1 „Út a munkaerőpiacra” elnevezésű és a GINOP 5.2.1. „Ifjúsági Garancia Rendszer” munkaerőpiaci program keretében. A felzárkóztató képzésen résztvevők száma 33 fő volt. Ebből eredményesen végzett 24 fő.

Munkaerőpiaci szempontból a bevonás során előnyben részesítendőek a fentiek közül a kiemelt csoportba tartozók, azaz a

- 25-30 év közötti pályakezdő álláskeresőek,
- az alacsony iskolázottságú nyilvántartott álláskeresőek,
- a gyermekgondozást és hozzátartozó ápolását követő újrakezdés nehézségeivel küzdő nyilvántartott álláskeresőek (azok a nyilvántartott álláskeresőek, akik a projektbe való belépést megelőző 12 hónapon belül terhességi-gyermekágyi segélyben/csecsemőgondozási díjban részesültek; illetve gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozási díjban, gyermeknevelési támogatásban, ápolási díjban részesültek, vagy jelenleg is részesülnek.)
- a tartósan (legalább 6 hónapja) nyilvántartott álláskeresőek,
- az 50 év feletti nyilvántartott álláskeresőek,
- a közfoglalkoztatásból a versenyszférába visszavezethetők.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 54. § (13) bekezdésében rögzített, hogy a közfoglalkoztatott a közfoglalkoztatás időtartama alatt köteles elfogadni az állami foglalkoztatási szerv által részére felajánlott, megfelelő munkahelyet. (A törvény 25. § (2) bekezdése szerint megfelelő a munkahely, ha az álláskereső az egészségi állapota szerint a munka elvégzésére alkalmas, ha a várható kereset az álláskeresői járadék összegét, illetőleg - amennyiben az álláskeresői járadék összege a kötelező legkisebb munkabérnél alacsonyabb - a kötelező legkisebb munkabér összegét eléri, és ha a munkahely és a lakóhely közötti naponta - tömegközlekedési eszközzel - történő oda- és visszautazás ideje a három órát, illetve tíz éven aluli gyermeket nevelő nő és tíz éven aluli gyermeket egyedül nevelő férfi álláskereső esetében a két órát nem haladja meg, és ha az álláskereső foglalkoztatása munkaviszonyban történik. A törvény 25.§ (5) bekezdése szerint az előbbi feltételeknek megfelelő, rövid időtartamú munkalehetőség is felajánlható.)

2017. évben a JNSZMKH Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya által meghirdetésre kerül projekt keretében 16 fő létszáma 7-8. osztályos felzárkóztató képzés Jászberényben, legalább befejezett 6. osztályt végzettek részére, melynek keretében keresetpótló juttatásban részesülnek. A képzéssel megszerezhető képesítések nagymértékben növelhetik a munkavállalási esélyeket.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatala 2017. évi tevékenységéről szóló tájékoztató szerint a GINOP-5.1.1-15-2015-00001 Út a munkaerőpiacra (2015.október01-2021.október 31.) kiemelt projekt keretében megvalósuló munkaerőpiaci program célja egyrészt az álláskeresőek és inaktívok, különösen az alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztathatóságának javítása, nyílt munkaerőpiaci elhelyezkedésének támogatása, másrészt a közfoglalkoztatásból a versenyszférába való átlépés elősegítése azon közfoglalkoztatottak esetében, akik képessé tehetők és készek munkát vállalni a versenyszférában. Jászberényben a tervezett képzésekből az óvodai dajka és 7-8. osztályos felzárkóztató képzések indultak el. Az óvodai dajka képzés 16 fővel indult, melyből 5 fő kapott GINOP-5.1.1 programból támogatást. A 16 fős csoportból mindenki sikeres vizsgát tett. A 7-8 osztályos felzárkóztató képzés két csoportban indult 19 és 15 fővel. A GINOP-5.1.1 programból 9 fő lett beiskolázva. A GINOP-5.1.1. programon belül 2017 évben összesen 33 fő kapott képzési támogatást, melyen belül keresetpótló juttatás és utazási költségértítés kifizetésére is sor került.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatala 2017. évi tevékenységéről szóló tájékoztató szerint a GINOP-5.2.1-14. Ifjúsági Garancia Rendszer (2015. május 01-2021.október 31.) elnevezésű projekt azon fiatalok munkatapasztalathoz, vagy szakmához jutását segíti elő, akiknek elhelyezkedési lehetőségeit nagyban korlátozza pályakezdő vagy szakképesítéssel nem rendelkező helyzetük. A képzések terén a 7-8 osztályos felzárkóztató tanfolyamon esz részt a legtöbb fiatal támogatott, amely keretében 25 fő volt képzésbe bevonva. A többi tanfolyamra kevesebb fiatalnak sikerült bejutnia. Gyógymasszőr, óvodai dajka, kisgyermekgondozó tanfolyamot végzett 3-3 fő, kozmetikus, villanyszerelő és gépi forgácsoló képzést 2-2 fő.

Az Önkormányzat együttműködő partnereként a „Helyet” Alapítvány is részt vesz Tanyafejlesztési programban (TP-1-2017). A projektben résztvevő személyek, családok együttműködési megállapodást kötöttek az önkormányzattal, melyben a város rendelkezésükre bocsátja a termesztéshez szükséges eszközöket, szaporító- és növényvédelmi anyagokat, cserébe a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalják, hogy végig részt vesznek a programban. A résztvevők munkáját mezőgazdasági szakember és az Alapítvány esetmenedzserei segítik. A Neszűrbe minden lakónak rendelkezésére áll kisebb nagyobb művelésre alkalmas porta, melynek mérete 1000-2000 m² között változik. Az önkormányzat erősen támogatja a terület mezőgazdasági célú rehabilitációját, ezt célozza közfoglalkoztatási programja vagy a zártkerti területi rehabilitációjában folytatott közösségi fóliasátor termelés. 2018-ban 11 fólia sátor áll az érdeklődők rendelkezésére, amelyekben paprika- paradicsom palánta mellett borsó és tökféléket ültettek, vetettek. A szabadföldi területen hagyma, burgonya és főzőtök került a földbe.

A Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel együttműködésben és Jászberény Városi Önkormányzat támogatásával zajlik az élelmiszermentés a helyi áruházláncokkal közösen. A tevékenységnek köszönhetően átlagosan napi 270 kg élelmiszer jut el a programokban résztvevő, szakembereinkkel együttműködő rászoruló családok számára. A program eredményeképp jelenleg közel 400 fő részesül rendszeresen élelmiszer adományban.

A 2018. június hó 20-án tartott Helyi Esélyegyenlőségi Fórumon a célcsoport vonatkozásában kiemelésre került a fent említett két intézkedés, mely intézkedési tervként is beemelésre kerül a Programban, mivel fontos folytatni ezeket a projekteket.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénységben élők foglalkoztatása alapvetően a közfoglalkoztatási programokhoz kapcsolódva történik meg. Az önkormányzat saját fenntartású intézményeiben szükséges a jövőben az alkalmazottak ilyen státusz szerinti felmérése is. Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény alapján a nemzetiséghez tartozás egy különleges adat, azaz romának csak az tekinthető, aki magát a népszámláláson, a szavazásnál, az iskolában, az önkormányzatnál annak vallja.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén szintén nehezíti, esetenként megakadályozza a munkavállalást. A foglalkoztatás területén tapasztalható megkülönböztetés esetén, az esélyegyenlőségi szempontok figyelembe vétele mellett, kiemelten az egyenlő bánásmód elvének megfelelően szükséges kialakítani azt a jelzőrendszert, amely a hátrányos megkülönböztetés, a munkahelyi diszkrimináció eseteit fogadni képes és szükség esetén jogi segítségnyújtást tud biztosítani.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. március 1-től jelentős mértékben átalakult. Az állam és az önkormányzat ellátásaival, támogatásaival kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek. A kötelezően nyújtandó ellátásokat 2015. március 1-től a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal járási hivatalok állapítják meg. Ezen ellátások a következők: az aktív korúak ellátása, az időskorúak járadéka, az ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt ápolási díj), a közgyógyellátás (alanyi és normatív formák) és az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

A hatáskörváltás tehát az aktív korúak ellátását érinti, a felsorolt többi ellátást az eddigiekben is a járási hivatalok állapították meg.

Az aktív korúak ellátása keretében kétféle támogatás állapítható meg a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint a rendszeres szociális segély helyébe lépő egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás. A rendszeres szociális segély nevezetű ellátás 2015. március 1-től megszűnt. A korábban erre a támogatásra jogosult személyek más ellátásokra szerezhettek jogosultságot. A jegyzői felülvizsgálat eredményeként a jegyző határozatban megállapította, hogy az ügyfél 2015. március 1-től milyen ellátásra lett jogosult, az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra lettek jogosultak azok a személyek, akik azért jogosultak rendszeres szociális segélyre, mert egészségkárosodottnak minősülnek, vagy 14 év alatti gyermekük felügyeletét másképp biztosítani nem tudják.

Az aktív korúak ellátásában részesülők száma a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatalának adatszolgáltatása alapján 2015-ben 226 fő, amelyből 30 nap miatt megszüntetett ellátások száma 32 fő, 2016-ban 173 fő, amelyből 30 nap miatt megszüntetett ellátások száma 38 fő, 2017 májusáig 175 fő, amelyből 30 nap miatt megszüntetett ellátások száma 11 fő. Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosultak száma 2015-ben 27 fő, 2016-ban 33 fő és 2017-ben 37 fő.

Egyéb támogatás biztosításáról a települési önkormányzatok döntenek. Az önkormányzatok által nyújtható támogatás neve egységesen települési támogatás lett, amelynek jogosultsági feltételeit, típusait az önkormányzatok határozhatták meg 2015. február hó 28. napjáig.

A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének a települési támogatásról szóló 4/2015. (II. 16.) önkormányzati rendelete 4. §-a szerint a szociálisan rászorult személyek részére az e rendeletben meghatározott feltételek teljesülése esetén, pénzbeli és természetbeni ellátás formájában települési támogatás nyújtható.

Pénzbeli ellátás típusai a rendkívüli települési támogatás, a temettetés költségeihez nyújtott települési támogatás, a gyógyszerkiadáshoz nyújtott települési támogatás, a tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére nyújtott települési támogatás és a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás.

A lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás természetbeni ellátás formájában biztosított, a közüzemi szolgáltató részére kerül utalásra. Eseti támogatásként rendkívüli települési támogatásban részesülnek a szociálisan rászorult személyek.

2003 óta pedig önként vállalt feladatként támogatást nyújt a hulladékszállítási és kezelési közszolgáltatási díj megfizetéséhez, illetve mentesítette a díj megfizetése alól a 70 éven felüli egyedül élő személyeket.

Az álláskeresői segélyben részesülők számáról 2008 óta állnak rendelkezésre adatok. (Lásd a HEP melléklet táblázatait). A nyilvántartott álláskeresők között azt láthatjuk, hogy a 2008-as év átlagától (591,25 fő) folyamatos emelkedés tapasztalható az egyes évek adataiban, kivéve a 2014. évi adatot, mely 830,5 fő. A vizsgált időszak adataiból megállapítható, hogy a segélyben részesülők aránya 10% körül mozog 2008 és 2012 között, de 2013-ban és 3,51%, 2014-ben 5,56 %-ra csökkent, 2015-ben 8,59%-ra növekedett.

A járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma (Lásd a HEP melléklet táblázatait) 2008 és 2017 között változó képet mutat. 2009-ben kiugró értéket mutatott 1474 fővel (38,28 %), akik álláskeresői járadékra jogosultak, majd lecsökkent 2014-ben 449 főre (13,5 %), 2017-ben 105 fő (18,19 %)

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Jászberényben a lakásállomány lassú növekedése tapasztalható 2008 és 2011 között, 11771 lakásról 11850 lakásra emelkedett a szám (79 db). A 2015. évben megállapításra került, hogy Jászberényben a lakásállomány a 2008 és 2011 közötti év vizsgálatához képest gyorsabb növekedése tapasztalható 2011 és 2013 között, 11850 lakásról 12203 lakásra emelkedett a szám (353 db). A 2017. évben megállapításra került, hogy Jászberényben a lakásállomány a 2013 évi vizsgálatához képest növekedés tapasztalható, bár nem olyan mértékben, mint a 2011-es évben, 2015-ös évet tekintve 12203 lakásról 12245 lakásra emelkedett a szám (45 db).

a) bérlakás-állomány

Bérlakások száma 2011-ben a lakásállomány 1,52%- át tette ki. A bérlakások száma 2012-ben csökkent 22,2 %-kal (14 db-al). A 2015. évi felülvizsgálat adatai alapján megfigyelhető, hogy 158 bérlakás volt 2014-ben az önkormányzat tulajdonában, míg ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma 22. A bérlakások száma 2015-ben a lakásállomány 0,79%- át tette ki. 2017. évi felülvizsgálat adatgyűjtése alapján 145 bérlakás van 2017-ben az önkormányzat tulajdonában, míg ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma 15.

Az önkormányzatok tulajdonában lévő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletének szabályairól, a lakbérek mértékének megállapításáról szóló 22/2011. (VI.9) sz. önkormányzati rendelet 2. számú és 3. számú melléklete alapján az önkormányzat tulajdonában összességében 2015-ben 153 bérlakás, 2017-ben 145 bérlakás van. A bérlakások nem kizárólagosan szociális alapon kerülnek kiutalásra. 2015-ös állapot szerint a bérleti módot tekintve az alábbiak szerint oszlik meg a 158 bérlemény: 135 bérlakás szociális rászorultság alapján kerül kiutalásra, 14 piaci alapon kiutalt bérlemény és 9 bérlemény esetében folyamatban van a bérlőkijelölési jog gyakorlása.

2017-es állapot szerint a bérleti módot tekintve az alábbiak szerint oszlik meg a 145 bérlemény: 105 bérlakás szociális rászorultság alapján kerül kiutalásra, 38 költségelven kiutalt bérlemény és 2 bérlemény esetében bérlőkijelölési joggal érintettek.

2018-as állapot szerint a bérleti módot tekintve az alábbiak szerint oszlik meg a 145 bérlemény: 105 bérlakás szociális rászorultság alapján kerül kiutalásra, 38 költségelven kiutalt bérlemény, 2 bérlemény esetében bérlőkijelölési joggal érintettek és 4 felújítandó önkormányzati lakás van.

Az első lakáshoz jutók igényelhetnek támogatást helyi rendelet alapján. Az *otthonteremtés önkormányzati támogatásáról* szóló 20/2012 (IV.12.) önkormányzati rendelet alapján egyszeri legfeljebb 1.000.000,-Ft összegű kamatmentes, visszatérítendő támogatásban részesíthetők a Jászberény közigazgatási területén lakóingatlant vásárolni, vagy építeni szándékozó 40. életévüket be nem töltött házastársak, gyermeküket egyedül nevelő személyek, és egyszeri legfeljebb 3.000.000,-Ft vissza nem térítendő támogatásban részesíthető a Jászberény közigazgatási területén lakóingatlant vásárolni, vagy építeni szándékozó, olyan szakképesítéssel rendelkező szakember, mely szakemberekből tartós hiány mutatkozik. Az otthonteremtés önkormányzati támogatásáról szóló 20/2012 (IV.12.) önkormányzati rendelet 2/A § (1) bekezdés alapján a jászberényi székhelyű vagy telephelyű munkáltatónál foglalkoztatott szakember részére - legfeljebb a (4) bekezdésben foglalt mértékű támogatással - kedvezményesen biztosíthat az önkormányzat - a Képviselő-testület által e célra kijelölt - építési telket, lakóépület megépítése céljából. A támogatás formája az építési telek nettó – általános forgalmi adó nélkül számított – forgalmi értékéhez viszonyított kedvezmény.

b) szociális lakhatás

A szociális alapon kiutalt bérlakásokból 2014-ben 22 komfort nélküli, 44 komfortos, 49 egyedi gázos és 4 összkomfortos.

A megüresedő szociális bérlakások mindegyike pályázati úton, az önkormányzatok tulajdonában lévő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletének szabályairól, a lakbérek mértékének megállapításáról szóló 22/2011. (VI.9.) sz. önkormányzati rendelet 6. § (4)-(6) bekezdés alapján kerül kiutalásra. A pályázatok a JVV Nonprofit Zrt. részére kell eljuttatni, majd a rendelet 5. mellékletében

található pontrendszer alapján a Humán Erőforrás Bizottság állapítja meg az önkormányzati lakásra való jogosultságot.

2013-ban javasolta volt, hogy szükséges a településen nyilvántartani és frissíteni a következő adatokat: a bérlakások számát, szociális lakásállományt, egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanokat, az egyes kategóriákban mennyi a szociális követelmények szempontjából nem megfelelőnek minősíthető lakások száma, a lakásállomány hány családot, hány háztartást érint. Javasolt volt 2013-ban további pontosító adatgyűjtés arra vonatkozóan, hány család él alacsony komfortfokozatú lakásban, ill. mennyi üres bérlakás van.

A Jászberényi Vagyonkezelő és Városüzemeltető Nonprofit Zrt. adatszolgáltatása szerint szociális alapon kiutalt bérlakásokat tekintve 2015-ben, 18 komfort nélküli, 37 komfortos, 85 egyedi gázos és 13 összkomfortos. Az üres lakások száma 42, ezek a Faiskola u. 5. és Faiskola u. 7. szám alatti lakások. A krízis helyzetre tekintettel kiutalt lakások száma 7 darab 2015-ben.

A Jászberényi Vagyonkezelő és Városüzemeltető Nonprofit Zrt. 2017. augusztus havi adatszolgáltatása szerint szociális alapon kiutalt bérlakásokat tekintve 4 komfort nélküli, 6 komfortos, 44 egyedi gázos és 6 összkomfortos. Az üres lakások száma 45, ezek nagy része Faiskola utca alatti lakások. A krízis helyzetre tekintettel kiutalt lakások száma 6 darab.

A bérlakások szobaszámát tekintve többségben 1 szobás lakások vannak. A többi lakás elosztása a táblázatban látható: (2017. évi adatok)

Szobaszám	Lakás (darabszám)
1	77
1+½	21
2	25
2+½	15
3	3
4	1
1+2x½	3
Összesen:	145

A bérlakások nagyságát a következő táblázat mutatja: (2017. évi adatok)

Lakásnagyság	Lakás (darabszám)
25 m ²	3
26 m ²	4
33m ²	45
30-40m ²	20
40-50m ²	25
50-60m ²	34
60m ² -es és fölötti	14
Összesen:	145

Alacsony komfortfokozatú lakásban élő családok száma 2015-ben: összesen 18 háztartást érint, ebből a Faiskola u. 9. szám alatt 3 család, három és egy felnőtt él két lakásban, valamint a harmadikban két felnőtt és két gyermek él; a Kossuth Lajos úton (2. és 35. szám alatt) 11 komfort nélküli bérlakás van, de ebből 9 üres, a lakott ingatlanokban felnőttek élnek. A Redemptió utcai bérlakás is komfort nélküli, ahol négy felnőtt és egy gyermek van bejelentkezve. A Zagyvartart tanyán két család él komfort nélküli ingatlanban, az egyikben 32m²-en 4 felnőtt és 5 gyermek, a másikban 38 m²-en 2 felnőtt és 4 gyermek él.

Alacsony komfortfokozatú lakásban élő családok száma 2017-ben: összesen 14 háztartást érint, ebből a Faiskola u. 9. szám alatt 2 család, három felnőtt él 1 szobás lakásban, valamint a másikban három felnőtt és négy gyermek él két szobában; a Kossuth Lajos úton (2. és 35. szám alatt) 11 komfort nélküli bérlakás van, de ebből 9 üres, a lakott ingatlanokban felnőttek élnek. A Redemptió utcai bérlakás is komfort nélküli, ahol négy felnőtt és egy gyermek van bejelentkezve. Alacsony komfortfokozatú lakásban élő családok száma 2018-ban: összesen 5 háztartást érint, ebből a Faiskola u. 9. szám alatt 2 család, két felnőtt él 1 szobás lakásban, valamint a másikban két felnőtt és két gyermek él két szobában; a Kossuth Lajos úton (2. és 35.

szám alatt) 11 komfort nélküli bérlakás van, de ebből 9 üres, a lakott ingatlanokban felnőttek élnek. A Redemptió utcai bérlakás is komfort nélküli, ahol két felnőtt van bejelentkezve.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Legfőképpen a Neszűr tanya területén fordul elő, hogy nem lakáscélú ingatlanok állandó lakóhelyül szolgálnak. A népesség-nyilvántartó adatai alapján megállapítható, hogy 392 lakcimből 281 nem lakáscélú ingatlanban laknak, azaz a külterületen mindösszesen az ingatlanok egynegyedében élők azok, akik az állandó lakhatáshoz szükséges minimális feltételeket megteremtő közegben élnek.

e) lakhatást segítő támogatások

Lakhatást segítő támogatások közül megemlítendő, hogy 2003 óta az önkormányzat önként vállalt feladatként támogatást nyújt a hulladékszállítási és kezelési közszolgáltatási díj megfizetéséhez a szociálisan rászoruló háztartások számára, illetve mentesíti a díj megfizetése alól a 70 éven felüli, egyedül élő személyeket.

A lakásfenntartási támogatás, mint támogatási forma megszűnt 2015. március 1-étől a szociális törvény alapján. Ettől az időponttól kezdődően a támogatás ebben a formában nem állapítható meg a kérelmezők részére. Lakásfenntartási támogatás iránti kérelmet utoljára 2015. február 28-án lehetett benyújtani. Azoknak az ügyfeleknek a jogosultsága, akik 2015. március 1. előtt kérelmezték a lakásfenntartási támogatást, ha az ellátásra való jogosultságot 2014. december 31-ig megállapították, akkor az ügyfél a korábbi szabályoknak megfelelően egy év időtartamra jogosult a lakásfenntartási támogatásra, ha a hatóság 2015. január 1-jét követően dönt a támogatásra való jogosultságról, akkor a lakásfenntartási támogatást csak 2015. február 28-ig lehetett biztosítani.

Az önkormányzat a települési támogatás keretében biztosít támogatást a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez.

A Jászberény Városi Önkormányzat jelenleg is nyújt lakhatási támogatást a szociálisan rászorult személyeknek az általuk lakott lakás rendszeres fenntartási költségeinek viseléséhez a települési támogatásról szóló 4/2015. (II. 16.) önkormányzati rendeletben meghatározott, lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás formájában villanyáram-, víz- és gázfogyasztás, távhő-szolgáltatás, csatornahasználat, szemetszállítás díja, bérleti díj, tüzelőanyag költségéhez elsődlegesen természetbeni támogatásként, mivel annak folyósítása a szolgáltató részére történik, a támogatás összegét a támogatással érintett költség tekintetében a szolgáltató írja jóvá.

Bérleti díjhoz jelenleg önkormányzati tulajdonban lévő ingatlan, nem önkormányzati tulajdonban lévő ingatlan bérlője kérhet támogatást bérleti szerződés becsatolása mellett. E rendelet 6. § (1) bekezdés d) és e) pontjaiban foglaltakra tekintettel lakhatást segítő egyszeri támogatás rendkívüli települési támogatás keretében jelenleg is igényelhető rendkívüli eseményre (elemi kár), krízishelyzetre (nagy összegű közüzemi díjhátralék) tekintettel. Rendkívüli esemény esetén akkor, ha a kérelmező családjában az egy főre jutó havi jövedelem, egyedül élő esetén havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének kétszeresét, krízishelyzetnél háromszorosát. Ezen egyszeri támogatások a rendelet 6. § (3) bekezdése szerint évente egy alkalommal nyújthatók. A támogatás mértéke legfeljebb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosa lehet.

Lakbérttámogatás a bérlő lakásbérleti költségei – mint folyamatosan megjelenő állandó költség - mérséklése érdekében került bevezetésre 2017. július hó 14. napjától, hogy segítse lakhatásának megoldását, a lakás bérleti díjának megfizetését. E támogatási forma azon természetes személyek részére nyújtható, akik Jászberényben lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkeznek és életvitelszerűen is Jászberényben élnek, olyan élethelyzetbe kerültek, hogy lakhatásukat átmenetileg vagy huzamosabb időre nem önkormányzati, nem állami tulajdonban lévő bérlakásban tudják megoldani és bérleti szerződéssel rendelkeznek. 2017. évben a támogatásban 17 fő részesült, 2018. évben szintén 17 fő részesült.

A jelenlegi lakhatási támogatási rendszer kiegészítése lakbértámogatással elsődlegesen azon szociálisan rászoruló személyek részére jelentene támogatást, akik szociális bérlakás igénylésére jogosultak lennének az önkormányzat tulajdonában lévő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletének szabályairól, a lakbérek mértékének megállapításáról szóló 22/2011. (VI. 9.) önkormányzati rendelet szerint, de nem tudunk részükre lakást biztosítani, ezért önerőből kell megoldaniuk (átmenetileg, időszakosan, hosszabb távon) bérlet útján lakhatásukat. Részükre támogatás nyújtása indokolt lakhatásuk megoldása, hajléktalanság elkerülése érdekében, tekintettel arra is, hogy a hajléktalan személyek ellátásáról is gondoskodni kell: a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: szociális törvény) 6. §-a szerint a hajléktalan személyek ügyében szociális igazgatási eljárásra az a szociális hatáskört gyakorló szerv illetékes, amelynek illetékességi területét a hajléktalan személy az ellátás igénybevételekor nyilatkozatában tartózkodási helyeként megjelölte. A szociális törvény 7. §-a szerint a települési önkormányzat, tekintet nélkül hatáskörére és illetékességére, köteles az arra rászorulóknak rendkívüli települési támogatást, étkeztetést, illetve szállást biztosítani, ha ennek hiánya a rászorulóknak az életét, testi épségét veszélyezteti.

A Jászberény Városi Önkormányzat pályázatot nyújtott be a TOP 4.3.31-16 „Leromlott városi területek rehabilitációja”, c. pályázati felhívásra, mely lehetőséget biztosít a város szegregált településrészében, a Faiskola u. 5-7. szám alatti épületek felújítására. A pályázat keretében a Faiskola u. 7. szám alatti épület szinte teljes, míg az 5. szám alatti épületben található önkormányzati bérlakások részbeni felújítása valósulhat meg. A Faiskola u. 7. szám alatti épületben a korábbi garzonlakások egy részét összevonással 2, illetve 1+2 félszobás lakásokká tervezik átalakítani, a cél, hogy az önkormányzat több, nagyobb, modern, a XXI. századi elvárásoknak megfelelő szociális bérlakásokat alakíthasson ki, tehát fontos intézkedési terv a város számára, mivel a leszakadó és leszakadással veszélyeztetett városi területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációját segíti elő.

f) eladósodottság

Adósságcsökkentési támogatásban nem részesül senki a településen, azonban a szociális törvény 55/C. § (2) bekezdés szerint az adósságkezelési szolgáltatás 40.000 fő alatti települések esetében nem kötelező feladat.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 134/D. § b) pontja alapján Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvénnyel hatályon kívül helyezett 125. § c) pontja szerinti támogatást a települési önkormányzat továbbra is igénybe veheti azon adósságcsökkentési támogatás kifizetéséhez, amely 2015. március 1-jét megelőzően került megállapításra.

Rendkívüli települési támogatás keretében – mint igazolt többletkiadáshoz - a szociálisan rászoruló személyek eseti támogatást kérhetnek közüzemi díjhátralék, nagy összegű közüzemi díjhátralék rendezéséhez, kikapcsolt közüzemi szolgáltatás visszakapcsolásának költségéhez támogatást természetbeni ellátás formájában, a szolgáltató részére történő utalással.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Kormányablak Osztálya tájékoztatása szerint Jászberény város külterületi lakosainak száma 2017. január hó 01. napjának adatai alapján 2229 fő. Alsómuszaj tanya: 152 fő, Borsóhalmi tanya 4 fő, Érpárt tanya: 26 fő, Felsőmuszaj tanya: 96

fő, Hajta tanya: 54 fő, Jászberény-Pórtelek tanya: 302 fő, Kishegy: 24 fő, Meggyespele tanya: 37 fő, Necső tanya 8 fő, Négyszállás tanya: 52 fő, Neszűr tanya: 677 fő, Öregerdő tanya 136 fő, Peres tanya: 1 fő, Réti tanya: 3 fő, Szentimre tanya: 63 fő, Tőtevény tanya: 198 fő, Újerdő tanya: 340 fő, Zagyvaparti tanya: 53 fő és Zsombikos tanya: 3 fő. A külterületen a Neszűr tanyán van a legmagasabb számú lakos bejelentkezve, 2017. májusi adatszolgáltatás alapján 705 fő van a Neszűr tanyára bejelentkezve.

A KSH adatszolgáltatás alapján 2008-ban elkészült kartogram megjelölte a településen található szegregátumokat és veszélyeztetett területeket. Szegregátumként definiálta, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül egyaránt 35% felett van.

A szegregációs térkép ráirányítja a városvezetés és az érintett intézményvezetők figyelmét azokra a területekre, ahol nagyobb figyelmet szükséges fordítani a társadalmi átalakulás folyamataira (elsősorban a gyermekek védelme érdekében), valamint az épített és természeti környezet jellemzőire, annak érdekében, hogy az elkülönülés és leszakadás folyamata megálljon, illetve megfordítható legyen.

A 2015. évben a KSH 2011-es népszámlálás adatszolgáltatása szerint a 35% feletti szegregáltsági mutató értékek alapján lehatárolt, 50 főnél nagyobb lakosságszámú összefüggő területek (szegregátumok) száma Jászberényben egy, a Faiskola utca 5-7. szám.

a. Faiskola utca és környéke

A területet a 2008-as KSH adatszolgáltatás nem jelölte szegregátumként, 2016-ban megfelelt a szegregációs mutatónak, ugyanakkor az ismert, átlagosnál jóval kedvezőtlenebb körülmények miatt Jászberény városa figyelmet fordít erre a veszélyeztetett területre.

A Faiskola utca a Kossuth Lajos utcára merőlegesen, a vasúti pályával párhuzamosan húzódik.

A Faiskola utcában összesen 46 önkormányzati bérlakás volt (mind szociális alapon kiutalt) és jelentősen felhalmozódtak a társadalmi problémák az évek során. A bérlakások közül 20, illetve 26 egy-egy társasházban található (Faiskola utca 5. és Faiskola utca 7.)

A 2008 óta eltelt időben a város szociális városrehabilitációs célú integrált beavatkozás végrehajtásával (ÉAROP pályázat) próbált a probléma súlyosságán enyhíteni – a projekt forrás hiányában nem valósult meg. A városvezetés a későbbiekben a Faiskola utcai szegregátum körülményeinek javítása érdekében pályázatot nyújtott be a TÁMOP 5.3.6 Komplex telep-program pályázati kiírásra. A program által megfogalmazott programelemek a szociális felzárkózást, az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférést, közösségfejlesztést, az oktatást fejlesztését és a foglalkoztatási hátrányok leküzdését egyaránt szolgálják. Ennek keretében jött létre a Csillagház Cserhaj közösségi ház, ami nem csak a Faiskola út lakosait, de a Neszűr hátrányos helyzetű lakosságát is szolgálja. 2015. júniusban készült el, a projekt novemberben zárul és utána indul egy-egy éves fenntartási időszak veszi kezdetét.

Fontos feladat a mélyszegénységben élők részére közösségépítő, közösségfejlesztő programok folytatása a TÁMOP-5.3.6-11/1 „Komplex telep-program” közösségi beavatkozási terv keretén belül. Cél a kialakult csoport megerősítése új tagok bevonásával.

A Faiskola út 7. szám alatti épülete teljes egészében kiürítésre került - itt 25 olyan egyszobás lakás van, ahol még kályhával fűtöttek a lakók. A Jászberény Városi Önkormányzat pályázatot nyújtott be a TOP 4.3.31-16 „Leromlott városi területek rehabilitációja”, c. pályázati felhívásra, mely lehetőséget biztosít a város szegregált településrészében, a Faiskola u. 5-7. szám alatti épületek felújítására. A pályázat keretében a Faiskola u. 7. szám alatti épület szinte teljes, míg az 5. szám alatti épületben található önkormányzati bérlakások részbeni felújítása valósulhat meg.

A Faiskola út 5-ben a lakások komfortosabbak és az épület továbbra is bérházként működik. Itt a társadalmi összetétel eltérő (kisebb arányban vannak jelen a hátrányos helyzetűek), mint a Faiskola u. 7-ben. A Faiskola út 5-ben jelenleg 18 lakás van, amiből 15 lakott, 3 üres.

A TOP.5.2.1. kódszámú A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok Jászberényben projekt Jászberény Városi Önkormányzat által vezetett Konzorcium jelen támogatási kérelmében a korábbi TÁMOP 5.3.6 Komplex telepprogram célterületein szeretné korábban megkezdett munkát folytatni, az elért eredményekre alapozva, a megszerzett tapasztalatokat felhasználva tovább vinni az akcióterületeken élő közösség fejlesztését. A Projekt két fő helyszíne a Faiskola utca szegregátum és a Neszűr 3-4. dűlője, mindkét helyen rendelkezünk a szükséges infrastruktúrával a program tevékenységeinek lebonyolítására.

A Faiskolában működik a szolgáltatóház, ami a legtöbb rendezvények és programnak helyet tud biztosítani, a Neszűr területén pedig egy Szolgáltató pont, ahol szintén biztosítani tudjuk a folyamatos szociális munkát. A programmal megfelelően szeretnénk előkészíteni a TOP 4.3.1 "Leromlott városi területek rehabilitációja" c. pályázat infrastrukturális beruházásait, ami alapvetően fogja megváltoztatni a Faiskola utcai szegregátum oldásához, az infrastrukturális hiányosságok felszámolásához. A program keretében összkomfortos, megfizethető szociális bérlakásokat szeretnénk kialakítani, mellyel oldhatóvá válik a területen tapasztalható lakhatási szegénység és sok generációs együttélés. Ahhoz azonban, hogy a fenti célok elérhetővé váljanak és a tervezett fejlesztés eredményei hosszú távon fenntarthatóak legyenek feltétlenül szükséges az itt élő közösséggel folytatott intenzív szociális munka. A telepen élők fel kell készíteni beruházásokkal együtt járó a változásokra, az új életkörülményekhez való alkalmazkodásra. Itt nem csak a felújított és új funkciókkal bővített környezet megfelelő használatáról van szó, de az embereket képessé kell tenni arra is, hogy az abban rejlő lehetőségeket a lehető legjobban ki legyenek képesek használni. A megváltozott lakáskörülményekkel járó magasabb fenntartási költségek finanszírozására, a jobb életfeltételek biztosítékát nyújtó támogatások közt elsődlegesen szerepel a szükséges alapkompenciák fejlesztése a foglalkoztatás bővítésének céljából. A telepeken élő közösség számára olyan szolgáltatásokat szeretnénk biztosítani, melyek nem vagy csak korlátozottan elérhetőek számukra. Ezeken keresztül kiemelt figyelmet kívánunk fordítani a telepeket érintő legsúlyosabb problémákra, melyek tovább gyűrűző hatása a többségi társadalomra, illetve a tágabb környezetre is negatív hatással van. Nagy hangsúlyt fektetünk az egészséges életmód népszerűsítésére, az egészséges életmód fontosságának hangsúlyozására a tervezett tevékenységek prevenciók szerepének hangsúlyozására. Az egészségi állapot nem csak a várható életkort, de a célcsoport gazdasági aktivitását is nagymértékben befolyásolja. A területen élők mindennapjait nagyban befolyásolja az őket körülvevő környezet, így nem mindegy milyen hatások érik őket nap, mint nap, az ott élők hogyan gondolkoznak önmagukról, helyzetükről, a társadalomban elfoglalt helyükről, betöltött szerepükről. Komplex projektünkkel egyszerre igyekszünk adekvát válaszok adására a fenti célok összességében. Az akcióterületen élő lakosság kompetenciafejlesztése elengedhetetlen a foglalkoztatás és a későbbi gazdasági aktivitás elérése érdekében. Fontos, hogy a közösség tagjainak életére döntő, befolyásoló hatással lévő folyamatokat indítsunk el. A megvalósuló tevékenységek hozzájárulnak egy élhető, az önszerveződésre és együttműködésre képes közösség kialakulásához. A szemléletformáló, ismeretterjesztő programok hozzájárulnak a közösség önszerveződő képessége és társadalmi integrációjuk javításához. Mindez elengedhetetlen a komplex társadalmi, gazdasági fejlesztési célok eléréséhez. A fejlesztés során létrejövő, megerősödő intézményi kapcsolatok hozzájárulnak egy jobban működő, összehangolt, komplex, szociális ellátórendszeri működéshez.

A projekt másik akcióterületén, a külterületen elhelyezkedő Neszűrben élő célcsoporttagok tekintetében a hosszú távú cél a jelenleg mintegy vadtelepként működő terület meghatározó átalakítása. A 420 ha-os terület alapvetően mezőgazdasági adottságokkal, nagy mennyiségű, kiaknázatlan erőforrással bír. Az ott élő társadalmi felzárkózásra képes vagy képessé tett személyek városi környezetbe költözésének lehetőségeit fel kell tárni. A bevont személyek közül minél több embernek kell tudnunk támogatást nyújtani a szociális munka eszközeivel, hogy javítsuk alapkompenciáikat és minél magasabb szintű önellátási képességet alakítsunk ki bennük. A komplex közösségfejlesztést szolgáló program céljainak meghatározásához elengedhetetlen a háttérben meghúzódó szükségletek és problémák megértés. Erre lehetőséget kínál a problémafa, amely a szegregátum gyengeségeit rendezi logikai, ok-okozati összefüggésbe a lezajlott felmérések alapján. A gyengeségek közti logikai kapcsolat egy központi problémában öltött testet a problémaelemzés során, ez pedig a Faiskola utca 5., 7. fokozatos társadalmi-gazdasági leszakadása a város többi részétől, aminek háttérében a telepszerű városrész kedvezőtlen élet- és lakáskörülményei állnak. Ennek okai sokfélék, de alapvetően négy csoportba rendezhetők – ezekre reagálhatnak a tervezett

beavatkozások. A városrészben kiemelten magas az önkormányzati tulajdonú, leromlott állapotú lakások aránya, amelyeket a rászorulóknak szociális bérletként vehetnek igénybe. Mindez az alacsony képzettséggel és gazdasági aktivitással jellemezhető lakosság koncentrációját eredményezi, ami egyfajta öngerjesztő hatásként tovább mélyíti a városrész társadalmi szegregációját. A halmozottan hátrányos helyzetű lakosság számára nyújtott humán szolgáltatások minősége - az elmúlt időszak jelentős fejlesztései ellenére - egyes intézmények esetében továbbra sem megfelelő. A városrehabilitációra irányuló projekt szükségességét tehát egyértelmű társadalmi igények, elvárások indokolják. Amennyiben az egyes projektelemek szükségességét vesszük figyelembe, akkor a társadalmi igényeken kívül az érintett épületek, intézmények és közterületek műszaki állapota is előtérbe kerül. Kiemelten fontos a telep lakosságának megfelelő szociális ellátása - mind a számukra nyújtott szolgáltatások, mind a pénzbeli támogatások szempontjából. A Faiskola utca szociális városrehabilitáció általános, átfogó célkitűzése a társadalmi-gazdasági leszakadás megállítása a lakókörnyezet és az életminőség átfogó és fenntartható javításával. A város Faiskola utca szegregátumában tervezett infrastrukturális beruházásokra és társadalmi együttműködést szolgáló beavatkozásokra építve megvalósítható a hanyatló státuszú Faiskola utca területi és szociális rehabilitációja. A szegregátum alacsony társadalmi státuszú lakosságának felzárkóztatásához olyan infrastrukturális, lakhatási fejlesztések és programok megvalósítása szükséges, amelyek elsősorban a lakókörnyezet és az életminőség javítását célozzák meg. A pozitív társadalmi folyamatok beindításához a közösségi ház további bővítése mellett kiemelt figyelmet kell fordítani a környezet funkcionális megújítására is. Az érintett közösség aktivizálása, bevonása szükséges a helyi és városi szintű folyamatok, fejlesztések sikeréhez. A tartós felzárkózás egyik fontos eszköze a munkaerő-piac (re)integráció, amelynek alapja a helyi társadalmi tőke, a belső erőforrások fejlesztése. Továbbá kiemelt figyelmet kell fordítani a szegregátum nagy létszámú fiatal korosztályára, akik számára biztonságos, a kreativitást elősegítő és a hátrányokat kompenzáló környezetet, szolgáltatásokat kell biztosítani. Mindez hozzájárul a telep környezetéből adódó hátrányok kompenzálásához, az egyre nagyobb mértékben jelentkező szociális problémák felszámolásához és a társadalmi kohézió erősödéséhez. Hosszú távon az anti-szegregációs szempontokat maximálisan figyelembe vevő lakás-kiutalási rendszerrel az is elérhető, hogy a hátrányos helyzetű népesség minél nagyobb hányada kerüljön integrált lakókörnyezetbe, amivel javulhat a Faiskola utca városon belüli megítélése, és felszámolható a szegregált állapot.

b. Neszűr

A város legjelentősebb szegregációs problémái nem a belvárosban, hanem a város külterületén jelentkeznek, azon belül is a Neszűr területén.

A Neszűr a 31. számú főútról 12 dűlőúton keresztül lehet megközelíteni. Ezek közül csak a városhoz legközelebb eső, úgynevezett 0. út van leburkolva, de ez sem tart egészen a záró kereszttűig.

A területen megoldott az orvosi ügyeleti, védőnői és egyéb, idős emberek ellátását szolgáló (tanyagondnoki szolgálat) ellátás.

A dűlőutakat merőlegesen járások keresztezik. Gyakorlatilag tehát szinte valamennyi terület feltáró útvonal homokos földút. A városba való bejutást biztosító buszos tömegközlekedés a 31. sz. főúton érhető el, ahol három buszmegálló áll a helyi lakosok rendelkezésére. A kerékpáros közlekedés feltételei jók, mivel a főúttal párhuzamosan kerékpárút vezet, amely az egész terület összeköttetését biztosítja a várossal.

Hajtaig az elektromos hálózat nem ér el, ezért az ott lakók rákényszerülnek a házi aggregátoros áramfejlesztésre. A vezetékes ivóvíz-szolgáltatás egyik területrészen sem elérhető, a legközelebbi nyilvános közkifolyó is több kilométerre található, a 31. sz. főút mellett, a MOL benzinkúttal szemben. A szennyvíz- és csapadékvíz elvezető csatornahálózat hiányzik.

A területen két bolt van, az egyik Neszűrben, a másik az Öregerdő területén. A területen nincs iskola, a gyerekek sokszor több kilométernyi gyaloglás után érik el a főút mellett található buszmegállót, ahonnan megfelelő gyakorisággal járó helyközi járatokkal érik el az iskolát, óvodát. A terület közösségi életét (Hajta, Neszűr, Öregerdő) a Baráti Egyesület szervezi. A szervezet és egyben a közösségi élet központja az

önkormányzati tulajdonú Öregerdei Gyerektábor, amely felújításra szoruló fűthető épületekkel rendelkezik és a nyári időszakban eredeti funkciójában üzemel.

Az civil szféra az eddigiekben is sokat tett a terület problémáinak megoldása érdekében.

Kiemelkedő a Vöröskereszt helyi szervezetének tevékenysége. A szervezet kezdeményezésére 2003-ban átfogó szükséglet felmérés történt, amely alapján kidolgozásra került a beavatkozási feladatterv.

Az Öregerdei gyermektábor felújítása elsősorban a Neszűrben lakó fiatalok számára jelent közösségi teret, az épület felújítása, közösségépítésre és fejlesztésre alkalmassá tétele az Önkormányzat célja. Az infrastrukturális beruházás szolgáltatás kiépítésével együtt jár, amely képes az ott élő családokkal közös, értéket teremtő munkát végezni, az ott élő gyermekeket összefogni, társadalmi felzárkóztatásukat elősegíteni.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Faiskola utca

A szegregátumban 2015-ben lakásfenntartási támogatásban 2 fő, lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatásban 6 fő részesül. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt 7 családban 9 gyermek kap. A 2017-ben megállapításra került, hogy a Faiskola utcában lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatásban 5 fő részesül. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt 6 családban 11 gyermek kap. 2018 évben lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatásban 4 fő. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt 2018-ban 3 családban 6 gyermek kap.

A Faiskolai utcai szegregátum megújulását szolgálja az ÉAOP 5.1.1/A-12 szociális célú városrehabilitáció című pályázata, valamint a TÁMOP 5.3.6 Komplex telep-program című pályázat egyaránt.

Neszűr

Önmagában a Neszűr 431,5 hektáros területén hivatalosan 310 bejelentett lakos volt 2003-ban, míg 2008-ban a város népesség-nyilvántartása szerint Neszűr tanyára 523 fő volt bejelentkezve. 2013-ban ez a szám 675, 2015-ben pedig 671. 2016-ban 682 fő, 2017-ben 677 fő, míg 2018-ban 705 fő volt bejelentkezve. A lakosság a regisztráltak számát jóval meghaladó, hiszen az elmúlt 10-15 esztendőben az őslakosok mellett megjelentek a városból és a távolabbi vidékekről ide áramló alacsony társadalmi státuszú egyének és családok. Ezek egy része önkényes „lakásfoglaló”. A tulajdonviszonyok meglehetősen kaotikusak, még a legális úton zajló adásvételekkel járó tulajdonosváltás sincs minden esetben regisztrálva.

Az itt élő családok többsége szegényes körülmények között él, a szülők jelentős része munkanélküli és a gyermekek után járó szociális juttatások képezik a család jövedelmét.

A 2015-ben a Neszűrben lakásfenntartási támogatást 7 család kap, míg lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatásban 7 család részesül.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a 2015. év augusztus havi adatok alapján 62 családban 128 gyermek kap.

A 2016-os adatok szerint a Neszűrben a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatásban 16 család részesül.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt 2016. év augusztus havi adatok alapján 54 családban 117 gyermek kap.

A 2018-as adatok szerint a Neszűrben a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatásban 18 család, lakbértámogatásban 2 család részesül.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt 2018. év augusztus havi adatok alapján 57 családban 128 gyermek kap az alábbi felosztásban: 1 gyermekes 20 család; 2 gyermekes 15 család; 3 gyermekes 12 család; 4 gyermekes 8 család és 5 gyermekes 2 család.

Korösszetételt tekintve jelentős a gyermekek száma és az egyedülálló időskorúak (25%) jelenléte. Ez meghatározza a területen szükséges szociális és egészségügyi ellátórendszer jellegének szükségességét.

A területről 57 fő gyermek jár a város iskoláiba, 34 pedig a város óvodáiba. Városba történő bejutásuk egyénileg, illetve a helyközi járatokkal valósul meg.

Tekintve, hogy a város az elmúlt években több, a város más szegregátumaira, szegregálódó területeire vonatkozó beavatkozást is foganatosított, amely eredményeként a városban az alacsony státuszú lakosság lakóhelyváltozása történt meg, így indokolt a Neszűr településrész átfogó koncepciójának újra gondolás. Az utóbbi években megnövekedett népességszám indokolja, hogy a kialakult közbiztonsági, egészségügyi, stb. helyzetre, valamint a terület fejlesztésére külön terv készüljön.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Jászberényben akadnak szociális szempontból hátrányos helyzetű családokat magukban foglaló tömbök, de ezek lakosságszáma nem jelentős és csak részben fednek át a KSH által megadott kisebb veszélyeztetett vagy 50 fő alatti szegregált területekkel.

Valós társadalmi és épített környezeti – esetenként közbiztonsági - probléma jelentkezik:

- Redemptió utca: Itt roma családok is élnek változó életszínvonalon, veszélyeztetett tömbnek tekinthető.
- Kürt utca: Itt négy család él önkormányzati ingatlanokban.

Az jelzett utcák a város peremterületein találhatóak, de nem egymás közelében, egy-egy városrészben koncentráltan. Mivel minden esetben néhány családról van szó, a család- és gyermekjóléti központ képes követni az egyes családokban zajló eseményeket és megfelelő ellátásban részesülnek a rászorulóak.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi ellátásról szóló adatközlések 2008-2016 között állnak rendelkezésre (Lásd a HEP melléklet táblázatait). Az orvosi ellátás helyzete nem változott sem a felnőttek, sem a gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások számát illetően. A felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma évekig nem változott, 15, 2015-ben 14 lett a szolgáltatások száma, míg a házi gyermekorvos körzetek száma 5. Fogorvosi körzetek száma 6 db.

A közgyógyellátásra jogosultak száma 2008-2016 között viszonylag állandó képet mutat (Lásd a HEP melléklet táblázatait), 700 fő körül van az érintettek száma, azonban csökkenés tapasztalható évről-évre 2016. évig, 2017-ben a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal adatszolgáltatása alapján 629 fő jogosult közgyógyellátásra, növekedés tapasztalható.

A közgyógyellátás területén figyelemmel kell lenni arra, hogy a lehetőség minden potenciálisan érintett beteg számára közérthetően elérhető legyen.

Ápolási díjban 2008-2017 közötti adatok állnak rendelkezésre. (Lásd a HEP melléklet táblázatait) 2014-ben ez az ellátás 100 fő részére, 2017-ben 95 fő részére volt biztosított.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Jászberény Város Önkormányzata Képviselő-testületének a HPV elleni védőoltás költségeinek átvállalásáról szóló 12/2010. (IV. 22.) önkormányzati rendelete alapján az önkormányzat a tárgyévben 13. életévüket betöltő leánygyermek részére a humán papilloma vírus által okozott méhnyakrák és nemi szervi szemölcsök elleni négykomponensű védőoltást, 3 oltásból álló teljes oltási sorozatot térítésmentesen biztosítja a törvényes képviselő kérelmére.

A szűrővizsgálatok szervezésében az önkormányzat hatékonyan vesz részt (városi egészségnapok szervezése, EFI) és minden évben aktívan bekapcsolódik a lakossági tudószűrés szervezésébe.

A kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról szóló 51/1997.(XII.18) NM rendelet alapján Jászberényben 2015. július elejétől augusztus végéig tüdőszűrés van. A szűrés a 40. életévet betöltött személyeknek térítésmentes. Mammográfiái szűrés volt 2015. július 29 – augusztus 10-ig a Szent Erzsébet kórházban.

2017. július hó 3-tól 2017. augusztus 18-ig ismét tüdőszűrés került megszervezésre a tüdőbetegségek, illetve a szív- és érrendszeri betegségek megelőzése érdekében. Népegészségügyi program keretében a MaMMa Zrt. közreműködésével kihelyezett mammográfiás emlőszűrésre került sor Jászberény, Jásztelek, Jászfákóhalma, Pusztamonostor és Jászfelsőszentgyörgy településeken élő 45-65 éves hölgyek részére. A szűrés ideje 2017. június hónapban volt.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs ellátás esetében szükséges további adatfelmérés, amely a szükséges beavatkozások alapjául szolgálhat.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A városban a közétkeztetést iskolákban az Eurest Étteremüzemeltető Kft. végzi. A vállalkozói szerződés tartalmazza azokat a lényegi pontokat, amelyek a közétkeztetés minőségére vonatkoznak. A szerződés vonatkozó lényegi pontjai az étel minőségi ellenőrzése és a megfelelőségi szempontok nem teljesülése esetén az önkormányzat élhet szerződésbontási jogával. A közétkeztetésben a napi háromszori étkeztetés az OTH mindenkorai ajánlásainak figyelembe vétele mellett történik.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A város elkészítette sport koncepcióját, amely 2015-2019 között határozza meg a sport területén elképzeléseit részletes feladattervvel.

A városban továbbra is számos olyan rendezvény kerül megszervezésre, amelybe a város lakossága bekapcsolódhat. Ezen programok és a különböző tematikus rendezvények más-más korcsoportra fókuszálnak. A város közvetve is nyújt támogatást, a különböző sportegyesületek támogatásával további csoportok számára teszi elérhetővé a sporthoz való hozzáférést, ezzel is támogatva a helyi kezdeményezéseket.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Jászberény Városi Önkormányzat intézményein keresztül gondoskodik a személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatásokról és a szakosított ellátásról. Az alapszolgáltatások keretén belül biztosított ellátások:

Jászberény közigazgatási területére kiterjedő illetékességgel: étkeztetés, házi segítségnyújtás, tanyagondnoki szolgáltatás, időskorúak és demens személyek nappali ellátása. A jászberényi járás közigazgatási területére kiterjedő illetékességgel jelzőrendszeres házi segítségnyújtás működik. 2013. július hó 1. napjától kezdődően a fogyatékkal élők nappali ellátása biztosított az Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény telephelyén: Fogyatékkal Élők Nappali Ellátása.

Az Önkormányzat ápolást-gondozást nyújtó intézményében (idősek otthona) gondoskodik a tartós bentlakásos ellátásról Jász-Nagykun-Szolnok Megye közigazgatási területére kiterjedő illetékességgel. Emellett egyházi fenntartású szociális otthon is működik Jászberényben.

Az önkormányzat fenntartásában működő Jászberény Városi Önkormányzati Bölcsőde és Védőnői Szolgálat bölcsődei intézményegységén keresztül gondoskodik Jászberény város közigazgatási területére kiterjedő illetékességgel az életkoruk alapján bölcsődei ellátásra jogosult, családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátásáról. A bölcsőde 62 férőhellyel működik.

Az önkormányzat fenntartásában működő Jászberényi Család- és Gyermekjóléti Központ, amely az alapszolgáltatásokon belül ellátja a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A városban működő szolgáltatásokkal, ellátásokkal kapcsolatban nincs tudomás arról, hogy az egyenlő bánásmód elvét megsértették volna, a város vagy valamely intézménye ellen ilyen jellegű eljárás nem indult.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A pozitív diszkrimináció lehetőségeit, eddigi gyakorlatát szükséges áttekinteni a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül. Az egyes területeken jelentkező esetleges jó gyakorlatok esetében szükséges megvizsgálni azok adaptálhatóságát.

A Társadalmi Megújulás Operatív Program „Modellkísérleti program az alapszolgáltatások funkcionális összekapcsolására” című, TÁMOP-5.4.9-11/1-2012-0018 számú „Szociális szolgáltatások fejlesztése Jászberényben,” elnevezésű projekt keretében cél Jászberény városban működő szociális alapellátások fejlesztése, működési hatékonyságának javítása olyan szolgáltatás-koordináció kialakításával, mely a város lakosságának problémáira komplex megoldást nyújt, a felmerülő igényeknek megfelelően működő szolgáltatások összehangolásával. A szolgáltatásfejlesztő munkacsoport feladata Jászberény lakosságának szociális szolgáltatások iránti szükségleteinek áttekintése, elemzése, az igényekhez rendelhető szolgáltatási kapacitások helyzetelemzése, a város szociális alapszolgáltatásainak elemzése, fejlesztési tervek összeállítása, új szükségletdiagnosztikai eljárások, dokumentációs rendszer, módszertani eszköztár, valamint szakmai ajánlások előkészítése volt.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A településen folyó közösségi élet számos területre koncentrál. A közösségi élet színterei más városhoz hasonlóan az egyes intézmények köré szerveződnek sok esetben, így az óvodának, köznevelési intézményeknek fontos szerep jut ezen a területen. A város szervezésében több olyan közösségi rendezvény kerül megrendezésre, amelyek a város teljes lakossága részére elérhetőek. Kiemelhetőek azok a turisztikai szempontból is fontos attrakciók, mint a hagyományos Csángó Fesztivál, amely a település közössége mellett a távolabbi vidékek lakóit is a településre vonzza, de emellett elérhetőek a klasszikus kultúrákövetítő intézmények is, mint pl. a művelődési ház, vagy a Lehel Filmszínház is.

Jelentős a civil élet is a városban. Sokféle területen működő civil szervezet lelhető fel a településen, amelyek a szabadidős tevékenységek szervezésén túlmenően célirányos fejlesztésekben is képesek lehetnek szerepvállalásra.

A településen lévő civil szervezetek tevékenység szerinti felmérése fontos feladat a következő időszakban, amely célja, hogy pontos kép alakuljon ki a településen tevékenykedő civil szervezetekről. Szükséges lehet olyan projektek szervezése, amelyek a civil partnereket és egyéb megvalósítókat kapcsolatba hoz egymással, hogy a helyi együttműködések erősödjenek. Fontos, továbbá a civil szervezetek ellátási szerződéskötésének elősegítése, helyzetbe hozása, nemcsak helyi pályázatokra való felkészítés.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A településen nyílt etnikai konfliktusok nem tapasztalhatóak.

A település sajátossága továbbá a Neszűr településrészt. Az itt tapasztalható konfliktusok alapja, hogy korábban a településrészt aktív, zártkerti ingatlanokkal aktív hétfégi élettel bírt. A rendszerváltás utáni

időszakban az ingatlanok használata visszaesett, sok házat elhagytak, több esetben lakásfoglalás is történt. A településrész érezhető romlását egyértelműen az újonnan beköltöző családoknak tulajdonították. A fenti példák is mutatják, hogy a kialakuló, esetlegesen etnikai jelleggel is bíró konfliktusok megelőzése és megfelelő kezelése lehet a követendő példa. A településen működő roma nemzetiségi önkormányzat aktív bevonása célszerű minden olyan tevékenységbe, ahol a település egészét érintő problémák kerülnek megfogalmazásra.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A helyi közösségi aktivitás megfigyelhető a településen. A Neszűr városrészrel kapcsolatban külön program indult el, ahol külső segítők mellett önkéntesek is részt vettek a munkában. Ezen túlmenően fontos felmérni azokat a lehetőségeket, ahol önkéntes munka végezhető, és célszerű összehangolni a 9-11. évfolyamon végzendő közösségi szolgálattal.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen található roma nemzetiségi önkormányzat régóta végzi munkáját. A helyi roma érdekképviselően túlmenően részt vett a korábbi esélyegyenlőségi dokumentumok tervezésében (anti-szegregációs terv, közoktatási esélyegyenlőségi terv) konzultációs partnerként. Kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy a helyi RNÖ humán erőforrás kapacitásait kihasználva a beavatkozások megvalósításába is bevonásra kerüljenek.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma emelkedett, a regisztrált munkanélküliek között magasabb a nők aránya.	a nők munkába állásának segítése (pl. részmunkaidő), az álláskeresés ismereteinek bővítése (pl. képzéssel)
hiányzó közösségi funkciók	A Komplex telep-programban kialakult közösségépítő, közösség fejlesztő programok folytatása
hátrányos helyzetűek lakhatásának biztosítása	a leszakadó és leszakadással veszélyeztetett városi területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja
Tanodai programok folytatása, finanszírozása	iskolán kívüli foglalkoztatás hátrányos helyzetű gyermekek részére
Öngondoskodási képességek javítása	fóliasátras fejlesztési program a Neszűrben Tanyafejlesztési projekt, 10 család, közösségépítő és összetartó erő
Élelmiszermentés	élelmiszerosztás mélyszegénységben élők részére két helyszínen, egyik a szegregátum területe

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A rászoruló családok gyermekei rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek, az önkormányzat rendkívüli települési támogatást is biztosít a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, a gyermeket gondozó család a gyermek iskoláztatásához, a gyermek óvodáztatásának költségeihez, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a gyermek egészséges fejlődése biztosításának költségeihez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szoruló család részére.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A veszélyeztetett és védelembe vett gyerekek számán belül 18 év alattiak száma 2008 és 2017 között összesen 166 fővel csökkent. A legnagyobb mértékű csökkenés 2010-ben következett be, ekkor 96 fővel volt kevesebb a 18 év alattiak száma a népességben. A veszélyeztetett és védelembe vett gyerekek számán belül 18 év alattiak száma 2012-ben ismét növekedett, majd 2014-ben csökkent és az azt követő években ismét növekedett.

A védelembe vett 18 év alattiak száma nem emelkedett ebben az időintervallumban, 2008-ban 0,4 % volt, 2009-től 2011-ig tartja a 0,5 %-os értéket, azóta 2013-ban emelkedett 0,8%-ot, 2014-ben 1,11%-ot, 2016-ban 1,07%-ot. (Lásd a HEP melléklet táblázatait)

A megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül 68-92 % között mozog. A legeredményesebb 2009 után 2012-ben volt, a védelembe vétel 77,5 %-át szüntették meg, azóta 2015-ben 29%-át, 2016-ban 56%-át. A megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül legeredményesebb 2009 után 2016-ban volt.

A veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma 2013-ig fokozatosan emelkedik: 2008-ban 2.8 % volt, 2011-ben már 4 %, 2013-ban 4,43% volt.

A veszélyeztetett és védelembe vett gyerekek száma a 2015. évi adatokhoz képest ismét növekedett.

2013. szeptember hó 1. napjától a jegyzői gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítására irányuló eljárás során - az ügyfél erre irányuló kérelme esetén – a Gyvt. vonatkozó rendelkezéseire tekintettel megvizsgálja a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállását is, külön döntéssel állapítja meg, hogy a gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű tekintettel a szülő/gyám alacsony iskolai végzettségére (legfeljebb alapfokú végzettség), a szülő/gyám alacsony foglalkoztatottságára, az elégtelen lakáskörülményekre, a nevelésbe vételre, valamint a tanulói, hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt számára nyújtott utógondozói ellátásra.

A 2017. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló tájékoztató alapján a halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítására 34 gyermek esetében került sor. 1 gyermek esetében a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő/gyermeket egyedül nevelő szülő alacsony iskolai végzettségére és az elégtelen lakóköznyezetre, illetve lakáskörülményeire, 33 gyermek esetében a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő/gyermeket egyedül nevelő szülő alacsony iskolai végzettségére és a szülők/egyik szülő alacsony foglalkoztatottságára tekintettel.

Hátrányos helyzet fennállásának megállapítására 264 gyermek esetében került sor. 255 gyermek esetében a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő/gyermeket egyedül nevelő szülő alacsony iskolai végzettségére, 9 gyermek esetében mindkét szülő/gyermeket egyedül nevelő szülő alacsony foglalkoztatottságára tekintettel.

Ez előző években a tájékoztató alapján a halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapításra 2016-ban 32 gyermek, 2015-ben 37 gyermek, 2014-ben 36 gyermek esetében került sor. Hátrányos helyzet fennállásának megállapítására 2016-ban 198 gyermek, 2015-ben 151 gyermek, 2014-ben 22 gyermek esetében került sor.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma 2013-tól folyamatosan csökken, 2013-ban 915 fő, 2014-ben 837 fő, 2016-ban 658 fő. (Lásd a HEP melléklet táblázatait).

A 2017. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló tájékoztató alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot a benyújtott kérelmek alapján a 2017. évben 636 fő (597 gyermek és 39 nagykorú fiatal) részére állapítottunk meg, elutasító döntés nem született a gyermeket gondozó család jövedelmi, vagyoni viszonyaira tekintettel, 8 esetben került sor megszüntetésre családba fogadás, nevelésbe vétel elrendelése, illetve a család jövedelmi viszonyaiban bekövetkezett változásra tekintettel. Az előző évhez képest csökkent a kedvezményben részesítettek száma. A Jászberény város illetékességi területén élő gyermekek 13%-a volt jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ez az arány megegyezik az előző évvel.

A kedvezményezetttek közül 172 gyermek 6 év alatti, 283 az általános iskolások száma, míg 142 fő középiskolás. A 18 év feletti, saját jogon kedvezményre jogosultak száma pedig 39 fő.

A kedvezményre jogosultak 343 családban nevelkedtek.

A családok gyermekszám szerinti megoszlása a következő:

Egy gyermeket neveltek 162 családban, kettőt 105 családban. A három gyermekes családok száma 51, a négy és több gyermekesek száma pedig 25 volt.

187 család volt, ahol a szülő egyedül nevelte gyermekét, ez 54.5% a kedvezményre jogosult családokhoz viszonyítva.

A megállapított kedvezményre jogosult gyermekek családjában az egy főre jutó jövedelem nem érte el a nyugdíjminimum felét (14.250.- Ft-ot) 67 család esetében, a nyugdíjminimum felénél több volt, de nem érte el a nyugdíjminimumot (28.500.- Ft-ot) 160 családnál, míg 116 család esetében haladta meg a nyugdíjminimumot az egy főre jutó havi jövedelem.

A 2017. évet vizsgálva megállapításra került, hogy előző évekhez képest is tovább csökkent a kedvezményben részesítettek száma. Az összes gyermeklétszám is tartós csökkenést mutat, az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer adatbázisai alapján 2001-ben Jászberényben a 0-14 éves korú állandó lakosok száma 4.139 fő volt, míg 2012-ben már csak 3.613 fő, majd 2016-ra 3.142 fő.

A 2017. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló tájékoztató alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek, szünidei gyermekétkeztetésnek, természetbeni támogatásnak és jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevétele. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg a jogosult gyermek számára a gyermeket gondozó család jövedelmi, vagyoni viszonyaira tekintettel. A múlt évben az ingyenes és kedvezményes gyermekétkeztetés esetén a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás, és 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő gyermek után az intézményi térítési díj 100%-át, 8. évfolyam fölött tanuló gyermek esetében pedig a térítési díj 50%-át kellett kedvezményként biztosítani. Az előző évhez képest változás nem történt.

Az önkormányzat által nyújtott pénzübeli, természetbeni ellátások

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek – a törvényi előírásnak megfelelően – augusztus és november hónapban fogyasztásra készétel, ruházat, valamint tanszer vásárlására

felhasználható Erzsébet utalvány formájában természetbeni támogatást kaptak, melynek összege a 2016-os évben 5.800.- Ft volt alkalmanként, gyermekeként, ez az összeg nem változott az előző évhez képest.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 20/A. § (1) bekezdés alapján a gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel, a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel alapösszegű természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában. A biztosított természetbeni támogatás összege a 2017-es évtől emelésre és differenciálásra került.

Ugyanezen törvény (2) bekezdése alapján a gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a 67/A. § szerinti hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a gyámhatóság határozata alapján a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel, a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel emelt összegű természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában. Az (1) és (2) bekezdés szerinti támogatás esetenkénti összegéről az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt. A Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény az emelt összegű támogatás értékét 6500 Ft-ban, az alapösszegű támogatás 6000 Ft-ban határozta meg. 2018. augusztus hónap Erzsébet utalványban 499 gyermek, 268 család részesült, ebből 6000 Ft-os összegben 123 család, 211 gyermek, az alábbiak szerint 62 család, ahol 1 gyermek van, 40 család, ahol 2 gyermek van, 15 család, ahol 3 gyermek van és 6 család, ahol 4 gyermek van. 6500 Ft-os utalványban 145 család, 288 gyermek részesült: 62 család, ahol 1 gyermek van, 48 család, ahol 2 gyermek van, 18 család, ahol 3 gyermek van, 11 család, ahol 4 gyermek van, 5 család, ahol 5 gyermek van és 1 család, ahol 7 gyermek van.

1) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvény III. fejezete rendelkezett a szociális ellátások rendszerének átalakításáról. E fejezet 3. pontja jelentősen módosította a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt, s a hatásköri változások mellett 2015. március hó 1. napjától új ellátási formát, a települési támogatást – mint kiadáskompenzáló támogatást – vezetett be, az önkormányzati segély megszűnt.

A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének Humán Erőforrás Bizottsága a települési támogatásról szóló 15/2016. (I. 14.) határozatával javasolta a települési támogatásról szóló 4/2015. (II. 16.) önkormányzati rendelet 6. § (1) bekezdés f) pontjában meghatározott, gyermekekre tekintettel igényelhető eseti rendkívüli települési támogatás vonatkozásában, hogy a jogosultsági feltétel kerüljön kiterjesztésre a családban egy főre jutó havi jövedelem tekintetében az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosáig, továbbá a gyermek óvodáztatásának költségeihez, a gyermek egészséges fejlődése biztosításának költségeihez szövegrésszel egészüljön ki e pont.

A 2017. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló tájékoztató alapján a települési támogatásról szóló 4/2015. (II. 16.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Ör.) 6. § (1) bekezdés f) pontjában foglaltak szerint rendkívüli települési támogatásra volt jogosult a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, a gyermeket gondozó család a gyermek iskoláztatásához, a gyermek óvodáztatásának költségeihez, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a gyermek egészséges fejlődése biztosításának költségeihez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szoruló család, ha az egy főre jutó havi jövedelem nem haladta meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosát, 85.500.- Ft-ot.

A 2017 évben 394 esetben 219 család részesült ebben a támogatási formában.

A támogatásban részesültek 56%-a (122 család) egy alkalommal, 26%-a (58 család) két alkalommal, 18%-a (39 család) három vagy több alkalommal részesült támogatásban.

Az esetek 14%-ában (55 eset) a gyermekek óvodáztatásának, az esetek 58%-ában (230 eset) a gyermek iskoláztatásának költségéhez, az esetek 14%-ában (53 eset) a gyermek egészséges fejlődése biztosításának költségéhez, az esetek 5%-ában (21 eset) a gyermek fogadásának előkészítéséhez, az esetek 9%-ában (35 eset) a nevelésbe vett gyermekkel való kapcsolattartáshoz kértek a gyermekek törvényes képviselői e támogatást. Az esetek 72%-a (285 eset) a gyermekek óvodáztatására és iskoláztatására nyújtott támogatás volt.

A szülők (33 család) 55 esetben kértek óvodáztatáshoz támogatást, az esetek 33%-ában (18 eset) egy alkalommal, 18 esetben 2 alkalommal, az esetek 27%-ában (15 eset) 3 alkalommal, az esetek 7%-ában (4) esetben 4 alkalommal. 230 esetben igényelték a szülők (158 család) iskoláztatási támogatást, az esetek 46%-ában (106 eset) 1 alkalommal, az esetek 32%-ában (74 eset) 2 alkalommal, az esetek 15%-ában (33 eset) 3 alkalommal, az esetek 5%-ában (12 eset) 4 alkalommal, az esetek 2%-ában (5 eset) 5 alkalommal. Több alkalommal a három vagy több gyermekes családok kérelmeztek támogatást.

Az Ör. 6. § (2) bekezdésében foglaltakra tekintettel ezen eseti támogatás alkalmankénti legmagasabb összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (28.500.- Ft) a 40%-a (11.400.- Ft) lehetett. A múlt évben nyújtott támogatás teljes összege: 3.839.400.- Ft volt.

Az Ör. 6. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott rendkívüli eseményre, illetve e) pontjában meghatározott krízishelyzetre tekintettel 24 család részesült magasabb összegű – az Ör. 6. § (3) bekezdése szerinti – egyszeri eseti támogatásban. 8 esetben a gyermek szemüvegére, 12 esetben gyógykezelésre, 1 esetben gyógyszer, 1 esetben óvodáztatás, 1 esetben iskoláztatás, 1 esetben harmadik gyermek fogadása előkészítésének költségéhez nyújtottunk támogatást összesen 530.000.- Ft értékben.

A 2017. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló tájékoztató alapján a Képviselő-testület a 4/2016. (III. 10.) önkormányzati rendelettel döntött az újszülöttek életkezdési támogatásáról. E rendelet 4. §-ában foglaltak szerint az Önkormányzat a törvényes képviselő kérelmére egyszeri önkormányzati életkezdési támogatásban részesíti azt a jászberényi lakcímmel rendelkező újszülöttet, akinek legalább az egyik törvényes képviselője a gyermek születésekor és az azt megelőző legalább 1 éve folyamatosan Jászberény város közigazgatási területén bejelentett lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkezik, és a kérelem beadásakor életvitelszerűen is a gyermekkel együtt Jászberényben él. A támogatás összege gyermekenként 40.000.- Ft. E támogatási összeg a gyermek nevére szóló Kincstári Start-értékpapírszámlára kerül utalásra. A megállapított támogatást utólag, a tárgy hónapot követő hónap 5. napjáig kell folyósítani, a folyósításról a jegyző gondoskodik. E támogatás kamatokkal növelt összegét a gyermek 18. életévének betöltését követően veheti fel. A megállapított támogatás kifizetésére, felhasználására vonatkozóan a fiatalok életkezdési támogatásáról szóló törvény rendelkezései az irányadók.

A múlt évben az újszülött törvényes képviselőjének kérelmére 108 gyermek részére került megállapításra e támogatás. 2017. év januártól júliusig 58 fő részesült életkezdési támogatásban a Jászberényi Városi Önkormányzat Humán és Önkormányzati Igazgatási Irodájától. A 2017 évben az újszülött törvényes képviselőjének kérelmére 101 gyermek részére került megállapításra e támogatás.

Az önkormányzati védőoltási programról szóló Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 5/2016. (III. 10.) önkormányzati rendelete 3. § alapján a Jászberény Városi Önkormányzat a Jászberény város közigazgatási területén állandó lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező, és életvitelszerűen is a törvényes képviselővel együtt Jászberényben lakó, a tárgyévben 6 hetes kort betöltő gyermekek részére térítésmentesen biztosítja a súlyos rotavírus fertőzés elleni védőoltást a gyermek törvényes képviselőjének kérelmére. Ugyanezen rendelet 4 § alapján az Önkormányzat a Jászberény város közigazgatási területén állandó lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező, és életvitelszerűen is a törvényes képviselővel együtt Jászberényben lakó, a tárgyévben 15 hónapos kort betöltő gyermekek részére térítésmentesen biztosítja a bárányhimlő (varicella zoster vírus) elleni védőoltást a gyermek törvényes képviselőjének kérelmére. A 2017 évben a jogosult gyermekek közül a törvényes képviselő kérelmére 221 gyermek részesült Rotarix és 189 gyermek Varilrix védőoltásban.

Az ingyenes étkezésben résztvevő óvodások számánál korábban nem mutatkozott nagy eltérés az egyes évek között, 2014-re lecsökkent, majd az elmúlt években jelentős emelkedés mutat, melynek hátterében az ingyenes étkeztetés kiterjesztése áll. Az ingyenesen étkező általános iskolás tanulók számában viszont

2013-tól csökkenés látható. Az 50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma az általános iskolás és középiskolás korú tanulóknál 2014-ig emelkedett majd az elmúlt évben ismét visszaesett. Az ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma a korábbi csökkenés után ismét emelkedik.

Az Ifjúsági Önkormányzat 2015. október 19. napján alakult öt általános iskola és négy középiskola részvételével. Az érintett oktatási intézmények 3-3 fő diákot delegáltak, akik szavazati joggal vesznek részt a közgyűlésen. Az alakuló ülésen megválasztották az Ifjúsági Önkormányzat elnökségének tagjait két évre. Minden iskola egy főt delegált, így az elnökség 9 tagú lett. Az Ifjúsági Önkormányzat célja Jászberény város fiatalságának összefogása, érdekeinek képviselete, a fiatalokat érintő önkormányzati döntések véleményezése, a tervezett programjainak megvalósítása. Működéséhez Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testülete 2016. évi költségvetéséből két millió forint támogatást biztosított. A költségvetés teljes egészét jelenleg programokra fordítják. A 2016. évi keretből 17 rendezvény volt tervben. (Csapatépítő sportdelután, Klapka Kupa, Fesztiválhangulatban kerekasztal megbeszélés, „Látványos gördület” kerékpározás az európai autómentes nap alkalmából, diákpolgármester választás, „Az én '56-om” pályázat, vetélkedők, budapesti kirándulás. Magyarország Kormánya a TOP-7.1.1-16 jelű, kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése és a helyi közösség-szervezés a város helyi fejlesztési stratégiához kapcsolódó pályázati felhívása 2016 májusában jelent meg. A felhívás átfogó célja kísérleti jelleggel, integrált és programalapú fejlesztések megvalósítása, városi szinten a helyi közösségek részvételének és tudatosságának fokozása, a helyi társadalmak megújítása a helyi és közösségi alapú gazdaság fejlesztése érdekében. E cél elérésének a TOP7.1.1-16 prioritásához kapcsolódó eszköze a városok kulturális és közösségi életének megújítása, a közösségi alapú gazdaságfejlesztési módszertanok kialakítása és elterjesztése a helyi lakosság, civil szervezetek, vállalkozások és önkormányzatok együttműködésével, illetve kedvezményezésére készülő integrált, közösségfejlesztést és helyi identitástudatot segítő, elsődlegesen kulturális és közösségi tartalmú, a helyi közösség fejlesztését támogató stratégiák mentén. Tekintettel arra, hogy a stratégia kifejezetten az ifjúságot érinti, ezért elsődlegesen az Ifjúsági Önkormányzat tárgyalta az pályázati felhíváshoz elkészült anyagot. A közgyűlésen részletesen bemutatásra került az ifjúsági stratégia, majd a fiatalok hozzászólásukban kifejtették, hogy szeretik a jászberényi iskolákat, de hiányolják, hogy Jászberényben nincs szórakozási lehetőség. Olyan helyet szeretnének, ahol biztonságosan tudják a szabadidejüket eltölteni.

2) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Minden évben megszervezésre kerül a hátrányos helyzetű gyermekek szociális szünidei étkeztetése. 2012-től jogszabályváltozás következtében az ingyen étkezést kizárólag meleg étkeztetés formájában lehet nyújtani.

Az étkeztetésben részesülő gyermekek rendelkezésre álló adatai alapján 2008 és 2014 között az érintettek száma folyamatosan emelkedett. 2015. évben 262 gyermek részesül nyári gyermekétkeztetésben, 2016-évben 211 fő hátrányos és 46 fő halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (összesen 257 fő gyermek) részére biztosított étkezést a gyermek törvényes képviselőjének kérelmére a szünidei időszakokban.

Az Önkormányzat a 2017. évben szünidei gyermekétkeztetés keretében 151 fő hátrányos és 29 fő halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (összesen 180 fő gyermek) részére biztosított étkezést a gyermek törvényes képviselőjének kérelmére napi egyszeri ingyenes meleg-étkeztetés formájában, az EUREST Étteremüzemeltető Kft.-vel kötött együttműködési megállapodás alapján.

3) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A tankötelezettség hatálya alá tartoznak és jogosultak az ingyenes oktatásra, illetve a magyar társaikkal azonos pedagógiai és szociális juttatások igénybevételére a menekültek; menedékkjogot kérők; átmenetileg Magyarországon menedéket kereső személyek nemzetiségétől függetlenül minden bevándorló. Menekült vagy politikai menedékkjogot kért gyerekeket külön juttatás illeti meg a BÁH-tól.²

Egyéb kiegészítő információk nem állnak rendelkezésre. A magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma az adatok alapján a településen nem jelentős. Önkormányzati adatgyűjtés keretében

² HEP sablon

megállapításra került 2017. évben, hogy magyar állampolgársággal nem rendelkező óvodások száma: 2014-ben 2 fő, 2015-ben 3 fő és 2016-ban 1 fő; a magyar állampolgársággal nem rendelkező általános iskolások száma: 2014-ben 5 fő, 2015-ben 5 fő.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A korábbi anti-szegregációs terv tartalmaz erre vonatkozó adatokat, amelyek ismertetése a szegregátumok bemutatásánál történt meg. A szegregátumok elemzését a 2011. évi népszámlálás és a később ebből előállított kartogramok elemzésével szükséges majd elvégezni. A szegregált lakókörnyezet kapcsán kiemelten szükséges figyelni arra, hogy a szolgáltatásokhoz való hozzáférés miként biztosított. A szegregátumokban élő gyerekek körülményeinek felmérése különösen fontos. Az önkormányzat ellátórendszerének kiemelt figyelmet kell fordítania arra, hogy a szegregátumban élő gyerekek minden rendelkezésre álló segítséget, szolgáltatást megkapjanak. A 2015. évi felülvizsgálat során a szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek adatgyűjtése a TÁMOP-5.3.6-11/1 „Komplex telep-program” (komplex humán szolgáltatás hozzáférés biztosítása) és a TÁMOP-5.4.9-11/1-2012-0018 „Szociális szolgáltatások fejlesztése Jászberényben,” elnevezésű projekt keretében megvalósult.

TOP-5.2.1-15 „A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok Jászberényben” pályázat keretében 2017. június 1-jével új program indul a már megkezdett tevékenységek folytatására. A projekt célja a foglalkoztatást, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, iskolai felzárkózást, családsegítést, egyéni fejlesztést és szociális munkát biztosító komplex programok megvalósítása a leszakadó és leszakadással veszélyeztetett városi területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja érdekében.

A város legjelentősebb szegregációs problémái nem is a belvárosban, hanem a város külterületén jelentkeznek, azon belül is a Neszűr területén, mely egy a 31. számú főútról 12 dűlőúton keresztül megközelíthető 431,5 hektáros terület. A Jászberénytől kb. 5-7 km-re lévő, korábban főleg zártkerti gazdasági ingatlanokkal beépített terület az elmúlt évtizedek alatt fokozatosan leépült, a kedvezőtlen gazdasági és társadalmi változásokkal összefüggésben a városból kiszoruló, lecsúszott családok idővel fokozatosan belakták, de jelentős a más vidéki nagyvárosokból idetelepült hasonló élethelyzetű egyének és családok száma is. Az utóbbi években megnövekedett és jelenleg is növekvő népességszám, és az ennek okán jelentkező problémák indokolják és sürgetik a terület rendezésére és fejlesztésére irányuló rövid és hosszú távú tervek konkretizálását és a beavatkozást.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői álláshelyek száma nem változott 2008 és 2012 között, 2013-tól 11, majd 2015-től 12 a védőnői álláshelyek száma. Az egy védőnőre jutó gyermekek száma 2014-ig kis mértékben, de csökkent, majd 2015-ben emelkedett. 2008-ban ez 185 fő volt, míg 2012-ben 171 fő, 2014-ben már csak 141 fő. (Lásd a HEP melléklet táblázatait)

Módosultak 2013. június 1-jétől a védőnői körzetek. Az önkormányzat által eddig meghatározott 12 vegyes védőnői körzet helyett 9 területi védőnői és 3 új iskola védőnői körzet került kialakításra, tekintettel a védőnői feladatellátásra vonatkozó hatályos jogszabályi rendelkezésekre, továbbá figyelembe véve a hatékonyabb munkavégzés és a körzetek egyenlő arányú leterheltségének szempontjait.

Új fejlemény, hogy tervezik a Nemzeti Védőnői Szolgálat létrehozását, a kormányhatározat³ szerint 2017. július hó 1-ig kell kidolgoznia az erről szóló koncepciót.

³ MK 17076 (Magyar Közlöny 76. szám 2017. május 29.))

A 2015 évben ismét emelkedésnek indult a 0-3 év közötti gyermekek száma, és ezzel összefüggésben a védőnőnkénti átlagos gyermekszám is.

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem kiemelt feladata a kismamák gyakorlati és lelki segítése, hogy támogassák a felügyeletük alá tartozó gyermekek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő fontos eleme a kisgyermekes családok „védőhálójának”, hiszen közvetlen és személyes kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekek ellátását végző intézményekkel és a gyermekorvossal is, így a településen átfogó képpel rendelkezik a családok nehézségeiről, gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként mindezeket figyelembe véve hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak.

A településen minden évben megszervezésre kerülő éves gyermekvédelmi szakmai tanácskozások előkészítése során bekért előzetes írásbeli tájékoztatókban jelzett, a védőnői munka során tapasztalt helyi problémák az elmúlt öt év távlatában az alábbiak voltak:

- anyagi problémák, szegénység, megélhetési nehézségek,
- romló szociális helyzet, higiéniai problémák,
- érzelmi kapcsolatok sivársága, szülők türelmetlensége, feszültsége,
- agresszió jelenléte a családokban,
- egyszülős családok növekvő száma,
- életvezetési problémák, szülők érdektelensége,
- kevés bölcsődei férőhely, GYES utáni elhelyezkedési gondok,
- egyre több anya tér vissza még a gyermek 3 éves kora előtt dolgozni
- 2016-ban nőtt a szociális okból veszélyeztetett kismamák és a fiatalos várandósok száma.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Jászberényben külön működik háziorvosi ill. gyermekorvosi ellátás. 5 házi gyermekorvosi praxis van, melyből 2 jelenleg üres, az ellátás helyettesítéssel megoldott.

A vizsgált időszakban megállapítható, hogy az ellátott esetek száma évről-évre kevesebb, összesen 10.972 esettel kevesebb gyermekorvosi ellátás történt 2008-tól 2013-ra. (Lásd a HEP melléklet táblázatait)

A vizsgált időszakban megállapítható, hogy a háziorvosok által ellátott esetek száma csökkent, ugyanakkor a gyermekorvosok által ellátott esetek száma emelkedést mutat. A jelenleg hiányzó praxisok mellett ez nagy terhet róhat a feladatot ellátó 3 gyermekorvosra.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A városban egy külön, speciális formában működő alapítványi óvoda látja el a sajátos nevelési igényű gyerekek alapozó képességfejlesztését, rehabilitációját gyógypedagógiai keretek között. 12 településről fogadnak gyermekeket jelenleg 107 férőhelyen, 5 csoportban. A MACI Alapítványi Óvoda tevékenységi körét mutatják be az alábbi adatok és jellemzők.

Intézményegységek:

- a) óvoda
- b) gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmény (óvoda, fejlesztő iskola),
- c) pedagógiai szakszolgálati intézmény,
- d) pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmény

Alap feladatellátás:

1. alapeladat:

- a) óvodai nevelés,

- b) fejlesztő nevelés, fejlesztő nevelés-oktatás,
 - c) pedagógiai szakszolgálati feladat,
 - d) a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók óvodai nevelése és iskolai nevelése-oktatása,
 - e) azoknak a sajátos nevelési igényű gyermekeknek, tanulóknak az óvodai, iskolai, kollégiumi ellátása, akik a többi gyermekkel, tanulóval nem foglalkoztathatók együtt,
 - f) pedagógiai-szakmai szolgáltatás
2. beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Szolgáltatások, amelyet ellát az óvoda:

- a) Konduktív pedagógia
- b) Logopédiai ellátás
- c) Gyógypedagógiai ellátás
- d) Vízhez szoktatás, úszásktatás
- e) Számos sporttevékenység: pl. görkorcsolya, foci
- f) Állattal segített foglalkozások: lovaglás, kutyával segített foglalkozás
- g) Kétnyelvű óvodai csoport (angol-magyar)
- h) Sérülés specifikus szülői munkacsoportok, szülősegítő szolgáltatások

	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Feladat ellátási helyek száma	1	1	1	1	1
Óvodás gyermekek száma (2. 5-8 év)	87	75	67	37	58
SNI-s óvodások ebből	28	25	19	16	24
Jászberényi óvodás	60	44	47	40	42
Szakszolgálat – gyermekek száma (0-5, 8-23 év)	3	8	5	7	7
Fejlesztő Iskola – tanulók száma	6	6	6	6	-
Bejáró fejlesztő iskolás tanulók	5	5	5	-	-

- e) gyermekjóléti alapellátás

Az önkormányzat a fenntartásában működő Jászberény Városi Önkormányzati Bölcsőde és Védőnői Szolgálat bölcsődei intézményegységén keresztül gondoskodik Jászberény város közigazgatási területére kiterjedő illetékességgel az életkoruk alapján bölcsődei ellátásra jogosult, családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátásáról.

A férőhelyek száma a 2008 és 2018 közötti időszakban folyamatosan emelkedett 40-ről 62 férőhelyre. Az adatok alapján megállapítható, hogy férőhelybővítés 2009-ben és 2011-ben volt. A bölcsődébe beírt gyermekek száma 2014-ben jelentős emelkedést mutatott. A szociális szempontból felvett gyerekek száma csökkent.

Míg előbbi esetében további férőhelyekre volt szükség, a rendelkezésre álló adatok azt mutatják, hogy a 2011-es bővítés után további igény nem merült fel, a rendelkezésre álló férőhelyek képesek kielégíteni a jelentkező igényeket. A szociális szempontból felvett gyerekek száma 2012-ben az összes beíratott gyermek 38,3%-a (23 fő), 2013-ben pedig csökkenés történt, a szociális szempontból felvett gyerekek száma az összes beíratott gyermek 23,33 %-a, azaz 14 fő volt. (Lásd a HEP melléklet táblázatait)

A Gyvt. 94. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése.

A Gyvt. 94. § (2) bekezdése kimondja, hogy a települési önkormányzat az e törvényben foglaltak szerint biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat (bölcsőde, gyermekek átmeneti otthona), szervezi és közvetíti a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást.

A Gyvt. 94. § (2a) bekezdése szerint a települési önkormányzat a múlt évben a lakosságától függetlenül köteles volt gyermekjóléti szolgálatot működtetni.

A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A múlt évben a Jászberény Városi Önkormányzati Bölcsőde és Védőnői Szolgálat bölcsődei intézményegysége 62 férőhelyen biztosította a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását.

Jászberény város közigazgatási területén a múlt évben a Gyermekcentrum Alapítvány a fenntartásában működő *Fejlesztő Kuckó, Manócska, Virágoskert, Katica Családi Napközikben 7-7-7-7* férőhellyel biztosította a gyermekek (húszhetestől tizennégy éves korig) napközbeni ellátását.

A Manósziget Családi Napközi és Játszóház Nonprofit Kft. fenntartásában működő *Menő Manó, Csicsergyőlk, illetve Fecsegő Tipegők Családi Napközik 7-7-7-7* férőhellyel gondoskodtak a gyermekek ellátásáról.

A Rella Baba Nonprofit Kft. fenntartásában 2015 novemberétől kezdhette meg működését a *Baby World Családi Napközi 7* férőhellyel.

Ettől az évtől kezdődően a családi napközik – a vonatkozó jogszabályi rendelkezések szerint – már családi bölcsődeként működnek tovább.

Az alapellátás célja: hozzájáruljon a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kiemelt veszélyeztetettség megszüntetéséhez.

2014. május hó 14. napján Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 167/2014. (V. 14.) határozata alapján döntött a Családi napközik támogatásáról. Jászberény Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Manósziget Családi Napközi és Játszóház Nonprofit Kft. részére 1.680 eFt összegű, a Gyermekcentrum Kiemelten Közhasznú Alapítvány részére 3.360 eFt támogatást biztosított a családi napközik 2014. évi működtetéséhez.

f) gyermekvédelem

A 2017. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló tájékoztató alapján a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal a JN/17/00202-6/2016 számú határozatával 2016. január elsejei hatállyal módosította a Jászszági Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat – mint engedélyes – szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett adatait. E módosítás szerint a Jászberény, Ferencesek tere 3/a. szám alatt található I. számú Szakmai Központ Jászberényi Család-és Gyermekjóléti Központként működött tovább.

A Képviselő-testület a 263/2016. (X. 12.) határozatával – a Gyvt. 94. § (4) bekezdésében, Magyarország 2017. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2016. évi LXVII. törvény 2017. január hó 1. napjától hatályos 50. §-ában foglaltakra – kinyilvánította, hogy

- a család- és gyermekjóléti szolgálat feladat Jászberény város közigazgatási területére kiterjedő,
- a család- és gyermekjóléti központi feladat Jászberényi Járás közigazgatási területére kiterjedő,

2017. január hó 1. napjától kezdődő ellátására önálló jogi személyiséggel rendelkező, Jászberényi Család-és Gyermekjóléti Központ elnevezésű költségvetési szervet hoz létre, melynek székhelye: 5100 Jászberény, Ferencesek tere 3/a.

A Jászberényi Család- és Gyermekjóléti Központ szakmai tevékenységének bemutatása

A település gyermekjóléti ellátása az évek során több átalakuláson és fenntartóváltáson ment keresztül, amíg eljutott a jelenlegi szervezeti formájába.

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás területén a jogszabályváltozások következtében az elmúlt években több átszervezés is történt. 2017-től ismét a szolgáltatások biztosításának újragondolása és átszervezése vált szükségessé, mivel ettől az évtől a járásszékhely önkormányzatok lettek kötelesek működtetni a fenti szolgáltatásokat biztosító család- és gyermekjóléti központokat. Emiatt a korábbi társulási feladatellátási struktúra nem működhetett tovább.

A továbbiakban a Jászberény Városi Önkormányzat – mint fenntartó – lett köteles működtetni a család- és gyermekjóléti központot a Jászberényi Járás ellátási területére kiterjedően, ezért a Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testülete

- a család- és gyermekjóléti szolgálat feladat Jászberény város közigazgatási területére kiterjedő, továbbá
- a család- és gyermekjóléti központi feladat Jászberényi Járás közigazgatási területére kiterjedő ellátására 2017. január hó 1. napjától kezdődően önálló jogi személyiséggel rendelkező, Jászberényi Család-és Gyermekjóléti Központ elnevezésű költségvetési szervet hozott létre.

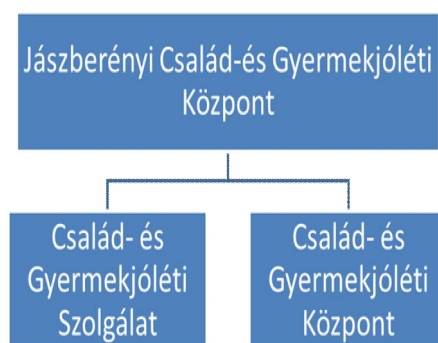
Ettől az időponttól kezdődően, továbbá ellátási szerződés alapján Jásztelek, Jászboldogháza, Jászfelsőszentgyörgy, Jászágó és Jászkóhalma települések a család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatainak biztosítására vonatkozó ellátási kötelezettségüket a településeik lakosságára kiterjedően szintén a Jászberény Városi Önkormányzat fenntartásában működő Jászberényi Család- és Gyermekjóléti Központ intézmény (továbbiakban: Központ) – ezen belül a család- és gyermekjóléti szolgálat intézményegység – útján látják el.

A Központ integrált intézményként továbbra is a két szolgáltatást – családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást – biztosítja a felsorolt ellátási területen, ezen belül Jászberényben is:

- A családsegítés az életvezetési problémákkal, szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő, illetve krízishelyzetbe került családok, és személyek ellátása. Az ellátás célja a családok és egyének életvezetési képességének megőrzése, a krízishelyzet megszüntetése, illetve preventív ellátások biztosítása.
- A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése. Feladata továbbá a családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének segítése.

Mindkét szolgáltatás személyes gondoskodást nyújt, elsősorban a szociális munka eszközzelrendszerével igyekszik segítséget nyújtani a rászorulóknak.

A szolgáltatások ellátása viszont 2016. január 1-jét követően kétszintűvé vált. A család- és gyermekjóléti szolgáltatás és a család- és gyermekjóléti központ külön szervezeti egységet alkotnak, mindkét szervezeti egység szakmai önállósága biztosított. Az intézmény szervezeti felépítését az alábbi ábra mutatja be:

A 2017. január 1-jével létrejött „új” intézményben Jászberény jelenleg 15 fő engedélyezett szakmai létszámmal rendelkezik.

A szakképzettségi arányt tekintve a Jászberényben dolgozó szakemberek 100 %-ban rendelkeznek a külön jogszabályban előírt szakképesítéssel.

A jászberényi intézmény infrastrukturális és tárgyi feltételei megfelelőnek és kedvezőnek mondhatók. Sikeres pályázati forráshoz nyújtott önkormányzati támogatással a TOP-4.2.1-15-JN1-2016-00018 azonosító számú „5100 Jászberény, Ferencesek tere 3/a. szám alatti Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat épültének felújítása” című projekt keretében az intézmény energetikai szempontú fűtőkorszerűsítésére (kazáncsere) és homlokzat felújítására került sor (hőszigetelés, nyílászárók cseréje).

Mindemellett azonban az elmúlt időszak jogszabályváltozásai okán megjelent többletfeladatok vonzataként mára helyiségproblémák, és helyhiány is felmerül. Maga az épület, amelyben Központ még 2008-ban elhelyezésre került, alapvetően megfelelő munkafeltételeket biztosított a tevékenységek elvégzéséhez, azonban a folyamatos feladatellátás kibővüléséből fakadó további helyiségigényeket tekintve mára helyhiány és esetenként zsúfoltság is jelentkezik.

A Központ „új” működési engedélye a megalapításakor, 2017. január 1-jével került kiadásra, melynek értelmében az intézmény mindkét szolgáltatása vonatkozásában határozatlan idejű működési engedélyt kapott.

3.) Szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

3.3. A Központ szakmai tevékenységének bemutatása

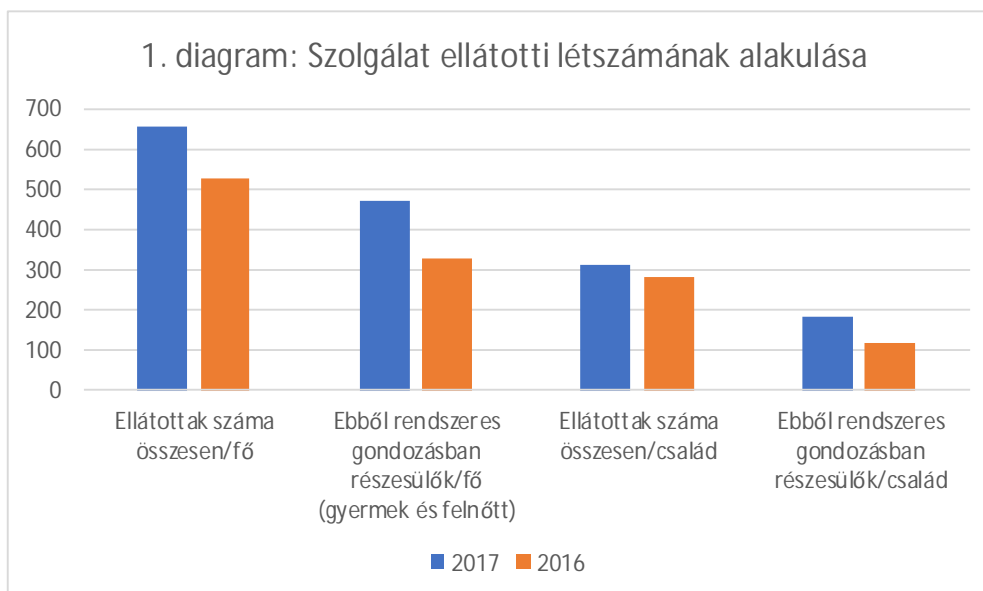
A szolgáltatás szerkezeti átalakítását követően a statisztikai adatok rögzítése, dokumentálása és az adatszolgáltatási kötelezettség a korábbi évektől eltérően már egy teljesen más struktúrában zajlik (szolgálat esetén a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás összevonása/integrálása, központ és szolgálat elkülönült szervezeti egységei).

Család és gyermekjóléti szolgálat:

CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLATNÁL MEGJELENTEK								
Igénybevétel módja	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
	0 – 17 éves	0 – 17 éves	18 éves és idősebb	18 éves és idősebb	Összesen	Összesen	Családok száma	Családok száma
Együttműködési megállapodás alapján	212	162	260	168	472	330	181	116
Tanácsadottként megjelentek	23		162		185	199	132	167
Összesen	235		422		657	529	313	283

1. számú táblázat

Az 1. számú táblázat szemlélteti az összehasonlíthatóság kedvéért az elmúlt két év, a 2016 és 2017 évek adatait a család- és gyermekjóléti szolgálatot felkeresők számáról. Összességében a szolgálatnál megjelentek számában emelkedés látható.

Az adatokból kitűnik, hogy a szolgáltatások összevonásának úgymond „vesztése” a családsegítés lett. A 2016 év előtti években még a 300-350 ellátottal szemben a 2016 évben 141 fő lett regisztrálva a családsegítésben. Ez az elmúlt évben némi emelkedést mutat, hiszen 2017-ben 203 fő részesült az év folyamán a családsegítés keretében szolgáltatásban. Ezt figyelembe véve összesen az elmúlt évben 454 (gyermek és szülei) részesült gyermekjóléti szolgáltatásban (2016-ban ez 388 fő volt.).

Mivel érzékelhetően nő a gyermekjóléti szolgáltatást igénylő esetek száma, ezen belül is az egyre összetettebb és időigényesebb esetek ellátása, a kapacitások érthető módon a gyermekjóléti oldalon összpontosulnak.

GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLTATÁSBAN GONDOZÁSBAN RÉSZESÜLŐK			
Év	Ellátott gyermekek (év/fő)	Éves forgalom	Szakmai tevékenységek száma
2012	195	2926	6960
2013	227	3614	9174
2014	195	3175	6674
2015	155	2269	5827
2016	162	3023	7511
2017	212	2794	6484

2. számú táblázat

Az 2. számú táblázat szemlélteti az éves forgalmi adatokon és a szakmai tevékenységek számának alakulásán túl a gyermekjóléti szolgáltatásban gondozásban részesülő gyermekek számának alakulását az elmúlt években, mely ismét emelkedést mutat.

Az ellátotti létszámot jelentősen befolyásolja az észlelő- és jelzőrendszertől⁴ érkező jelzések száma. A jelzőrendszertől a Szolgálatához megküldött jelzések száma az előző évek növekedése után 2017-ben csökkenést mutat (-30%, 189-ről 133). Ennek ellenére több nehézséggel küzdő gyermek és család került a szolgáltatás látókörébe. A jelzések számának csökkenése mellett érzékelhető ellátotti létszám növekedés hátterében az előző évekről áthúzódó esetek magas számát és az új esetek körében a több gyermekes családok felülreprezentáltságát vélelmezik.

⁴ Észlelő és jelzőrendszer: a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 17§ által meghatározott és nevesített, gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó személyek, intézmények, szervezetek.

A jelzések küldése terén a köznevelési intézmények, az állampolgári és lakossági bejelentések és a személyes gondoskodást nyújtó intézmények jelzéseinek száma áll az élen. A tárgyévben újként keletkezett esetek száma 93.

Összességében az ellátotti létszám emelkedésének oka megítélésünk szerint a családok válsága következtében megjelenő problémák talaján kialakuló és egyre nehezedő életkörülmények. Az éves forgalmi adatokat és a szakmai tevékenységek számát az év során mutatókozó szakember elvándorlás és létszámhiány is befolyásolta. A munkatársak nagy munkaterheknek voltak kitéve.

A szolgáltatás látókörébe került veszélyeztetett gyermekek számát tekintve (212) az tapasztalható, hogy a családgondozás során továbbra is jellemző jelenség a problémák többszörösen összetett, halmozott vagy súlyosabb fokú előfordulása. Az ellehetetlenedett, sokproblémás élethelyzeteken több esetben már a hosszú távú – akár évekig elhúzódó – családgondozás és intenzív szakmai együttműködés sem képes tartósan enyhíteni, esetenként a gyermekek saját családjukban történő nevelkedésének lehetőségét tovább megtartani.

A veszélyeztetettség okait tekintve első helyen a környezeti okok állnak, melyen belül legjellemzőbbek a családi konfliktusok (szülők közti, szülő-gyermek közti), a nevelési problémák és a szülők/család életviteléből eredő problémák (antiszociális viselkedés, szenvedélybetegségek). A másik hangsúlyos főcsoport a magatartási okok, melyen belül továbbra is a gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézségek (köznevelési, jellemzően iskolai hiányzások, magatartászavarok) vezetnek. A családon belüli bántalmazási esetek száma is növekedést mutat (21-ről 30-ra emelkedett). Az elhanyagolt gyermekek száma is 90-ről 115-re növekedett.

A családlátogatások száma a szolgálat részéről 2017-ben 1221. Ebből 814 a külterületeken élő családoknál történt, mely mutatja, hogy a Neszűrben és egyéb tanyavilágban továbbra is jelentős feladatokat látnak el.

2017-ban 2 fiatakorú és 1 felnőtt szociálisan válsághelyzetben lévő várandós anyával került kapcsolatba a gyermekjóléti szolgálat, akiknek gondozásba vétele vált szükségessé. Krízishelyzet miatt családok átmeneti otthonában történő elhelyezésre az előző évben nem került sor.

Család és gyermekjóléti központ:

CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT SZOLGÁLTATÁSAIT IGÉNYBE VEVŐK SZÁMA						
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Igénybevétel módja	0 – 17 éves	0 – 17 éves	18 éves és idősebb	18 éves és idősebb	Összesen	Összesen
Jogerős hatósági intézkedésben érintett esetmenedzseri tevékenységet igénybe vevők	206	253	239	246	450	499
Speciális szolgáltatást igénybe vevők					256	76

3. számú táblázat

A központ ellátottjainak száma a 3. számú táblázatban látható, 2017-ben összesen 450 fő, melyből 206 volt a kiskorúak száma.

A speciális szolgáltatások 2016. január 1-jét követő bevezetése óta igénybe vételük fokozatosan bővül. 2017-ben 256 fő 606 alkalommal részesült speciális szolgáltatásban. Ezen belül 10 esetben kérték a gyermekek krízishelyzetét jelző telefonos készenléti szolgálat segítségét a Jászberényi Járás területén, háromszor annyi esetben, mint a szolgáltatás bevezetésének első évében. Jogi tanácsadásban 44 esetben 33 ellátott részesült. Pszichológiai tanácsadást 209 esetben 30 fő vett igénybe. Mediációban 4 ellátott részesült 8 alkalommal.

A Központ kötelező feladatává vált a kapcsolattartási ügyelet biztosítása is, amit azonban jelenleg csak hétköznapokon áll módunkban biztosítani. Fokozatosan bővül az igénybevevők köre, aktuálisan már heti 4 nap zajlanak kapcsolattartások az intézményben. Kapcsolatügyi szolgálatot jellemzően a

szakellátásban részesülő gyermekek ügyében kezdeményezik a vérszerinti szülő kapcsolattartásának elősegítésére. 57 alkalommal 17 ellátott gyermek ügyében történt szolgáltatás igénybe vétele.

A Központ számára, mint speciális szolgáltatás szintén kötelező feladat a kórházi szociális munka biztosítása. Egy hosszabb előkészítés, egyeztetés és tárgyalások után 2017. 10. 17-én jött létre egy együttműködési megállapodás ezen feladat biztosításának kereteiről a helyi Szent Erzsébet Kórházzal. A kórházi szociális munka elsődleges célja, hogy a kórházi védőnő, a kórházi szociális munkások, valamint a Központ munkatársai által biztosított szociális munka eredményeként a törvény által megfogalmazott gyermeki jogok érvényre jussanak, továbbá, hogy idejében felszínre kerüljenek, és szakszerű ellátásban részesüljenek a gyermekjóléti szolgáltatásban azok a gyermeket, akiknek a veszélyeztetettsége a családban előforduló elhanyagolásnak vagy bántalmazásnak a következménye. A megállapodás megkötését követően az év hátralévő részében két esetben éltek jelzéssel a Központ felé.

2017-ben a központ által tett új javaslattételek száma 55, melynek eredményeként 102 kiskorú vált jogerős hatósági intézkedéssel érintetté. A központ hatósági intézkedésekhez kapcsolódó szakmai tevékenységeinek száma 2558. A központ a feladatellátása során a járásban 680 családlátogatást végzett (2016-ban 433), melyből 165 Jászberényben valósult meg (44 belterületen, 121 pedig a külterületi részeken).

HATÓSÁGI INTÉZKEDÉS NYOMÁN GONDOZOTT KISKORÚAK SZÁMA A KÖZPONTNÁL/FŐ									
védelembe vett		ideiglenes hatállyal elhelyezett		nevelésbe vett		utógondozott		Összesen	
2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
168	128	2	2	130	104	10	6	310	240
EBBŐL JÁSZBERÉNYBEN									
52	44	2	-	62	48	8	3	124	95

4. számú táblázat

A fenti táblázatban az látható, hogy a hatósági intézkedések jelentős részét a védelembe vétellel és a nevelésbe vétellel érintett esetek száma teszi ki.

2017-ben a családból történő kiemelések tekintetében 7 gyermeket (5 családot) érintett Jászberényben ilyen intézkedés (2016-ban 11 gyermek). A szakellátásba került gyermekek száma továbbra is jellemzően a település külterületéről kerül ki, azon belül is jellemzően a Neszűrben élő családokból.

Nehéz feladat a családjukból kiemelt gyermekek szüleinek gondozása, mely során próbálják szociális segítő tevékenységgel (családgondozással) elősegíteni a nevelésbe vett gyermekek otthoni környezetükbe történő visszahelyezését, a gyermeknevelésre alkalmas életkörülmények megteremtését, javítását, valamint a szülő és a gyermek közötti kapcsolat megőrzését, helyreállítását. 2017-ben 69 gyermeket (36 családból) érintően láttak el az esetmenedzserek ilyen feladatokat (30 %-kal többen, mint az előző évben – 48 gyermek). Az elmúlt évben 2 családba 3 gyermek visszahelyezésére került sor a településen.

A központ tekintetében is nagy terhet jelentett, hogy az elmúlt évet létszámihiányban voltak kénytelenek az esetmenedzserek ellátni. A jogszabály által meghatározott esetmenedzseri esetszámokkal történő foglalkozást tekintve egy szakembernek akár 50 esete lehet. Ez év elején sikerült a hiányzó szakembert pótolni, de átlagban így is ennek határán dolgoznak a munkatársak jelenleg is. Ennyi családdal a jogszabályban és eljárási protokollokban meghatározott és elvárt keretek szerint foglalkozni szinte teljesíthetetlen feltételrendszert teremt (hasonló nehézségek jellemzők a fentebb részletezett szolgálat esetében is).

Az intézmény programjai, rendezvényei, egyéb szakmai tevékenységei 2017-ben:

A preventív programokat az intézményben az optimális munkaerő kapacitás figyelembe vételével a család- és gyermekjóléti központ és szolgálat jellemzően együttműködésben és közösen szervezi. Ezen túlmenően munkatársak közreműködő és együttműködő partnerként több más egyéb városi rendezvényen is megjelennek és részt vesznek (Húsvéti játszóház, Nyári napközis Élménytábor - a szolgálat látókörében lévő veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekeknek, 25 fő számára kínál élményekben gazdag programokat. A tábor megvalósításában az intézmény munkatársain kívül önkéntes résztvevők és közösségi szolgálatos fiatalok is részt vettek, Játszóház, kézműveskedés az Esélyegyenlőségi Napon, Egészség Nap – „Szer-telen Sziget” - sportrendezvények, valamint az egészséges életmódhoz kapcsolódó előadások, bemutatók zajlottak különböző helyszíneken, Mikulásműsor az időseknek, Karácsonyi Játszóház, „JÓ SZÍVVEL ...” akció - Az akcióban gyűjtött felajánlásokból krízishelyzetben lévő, vagy nehéz sorsú gyermekek és családok részesültek/részesülnek élelmiszer csomagban.

A Szolgálat továbbra is jó szakmai kapcsolatot ápol és rendszeresen együttműködik számos városi, civil és egyházi szervezettel. Különösen szoros együttműködés alakult ki a Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézménnyel, melynek keretében számos esetben kaptunk támogatást és közreműködést konkrét esetek gyors ellátásához, de más esetekben az intézmény technikai problémáinak megoldásához is.

Rendszeresen érkeznek hozzánk különböző lakossági felajánlások és adományok (pl. ruhaneműk, háztartási eszközök, bútorok) melyeket folyamatosan közvetítjük klienseink számára. Ezen kívül az elmúlt évben is kaptunk újabb segítséget (ruha-, és élelmiszeradományokat, valamint használati tárgyakat, játékokat) a Magyar Vöröskereszt Jászberényi szervezetének közvetítésével is. Karácsony előtt az Eszterházy Károly Egyetem Jászberényi Campusa (volt SZIE ABPK) ismét gyűjtést szervezett számunkra, és felajánlásait a látókörünkben lévő nehéz sorsú gyermekek és családjaik körében osztottuk szét.

Az intézmény igény esetén terephely és tereptanári feladatokat is ellát, fogadja a szakmai gyakorlatra érkező hallgatókat a különböző szakirányú képzési intézményekből.

A veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése:

A szolgáltatások 2016-os szerkezeti átalakításának indokai között hangsúlyos célkitűzésként jelent meg az észlelő a jelzőrendszer összehangolásának és megerősítésének igénye és szükségessége. A módosítás a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás szolgáltatási feladatainak összevonása révén (család- és gyermekjóléti szolgálat) jellemzően a két szolgáltatás jelzőrendszerének „összevonását” és azonos hangsúlyozását is jelentette. A gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő rendszer (a továbbiakban: jelzőrendszer) működtetése a család- és gyermekjóléti szolgálat kiemelt feladata.

A jelzőrendszer eredményes működésének két legfontosabb indikációja:

- Az idejében felismert probléma a beavatkozások pozitív prognózisának alapfeltétele.
- A gyermekvédelem területén csak az ellátásban érintett szervezetek és szakemberek érdemi együttműködésétől – közös alapokra helyezett, a kompetenciákat figyelembe véve közösen kialakított és megvalósított szakmai tevékenységtől – várható eredmény.

A Központ 2018. 02. 22-én rendezte meg idei, soron következő Éves Szakmai Tanácskozását. A tanácskozás összehívása, megrendezése már az előzményekben is jogszabályban előírt feladata volt intézményünknek. A 2016. 01. 01-jét követő jogszabályváltozások eredményeként azonban a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 9. § (5) bekezdése alapján a továbbiakban a korábbi határidőtől eltérően már korábban, minden év február 28-áig kell az Éves Szakmai Tanácskozást megszervezni. A jogszabályváltozás egy másik elemeként a tanácskozás keretében az intézmény feladata az előzetesen összegyűjtött információk és a tanácskozás tapasztalatai alapján minden év március 31-éig elkészíteni a település éves jelzőrendszeri intézkedési tervét, mely tartalmazza

- a jelzőrendszeri tagok írásos beszámolóinak tanulságait,
- az előző évi intézkedési tervből megvalósult elemeket,
- az éves célkitűzéseket, és

- a településre vonatkozó célok elérése és a jelzőrendszeri működés hatékonyságának javítása érdekében tervezett lépéseket.

Az Éves Szakmai Tanácskozás tapasztalatai az alábbiakban összegezhetők:

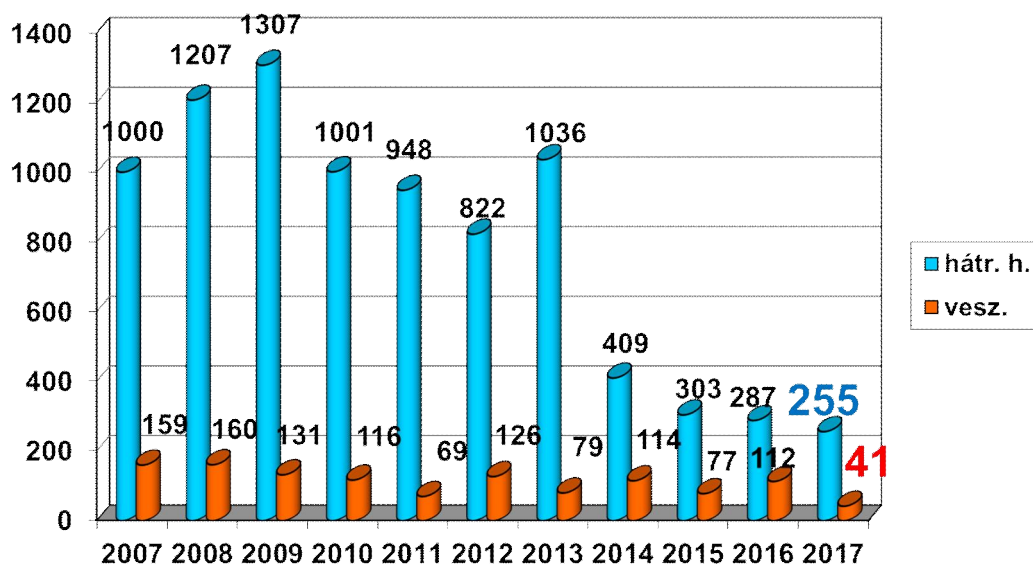
A települési jelzőrendszeri tagoktól kapott adatok összegzése alapján az előző évhez viszonyítva tovább csökkent az általuk ismert hátrányos helyzetű (HH illetve HHH) gyermekek száma (-10,3%), de csökkent a részükről észlelt, „nyilvántartott” veszélyeztetett gyermekek száma is (-51%).

Igénybevevők körében szerzett tapasztalatok alapján érzékelhető, hogy a hátrányos helyzet számában mutatózó évek óta zajló csökkenést a jogosultság megállapításának feltételeiben 2013-ban bekövetkezett jogszabályváltozás idézi elő (szülő kérelmére állapítható meg határozatban, meghatározott körülmények teljesülése esetén).

A korábbi évben tapasztalataival megegyezően a jelzőrendszeri tagok jelentős hányadában – 56 % – „nem tartják nyilván”, vagy/és nem szolgáltatnak a beszámolóban adatot a látókörükben lévő veszélyeztetett gyermekek számáról, nagyságrendjéről.

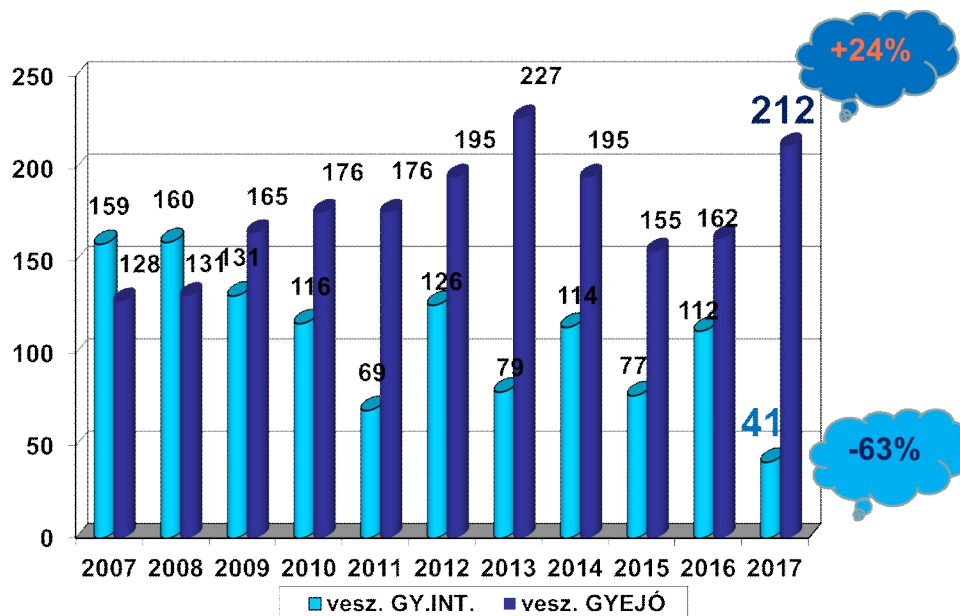
A korábbi év kedvezőtlen tapasztalatával szemben stagnált a magántanulók száma, és a beszámolók adatai alapján csökkent a mulasztott órák miatti évismétlések száma.

Összehasonlítás az előző évek Jászberényi adataival

2. diagram: Veszélyeztetettség és hátrányos helyzet alakulása a településen a megküldött tájékoztatók alapján

A közölt adatok alapján a 2. diagram csökkenő tendenciát tükröz, ugyanakkor a gyermekjóléti szolgáltatás (GYEJÓ) által gondozott gyermekek száma 2017-ben 212 volt (a település gyermeklakosságának 4,9 %-a).

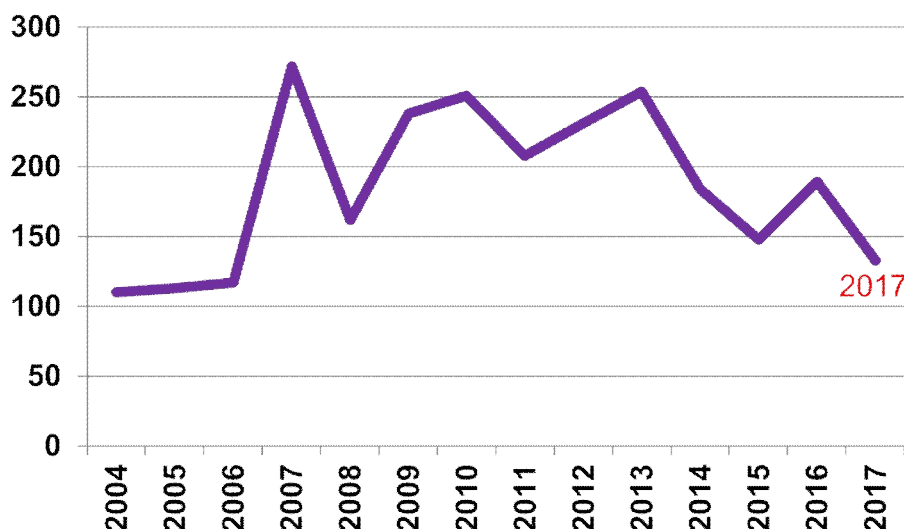

3. diagram: A gyermekintézményekben nyilvántartott és a GYEJÓ látókörében lévő veszélyeztetettek számának összehasonlítása

A 3. diagram mutatja, hogy a gyermekjóléti szolgáltatás rendszerében nyilvántartott, szolgáltatásban részesült veszélyeztetett gyermekek száma határozott növekedést mutatott (+24 %) annak ellenére, hogy – ahogy a szolgálat tapasztalatainál bemutatásra került – csökkent a gyermekvédelmi körből érkező jelzések száma. (Az előző évhez képest csökkent a szociális területről, felnőtt lakosságot érintő – „családsegítő” – jelzések száma is.)

Az elmúlt évben – hasonlóan a korábbi évek tapasztalataihoz – arányában a legtöbb jelzés a köznevelési intézményektől érkezett, de az állampolgároktól és a személyes gondoskodás más intézményeitől (társ szolgálatok) érkezett jelzések száma is jelentős. Jelentős számú jelzés érkezett még továbbá a hatóságoktól is (gyámhatósági/gyámhivatali/szabálysértési, rendőri szervektől).

2017-ben 30%-kal csökkent a jelzések száma (189-ről 133), melyet az alábbi 4. számú diagram is szemléltet.

4. diagram: A gyermekvédelmi jelzések számának alakulása

A jogszabályi előírásoknak megfelelően 2017-ben is az előírt évi hat alkalommal került sor a jelzőrendszeri megbeszélések megszervezésére.

2018. január 1-jével szintén a család- és gyermekjóléti központok részére előírt új feladat lett a szociális diagnózisok készítése. A továbbiakban a jogszabály a járasszékhely településen működő családsegítést ellátó szolgáltatónak a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat meghatározó, a jogosultsági feltételek fennállása esetén a szolgáltatást nyújtó szolgáltatóra nézve kötelező szociális diagnózis készítését írja elő.

Új szakmai feladat, hogy együttműködési megállapodás keretében, a jogszabályi előírást figyelembe véve a család- és gyermekjóléti szolgálat az ellátási területén - felkérésre – közreműködik a meghatározott európai uniós forrásból megvalósuló programok keretében természetben biztosítható eseti vagy rendszeres juttatások célzott és ellenőrzött elosztásában. Ennek keretében az év folyamán a „Szegény gyermekes családok és rendkívül alacsony jövedelmű személyek számára természetbeni juttatás biztosítása” tárgyú RSZTOP-1.1.1-16, RSZTOP-2.1.1-16, és a RSZTOP-4.1.1-16 számú központi pályázatokban közreműködünk a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság által közvetített kormányzati, természetben nyújtott támogatások (élelmiszer és tartós fogyasztási cikket tartalmazó csomagok) célba juttatásában. A programok tényleges elindulása januárban kezdődött, melynek keretében az érintett célcsoportok kiértékelésében, és a csomagok osztásánál (ami az intézményben történik) történő segítségnyújtásban, közreműködésben intézményünk munkatársai nagy számban vesznek részt.

6./ Bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása

A Képviselő-testület a 187/2015. (III. 11.) önkormányzati határozatával fogadta el JÁSZBERÉNY VÁROS – 2015-2019. évekre vonatkozó - KÖZBIZTONSÁGI ÉS BŰNMEGELŐZÉSI FELADATTERVÉT.

A Feladatterv célja: mérsékelje a városban előforduló bűncselekmények számát, kezelje azok okait, valamint csökkentse a sértetté válás veszélyét, növelje a lakók biztonságát, hogy a Jászberény Városi Önkormányzat a közbiztonság védelmét szolgáló alapfeladatát magas színvonalon ellássa. Az önkormányzat feladatkörén belül a közbiztonság védelmét, fejlesztését szolgáló feladatok magasabb szintű ellátása, fejlesztése az együttműködő partnerekkel közös tervezésben, összehangolt – ciklikusan értékelt, egyeztetett – megvalósításban.

A feladatterv III. pontja szerinti célok, prioritások között szerepel:

- segítségnyújtás civil szervezeteknek, iskoláknak a pályázatok kidolgozásában, közreműködés azok koordinálásában,
- a gyermekek és a fiatalok bűnmegelőzési nevelése terén a jogkövető magatartás tanúsításának elérése,
- a családon belüli erőszak tendenciáit felmérve a családterápia megszervezése,
- a Szomszédok Egymásért Mozgalom – bűnmegelőzési program – bővítése,
- a biztonságos szórakozóhelyek lehetőségének megteremtése.

A Feladatterv végrehajtásával összefüggő teendők között szerepel

a közbiztonság területén

- a *hátrányos helyzetű kisebbségek felzárkóztatása, bevonásuk a bűnmegelőzésbe,*
- a lakosság tájékoztatása érdekében a helyi szinten megvalósuló bűnmegelőzési programok megfelelő módon történő propagálása, hogy
- a pedagógusok azonnal reagáljanak az iskolában, illetve az iskola környékén előforduló erőszakos cselekedetekre. A köznevelési intézményekben *esetmegbeszélő csoportokban, iskolai fórumokon szükséges kiemelni, megbeszélni a deviáns magatartási formákat,* a társadalom által elvárt magatartási szabályokat. E törekvést támogatva szakemberek által tartott bűnmegelőzési előadásokat kell szervezni.
- intézményi pszichológus* megbízásával a közbiztonság védelmét szolgáló alapfeladat hatékonyabb, színvonalasabb ellátása.

A közlekedésbiztonság területén: óvodákban, iskolákban közlekedésbiztonsági tájékoztatók szervezése.

Az önkormányzat feladatai között szerepel, hogy a köznevelési intézményekben támogatni kell a szakmailag megfelelően felkészült közbiztonsági, bűnmegelőzési programok megszervezését és működését. A fiatalok jogkövető magatartásra nevelése (iskolai kötelező előadások), önvédelmi reflexeik kialakítása és erősítése, a szabadidő hasznos eltöltésének biztosítása csökkentheti az elkövetővé és/vagy áldozattá válás kockázatát.

A gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzésében, az alkohol és drog-prevencióban érintett valamennyi szervezet és intézmény közötti folyamatos együttműködésre van szükség. Lehetőséget kell teremteni egy koordinációs fórum létesítésére és működtetésére.

Szükséges a rendőrségi D.A.D.A. program, valamint az „OVI-ZSARU” és az „ISKOLA RENDŐRE PROGRAM” folytatása.

A bűnmegelőzés terén a megelőzés (prevenció) jegyében feladat:

- a felvilágosító propaganda tevékenység folytatása a helyi médiákban, nevelési-oktatási intézményekben a minőségbiztosítási eljárást követően DADA programok szervezése, az osztályfőnöki órák keretein belül helyes életvitelre, veszélyhelyzetek kialakulására, megelőzésére nevelés az ÁNTSZ és a Rendőrség bevonásával, továbbá a Közbiztonsági Show évenkénti megszervezése. Továbbra is cél a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum újjáélesztése.

- a „csellengő” gyermekek támogatása, részükre napi szintű, délutánonkénti elfoglaltság szervezése a közművelődési, illetve sportintézményekben (sportfoglalkozások, kártya, sakk, ügyességi játékok stb.), valamint nyári szünidei időszakban történő, igény szerinti elfoglaltság megszervezése (táboroztatás),

- a szórakozóhelyek nyitvatartási rendjének és a fiatalkorúak szeszitalal való kiszolgáltatásának szigorúbb ellenőrzése – szükség esetén a lakosság nyugalmanak biztosítása érdekében újrászabályozása -, mely a közvetlen környezet biztonságát és nyugalmaát szolgálja.

Egyre gyakoribb a pedagógusok ellen irányuló, illetve diákok egymás ellen elkövetett iskolai erőszak, ezért szükséges a biztonsági szolgálat iránti igény felmérése igény szerint bővítése, iskolák környékén elhelyezett kamerák számának növelése, a nevelési-oktatási intézmények videó megfigyelő rendszerrel való ellátása.

A Képviselő-testület a 109/2018. (IV. 18.) határozatával fogadta el Jászberény Város Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Feladattervében foglaltak 2017. évi időarányos megvalósulásáról szóló beszámolót.

Jászsági Kábítószerügyi Egyeztető Fórum

A Képviselő-testület Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 17. pontjában foglalt feladatkörében eljárva – tekintettel Jászberény Város 2015-2019. évekre vonatkozó Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Feladattervében, valamint a 2013-2020 közötti időszakra vonatkozó Nemzeti Drogellenes Stratégiáról szóló 80/2013. (X. 16.) OGY határozatban foglaltakra – az összehangolt megelőzési tevékenység érdekében a 11/2016. (I. 20.) határozatával támogatta a Jászberényi Kistérség 18 településének közös részvételével megalakítandó Jászsági Kábítószerügyi Egyeztető Fórum létrehozását.

A Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás 2016. évben sikeres pályázati projektet nyújtott be „Jászsági Kábítószerügyi Egyeztető Fórum megalakítása” címmel az Emberi Erőforrások Minisztériuma által meghirdetett Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok (KEF-ek) működési feltételeinek biztosítására, és programjainak támogatására című, KAB-KEF-16-B kódjelű pályázati felhívásra.

A projekt keretében 2017. március 9-én megalakításra került a Jászsági Kábítószerügyi Egyeztető Fórum, mely alakuló ülés megkezdéséig a 18 településről 38 fő adta le a Fórum tagságára vonatkozó belépési nyilatkozatát, mely tagok között polgármesterek, alpolgármesterek, képviselők, önkormányzati ügyintézők, gyermekjóléti- és / vagy szociális ellátásban dolgozó szakemberek, polgárőr egyesületek tagjai, rendőrök, országos mentőszolgálat munkatársa, civil – és egyházi szervezet munkatársai is szerepet vállaltak.

Az alakuló ülésen kialakításra kerültek a Fórum szakmai munkacsoportjai, és megválasztásra kerültek a munkacsoportok vezetői is:

- 1. Az egészség fejlesztés, kábítószer – megelőzés munkacsoport.
- 2. A kezelés, ellátás, felépülés munkacsoport.
- 3. A kínálatcsökkentés munkacsoport.
- 4. Az emberi és társadalmi erőforrások munkacsoport.

2017. március 29-én a Jászsági Kábítószerügyi Egyeztető Fórum vezetősége és munkacsoport vezetői szakmai látogatáson vettek részt a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Hetényi Géza Kórház Addiktológiai Osztályán, szakmai egyeztetést folytattak a szolnoki KEF munkatársaival.

2017. április 19-én tartott ülésen elfogadásra került a Jászsági Kábítószerügyi Egyeztető Fórum Szervezeti és Működési Szabályzata, valamint a múlt évre vonatkozó programterve.

A múlt évben elfogadásra került a Jászsági Önkormányzatok Drogellenes stratégiája és cselekvési terve a 2017-2020 közötti időszakra vonatkozóan két kérdőíves felmérés alapján készített tanulmányra alapozva. A fiatalok részére készült kiadvány a drogfogyasztás problémájára hívja fel a figyelmet, illetve tájékoztatást nyújt a segítségnyújtással foglalkozó szervezetekről.

A Fórum megalakulása óta megvalósított – elsősorban általános és középiskolás fiataloknak és szüleiknek szóló – programsorozat elsődleges célja az volt, hogy komplex módszerekkel, meggyőző érveket sorakoztasson fel a kábítószer-fogyasztás megelőzése mellett, illetve a szülők figyelmét ráirányítsa arra, hogy a harmonikus-, értékalapú szülő-gyermek kapcsolat milyen fontos a tragédiák elkerülése érdekében.

A Jászberényi Ifjúsági Önkormányzat által 2017. december hó 1. napján rendezett Egészségnapon a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum közreműködésével dohányzás ellenes kampány kiállítás is megvalósult, illetve a Jászberényi Rendőrkapitányság munkatársai által a KEF „Szertelen-sziget” programja is helyet kapott a rendezvényen a Kortárs segítő csoporttal közösen. A résztvevő gyermekek az Ifjúsági orvoshoz is fordulhattak kérdéseikkel a rendezvény folyamán. A 3 helyszínen megvalósult rendezvény közel 600 gyermeket ért el.

A Jászsági Kábítószerügyi Egyeztető Fórum közreműködött a „Szemünk fénye” gyermek program lebonyolításában a Jászberényi Rendőrkapitányság együttműködő partnereként, melynek keretében a rendőrség munkatársai múlt év decemberében megelőzési programokat tartottak óvodások, általános iskolás és középiskolás tanulók részére, melyben filmvetítéssel, prevenciós előadások megtartásával hívták fel a gyermekek figyelmét a rájuk leselkedő veszélyekre, a drogok hatásaira, a helyes magatartási szabályokra, az egészséges és „szer”-mentes életmódra. A Rendőrkapitányság tájékoztatása alapján 34 osztályban 853 főt értek el a program keretében.

A múlt évben a Jászberény Városi Önkormányzat, mint a Jászsági Kábítószerügyi Egyeztető Fórum alapító tagja EFOP-1.8.7-16 kódszámú, „Célzott prevenciós programok a szenvedélybetegségek megelőzése érdekében” című felhíváshoz a „Szertelen boldogság” elnevezésű projekt megvalósítására pályázatot nyújtott be, melynek elbírálására még nem került sor.

f)krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A 2017. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló tájékoztató alapján a Gyvt. 94. § (3) bekezdés b) pontja szerint az a települési önkormányzat, amelynek területén húszezernél több állandó lakos él, gyermekek átmeneti otthonát köteles működtetni. A Képviselő-testület első alkalommal a 204/2002. (XII. 11.) határozatában, majd ezt követően a 91/2003. (V. 28.), 82/2004. (V. 26.), 99/2005. (V. 25.) határozatokban rögzítette, hogy a gyermekek átmeneti otthonának létrehozását a gyermekvédelmi törvényben meghatározottak szerint teljesíteni kell. ... A Képviselő-testület a gyermekek átmeneti otthoni ellátásáról szóló 310/2016. (XII. 14.) határozatával döntött arról, hogy a gyermekvédelmi törvényben előírt kötelezettség teljesítésének, gyermekek átmeneti otthoni ellátása ellátási szerződés útján való biztosításának érdekében 2017. január hó 1. napjától 2021. december hó 31. napjáig terjedő határozott időre, az üres férőhelyek terhére biztosított 1 férőhelyre ellátási szerződést köt az intézményfenntartó Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulásával.

A Képviselő-testület a 320/2017. (XII. 13.) határozatával egyetértett azzal, hogy a Társulás által fenntartott Kistérségi Humán Szolgáltató Központ keretein belül működő Gyermekek Átmeneti Otthona 0-18 éves korig – 0-3 éves kor közötti gyermek esetében szülővel együtt – fogadja a gyermekeket 2018. január hó 1. napjától kezdődően. Eddig nem került sor jászberényi gyermek intézményi elhelyezésére

A helyi gyermekvédelmi, gyermekjóléti szakemberekkel egyeztetve már az előző program idején is megállapításra került, hogy fontos üggyé, és feladattá vált a kábítószer kérdése a gyermek, ifjúság körében. Városunkban az ország más területeihez hasonlóan rohamos gyorsasággal jelentek meg és terjedtek el a különféle ún. dizájer drogok.⁵ Ezek a szintetikus, a korábban több népszerű kábítószerhez képest töredékébe kerülő anyagok nagy népszerűségnek örvendenek a mostani fiatalok körében. Egyrészt a folyamatosan változó összetevők miatt a jogszabályi változások nem képesek nemcsak felvenni, de még csak követni sem a zuglaborokban dolgozó „vegyészek” által előállított újabb és újabb anyagokat. Másodsorban maguk az előállítók sincsenek tisztában az anyagok használatának rövid vagy közép, még kevésbé hosszú távú következményeivel. Mindemellett előszeretettel illetik ezeket a szereket bio, legal stb... jelzővel, ami messzemenően félrevezető.

Kiemelten szükséges az egyre fiatalabb korosztály megfelelő tájékoztatása ezeknek az anyagoknak a veszélyeiről, lehetőség szerint a szülők minél szorosabb bevonásával.

A Teir adatbázis alapján a Központi Statisztikai Hivatal területi statisztikai adatok rendszerén belül a bűnözés adatainál a közrend elleni bűncselekményekből való visszaélés kábítószerrel 2002-ben 15 eset, 2005-ben 18 eset, 2009-ben 19 eset, 2012-ben 14 eset, 2014-ben 31 eset volt Jászberényben. Kábítószer birtoklása és kábítószer-kereskedelem együtt 2010-ben 5 eset, 2013-ban 4 eset, míg 2013-ban 3 eset fordult elő Jászberényben. Látható, hogy ez a jelenség jelen van a városban, tehát foglalkozni kell vele.

A Szent Erzsébet Kórház TÁMOP 6.1.2/11/3-2012-0059 Egészségfejlesztési programok megvalósítása a „Jászberényi Kistérségben” interaktív kiállítások, előadások, fórumok drogok, kábítószeres témakörben valósultak meg (Dr Zacher Gábor, Dr Szemelyácz János pszichoterapeuta). Elkészült a térség egészségterve is, melyben az említett témakör is szerepel.

Ezen a területen évről évre a helyi rendőrkapitányság munkatársai is jelentős szerepet vállalnak bűnmegelőzési és ezen belül drogprevenciós előadások, fórumok és rendezvények szervezésével, biztosításával (pl. „OVI-ZSARU” és „ISKOLA RENDŐRE PROGRAM”, rendőrségi D.A.D.A. program stb.)

g)egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A településen hagyományai vannak a szabadidős és tömegsportoknak. Szükséges kiemelni, hogy a hátrányos helyzetű általános iskoláskorú gyermekek részére nyári táborok szervezésére minden évben támogatást nyújt az Önkormányzat. Az elmúlt években a növekvő igények mellett a település egyre több intézménye és civil szervezte kapcsolódik be a táborok szervezésébe.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységei között hangsúlyosan szerepel a szabadidős tevékenységek tartalmas eltöltésének biztosítása.

Már hagyomány évről-évre az alábbi programok megszervezése:

- Családi Nap gyermeknap és Karácsony ünnepén
- Szünidei játszónapok (tavaszi és őszi szünetben)
- Nyári egy hetes ingyenes napközis tábor a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek számára
- Városi Egészségnapon való részvétel

A programoknak a szabadidő hasznos eltöltésén túl közvetetten bűnmegelőzési hatása is van, hiszen a közösségi élményszerzés, a normakövető magatartáshoz kapcsolódó ismeretek és alapvető társadalmi normák közvetítése a bűnalkalmak számának csökkenésére is irányul.

A helyi tapasztalatok alapján felmerült az igény egy közösségi tér kialakítására fiatalok számára. Nagyon sok fiatalnak problémát jelent a megfelelő közösség hiánya. Bár a városban számos lehetőség van a

⁵ Ma már hétköznapi: az országot letarolta a szintetikus drogok új nemzedéke. Ötszáz forintért egy kisiskolás is olyan rabszolgatartó szert vehet magának, amitől aztán évekig nincs menekvés - figyelmeztet a Kék Pont Alapítvány.
<http://www.origo.hu/itthon/20160624-ket-slukk-es-leuralja-az-agyamat-biofu-herbal-kristaly-kek-pont-drog-rendorseg-marihuana.html>

szabadidő hasznos eltöltésére, nem mindenki számára elérhetők ezek a körök, klubok, de sokak érdeklődése is eltérhet ezektől vagy egyszerűen nincs tisztában azzal, hogy hol találhatna érdeklődésének megfelelő elfoglaltságot, vagy csak megértő közösséget, problémái esetén kortárs vagy professzionális segítőköt keres.

Már a 2015-évből is megfogalmazásra került, hogy a város már felújított ingatlanában vagy egy új, célzottan fiatalok számára kialakított épületben kialakítható lehetne egy olyan közösségi tér, mely megfelelő szórakoztató, közösségi eszközzel van felszerelve a szabadidő hasznos eltöltése céljából. Ifjúsági szakemberek, kortárs segítők által szervezve és irányítva működhetne, melyet megfelelő teret és közeget biztosítana a most csellengő fiatalok bevonására, közösséggé szervezésére.

A fiatalok vonatkozásában a település éves gyermekvédelmi szakmai tanácskozásán ismét felmerült mind problémaként, mind javaslatként az ún. biztonságos szórakozóhely, illetve egyáltalán a szórakozóhelyek hiányának kérdésköre is, ami szintén tovább gondolást igényel.

h)gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Az önkormányzat felmérve a város hátrányos helyzetű lakosságának helyzetét, minden évben biztosítja a nyári étkeztetés lehetőségét és minden lehetséges forrást felhasznál erre a célra. Ingyenes tankönyvtámogatást kap minden olyan gyermek, akinek törvényes képviselője rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül. Az adatokat vizsgálva elmondható, hogy a központi intézkedések eredményeként egyre szélesebb körben tudják igénybe venni a kedvezményeket (4. pont d) alpontjánál részletesen kifejtve).

i)hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A városban működő szolgáltatásokkal, ellátásokkal kapcsolatban nincs tudomás arról, hogy az egyenlő bánásmód elvét megsértették volna, a város vagy valamely intézménye ellen ilyen jellegű eljárás nem indult.

j)pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Az önkormányzat a különböző európai uniós forrásokat hatékonyan felhasználva folyamatosan keresi annak lehetőségét, hogy a hátrányos helyzetű lakosság esélykiegyenlítése megtörténjen. A pályázati célkitűzések sok esetben a meglévő ellátórendszerekkel való harmonizációt és a későbbi fenntartható szolgáltatások biztosítását jelenti. A programok szinergiája, a fejlesztések koherenciája szempontjából indokolt megvizsgálni, hogy a pozitív diszkrimináció milyen módon biztosítható a meglévő rendszereken belül.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Óvodák

Jászberényben jelenleg 11 óvoda működik, ebből 8 a város által fenn tartott óvoda, 2 egyházi (*Jászberényi Református Egyház Gólya Óvodája, Angyalkert Óvoda*), 1 pedig alapítványi (*„Maci” Alapítványi Óvoda*)

Jászberény Város Óvodai Intézményei: Fürkész Óvoda (Kossuth L. út 116.), Gézengúz Óvoda (Mártírok út 5.), Hétszínvirág Óvoda (Portelek, Fő út 22.), Kuckó Óvoda (Báthory út 37.), Központi Óvoda (Bajcsy-Zs. u.

10.), Sün Sámuel Óvoda (Lajosmizse utca 1.), Szivárvány Óvoda (Szent István krt. 18.), Zengő Óvoda (Kiss Ernő utca 12.)

Korábban a városi óvodák száma öttel több volt, de megszüntettek, pontosabban összevontak 4 óvodát (Központi Óvoda), 1 pedig Társuláshoz csatlakozott Jászfelsőszentgyörgyre.

A Jászberényi Nagybaldogasszony Angyalkert Katolikus Óvodája 2016 augusztusában került felszentelésre és átadásra.

Gyermeklétszám:

Megvizsgálva az óvodai adattáblákat, megállapítható, hogy a jelenleg működő óvodáknál az elmúlt évben 2013-hoz viszonyítva egyértelműen kimutatható a gyereklétszám csökkenése.

A létszám csak 2 óvodában emelkedett: Jászberényi Református Egyházközség Gólya Óvodája, Jászberényi Nagybaldogasszony Katolikus Óvoda.

Az óvodai férőhelyek kihasználtsága (óvodába beírt gyermekek száma /óvodai férőhelyek száma):

2018-as adatok alapján a városi óvodák közül legmagasabb a kihasználtsága a Fürkész Óvodának (116%) és a Zengő Óvodának (113 %) Szivárvány óvodának (107%), valamint a Központi Óvodának (102 %), legalacsonyabb a Hétszínvirág Óvodának (44 %). A többi óvoda sorrendje Sün Sámuel Óvodának (77 %), Kuckó Óvoda (88 %), Gézengúz Óvoda (91%),. Az egyházi óvodák kihasználtsága: Gólya Óvoda 100 %, Angyalkert Óvoda 104 %, ha a 3-6 éves korú gyermekek számát vesszük alapul.

Az alapítványi óvoda kihasználtsága a második legalacsonyabb az összes többi óvodához képest (50%)

Gyerekcsoportok száma:

A Központi Óvodában 8 gyermekcsoport van, de az óvodák többségére jellemző, hogy 4 vagy 5 csoporttal működnek, 1 gyermekcsoport pedig a Hétszínvirág Óvodában. Az Angyalkert Óvoda 2016-ban 3 csoporttal kezdte meg működését, az igények alapján a 2017/2018 évben 4 csoportot indítanak.

Csoportlétszámok:

A 2011. CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 4. sz. melléklete (Osztály-és csoportlétszámok) alapján az óvodai nevelésben az óvodai csoportlétszámok: min. 13 fő; max: 25 fő; átlag: 20 fő

A fenti törvényi szabályozás szerint 5 városi óvodában a maximális létszám fölött van a gyereklétszám: legmagasabb Fürkész Óvodában a Központi Óvodában a Zengő Óvodában és a Szivárvány Óvodában és egy egyházi óvodában Angyalkert Óvoda

A sajátos nevelési igényű gyermekek létszáma a Jászberény Város Óvodai Intézménye esetében az alábbiak szerint alakult.

2008/2009: 13 fő

2009/2010: 10 fő

2010/2011: 8 fő

2011/2012: 21 fő

2012/2013: 20 fő

2013/2014: 16 fő

2014/2015: 24 fő

A Jászberény Város Óvodai Intézményében ellátott sajátos nevelési igényű gyermekek száma 2017-ben: 18 fő, beilleszkedési-, tanulási magatartás zavaros gyermekek száma: 15 fő, 2018-ban sajátos nevelési igényű gyermekek száma 17 fő, beilleszkedési-tanulási magatartás zavaros gyermekek száma: 12 fő.

A gyermekek ellátását mindenkor a szakértői véleményben meghatározott óraszámában, szakos gyógypedagógus látta el.

Az intézmény rendelkezik 1 fő gyógypedagógusi státusszal, ezen kívül 1 fő részmunkaidős óvodapszichológus.

A gyógypedagógusok a törvény által meghatározott nyomtatványokon dokumentálják a terveket, illetve megvalósított feladatokat.

A gyógypedagógusok munkáját segítik a csoportos óvodapedagógusok a heti egyéni fejlesztés során.

Az egyéni fejlesztés tervszerűen, a gyógypedagógus tanácsa alapján valósul meg, ennek dokumentálása megtalálható a csoportnaplókban. A gyermekek egyéni fejlődéséről folyamatos feljegyzések történnek, ezek megbeszélése a szülővel minimum évente kétszer megtörténik (szükség esetén többször is), ahol jelen van a szülő, az óvodapedagógus és a gyógypedagógus is. A megbeszélés tényét, illetve a szülő egyetértését aláírásával hitelesíti. Ez megtalálható a gyermek egyéni fejlettségmérő lapján, mely szintén a csoportnapló mellékletét képezi. Az Alapító okirat tartalmazza a mindenkor érvényes ellátással kapcsolatos feladatokat. A tárgyi feltételeket az intézmény biztosítja. Valamennyi tagóvodában megoldott, hogy az egyéni fejlesztésre külön helyiségben kerüljön sor.

Az óvodai ellátás területén esélyegyenlőségi szempontú beavatkozás nem indokolt. A gyermekek munkacsoport ülésén említésre került, hogy az óvodai hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma a nyilvántartás alapján meglehetősen alacsony lehet. Az óvoda vezetősége tapasztalati alapján magasabb a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma, mint a statisztikai adat.

Általános iskolai oktatás

A városban összesen 7 telephelyen folyik általános iskolai oktatás. Az adatok 2016-ig tartalmazzák a tanulókra és osztályokra vonatkozó adatokat.

Az általános iskolások száma a 2012/2013-as tanévben (2010/11-hez képest) 2.6 %-kal csökkent (67 fő). A csökkenés az 5-8 évfolyamon tanulók számában tapasztalható, ahol ugyanis háromszoros az 1-4 évfolyamon tanulók számához képest. Az általános iskolások száma a 2015/2016-os tanévben (2012/13-hoz képest) 6.3 %-kal növekedett (159 fő).

Az általános iskolások száma a 2014/2015-ös tanévben (2012/13-hoz képest) 1.82 %-kal növekedett (45 fő). A napközis tanulók száma 48 fővel emelkedett három év alatt 2010/2011-es tanévtől 2012/2013-ig, majd az utolsó 2 évben magas arányú növekedés tapasztalható a napközis tanulók arányában 2013/2014-es tanévben 104 fővel emelkedett.

A napközis tanulók száma 2012/2013-as tanévtől 2014/2015-ig emelkedett 41 fővel, majd az utolsó évben magas arányú csökkenés tapasztalható a napközis tanulók arányában 2015/2016-os tanévben 36 fővel csökkent.

Az osztályok száma számottevően nem változik, kis eltéréssel emelkedik vagy csökken, gyereklétszámtól függően (azzal egyenes arányban).

A 8. évfolyamot elkezdett és eredményesen elvégzettek számának összehasonlítása alapján a lemorzsolódás aránya 1 %. A 2010/2011-es tanévhez képest a 2013/2014-es tanév lemorzsolódási aránya évről évre növekedett, 2015-ben 1,36%. A 2010/2011-es tanévhez képest a 2015/2016-os tanév lemorzsolódási aránya évről évre növekedett.

A rendelkezésre álló adatok alapján az általános iskolai nevelés területén esélyegyenlőségi szempontú beavatkozás nem indokolt.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 50. § (8) bekezdése szerint a felvételi körzetek megállapításához a kormányhivatalnak be kell szereznie az érdekelt települési önkormányzatok véleményét és az illetékes tanközségi központ egyetértését. Ugyanezen törvény 50. § (6) bekezdése alapján, ha a településen több általános iskola működik, az egyes általános iskolai körzetet úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes aránya a nevelési-oktatási intézményekben. A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 24. § (1) bekezdése szerint a felvételi körzetek megállapításához a megyeszékhely szerinti járási hivatal minden év október utolsó napjáig beszerzi az

illetékességi területén található települési önkormányzatok véleményét, amely tartalmazza a település jegyzőjének nyilvántartásában szereplő, a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hátrányos helyzetű, általános iskolába járó gyermekek létszámát intézményi és tagintézményi bontásban. A jegyzői nyilvántartás alapján a hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolás gyermekek létszáma (tag)intézményi bontásban:

Jászági Apponyi Albert Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola: hátrányos helyzetű gyermekek száma: 57 fő, halmozottan hátrányos helyzetű: 10 fő.

Jászági Általános Iskola Bercsényi Miklós Általános Iskolai Tagintézménye: hátrányos helyzetű gyermekek száma: 10 fő, halmozottan hátrányos helyzetű: 1 fő.

Jászági Általános Iskola Székely Mihály Általános Iskolai Tagintézménye: hátrányos helyzetű gyermekek száma: 14 fő, halmozottan hátrányos helyzetű: 2 fő.

Szent István Körüti Általános Iskola és Speciális Szakiskola: hátrányos helyzetű gyermekek száma: 7 fő, halmozottan hátrányos helyzetű: 1 fő.

Szent István Sport Általános Iskola és Gimnázium: hátrányos helyzetű gyermekek száma: 5 fő, halmozottan hátrányos helyzetű: 2 fő.

Jászberényi Nagyboldogasszony Katolikus Óvoda, Kéttannyelvű Általános Iskola, Középiskola és Kollégium: hátrányos helyzetű gyermekek száma: 10 fő, halmozottan hátrányos helyzetű: 0 fő.

b)a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A szükséges szakember kapacitás rendelkezésre áll.

c)hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs mechanizmusok.

A településen nem tapasztalható szegregációs mechanizmus.

d)az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Az egyes intézmények közötti különbségek elsősorban a tanulmányi eredmények, kompetenciamérések eredményei alapján határozhatóak meg. A HEP készítésekor rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy az egyes iskolák között észlelhető különbségeket egyrészt módszertani eltérések, másrészt a tanulói összetétel miatti különbségek okozhatják. Ennek ellenére elmondható, hogy a rendelkezésre álló kompetenciaeredmények jellemzően az országos átlag körüli értékeket mutatnak, míg egyes esetekben ezek az eredmények az országos átlagnál jobb eredményeket mutatnak.

Az iskolai sikeresség másik jellemzője a továbbtanulási mutatók vizsgálata. Erre vonatkozóan a rendelkezésre álló adatok nem teljeseek, de megállapítható, hogy a továbbtanulási mutatók jellemzően 90% feletti értéket mutatnak.

A továbbtanulási arány alakulásáról a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Jászberényi Tankerülete szolgáltatott adatokat a jászberényi általános iskolákkal kapcsolatban. Az intézmények a Jászági Általános Iskola tagintézményei, ahonnan az alapfokú oktatásból kikerülők számát, akik a tankötelezett kor betöltése után nem folytatják tanulmányainkat sem alapfokú sem középfokú intézményben. Az Apponyi Albert Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában még jelenleg beírt, de már nem tanköteles tanulója 10 fő. A Jászági Általános Iskola Bercsényi Miklós Általános Iskolai Tagintézménye esetében 49 fő évfolyamból 1 tanuló nem tanul tovább, de általános iskolai tanulmányait befejezte. A Jászági Általános Iskola Székely Mihály Általános Iskolai Tagintézményében idén egy tanuló töltötte be a 16. életévét nappali oktatásban, ő másik településen folytatja tanulmányait szeptembertől, a felnőttoktatásban két tanuló töltötte be ebben a tanévben a 16. életévét, ők nem tanulnak tovább, a 8. osztályt sem fejezték be.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatala 2017. évi tevékenységéről szóló tájékoztatóban foglaltak szerint az iskoláztatási támogatás folyósításának szüneteltetése 2016 és 2017. évben (járási adatszolgáltatás) a következőképpen alakult:

kiskorú fő	2016	2017
10 órás hiányzás	86	94
50 órás hiányzás	32	44
felülvizsgálat	45	59
szüneteltetés fenntartása	26	27
szüneteltetés kezdeményezése	30	44

10 órás iskolai/5 óvodai nevelési nap igazolatlan hiányzásnál figyelmeztetés, 50 órás iskolai/20 óvodai nevelési nap után szüneteltetés kezdeményezése a folyósító szervnél és védelembe vétel. 3 iskolai tanítási hónaponként felülvizsgálat, és ha elérte az 5 igazolatlan iskolai órát/3 óvodai igazolatlan nevelési napot a szüneteltetés fenntartása.

A tankötelezettségi korhatár 16. évre történő leszállítása (a tanév végéig köteles), az elhanyagolható, következtelen szülői magatartás eredményeként a felülvizsgált esteke felében a gyermekek továbbra sem járnak rendszeresen iskolába. ami mellet előfordul, hogy magas az igazolt távollétek száma is (betegség miatt). A legtöbb hiányzás a 14-16 éves korosztály körébe fordul elő. Jászberényben az 50 órát meghaladó kiskorúak közül közel 50%-a a jászberényi tanintézmények tanulói.

2018. június havi adatszolgáltatás alapján a Szolnoki Műszaki Szakképzési Centrum Klapka György Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája 13 fő, Terplán Zénó Műszaki és Közgazdasági Szakképző Iskolaszintén 13 fő kiskorú, aki szakképesítés befejezését megelőzően iskola elhagyó. Összesen 39 fő a településen idén.

A továbbtanulási arány csökkenése a fiatalok munkanélküliségi rátáját növeli, valamint komoly khatással lehet a város szociális ellátórendszerére is. A fentieket tekintve célként kell megfogalmazni, hogy a tanköteles kor végéig legalább minden tanuló részt vegyen az oktatásban, és a rendelkezésre álló eszközökkel támogatni kell, hogy a szakmaszerzésig eljussanak a fiatalok. Az ehhez kapcsolódó országos programokról folyamatos tájékoztatást szükséges adni az önkormányzati kommunikációs csatornákon is.

Fel kell készülni a 2014-2020-as ciklus lemorzsolódást csökkentő pályázatain való részvételre. Az EFOP kiírás alapján 3. prioritás a gyarapodó tudástőke; célja a korai iskolaelhagyók számának csökkentése és a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzése, valamint a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés előmozdítása, illetve a felsőfokúnak megfelelő szintű oktatásban való részvétel növelése. A korai iskolaelhagyók számának csökkentése és a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzése, valamint a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés előmozdítása a kora gyermekkori nevelésben, az alap- és középfokú oktatásban, ideértve az oktatásba való visszatérést ösztönző formális, informális és nem formális tanulási formákat is.

A Szakképzési Ösztöndíj Programról szóló 49/2013. (XII. 12.) önkormányzati rendelet szerint az önkormányzat középfokú köznevelési intézménynél szakképzésben résztvevő tanulókat ösztöndíjban részesíti, ha jászberényi állandó lakóhellyel rendelkeznek, jászberényi középfokú köznevelési intézményben hiányszakmának nyilvánított szakmát adó szakképzésben tanulnak és aktív tanulói jogviszonnyal rendelkező nappali tagozatos tanulók. Az ösztöndíjra pályázni lehet. Jászberényen kívüli középfokú köznevelési intézményben tanulmányokat folytató tanuló abban az esetben kaphat ösztöndíjat, amennyiben olyan hiányszakmának nyilvánított szakmát adó szakképzésben vesz részt, mely jászberényi oktatási intézményben nem elérhető.

Továbbá alapfokú köznevelési intézménynél tanuló, középfokú szakképzésben továbbtanulni szándékozó tanulók is ösztöndíjban részesülhetnek, ha jászberényi állandó lakóhellyel rendelkező, jászberényi alapfokú köznevelési intézményben tanuló 7. illetve 8. osztályos, aktív tanulói jogviszonnyal rendelkező nappali tagozatos tanulók, amennyiben a támogatási szerződésben vállalja, hogy az általános iskolai tanulmányait 1 illetve 2 éven belül sikeresen befejezi, majd ezt követően középfokú tanulmányait jászberényi középfokú köznevelési intézményben, hiányszakmának nyilvánított szakmában kezdi meg.

A támogatás mértéke általános iskolások legfeljebb havi 20.000,-Ft, a középiskolások legfeljebb havi 30.000,-Ft ösztöndíjat kapnak a tanulmányok befejezéséig. Az ösztöndíj folyósítása havi kifizetéssel, évente 10 hónap időtartamra folyósítható. A hiányszakmák, amelyekre pályázni lehet: automatikai technikus, ápoló, erősáramú elektrotechnikus, gépgyártás technológiai technikus, gépi forgácsoló, hegesztő, ipari gépész, mezőgazdasági gépszerelő, szerszámkészítő, villanyszerelő.

2016/2017. tanévben 35 fő részesült szakképzési ösztöndíjban, 1 lány és 34 fiú. 12 fő havi 30.000.-Ft-os, 13 fő havi 20.000.-Ft-os és 10 fő havi 15.000.-Ft-os ösztöndíjban részesül.

e)pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Jászberény Városi Önkormányzat minden évben rendez a szociálisan rászorulóknak részére karácsonyi ünnepséget, ahol minden rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek és családja a lehetőségekhez mért ajándékban/támogatásban részesül. 2016 decemberében is megajándékozta a jászberényi hátrányos helyzetű gyermekeket az önkormányzat 358 kisgyermekes család, összesen 647 gyermek részesült ajándék utalványban, valamint csokoládéban. A rendezvény 2017-ben is megrendezésre került 579 rászoruló gyermek, 319 család számára.

A város esélyegyenlőségi törekvései kimutathatóak.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
drogok, kábítószeres fokozott megjelenésének csökkentése	tájékoztatás a veszélyekről a szülők bevonásával, alacsony küszöbű szolgáltatás szervezése
közösségi tér kialakítása fiatalok számára	célzottan fiatalok számára megfelelő szórakoztató, közösségi programok szervezése ifjúsági szakemberek, kortárs segítők által irányítva

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők esélyegyenlősége szempontjából alapvető kérdés, hogy a munkához való hozzáférés miként alakul a településen, a női munkavállalók elhelyezkedése biztosított-e és az „egyenlő munkáért egyenlő bért” elve megvalósul-e.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A TelR adatai szerint látható, hogy 2008 és 2015 között a női munkavállalói korúak száma magasabb, mint a férfiaké. A munkanélküli adatokat vizsgálva ugyanezen időszakban megállapítható, hogy a munkanélküli nők száma változó, de átlagosan 400 fő körüli értéket mutat. 2011-ben 467 férfi és 527 nő 2012-ben 520 férfi és 536 nő, 2013-ban 409 férfi és 448 nő volt munkanélküli. 2015. évben 286 fő nő és 283 férfi munkanélküli volt regisztrálva a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály nyilvántartása alapján, ami a vizsgált évekhez viszonyítva eddig a legalacsonyabb.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya „A nők 40 év szolgálati jogviszonyának megszerzésének elősegítése” központi munkaerő-piaci program 2013. októberétől 2014. áprilisig nyújtott lehetőséget a célcsoport számára. A program célcsoportjába tartozhatott az a legalább 1 hónapja regisztrált álláskereső nő, aki a 60. életévét betöltötte- jogosultsági idejére való tekintet nélkül, ill. az 55. életévét betöltött nők esetében azoknak a köre, akik legalább 37 év jogosultsági idővel rendelkeztek. A „Nők 40” program célja az álláskeresőként nyilvántartott és döntően a koruk miatt elhelyezkedési esélyekkel nem rendelkező nők foglalkoztatásának bővítése, ezzel együtt a nyugdíjba vonulásukhoz szükséges hiányzó szolgálati idő megszerzésének elősegítése volt. A projektben 4 személy vett részt.

2017. évben a JNSZMKH Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya tájékoztatott a jelenlegi programokról a célcsoportot tekintve:

Út a munkaerőpiacra Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program 5.1.1-15-2015-0001 munkaerőpiaci programról

Az Európai Unióhoz történő csatlakozást követően hazánk jogosulttá vált igénybe venni azokat a támogatási formákat, amelyeket a közösség a tagok számára nyújt. Egyik ilyen támogatási forrás az Európai Szociális Alap (ESZA), amelynek többek között fontos célkitűzése, hogy csökkentse a tagországok munkanélküliségét. Az ESZA támogatja az Út a munkaerőpiacra elnevezésű munkaerőpiaci programot, mely személyre szabott szolgáltatásokkal, támogatási formákkal kívánja elérni a munkaerőpiacra való be-, illetve visszajutást. A munkaerőpiaci program lebonyolítói a kormányhivatalok, szorosan együttműködve a járási (fővárosi kerületi) hivatalokkal.

A munkaerőpiaci program azokra a 25-64 év közötti nyilvántartott álláskeresőkre; és azokra a 25-64 év közötti szolgáltatást igénylőként, közvetítést igénylőként nyilvántartottakra (körükben azokra a személyekre, akik gyermekük gondozása vagy rehabilitációs ellátásuk miatt álláskereső nyilvántartásba nem vehetők, de képzéssel támogathatók); és azokra a versenyszférába kiléptethető közfoglalkoztatottakra céloz, akiknek elhelyezkedése az állami foglalkoztatási szerv megítélése szerint jelen munkaerőpiaci program segítségével mozdítható elő. A programelőkészítés során figyelem fordul az inaktívakra is (a felkutatáskor/jelentkezéskor az állami foglalkoztatási szerv nyilvántartásában általában még semmilyen módon nem szereplőkre).

Munkaerőpiaci szempontból a bevonás során előnyben részesítendőek a fentiek közül a kiemelt csoportba tartozók, azaz a

- 25-30 év közötti pályakezdő álláskeresők,
- az alacsony iskolázottságú nyilvántartott álláskeresők,

- a gyermekgondozást és hozzátartozó ápolását követő újrakezdés nehézségeivel küzdő nyilvántartott álláskereső (azok a nyilvántartott álláskereső, akik a projektbe való belépést megelőző 12 hónapon belül terhességi-gyermekágyi segélyben/csecsemőgondozási díjban részesültek; illetve gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozási díjban, gyermeknevelési támogatásban, ápolási díjban részesültek, vagy jelenleg is részesülnek.)
- a tartósan (legalább 6 hónapja) nyilvántartott álláskereső,
- az 50 év feletti nyilvántartott álláskereső,
- a közfoglalkoztatásból a versenyszférába visszavezethetők.

Fontos feladat továbbra is a női munkahelyek támogatása; a nők több irányú megfelelése (munkahely, család, feleség) miatt hatékonyabb lenne a nők számára a rugalmas munkaidő, részmunka idő, otthoni távmunka lehetősége, ami csökkentené a női munkanélküliek számát. Rövidtávú cél: tájékoztató, tudatformáló programok, rendezvények szervezése; Közép- és hosszú távú beavatkozás ezután tervezhető, igény felmérése után. 2017-ben a TOP-1.4.1-15 számú projekt a foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével című pályázat a gyermekjóléti alapellátásokhoz, valamint az óvodai ellátáshoz való hozzáférés javítását és a szolgáltatások minőségének fejlesztését szolgáló felhívás fő célja a kisgyermeket nevelők munkavállalásának támogatása, a családok segítése, különösen a leghátrányosabb helyzetű térségekben lévő gyermekek minél korábbi életkorban történő megsegítése.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők elhelyezkedési esélyei kedvezőtlenebbek, mint kvalifikáltabb társaiké. Erre vonatkozóan a települési adatsoroknál látható az alátámasztó kimutatás. Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyeit fontos a későbbiekben részletesen felmérni, s meghatározni azt is, hogy foglalkoztatói oldalról melyek azok a foglalkoztatók, területek, amelyek reális esélyt adhatnak az elhelyezkedésre.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Hátrányos megkülönböztetésről a HEP készítésekor (2018) nem állnak rendelkezésre teljes körű adatok. Az önkormányzat e területen elindított felmérésének részeredményeit lehet itt közölni. Ennek folyamatában az önkormányzat rövid kérdőívvel megkereste a város néhány vállalkozását, egyéb foglalkoztatóit mintavétel szerűen, hogy a férfi/női munkaerő megoszlására, a fizetések közötti különbségekre vonatkozó adatgyűjtést végezzenek. Az adatgyűjtés (2015) eredményeit foglalja össze az alábbi táblázat.

Cég	Foglalkoztatottak száma	Női foglalkoztatottak száma	Vezető beo. nő	Bérkülönbség férfiak és nők között	akadálymentesített munkahely (igen/nem)
Amond Kft	87	38	0	nincs	nem
Fortaco Zrt.	348	28	0,1%	nincs	nem
Dometic Zrt	259	110	14%	nincs	nem
Electrolux Lehel Kft.	2876	1144	27%	nincs	nem
Scintilla Kft	169	115	11%	nincs	részben igen
Jász-Plasztik Kft	2758	804	24%	nincs	részben igen
Kód Műszaki és Kereskedelmi Kft	248	128	41%	nincs	nem
Szatmári Kft	432	139	1%	nincs	igen
Darázs Keverő Kft.	129	77	0	nincs	nem
Autoelektro Kft.	78	52	50%	nincs	igen
Molnár és Társa Kft.	55	23	25%	nincs	igen
Ferro Press Kft.	348	83	13%	nincs	részben igen
	7787	2741 (35,19%)			

A 2015-ben közölt adatokból jól látszik, hogy a női foglalkoztatottak száma és aránya elmarad a férfi foglalkoztatottak mögött. A vezető beosztású nők aránya azonban elmarad a foglalkoztatottsági átlaguktól, 0-41% között mozog. A foglalkoztatói adatközlés alapján bérkülönbség a férfi és női alkalmazottak között nincs, és az is megfigyelhető, hogy a munkahelyek többsége nem akadálymentesített. A közölt adatok azt mutatják, hogy érzékelhető különbség figyelhető meg a férfi és női munkaerő alkalmazása között.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A bölcsődei, óvodai kapacitás elemzésénél rámutattunk arra, hogy a településen van elegendő férőhely mindkét szolgáltatás esetében, így feltételezhető, hogy ez nem gátolja az esetleges munkavállalást. Az egyéb, munkavállalást elősegítő formák felmérését szükséges elvégezni, s olyan gyakorlati „útmutató” rendszert kidolgozni, amely a foglalkoztatók számára ismertté és adaptálhatóvá teszik a női munkaerő munkaerő-piaci integrációjának lehetőségét.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás területén a védőnők száma állandó, jelenleg 10 fővel. A 0-3 év közötti gyermekek száma változó képet mutat, csúcspontja 2009-ben volt 1001 fővel, a legutolsó, 2013-as adat szerint 930 fő, 2017-es adat 715 fő. A védőnőkre jutó átlagos gyerekszám 2012-ben 59 fő volt, 2013-ban 62 fő, 2017-ben 79 fő.

A TOP-1.4.1-15 projekt 2017-ben a foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével című pályázat célja kisgyermeket nevelők munkavállalásának támogatása, a családok segítése, különösen a leghátrányosabb helyzetű térségekben lévő gyermekek minél korábbi életkorban történő megsegítése. Segíti az önkormányzatokat a jogszabályból eredő egységes óvoda-bölcsőde átalakításban is, így a 3 éven aluli gyermekek ellátása esetében a bölcsőde vagy mini bölcsőde létrehozásában, valamint a családi napközik családi bölcsődévé, vagy mini bölcsődévé történő átalakulásában. Tovább fejleszti a kisgyermek számára a napközbeni elhelyezést biztosító intézmények kapacitásait és az általuk nyújtott szolgáltatások minőségét a nők munkaerő-piaci részvételének elősegítése érdekében. Lehetőséget biztosít arra is, hogy az intézményes fejlesztéseken túlmenően támogatja a rugalmasabb és egyszerűbb működési feltételekkel létrehozható bölcsődei ellátási formákat, így a családi bölcsődét is, annak érdekében, hogy a helyi igényeken alapuló leghatékonyabb megoldást lehessen kialakítani az adott térségben, illetve a településen.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak vonatkozásában a Jászberényi Rendőrkapitányság adott tájékoztatást a HEP elkészítése során. A rendőrségi statisztikák alapján az alábbiak szerint alakult a családon belüli erőszak jelensége.

Családon belüli erőszak fogalom körébe tartozó bűncselekmények számának alakulása Jászberényben 2013-2018 április között.

2013. 1-12 hónap 12 db, ebből női sértett 8 esetben

- A 8 esetből
 - 5 esetben testi sértés
 - 1 esetben zaklatás
 - 1 esetben személyi szabadság megsértése
 - 1 esetben garázdaság miatt indult eljárás.

2014. 1-12 hónap 32 db, ebből női sértett 29 esetben –

- A 29 esetből
 - 9 esetben testi sértés
 - 9 esetben zaklatás
 - 3 esetben kiskorú veszélyeztetése
 - 4 esetben garázdaság
 - 1 esetben magánlaksértés
 - 1 esetben önbíráskodás
 - 1 esetben emberkereskedelem
 - 1 esetben rongálás miatt indult eljárás.

2015. 1-12 hónap 37 db, ebből női sértett 32 esetben

- A 32 esetből
 - 17 esetben testi sértés
 - 4 esetben zaklatás.
 - 1 esetben gondozási kötelezettség elmulasztása.
 - 1 esetben rablás
 - 1 esetben kiskorú veszélyeztetése
 - 1 esetben szexuális erőszak
 - 7 esetben garázdaság miatt indult eljárás.

2016. 1-12 hónap 13 db, ebből női sértett 13 esetben

- A 13 esetből
 - 6 esetben testi sértés
 - 3 esetben zaklatás
 - 1 esetben rongálás
 - 1 esetben kiskorú veszélyeztetése
 - 1 esetben szexuális erőszak
 - 1 esetben garázdaság miatt indult eljárás.

2017. 8 db, ebből női sértett 5 esetben

- Az 5 esetből
 - 1 esetben zaklatás
 - 1 esetben tartási kötelezettség elmulasztása
 - 1 esetben testi sértés
 - 1 esetben kapcsolati erőszak miatt indult eljárás.

2018. 1-4 hónap 5 db, ebből női sértett 4 esetben

- Az 5 esetből
 - 2 esetben kiskorú veszélyeztetése
 - 1 esetben garázdaság
 - 1 esetben kapcsolati erőszak miatt indult eljárás.

Az adatszolgáltatás alapján megállapítható, hogy 2013-ban 12 eset, 2014-ben 32 eset történt. Ebből 8 eset és 29 esetben női sértetről van szó, tehát 2013-ban 67%, míg 2014-ben 90%-os a női sértettek száma a családon belüli erőszak fogalom körébe tartozó bűncselekményeknél, már 2015. év felénél is 77%-os a női sértettek száma, 18 esetből 14 eset. 2015-ben 37 eset, 2016-ban 13 eset történt a családon belüli erőszak fogalom körébe tartozó bűncselekményeknél, ebből női sértett 2015-ben 32 (86%), 2016-ban 13 (100%). Bár 2016-ban volt a legalacsonyabb az esetek száma, mégis itt minden esetben női sértett esett áldozatul. 2017-ben 8 esetből, 5 esetben nő a sértett, a 2018 első negyedévében is ehhez hasonló 5 esetből 4 a női sértettek száma.

A nőket érő erőszak és családon belüli erőszak vonatkozásában rendelkezésre álló releváns adatok alapján megállapítható, hogy a jelenség bizonyosan Jászberényben is jelen van, ezért fontos olyan jelző- és segítőrendszer kiépítése, amely a családon belüli erőszakkal kapcsolatosan lehetővé teszi a védelmet. Ennek érdekében folyamatos konzultációt szükséges folytatni a Rendőrkapitánysággal és figyelemmel kísérni a területen dolgozó civil szervezeteket.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Jászberényben nincs ilyen szolgáltatás, mivel nem jelenik meg a kötelezően ellátandó feladatok között. A későbbiekben célszerű megvizsgálni a szolgáltatás bevezetésének lehetőségét.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A képviselőtestületnek két hölgy tagja van a jelenlegi ciklusban. A civil szférában történő szerepvállalás esetében több kiemelkedő hölgy közéleti személyiség is van.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

2017. évben az EFOP 1.2.9. Nők a családban és a munkahelyen című pályázaton a Fiatal Családosok Klubjának Egyesületével közös konzorciumban indult az Önkormányzat, amely a nőket és a családokat támogató program lehetséges jövőbeni megvalósítását célozza meg.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
magas munkanélküliség a nők körében	speciális programok szervezése a női munkavállalók részére; rugalmas foglalkoztatási formák megismertetése a foglalkoztatókkal, adaptációs modellek kidolgozása és megismertetése

6.Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúakra vonatkozóan nem álltak 2015-ben rendelkezésre részletes adatok. Az alapadatok alapján megállapítható, hogy az összes nyugdíjas a településen 2016-ban 7655 fő volt. Ebben a nemek szerinti megoszlás a nők javára dől el, 4740 nő és 2915 férfi kap nyugdíjszerű ellátást. Az összes nyugdíjas a településen 2013-ban 8143 fő volt. Ebben a nemek szerinti megoszlás a nők javára dől el, 4971 nő és 3172 férfi kap nyugdíjszerű ellátást. Az elmúlt évek adataiból jól látszik, hogy az idős lakosság létszáma is az évek elteltével egyre csökken.

2003 óta az önkormányzat önként vállalt feladatként támogatást nyújt a hulladékszállítási és kezelési közszolgáltatási díj megfizetéséhez, illetve mentesítette a díj megfizetése alól a 70 éven felüli egyedül élő személyeket. 2012-ben 1110 főnek, 2013-ban 1100 főnek és 2014-ben 1120 főnek, 2015-ben 1115 főnek 2016-ban 1091 főnek, 2017-ben 1093 főnek, 2018-ban 1055 főnek lett megállapítva a támogatás az idős lakosság körében.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a)idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A nyugdíjasok foglalkoztatásával kapcsolatban nincsenek rendelkezésre álló adatok. Ennek felmérése indokolt volt. A HEP Fórum idősek munkacsoportja célul tűzte ki, hogy a helyi idősek mindennapjait jobban feltérképezhesse és megismerhesse, ehhez 50 kérdésből álló kérdőívet készített, amelyet a 65 év feletti lakosságnak szán kitöltésre, amelynek kitöltése megtörtént. A kérdőív az időskorú lakosság helyzetét, szükségleteit, igényeit kívánta feltérképezni. A kitöltés önkéntes és anonim módon történik. A nem és életkoron kívül kitér a kérdőív a lakásminőségre, a családi állapotra, az iskolai végzettségre, az anyagi helyzetre, a rendszeres kiadásokra, a támogatásokra, a családi viszonyokra, a szabadidőre, a kulturális elfoglaltságra, a közbiztonságra és az egészséges életmódra. Adathiány tapasztalható a következőkben: lakhatás, lakásminőség, családi állapot, iskolázottság, egészségi állapot, jövedelmi helyzet, munkaerő-piaci helyzet, munkaerő-piaci diszkrimináció, kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés, szabadidő eltöltése, tevékeny időskor – „élethosszig tartó tanulás” - nyelvi, informatikai jártasság, életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok.

Az idősek munkacsoport 2018.08.07-ei beszámolójában foglaltak szerint a következőkben bemutatásra kerül a kitöltött kérdőívek eredményei, amelyet az idősek munkacsoport vezetője készített el: A kérdőívek a helyi önkormányzat segítségével kerültek kiküldésre az időskorú lakosság egy részének, az „Idősek Karácsonya” rendezvényre kiküldött meghívóval /400fő/ és a hulladékszállítási és kezelési közszolgáltatási díjkedvezményt illetve mentességben részesülő, 70 éven felüli egyedül élő személy részére /1050fő/.

A fentiekben nem részesülő, szociális szolgáltatást lakókörnyezetben igénybe vevő személyek részére is eljuttatásra került a kérdőív /65fő/. A karácsonyi rendezvényen résztvevők gyűjtőládába dobhatták a kérdőívet, a szociális szolgáltatást igénybe vevők zárt borítékban küldték vissza a kérdőíveket.

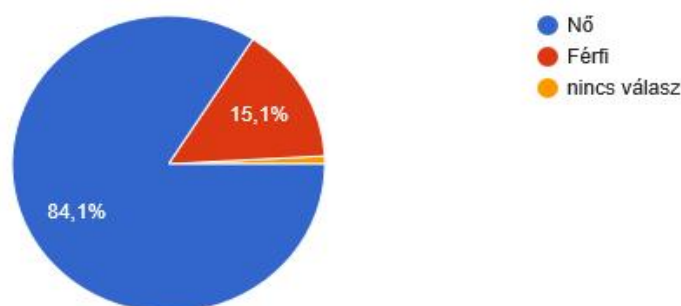
A kérdőív 1515 főhöz jutott el, ez az arány a 65 év feletti lakosság közel 30%-a, amelyből 811 db kérdőív került vissza kiértékelésre.

A kérdőív feldolgozásában részt vett egy felnőttképzésben részt vevő gyakornok, egy közösségi szolgálatot teljesítő diák, a Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény két dolgozója és a munkacsoportvezető.

A kérdőív eredményei

A kérdőív 50 kérdést tartalmazott, feldolgozásra 811 kérdőív érkezett vissza, amelyek kiértékelését követően az alábbi eredmények születtek.

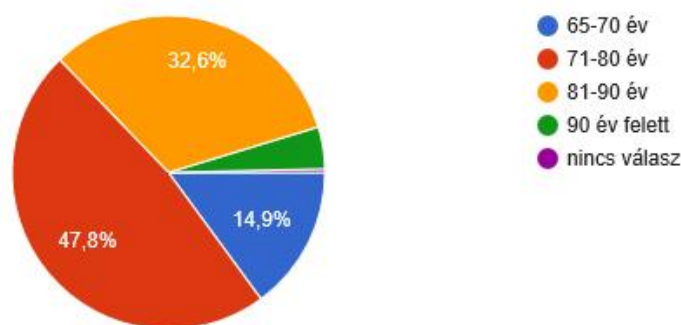
1. Neme?

A kérdőív kitöltésében részt vevők 84,1%-a (680 fő) nő volt és 15,1% (123 fő) volt a férfi kitöltők aránya, erre a kérdésre 0,9% (8 fő) nem adott választ.

A válaszadók nem szerinti megoszlásánál a nagyarányú különbséget indokolja, hogy a nők aránya ebben a korcsoportban egyébként is magasabb illetve, hogy az önkormányzati támogatásban részesülők (hulladékszállítási és kezelési közszolgáltatási díjmentesség), a 70 év feletti egyedül élő személyek nagy arányban vettek részt a kérdőív kitöltésében.

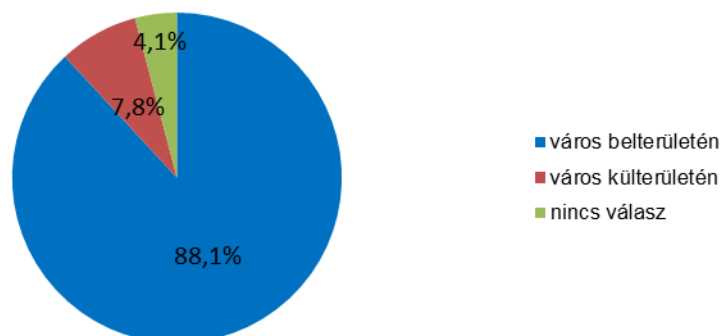
2. Életkora?

A kitöltők életkor szerinti megoszlásáról elmondható, hogy legnagyobb arányú 47,8% (388 fő) a 71-80 év közötti korosztály, ezt követi 32,6%-al (264 fő) a 81-90 év közöttiek, a 65-70 év közötti korosztályból 14,9% (121 fő) válaszolt a kérdésekre, 4,3% (35 fő) 90 év feletti időszerű is véleményt nyilvánított, a kérdőívet kitöltők csupán 0,4%-a (3 fő) nem válaszolt erre a kérdésre.

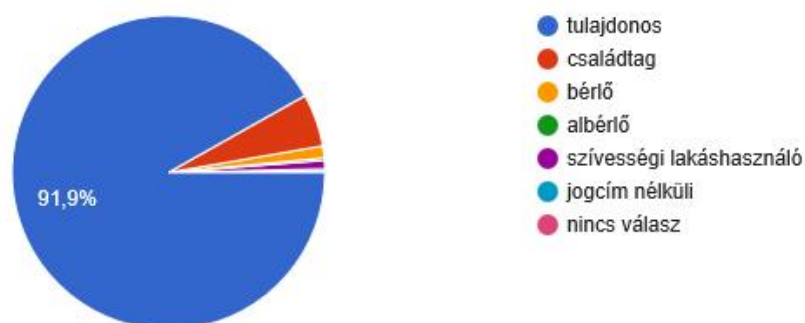
Itt is megemlítendő a 71-80 év közötti korosztály magasabb arányú képviselésének indokául, hogy az önkormányzati támogatásban részesülők (hulladékszállítási és kezelési közszolgáltatási díjmentesség), a 70 év feletti egyedül élő személyek nagy arányban vettek részt a kérdőív kitöltésében.

3. Hol él?

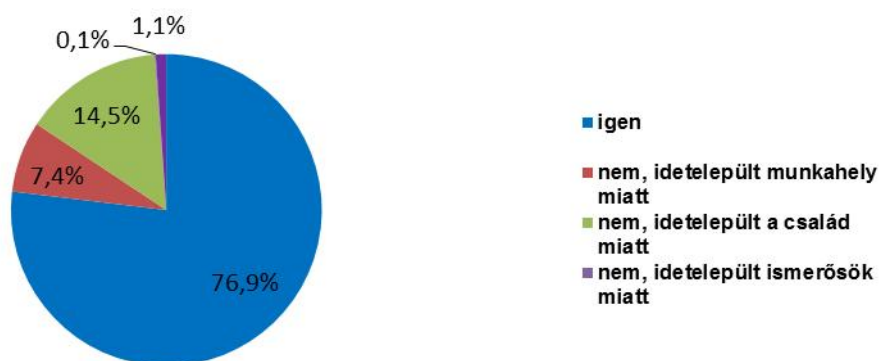
A megkérdezettek 88,1%-a (713 fő) Jászberény belterületén, míg 7,8%-a (63 fő) a város külterületén él. Erre a kérdésre a 4,1%-tól (35 fő) nem érkezett válasz.

4. Milyen minőségben lakik a lakásban?

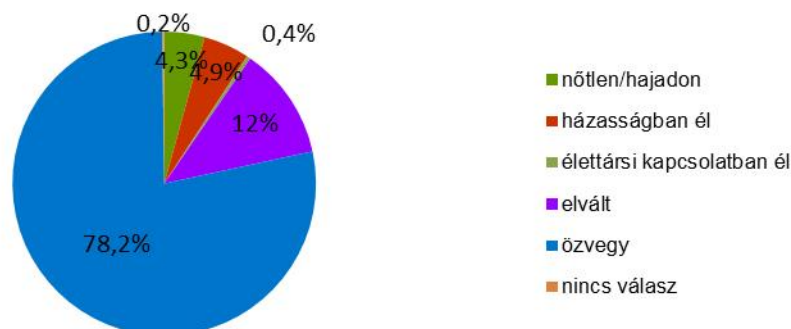
A felmérésben részt vevők közül legnagyobb arányban, 91,9%-ban (745 fő) tulajdonos minőségben élnek lakásukban. A többi válasz a következők szerint oszlik meg: 5,4% (44 fő) családtagként, 1,4% (11 fő) bérlőként, 0,2% (2 fő) albérlőként él, de akad szíveségi lakáshasználó is 0,9% (7 fő) és jogcím nélküli lakáshasználó 0,2% (2 fő). Erre a kérdésre minden kérdőívet kitöltő válaszolt.

5. Mindig Jászberényben élt?

Az időskorú válaszadók legnagyobb aránya, 76,9% (622 fő) mindig is Jászberényben élt, a többi válasz a következők szerint oszlik meg: 14,5% (117 fő) a városba települt a család miatt, 7,4% (60 fő) ide települt munkalehetőség, munkahely miatt, 0,1% (1 fő) jelölte, hogy ismerősök miatt települt a városba. Erre a kérdésre 1,1% (9 fő) nem adott választ.

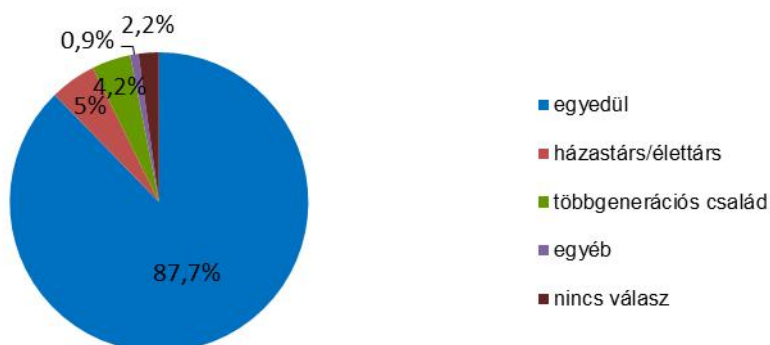
6. Családi állapota?

A kérdőívet kitöltők közül legnagyobb arányban családi állapotot nézve az özvegyek vannak 78,2% (634 fő). Itt is megemlítenéd az özvegy kategória magasabb arányú képviseletének indokául, hogy az önkormányzati támogatásban részesülők (hulladékszállítási és kezelési közszolgáltatási díjmentesség), a 70 év feletti egyedül élő személyek nagy arányban vettek részt a kérdőív kitöltésében.

A többi válasz a következők szerint oszlik meg: 4,3% (35 fő) a nőtlen/hajadon kategóriát választotta, 4,9% (40 fő) házasságban él, 0,4% (3 fő) élettársi kapcsolatot jelölt, 12% (97 fő) elvált. Erre a kérdésre 0,2% (2 fő) nem adott választ.

7. Kivel él egy háztartásban?

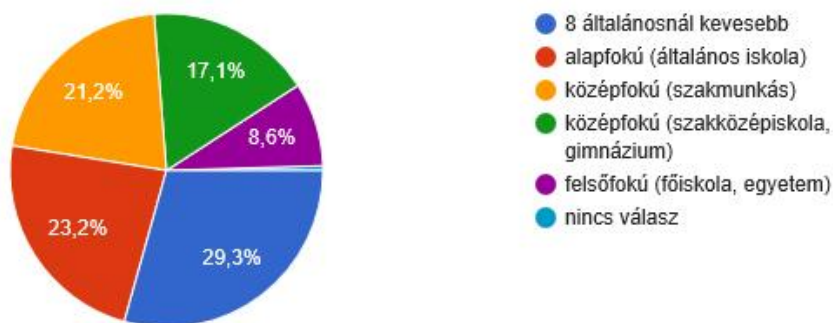
A felmérésben részt vevő időskorúak jelentős száma, 87,7% (711 fő) egyedül él. Egyrészt itt is megemlítenéd az egyedül élő kategória magasabb arányú képviseletének indokául, hogy az önkormányzati támogatásban részesülők (hulladékszállítási és kezelési közszolgáltatási díjmentesség), a 70 év feletti egyedül élő időskorúak nagy arányban

vettek részt a kérdőív kitöltésében, másrészt a családi állapotra vonatkozó kérdés válaszaiból is megállapítást nyert, hogy magas arányban (75-80%) vannak a 70 év feletti özvegy, egyedül élő időszerűak.

A többi válasz a következők szerint oszlik meg: 5% (41 fő) házastársával, élettársával él, 4,2% (34 fő) többgenerációs család kategóriát választotta, 0,9% (7 fő) az egyéb mezőt jelölte. Erre a kérdésre 2,2% (18 fő) nem adott választ.

A fentiekben ismertetett arányok mellett, figyelembe véve az életkorból adódó nehézségeket, az egészségi állapot romló tendenciáit, megállapítható, hogy az időszerűak csaknem háromnegyed részére a segítség elsősorban a lakáson kívülről érkezik, és ez komoly feladat elé állítja nemcsak a hozzátartozókat, hanem a szociális ellátórendszert, esetleg a civil szervezeteket is.

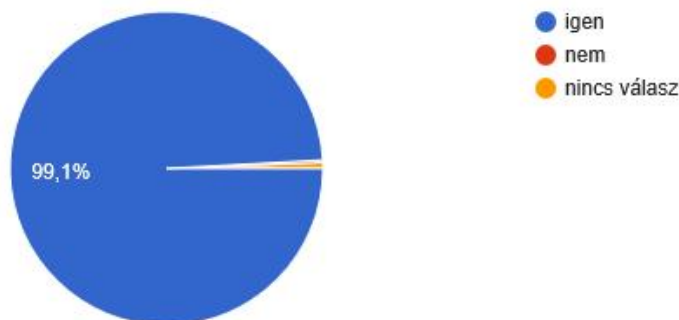
8. Legmagasabb iskolai végzettsége?

A 65 évesnél idősebb korosztály élete során elért legmagasabb iskolai végzettsége lényegesen alacsonyabb a mai közép- és fiatal korosztály végzettségéhez képest, és ez elsősorban a 70 év feletti népesség alacsonyabb iskolázottságának következménye.

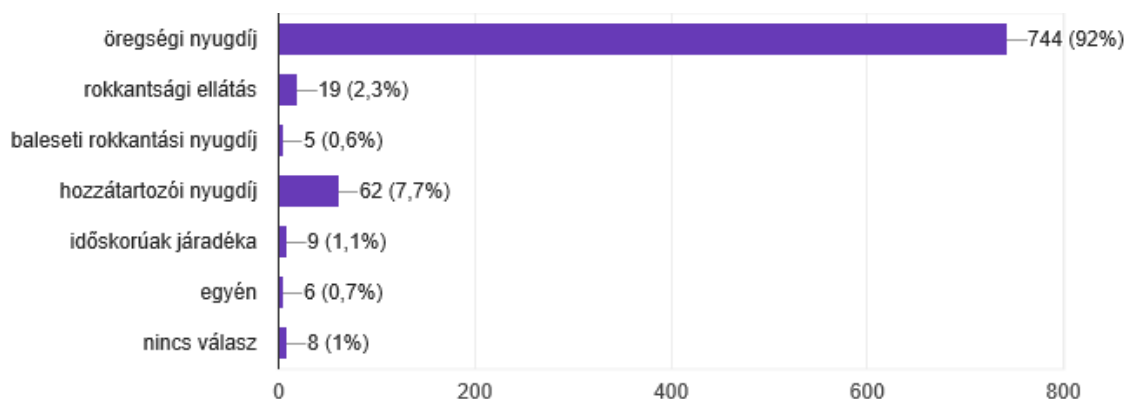
A kérdőívet kitöltők erre irányuló kérdésére adott válaszok széles skálán mozognak. 8 általánosnál kevesebbet végzetek aránya 29,3% (238 fő), alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik a válaszadók 23,2%-a (188 fő), szakmunkásképző iskolát végzett 21,2% (172 fő), gimnáziumi vagy szakközépiskolai érettségivel rendelkezik 17,1% (139 fő), 8,6% (70 fő) időszerű rendelkezik főiskolai vagy egyetemi diplomával. Erre a kérdésre 0,5% (4 fő) nem adott választ.

9. Rendelkezik-e nyugdíjjal, nyugdíjszerű ellátással?

Nyugdíjjal, nyugdíjszerű ellátással a kérdőívet kitöltők 99,1%-a (804 fő) rendelkezik, nem választ 0,2% (2 fő) jelölt. Erre a kérdésre 0,6% (5 fő) nem adott választ.

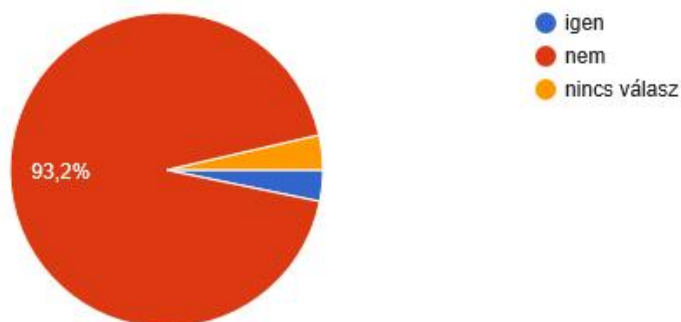
10. Nyugdíjának, nyugdíjszerű ellátásának formája?

A nyugdíj, nyugdíjszerű ellátások formájának megoszlását a fenti ábra mutatja.

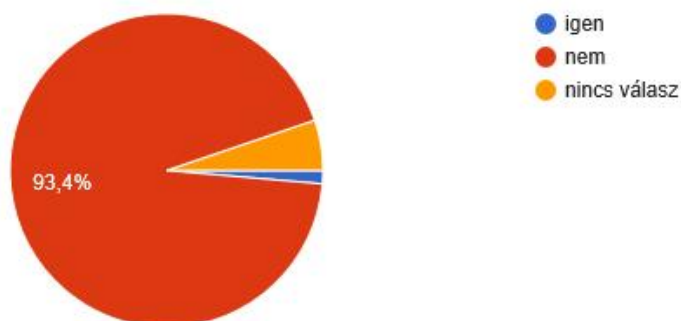
A saját jogú öregségi nyugdíjat a válaszolók 92%-a (744 fő) jelölte, míg a hozzátartozói ellátási formát csak 7,7% (62 fő). A magas arányú özvegy családi állapot magasabb hozzátartozói nyugdíj jelölését feltételezte. Vélhetően özvegyként ezt az ellátási formát is megkapják a jogosultak.

11. Nyugdíjszerű juttatás mellett részesül-e fogyatékosági támogatásban?

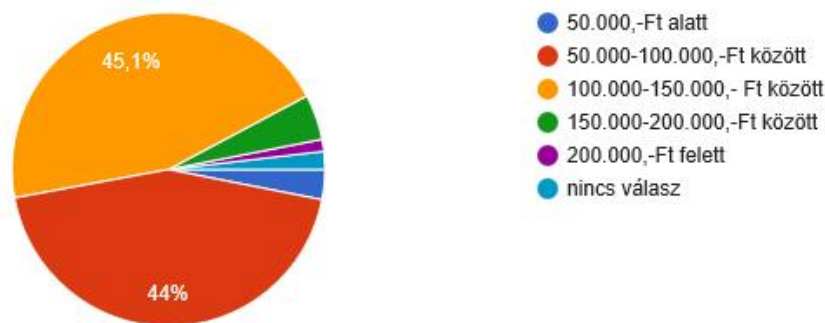
Fogyatékosági támogatást a felmérésben részt vevők 93,2%-a (756 fő) kap, 3,2% (26 fő) jelölt nemleges választ. Erre a kérdésre 3,6% (29 fő) nem adott választ.

12. Nyugdíjszerű juttatás mellett rendelkezik-e munkavégzésből származó jövedelemmel?

Munkavégzésből származó jövedelemmel a kérdőívet kitöltők 93,4%-a (756 fő) nem rendelkezik, ebből származó bevételt csupán 1,4% (11 fő) jelölt. Erre a kérdésre 5,4% (44 fő) nem adott választ.

13. Mennyi a havi nettó jövedelme?

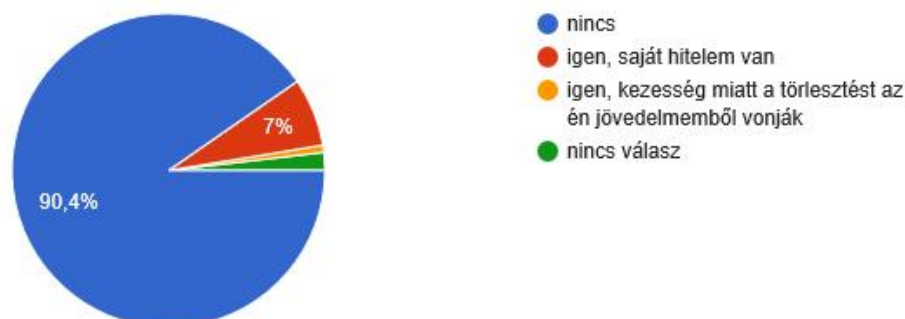
A felmérésben részt vevő időskorúak nettó havi jövedelme két nagyobb csoportra osztható. 44% (357 fő) jelölte az 50-100 ezer Ft közötti kategóriát, és 45,1% (366 fő) a 100-150 ezer Ft közötti havi nettó jövedelmet. 50 ezer Ft alatti, nettó havi jövedelemmel a kitöltők 3,1%-a (25 fő) rendelkezik, míg az átlagnál magasabb kategóriát jelölt, 150-200 ezer Ft-os nettó havi jövedelemmel 4,7% (38 fő) és 200 ezer Ft feletti havi nettó jövedelme 1,2%-nak (10 fő) van. Erre a kérdésre 1,8% (15 fő) nem adott választ.

14. Hogyan ítéli meg jelenlegi anyagi helyzetét?

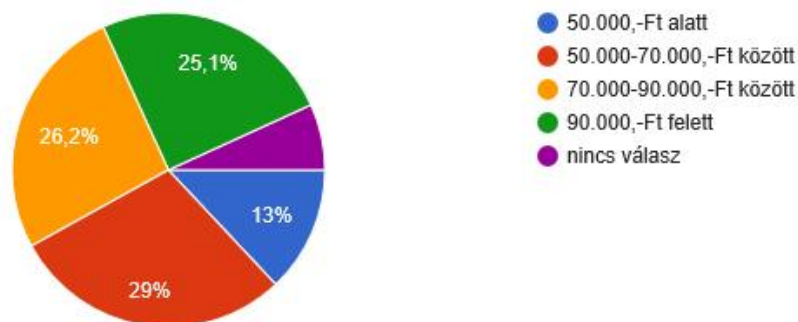
A kérdőív kitöltésében részt vett időskorúak saját anyagi helyzetének megítélése a következőképpen alakul: 54,6% (443 fő) a rangsorolásban a középmezőnyt: „meg tudok élni” kategóriát választotta. 29,8% (242 fő) nem túl jónak ítéli meg az anyagi helyzetét, 10,2% (83 fő) jelölte be, hogy a napi kiadások kifizetése is gondot jelent neki. Jónak ítéli meg az anyagi helyzetét a választ adók csupán 1,5%-a (12 fő), megtakarítással rendelkezik 3,5 % (28 fő). Erre a kérdésre 0,4% (3 fő) nem adott választ.

15. Van-e hiteltartozása?

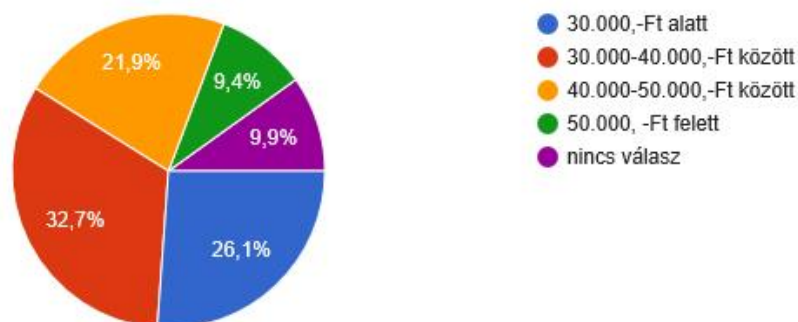
A felmérésben részt vett időskorúak 90,4%-ának (733 fő) nincs hiteltartozása, saját hitellel rendelkezik a kitöltők 7%-a (57 fő), míg 0,7%-nak (6 fő) kezességvállalás miatt a saját jövedelméből vonják a tartozást. Erre a kérdésre 1,8% (15 fő) nem adott választ.

16. Átlagosan egy hónapban, összesen hány ezer Ft kiadása van?

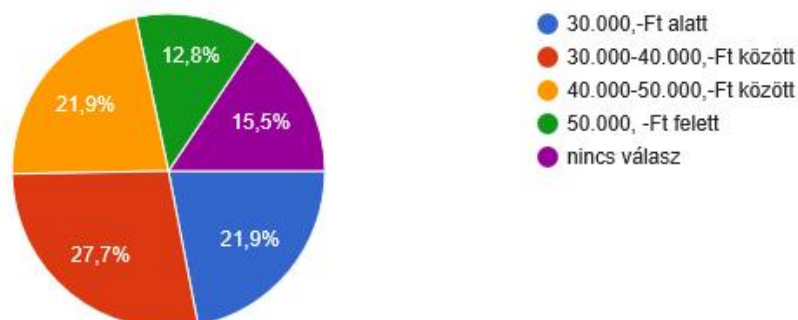
Erre a kérdésre kapott válaszok széles skálán mozognak. A kitöltők 29%-a (235 fő) az 50-70 ezer Ft közötti havi kiadást jelölte meg, 26,2% (212 fő) 70-90 ezer Ft közöttit, 90 ezer Ft-nál több havi kiadással rendelkezik 25,1% (203 fő), míg 50 ezer Ft alatti kiadásról számolt be a válaszadók 13%-a (105 fő). Erre a kérdésre 6,7%-tól (15 fő) nem érkezett válasz.

17. Összes havi kiadásából mennyit költ élelmiszerre?

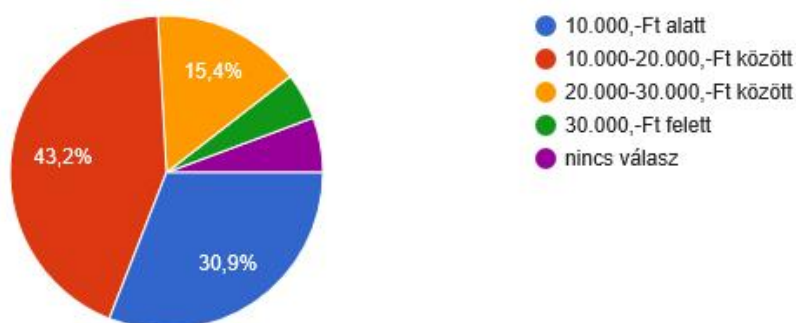
A megkérdezettek több mint harmada (265 fő) havi szinten élelmiszerre 30-40 ezer Ft között költ, ezt követi 26,1% (212 fő) 30 ezer Ft alatti havi élelmiszerre fordított költséggel, 40-50 ezer Ft közötti havi kiadást 21,9% (178 fő) jelöl, míg havonta 50 ezer Ft feletti összeget csak a válaszadók 9,4%-a (76 fő) költ élelmiszerre. Erre a kérdésre 9,9% (80 fő) nem adott választ.

18. Összes havi kiadásából mennyit költ lakhatási költségekre?

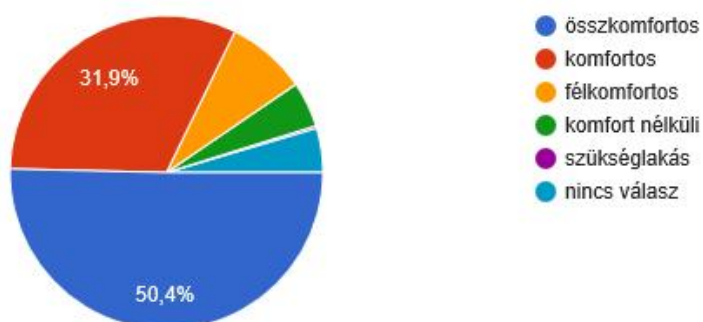
Erre a kérdésre kapott válaszok is széles skálán mozognak. A kitöltők 27,7%-a (225 fő) 30-40 ezer Ft közötti havi lakhatási költséget jelölt meg. A válaszadók 21,9%-a (178 fő) választotta a 30 ezer Ft alatti összeghatárt és ugyanennyi személy a 40-50 ezer Ft közötti havi lakhatási költséget. 50 ezer Ft feletti összeget 12,8% (104 fő) költ havonta lakhatási kiadásokra. Erre a kérdésre 15,5%-tól (126 fő) nem érkezett válasz.

19. Összes havi kiadásából mennyit költ gyógyszerre?

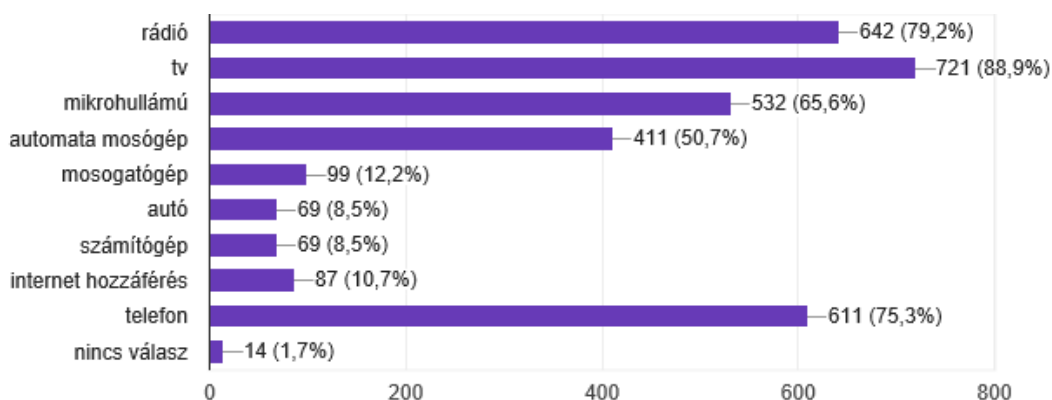
A felmérésben részt vevők 43,2%-a (350 fő) havonta 10-20 ezer Ft közötti összeget költ gyógyszerre, a válaszadók közel egyharmada (251 fő) 10 ezer Ft alatti havi összeget jelölt, amelyet ugyanerre a célra fordít. 15,4% (125 fő) viszont jóval többet, 20-30 ezer Ft közötti összeget fordít jövedelméből gyógyszerekre. Az időskorúak 4,8%-a (39 fő) igen magas, 30 ezer Ft feletti gyógyszerköltséggel számolhat havi szinten. Erre a kérdésre 5,7%-tól (46 fő) nem érkezett válasz.

20. Lakásának komfortfokozata

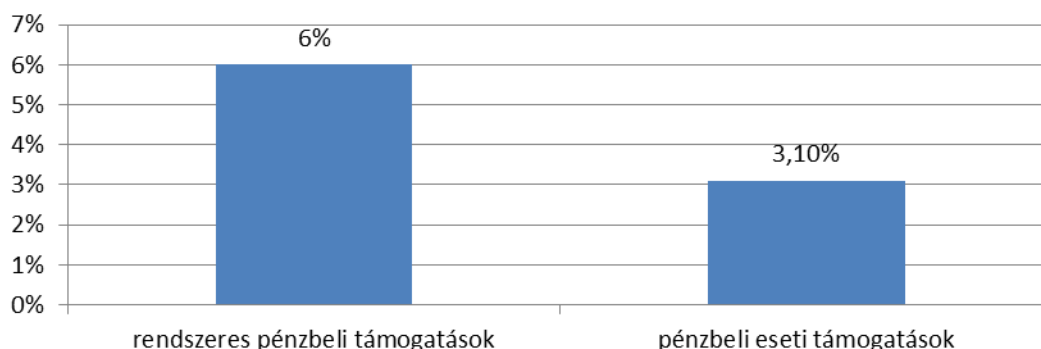
A felmérésben részt vevők fele, 50,4% (408 fő) összkomfortos lakásban él. A komfortos lakás fokozatot a választ adók 31,9%-a (258 fő) jelölte, félkomfortos lakásban él 8,3% (67 fő), komfort nélküli kategóriát 4,6% (38 fő) választott, míg szükséglakást 0,2% (2 fő). Erre a kérdésre 4,6%-tól (38 fő) nem érkezett válasz.

21. Van-e az Ön lakásában

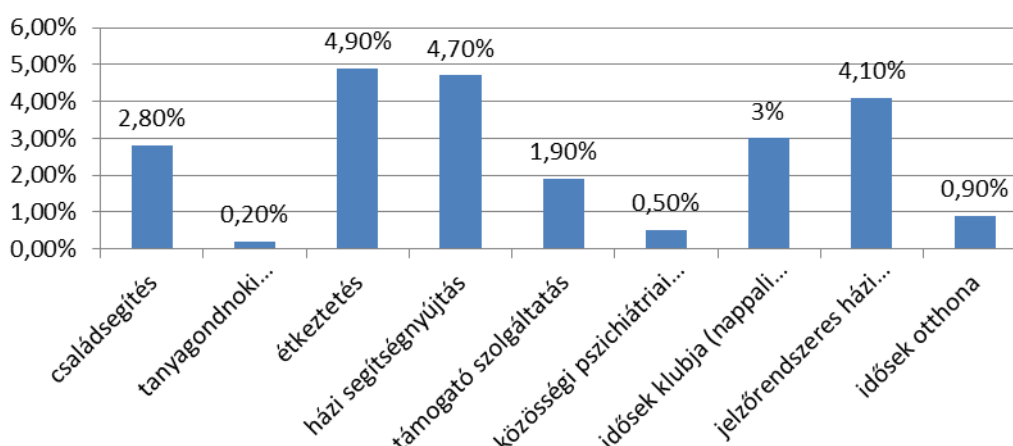
A megkérdezettek háztartásában legnagyobb arányban a következők fordulnak elő: 88,9% (721 fő) rendelkezik televízióval, 79,2% (642 fő) háztartásában fordul elő rádió, telefonnal is rendelkezik 75,3% (611 fő), mikrohullámú sütő is megtalálható 65,6%-nál (532 fő)., automata mosógéppel a háztartások fele 50,7% (411 fő) rendelkezik. Erre a kérdésre 1,7%-tól (14 fő) nem érkezett válasz.

22. Részesül-e valamely támogatási formában az alábbiak közül?

A felmérésben részt vevők 6%-a (48 fő) részesül rendszeres pénzbeli támogatásban (itt jellemzően közgyógyellátást és lakhatáshoz nyújtott települési támogatást is aláhúztak), eseti jellegű pénzbeli támogatást 3,1% (25 fő) jelölt meg.

23. Az alábbiak közül melyik szolgáltatásokat veszi igénybe?

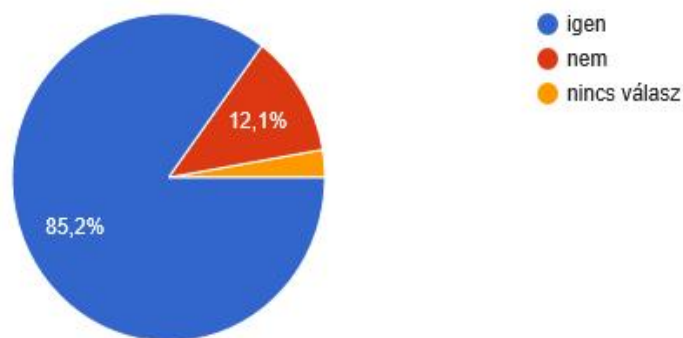

A fenti ábra azokat a szociális szolgáltatásokat mutatja, amelyeket a felmérésben részt vevő időskorúak egy része igénybe vesz.

A kérdőívet kitöltők 66,3%-a (537 fő) nem vesz igénybe semmilyen szociális szolgáltatást. A családszolgálatot 23 fő, a tanyagondnoki szolgáltatást 2 fő, az étkeztetést 40 fő, a házi segítségnyújtást 38 fő, a támogató szolgáltatást 15 fő, a közösségi ellátást 4 fő, az idősek klubját 23 fő, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást 33 fő, idősek otthonát 7 fő jelölt. Erre a kérdésre 16,8%-tól (136 fő) nem érkezett válasz.

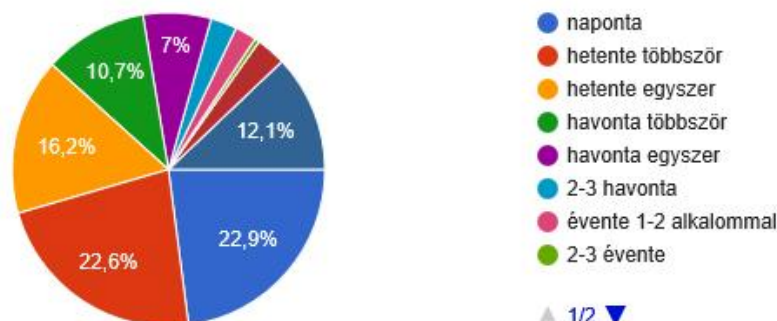
A következő néhány kérdés az időskorúak családi kapcsolataira vonatkoznak, ahol fontos volt vizsgálni, hogy az időskorú személyek az életkor előre haladtával mennyire maradnak egyedül, milyen gyakorisággal találkoznak, milyen kötődéseik vannak családjukhoz, mennyire számíthatnak családtagjaik segítségére. A kérdéssor jelentőségét kiemeli annak ismerete, hogy az időskorú személyek fizikai aktivitásuk, egészségi állapotuk milyen mértékű, mennyire tudják magukat ellátni, és amennyiben ezek – betegség vagy az életkor miatt – csökken, kikre számíthatnak.

24. Van-e gyermeke/gyermekei?

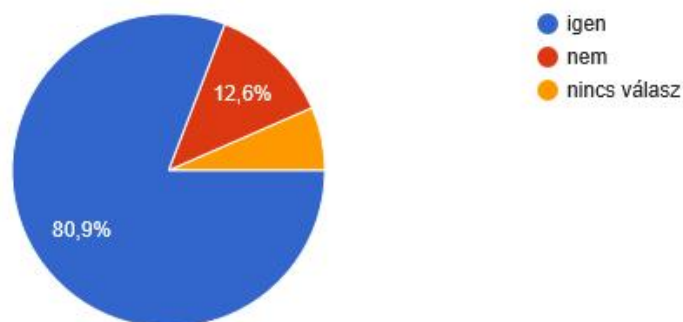
A válaszadók 85,2%-a (690 fő) jelölte be, hogy van gyermeke, 12,1% (98 fő) nemleges választ adott. Erre a kérdésre 2,7%-tól (23 fő) nem érkezett válasz.

25. Milyen időközönként találkozik gyermekével/gyermekeivel?

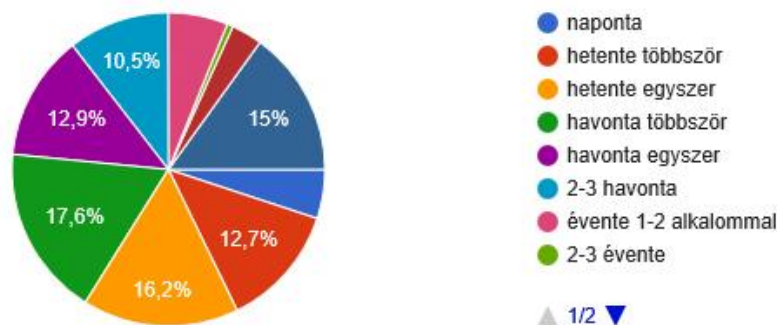
A kérdésre adott válaszok aránya nagyon megoszlik a meghatározott időközök mentén. Az időskorúak jellemzően naponta 22,9% (186 fő) és hetente többször 22,6% (183 fő) találkoznak gyermekükkel, több gyermek esetén valamelyik gyermekkel. 16,2% (131 fő) heti egy találkozást említ, míg havonta több alkalmat (havi 2-3 találkozás) az időskorúak 10,7%-a (87 fő). Egyáltalán nem találkozik gyermekével a választ adók 3,1%-a (25 fő). Erre a kérdésre 12,1% (98 fő) nem adott választ.

26. Van-e unokája/unokái?

A válaszadók 80,9%-a (655 fő) jelölte be, hogy van unokája, 12,6% (102 fő) nemleges választ adott. Erre a kérdésre 6,5%-tól (53 fő) nem érkezett válasz.

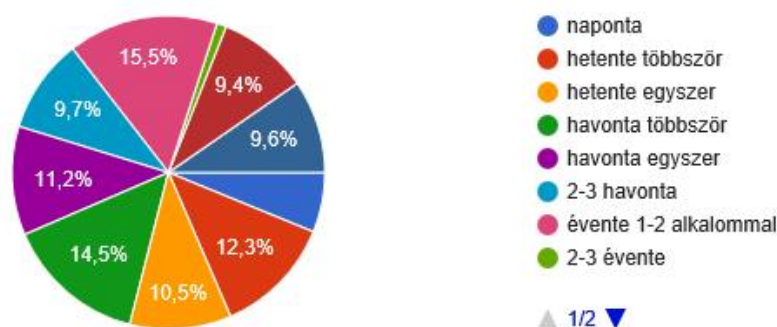
27. Milyen időközönként találkozik unokájával/unokáival?

A kérdésre adott válaszok aránya nagyon megoszlik a meghatározott időközök mentén. Az időskorúak jellemzően havonta több alkalommal 17,6% (143 fő) és hetente egyszer 16,2% (131 fő) találkoznak unokájukkal, több unoka esetén valamelyik unokával. 12,9% (105 fő) havonta egy találkozást említ, míg 2-3 havonta az időskorúak 10,5%-a (85 fő). Egyáltalán nem találkozik unokájával a választ adók 3,2%-a (26 fő). Erre a kérdésre 15% (122 fő) nem adott választ.

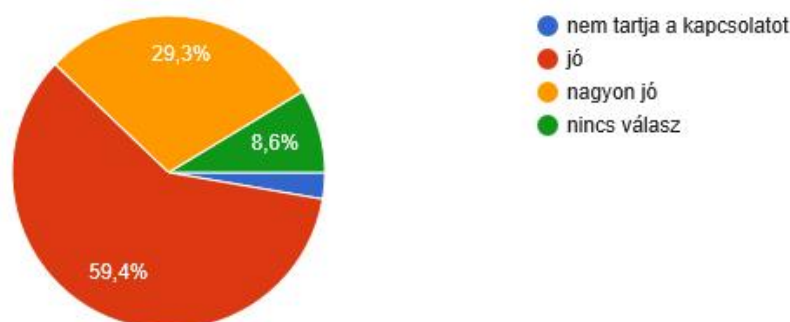
Az unokák szerepe az idősök életében azért lehet fontos, mert segítik őket a külvilággal való kapcsolattartásban, az idős korral együtt járó elszigeteltség-érzés, a magány oldásában. Ugyanakkor az unokák életében sem elhanyagolható jelentőségű a nagyszülők szerepe. Az életkor előre haladtával az unokák többnyire már nem a gyermekkorúak, hanem a fiatalkorúak vagy a fiatal felnőttek közé tartoznak.

28. Milyen időközönként találkozik más családtagokkal?

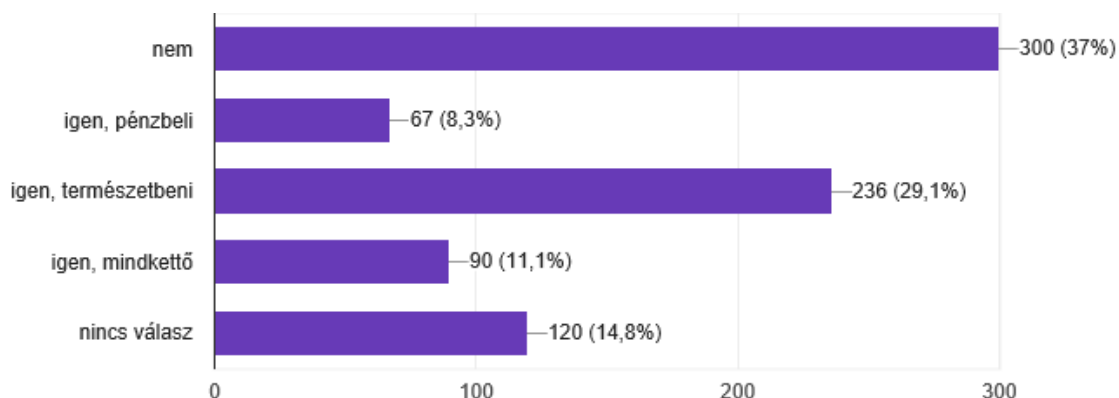
A kérdésre adott válaszok aránya szintén nagyon megoszlik a meghatározott időközök mentén. Az időskorúak jellemzően évente 1-2 alkalommal 15,5% (126 fő) és havonta többször 14,5% (118 fő) találkoznak más családtagokkal, rokonokkal. Egyáltalán nem találkozik más családtaggal, rokonnal a választ adók 9,4%-a (76 fő). Erre a kérdésre 9,6% (78 fő) nem adott választ.

29. Milyen viszonyban van családtagjaival?

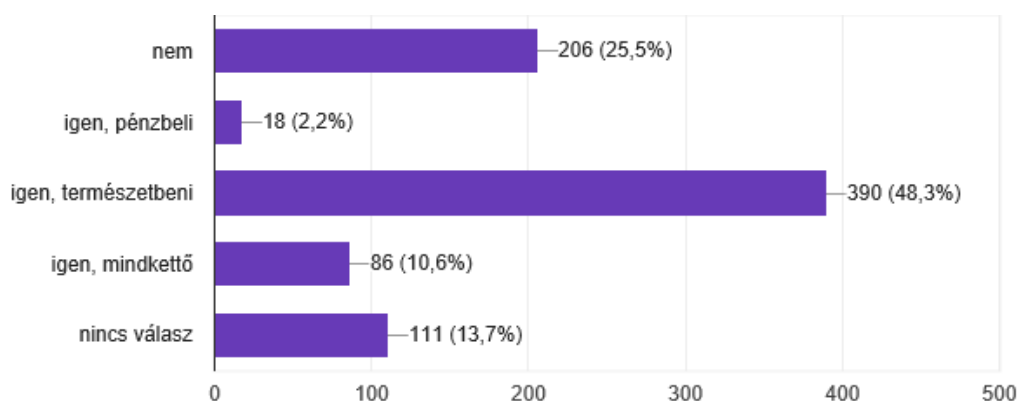

A fenti kérdésre nagyon pozitív válaszok érkeztek. A válaszadók 59,4%-ának (481 fő) jó a kapcsolata családjával, nagyon jó kapcsolatot ápol 29,3% (237 fő), és csak nagyon kis számban vannak olyan időskorúak, akik egyáltalán nem tartják a kapcsolatot a családdal 2,7% (22 fő). Erre a kérdésre 8,6%-tól (70 fő) nem érkezett válasz.

30. Nyújt-e segítséget gyermekeinek/unokáinak?

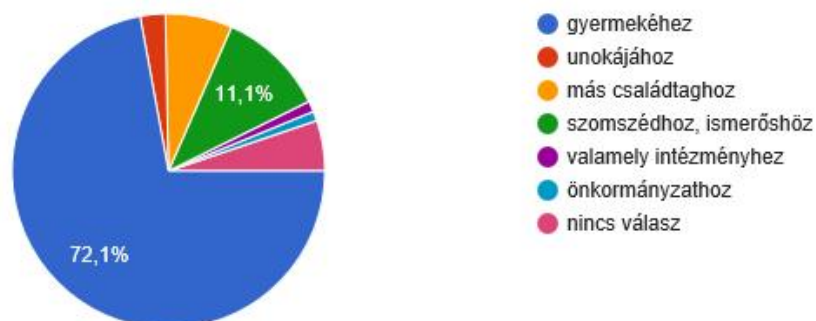

31. Kap-e segítséget gyermekeitől/unokáitól?

A 30-31. kérdésekre kapott válaszokból kiderül, hogy jellemzően természetbeni segítséget nyújtanak egymásnak a családtagok. Az időskorúak közel egyharmada 29,1% (236 fő) nyújt segítséget és 48,3% (390 fő) kap ilyen formában segítséget a családtagoktól, gyermekektől, unokáktól. Az időskorúak által nyújtott és gyermekektől kapott pénzbeli és természetbeni támogatások aránya szinte megegyezik 10,6% - 11,1%. A szám adatok alapján megállapítható, hogy a gyermekes időskorúak jelentős része anyagilag teljesen magára hagyatott, és ha azoknak az időskorúaknak a többségét is ide számítjuk, akiknek nem volt, vagy már meghalt a gyermekük, még jelentősebb rétegről beszélhetünk. Emellett nyilvánvaló, hogy az anyagi támogatás sok esetben a gyermekek anyagi lehetőségétől függ. A 30.-31. kérdésre 14-15% (115-120 fő) nem válaszolt.

32. Amennyiben segítségre van szüksége, elsőként kihez fordul?

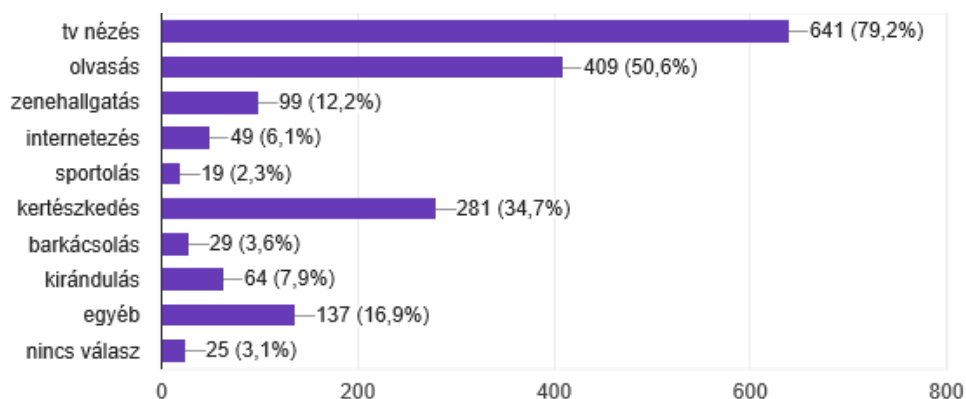

A felmérésben részt vevők 72,1%-a (584 fő) elsőként gyermekéhez fordul, ha segítségre van szüksége. Feltételezhetően, akinek nincs gyermeke, közeli hozzátartozója vagy gyermeke, unokája távol él, az a szomszédjától, ismerőstől kér segítséget, 11,1% (90 fő).

A társadalmi kapcsolatok egyik lényeges mutatója, hogy az időskorúak nehéz élethelyzetben mennyire számíthatnak ismerőseik, szomszédjuk vagy valamilyen intézmény segítségére. A felmérésből kiderül, hogy leginkább a rokon és szomszédi segítséget nem kapó időskorúak voltak abban a helyzetben, hogy fontos volt számukra az intézmények

segítsége. Valamely intézményhez, önkormányzathoz a válaszadók 1,1%-a (8-9 fő) fordult. Erre a kérdésre 5,3%-tól (43 fő) nem érkezett válasz.

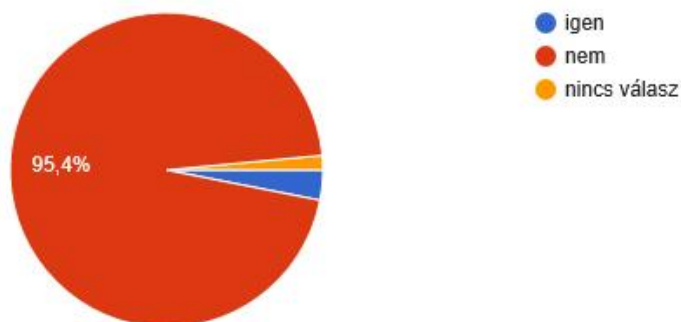
33. Általában mivel tölti a szabad idejét?

A fenti ábra mutatja az időskorúak szabadidős elfoglaltságainak megoszlását.

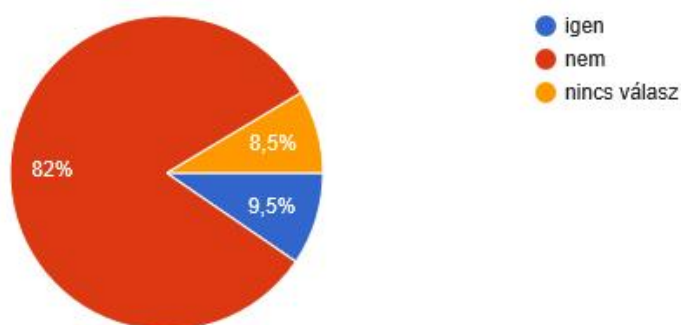
Jellemzően tv nézéssel, olvasással, kertészkedéssel és egyéb elfoglaltsággal (házimunka, rejtvényfejtés volt megemlítve) töltik szabad idejüket a kérdőívet kitöltők.

34. Beszél-e valamilyen idegen nyelvet?

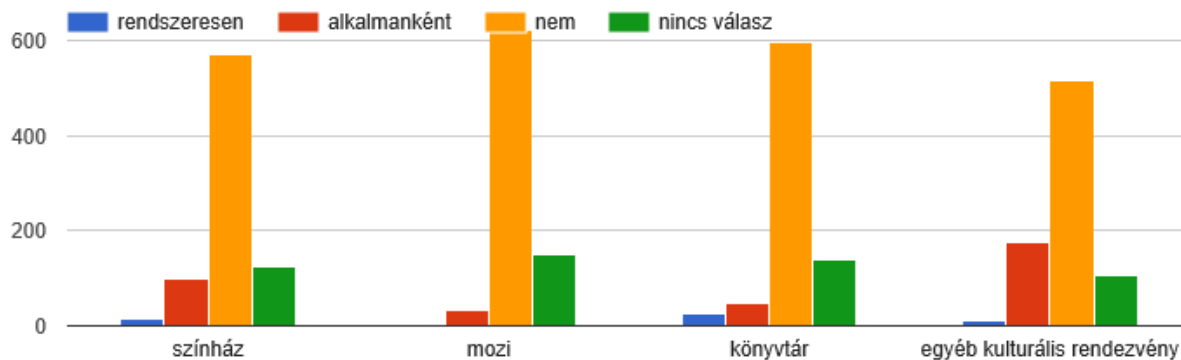
A felmérésben részt vevők 95,4%-a (774 fő) erre a kérdésre nemleges választ adott. Az idegen nyelvet beszélők aránya 3,1% (25 fő) volt. A kérdésre nem adott választ 1,5% (12 fő). Az idegen nyelvet beszélők jellemzően a német, orosz, ukrán, román, olasz, francia nyelvet említették.

35. Rendelkezik-e alapszintű informatikai ismeretekkel (pl. levél megírása, internet használat)?

A kérdőívet kitöltők 82%-a (663 fő) erre a kérdésre is nemleges választ adott. Alapfokú informatikai ismeretekkel rendelkezők aránya 9,5% (77 fő) volt. A kérdésre nem adott választ 8,5% (71 fő).

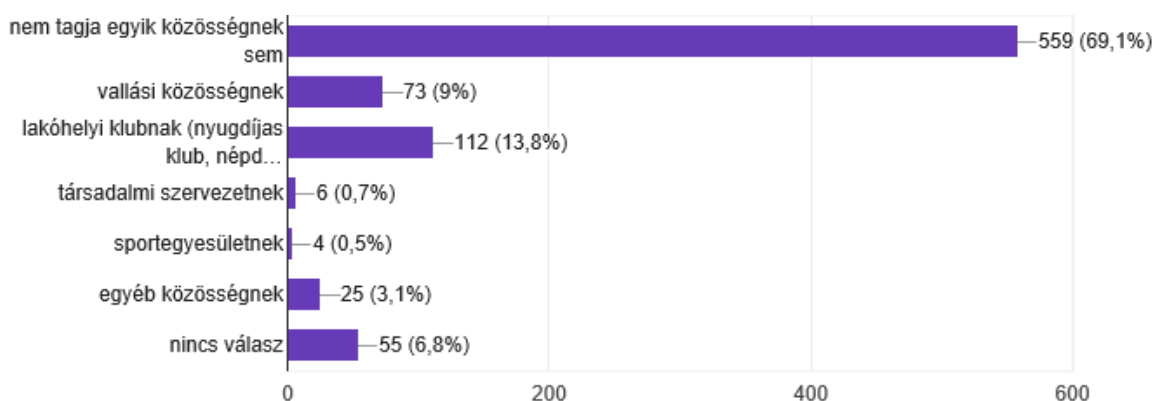
36. Szokott-e járni az alábbi helyekre? Milyen gyakorisággal?

A fenti oszlopdiagram jól szemlélteti, hogy kulturális intézményekbe, kulturális eseményekre az időskorúak nem járnak, ezáltal beszűkítve társas kapcsolataikat. Színházat 571 fő, mozit 622 fő, könyvtárat 596 fő, egyéb kulturális rendezvényt 518 fő egyáltalán nem látogat.

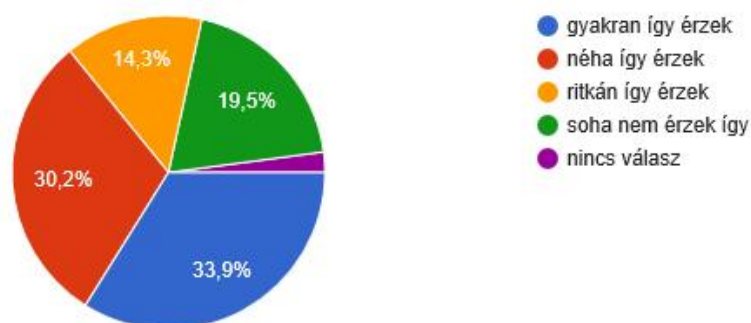
A fenti ábra azt is mutatja, hogy rendszeresen ezeket a helyeken 10-25 fő fordul meg. Az alkalmanként kikapcsolódást is kevés ember választja, kulturális rendezvényeken való megjelenést 174 fő, alkalmanként színházlátogatást 98 fő, alkalmanként könyvtárlátogatást 47 fő, alkalmanként mozilátogatást 32 fő jelölt. Erre a kérdésre a felmérésben részt vevők 18,7%-a (152 fő) nem adott választ.

37. Tagja-e, ha igen melyik közösségnek?

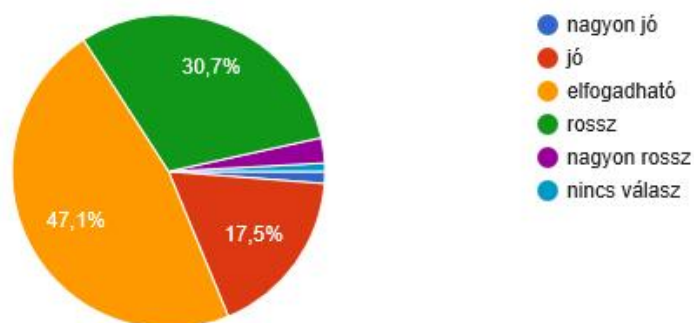
A kérdőívet kitöltők több mint kétharmada 69,1% (559 fő) nem tagja egyik közösségnek sem. A fenti diagramból kiemelendő a lakóhelyi klubtagság, amelyet az időskorúak 13,8%-a (112 fő) jelölt és a vallási közösség 9% (73 fő). Erre a kérdésre 6,9%-tól (57 fő) nem érkezett válasz.

38. Milyen gyakran érzi magát magányosnak?

A felmérésben részt vevő időskorúak válaszaiból kiderül, hogy egyharmaduk 33,9% (275 fő) gyakran magányosnak érzi magát, hasonló arányt mutat 30,2% (245 fő) miszerint néha érzi így, ritkán érzi magát magányosnak 14,3% (116 fő), 19,5% (158 fő) egyáltalán nem. Erre a kérdésre 2,1% (17 fő) nem adott választ.

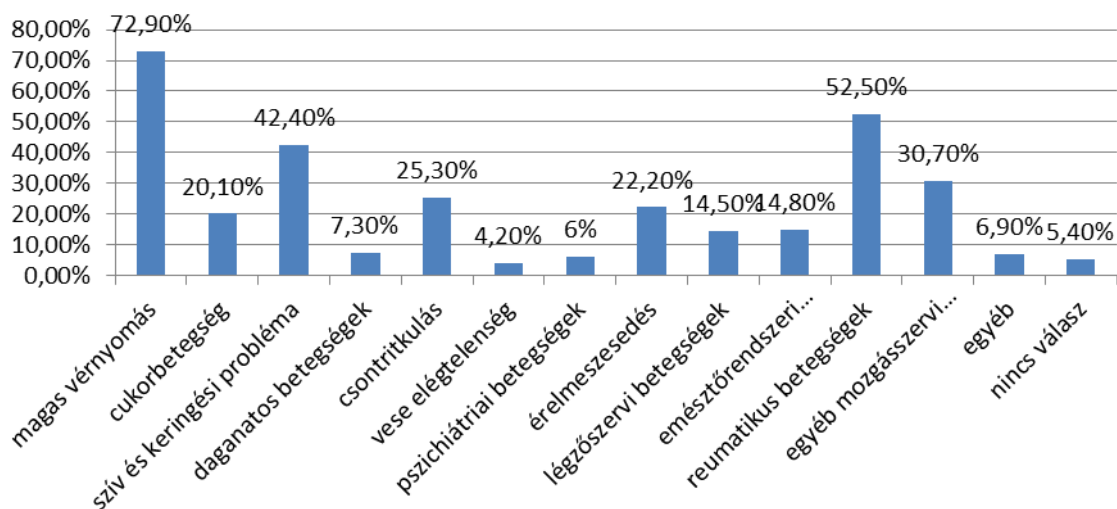
39. Hogyan ítéli meg települése/lakókörnyezete közbiztonságát?

Jászberény és közvetlen lakókörnyezet közbiztonságát a felmérésben részt vevők közel harmada 30,7%-a (249 fő) rossznak, 2,6% (21 fő) nagyon rossznak ítéli meg, a még elfogadható kategóriát többen, 47,1% (382 fő) választotta. A közbiztonságot jónak 17,5% (142 fő), nagyon jónak 1,2% (10 fő) értékeli. Erre a kérdésre 0,9%-ban (7 fő) nem érkezett válasz.

A település és a lakókörnyezet közbiztonságának megítélésében is közre játszhatnak a biztonságérzet hiánya, a tártalanság, elmagányosodás, a kiszolgáltatottság, a magukra utaltság érzése.

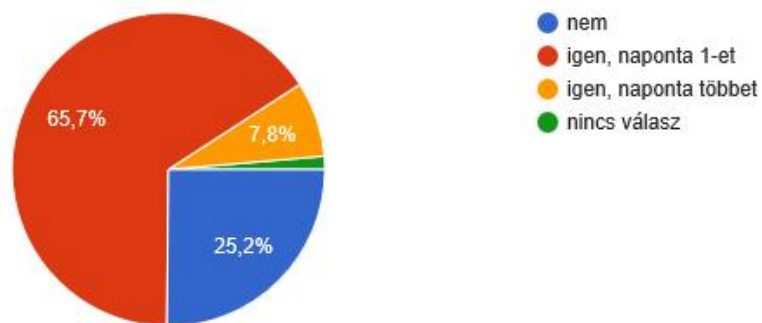
40. Szenved-e Ön valamilyen tartós betegségben?

Ennél a kérdésnél jellemzően több betegségtípust is jelöltek az időskorúak. Megállapítható, hogy az időskorúak magas aránya tartós beteg. A betegségek, betegségtípusok között kiemelkedő a magas vérnyomás betegség 72,9% (591 fő), a szív és keringési probléma 42,4% (344 fő), a reumatológiai megbetegedések 52,5% (426 fő), az egyéb mozgásszervi betegségek 30,7% (249 fő). Érelmeszesedés, cukorbetegség, csontritkulás is érinti a válaszadók legalább egy ötödét. Erre a kérdésre 5,4% (44 fő) nem válaszolt.

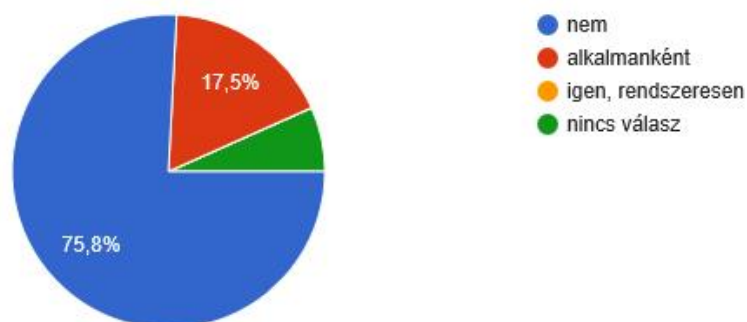
Az időskornak nem szabadna az életminőség és az egészség egyértelmű és drasztikus romlását jelentenie, a szubjektív jóllét, a megélt életminőség javulásával, kiteljesedésével is járhatna, de sajnos a fenti ábrán kirajzolt adatok nem ezt mutatják. Fontos lenne az egészség megtartása, az erre való törekvés, amelynek számos akadályozó tényezője van.

41. Fogyaszt-e kávé?

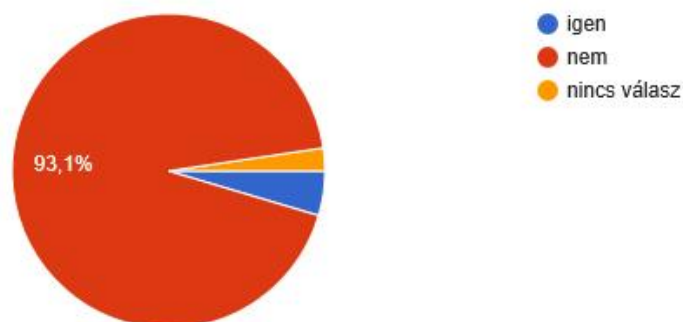
A kérdőívet kitöltők 25,2%-a (204 fő) erre a kérdésre nemleges választ adott. A naponta 1 adag kávét fogyasztók aránya 65,7% (533 fő) volt, a naponta több adagot fogyasztók aránya 7,8% (63 fő). A kérdésre nem adott választ 1,4% (11 fő).

42. Fogyaszt-e alkoholt?

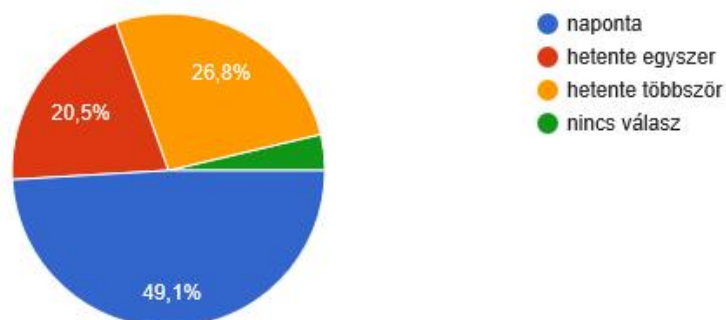
A kérdőívet kitöltők 75,8%-a (615 fő) erre a kérdésre nemleges választ adott. Az alkalmanként alkoholfogyasztók aránya 17,5% (142 fő) volt, rendszeres alkoholfogyasztásra nem érkezett válasz. A kérdésre nem válaszolt 6,7% (54 fő).

43. Dohányzik-e?

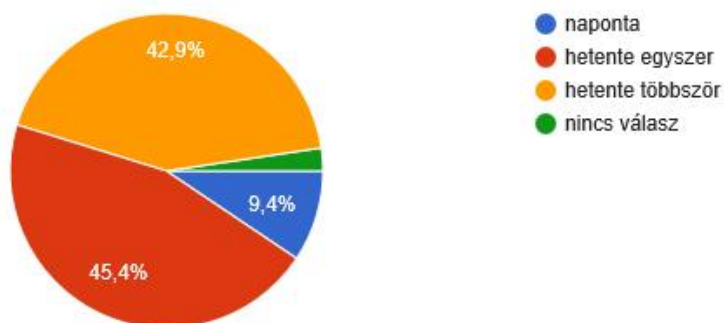
A kérdőívet kitöltők 93,1%-a (754 fő) erre a kérdésre nemleges választ adott. Az igen válaszok aránya 4,6% (37 fő). A kérdésre nem válaszolt 2,3% (19 fő).

44. Milyen gyakran fogyaszt gyümölcsöt, zöldséget?

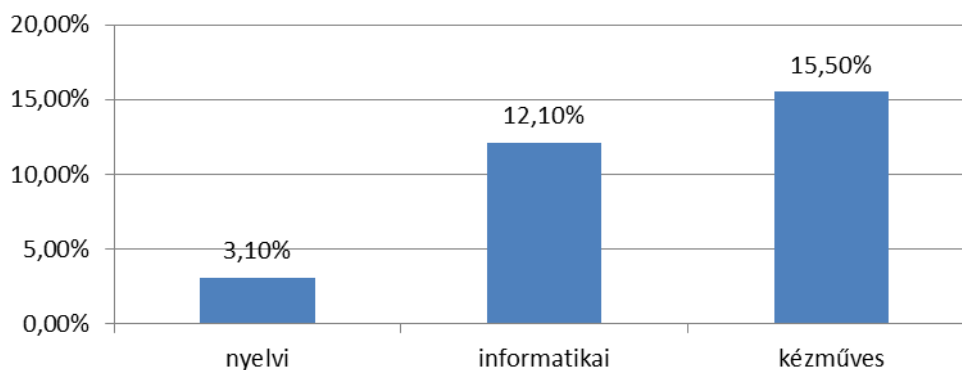
A megkérdezettek közül 49,1% (398 fő) naponta fogyaszt gyümölcsöt, zöldséget, heti többszöri alkalommal 26,8% (217 fő), hetente csak egyszer 20,5% (166 fő). Erre a kérdésre 3,7% (30 fő) nem adott választ.

45. Milyen gyakran fogyaszt húst?

A megkérdezettek közül 9,4% (76 fő) naponta fogyaszt húst, heti többszöri alkalommal 42,9% (348 fő), hetente csak egyszer 45,4% (368 fő). Erre a kérdésre 2,3% (19 fő) nem adott választ.

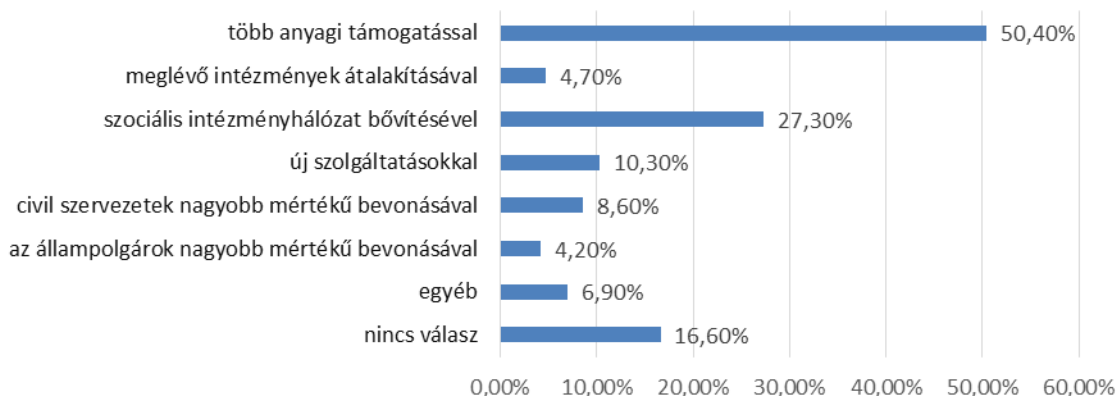
46. Amennyiben lenne lehetősége, milyen képzésen/foglalkozáson venne szívesen részt?

A felmérésben részt vevők között legmagasabb arányban 15,5% (125 fő) a kézműves foglalkozást részesítené előnyben, informatikai képzés iránt is lenne igény, a válaszadók 12,1%-a (98 fő) jelölte, nyelvi képzés 3,1%-ot (25 fő) érdekelne.

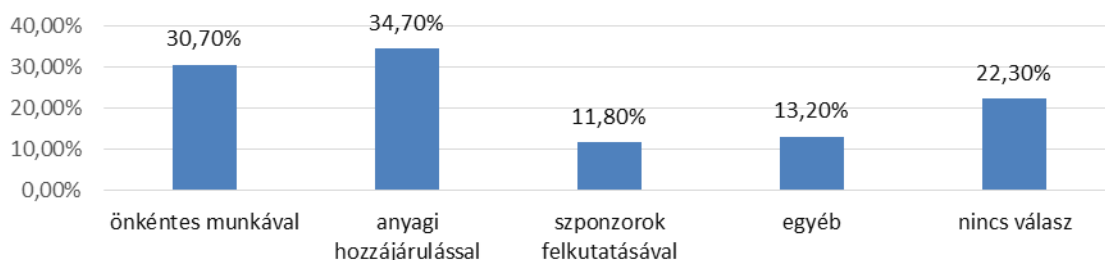
Fontos lenne a képzések, foglalkozások megszervezése, mivel az idősebb generációkat egyre inkább érinti az elmagányosodás. A különböző tanulási szintek kommunikációs szinteket is jelentenek, amelyek elősegítik új kapcsolatok, új csoportok kialakulását, régebbi kapcsolatok életben tartását, felelevenítését. Az informatika és az internet elterjedése egyre több időskorúban ébresztheti fel az igényt arra, hogy megismerje és kezelni, használni tudja azokat.

47. Véleménye szerint az önkormányzat hogyan tudná hatékonyabban segíteni a rászoruló embereket?

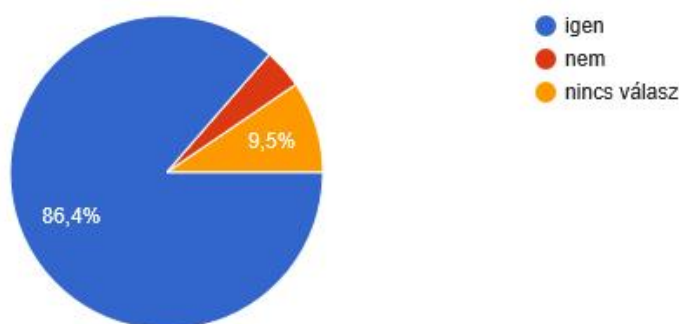
Ennél a kérdésnél jellemzően több válasz lehetőséget is jelöltek az időskorúak. A felmérésben részt vevők véleménye alapján az önkormányzat leghatékonyabban több anyagi támogatás nyújtásával 50,4% (407 fő) és a szociális intézményhálózat bővítésével 27,3% (220 fő) tudná segíteni a rászoruló embereket. Erre a kérdésre 16,6% (134 fő) nem válaszolt.

48. Ön szerint a polgárok hogyan tudnának hozzájárulni a rászorulóknak szociális segítéséhez?

Ennél a kérdésnél is jellemzően több válasz lehetőséget is jelöltek az időskorúak. A kérdőívet kitöltők véleménye alapján a polgárok a rászorulóknak szociális segítéséhez legnagyobb arányban anyagi hozzájárulással 34,7% (280 fő) és önkéntes munkával 30,7% (248 fő) tudnának hozzájárulni. Erre a kérdésre 22,3%-ban (180 fő) nem érkezett válasz.

49. Fontosnak tartja-e, hogy az önkormányzat megkérdezze a polgárok véleményét a szociális szolgáltatások hosszabb távú tervezése során?

A kérdőív kitöltésében részt vevő időskorúak magas aránya 86,4% (701 fő) fontosnak tartja, hogy az önkormányzat kikérje a polgárok véleményét a szociális szolgáltatások fejlesztésénél, hosszabb távú tervezésnél. A nemleges válaszok aránya itt nagyon csekély, mindösszesen a válaszadók 4,1%-a (33 fő). Erre a kérdésre 9,5% (77 fő) nem válaszolt.

50. Egyéb észrevétel, javaslat, amelyet meg szeretne osztani

Az utolsó pontban 164 fő fogalmazta meg javaslatát, mondta el véleményét, kérését.

Az alábbi vélemények, javaslatok, problémák fogalmazódtak meg:

- Anyagi problémák – önkormányzati anyagi támogatás, élelmiszersomag osztás, magasabb összegű nyugdíjmelés, igazságosabb elosztás, anyagi támogatás téli időszakban, fűtési szezonban
- Közlekedési nehézség, helyi tömegközlekedés nem megfelelő, ritka járatok. Többségében a kórházba, szakrendelésekre való eljutás nehezítettségét fogalmazták meg, de igény lenne vasútállomásra, misére, bevásárláshoz, gyógyszerértárhoz való eljutáshoz is segítségre. Javaslat: óránkénti körjárat a város különböző pontjaitól
Mozgássérült szállítása, segítése nem megoldott
- Közbiztonság javítása – nagyobb rendőri jelenlét, járőrszolgálat éjszakánként
- Egészségügy helyzete – hosszú várólistás szakvizsgálatok, az ellátás minőségének javítása, több egészségügyi szűrővizsgálat igénye is megfogalmazódott
- Gyógyszertámogatási javaslat /100 ezer Ft alatti nyugdíjjal rendelkezőknek/
- Úthálózat javítása – az utak, járdák állapota nem megfelelő, árkok takarítása, csapadékvíz elvezetésének problémája
Akadálymentesítés – az úttest – járda között nincs megoldva /észrevételt tette egy kerekesszéket használó/

- Több hulladékgyűjtő edény kihelyezése /Gyöngyösi út/
- Közvilágítás javítása
- Szolgáltatások áfájának 5%-ra mérséklése
- Házimunka /takarítás/ és a ház körüli munkának a segítése, főként téli időszakban /hó eltakarítása, tüzelő, fa vágása/ - ingyenes vagy kedvezményes igénybevétellel
- Szociális szolgáltatások kapacitásának emelése, jellemzően az igény a következő szolgáltatásokra irányult: házi segítségnyújtás, étkeztetés, „Segítő kezek program”, nappali ellátás
- Étkeztetésnél javasolt - nagyobb adag, jobb ízű étel
- Bentlakást nyújtó intézmény férőhely számának emelése is említésre került /hosszú várólista/
- Több, kisebb létszámú idősothton, több nappali ellátást nyújtó intézmény
- Hajléktalan ellátás hiánya
- Szociális gondozók anyagi elismerése, hogy vonzóbb legyen a pálya
- Külterületen nyugdíjas közösségi ház létrehozása, étkeztetéssel
- Igény nyugdíjas garzonok építésére, amelyhez kis kert is tartozik
- Városkép javítása – vasútállomás, buszpályaudvar kinézete, elhanyagoltsága, „szemetes a város”
- A középiskolások közösségi szolgálatának hatékonyabb kihasználása
- Magányosság- az idősök látogatása, nagyobb odafigyelés, törődés iránti igény
- Temetőgondozásra nagyobb odafigyelés
- Civil szervezetek nagyobb összegű támogatása
- A városi rendezvények és sportolási lehetőségek ingyenessé tétele a nyugdíjasok számára

Összegzés

- Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban szinte minden időszerű részesül. Ezek összege átlagosan 50-150 ezer Ft között mozog. A felmérésben részt vevők 89%-ának jövedelme esik ebbe a kategóriába.
- A felmérésben részt vevők csupán 1%-ának van munkavégzésből származó jövedelme, pedig a munkavállalás pozitív módon befolyásolja az idősebb korosztály aktivitását, hasznosság érzését, önbecsülését, az életminőségét.
- Nagyon kevés azon időszerűk aránya, akik jónak ítélik meg anyagi helyzetüket, csekély a megtakarítással rendelkezők száma.
- A havi kiadások közül kiemelkedő a gyógyszerekre fordított költség. A válaszadók közel fele 10-20 ezer Ft közötti összeget fordít erre a célra, 20 ezer Ft felett pedig a megkérdezettek 20%-a.
- Háztartási, műszaki cikkek közül az időszerűk 90%-ánál megtalálható a tv, majdnem ilyen arányban a rádió. Telefonnal a kérdőívet kitöltők kétharmada rendelkezik, amely fontos eszköz emberi kapcsolatok fenntartásához, ügyintézéshez, probléma észlelése esetén segítségkéréshez. Egyéb háztartási eszköz is magas arányban megtalálható, pl. automata mosógép, a megkérdezettek fele rendelkezik vele és a mikrohullámú sütő, amely a háztartások kétharmadában fellelhető. Autó, számítógép, internet csak a háztartások 8-10%-ában található.
- Összességében a szociális szolgáltatásokat a megkérdezettek 20-25 %-a veszi igénybe. A szociális szolgáltatások kapacitásának bővítésével ez az arány emelkedhet.
- A válaszadók 90%-a tartja a kapcsolatot közelebbi, távolabbi családtagjaival, rokonaival, amely kapcsolatok minőségét is jónak ítélik. Az időszerűk kétharmada segítségkérés esetén gyermekéhez fordul elsőként.
- A felmérésből kiderül, hogy többnyire az otthonukban töltik a szabad idejük nagy részét az időszerűk és nem igazán mozdulnak ki kulturális intézményekbe, programokra, ezt részben egészségi állapotuk, részben anyagi helyzetük is indokolhatja.
- Az időszerűk digitális írástudatlanságának csökkentésére és élethosszig tartó tanulásának támogatására is lenne igény. Különböző képzéseken, foglalkozásokon (kézműves, informatikai) részt venne a válaszadók 12-15%-a.
- Az időszerűk körében magas arányban mutatkoznak a tartós betegségek. Prevencióra, egészséges életmód kialakítására, fenntartására való motiváció erősítése szükséges.

Fontos cél lehet, amely mentén érdemes tovább dolgozni, hogy az időszerűk ne veszítsék el önállóságukat, ne szigetelődjenek el, hanem továbbra is a szűkebb és/vagy a tágabb közösség hasznos tagjának érezzék magukat.

Egy mindenki számára kedvező társadalom kialakításának alapja a generációk közötti kapcsolattartás erősítése és ezzel párhuzamosan a generációs feszültségek enyhítése. Fontos, hogy az idősödés velejáróit ne problémaként - amit meg kell oldani -, hanem kihívásként értelmezzük, aminél a megújításra, fejlesztésre kell nagy hangsúlyt fektetni.

2015-ben a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály által meghirdetett képzésen belül az 50 éven felüli álláskeresőknak a TÁMOP 1.1.2 programban biztosítanak előnyöket. Korukból adódóan hátrányos helyzetű álláskeresőnek minősülnek, így akár egy nap munkanélküliség után bevonhatók a projektbe és jelentkezhetnek a meghirdetett képzésekre. Ezzel a lehetőséggel 32 fő élt az elmúlt évben.

b)tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A tevékeny időskor kapcsán fontos megjegyezni, hogy a gerontoandragógia lehetőségeit érdemes áttekinteni és az országos folyamatokat követve a nyugdíjasok számára speciális képzéseket tartani. Emellett célszerű megvizsgálni azokat a nonformális, informális ismeretátadó lehetőségeket is, amelyek e korosztály számára új lehetőségeket teremtenek.

c)hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A HEP készítésekor nem áll rendelkezésre adat arról, történt-e hátrányos megkülönböztetés a nyugdíjasok foglalkoztatását illetően.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a)az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idősök nappali ellátórendszerben történő részvételük 2008 és 2012 között állandó, 40 főt látott el az Egyesített Szociális Intézmény (a továbbiakban: Intézmény). Jelenleg a szükséges kapacitás felmérésre került és 30 férőhelyen biztosít nappali ellátást idős személyek, és 5 férőhelyen demens személyek részére. 2014. szeptember hó 11. napjától névváltozás történt Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény nevet kapta az intézmény. Továbbá változás a szociális alapszolgáltatásokon belül is: növekedett az intézmény által nyújtott szolgáltatások száma 2013. október hó 01. napjától a Támogató Szolgálat az intézményhez került integrálásra. A Támogató Szolgálat két szociális alapellátást nyújt: a fogyatékkal élők személyi segítségét és szállítását, másrészt a közösségi ellátást pszichiátriai betegek részére.

Az ellátás Jászberényi kistérség közigazgatási területére terjed ki. A szolgáltatás célja:

A közösségi ellátás a pszicho-szociális rehabilitáció eszközeivel nyújt segítséget a saját lakókörnyezetben élő pszichiátriai betegeknek. A szolgáltatás a célcsoport felépülését kívánja elősegíteni a következőkkel: készségfejlesztés (életviteli, problémamegoldó, társas kapcsolatok fejlesztése), megküzdési képességek erősítése, erőforrások felkutatása, jelzőrendszer működtetése – az intézmények közti együttműködés hatékonyabbá tétele. Cél, a pszichiátriai betegek lakókörnyezetben történő gondozása, komplex segítségnyújtása, rehabilitációjuk, társadalmi reintegrációjuk, gyógyulásuk elősegítése, életminőségük javítása, hospitalizáció elkerülése céljából.

A szolgáltatás feladata

Az ellátott rehabilitációja és re-integrációja érdekében a gondozás támaszkodik a természetes közösségi erőforrásokra, melynek szereplőivel szoros együttműködésre törekszik, őket is támogatva.

Az ellátás az ellátott és hozzátartozói számára segítséget nyújt az egészségi és pszichés állapot javításában, a tünetek monitorozásában, a korai figyelmeztető tünetek felmérésében, megfigyelésében, a kliens személyes céljainak megvalósításában, amelyeket gondozási terv rögzít.

A segítségnyújtás kiterjed a betegek meg lévő képességeinek megtartásában illetve azok fejlesztésében, a mindennapi életükben adódó konfliktusok feloldásában, problémáik megoldásában, szociális és mentális gondozásukban. A közösségi ellátást igénybe vevők száma 2016. december 31-én az ellátási területen: 46 fő, ebből 60 év feletti, jászberényi igénybe vevő 10 fő.

Az alábbiakban a Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény Idősek Klubjának működése kerül áttekintésre.

Ellátási területe: Jászberény város és területe.

Tevékenységi körei:

- Házi segítségnyújtás
- Étkeztetés
- Nappali ellátás
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Tanyagondnoki Szolgáltatás
- Támogató szolgáltatás
- Közösségi pszichiátriai ellátás
- Nappali ellátások: időskorúak, demens személyek és fogyatékkal élők részére
- Ápolást-gondozást nyújtó bentlakásos ellátás időskorúak és demens betegek részére.

Házi segítségnyújtás:

A házi segítségnyújtás keretébe azokról a személyekről gondoskodik, akik rendelkeznek a gondozási szükséglet igazolásával és koruk vagy egészségi állapotuk miatt otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek. Az ellátási forma célja az ellátottak fizikai, mentális, szociális szükségleteinek kielégítése, saját környezetben, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával és fejlesztésével. A Házigondozó szolgálat dolgozói vásárolnak, kiváltják az ellátottak gyógyszereit, hivatalos ügyeiket intézik és ellátják a képviselőket. Az ellátottak egészségi állapota miatt az idősek többségét már nem csak gondozni szükséges, az ápolási feladatok egyre nagyobb súllyal vannak jelen a gondozók mindennapi munkájában. A dolgozók szakképzettségi aránya eléri a törvényben előírt 50%-ot.

2016. január 1-től a házi segítségnyújtás keretében szociális segítség és /vagy személyi gondozás nyújtható. A gondozó a feladat ellátása során segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevőt fizikai, mentális, szociális szükséglete saját környezetében biztosított legyen. A gondozás egyénre szabott, tartalmát a rászorultság, ill. az ellátott állapota, egyéni sajátosságai, szükségletei határozzák meg. Cél az önálló életvitel fenntartása otthonában, lakókörnyezetében. Az ellátásba részesülő számára egyéni gondozási terv készül, melyben megfogalmazásra kerülnek a gondozási problémák, diagnózisok, célkitűzések, gondozási feladatok. Az ellátás napi 1 és 4 óra időtartam közt mozog. Egyre gyakrabban fordulnak az intézményhez 4, illetve 4 órát meghaladó gondozási szükséglettel bíró egyének, akik napi többszöri ellátást igényelnek. Az ellátással kapcsolatos feladatokat 14,5 fő szociális gondozó végzi. 2016. évben 1 fő gondozó a hosszú évek óta végzett lelkiismeretes munkájáért Minisztériumi kitüntetésben részesült. 2016. évben a napi átlagos igénybevétel 49 fő.

A házi segítségnyújtás azon külterületen élők számára is elérhető, akik a tanyagondnoki szolgáltatás területén kívüli településrészen laknak. Bevásárlást, hivatalos ügyek intézését, érdekképviselést, gyógyszerkiváltást, vízellátás biztosítását tudják biztosítani a tanyagondnok közreműködésével. 2016-ban 3 fő részesült rendszeresen külterületi házi segítségnyújtásban.

Étkeztetés:

Idős emberek vagy egészségügyi és szociális okok miatt rászoruló személyek (elsősorban rokkant nyugdíjasok) napi egyszeri főtt étellel való ellátása.

A városi étkeztetettekhez társadalmi gondozó által, a külterületen élőkhöz a tanyagondnok által jut el az ebéd.

Az étkeztetés keretén belül azoknak a szociálisan rászorultaknak a napi egyszeri meleg étkeztetéséről gondoskodik, akik önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmenet jelleggel nem képesek ezt biztosítani koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságik miatt. Az ellátást igénybevevők szükségleteinek megfelelően lehetőségük van az étel kiosztóhelyen történő átvételére, lakásra történő kiszállításra, illetve az időskorúak és demens személyek nappali ellátását igénybevevőknek az étel helyben fogyasztására. Az ellátási forma 1 fő szociális segítővel működik, valamint 2 fő társadalmi gondozó vett részt 2016. évben az ellátást igénybevevők Meleg ételének házhoz szállításában, a „Segítő kezek” programban alkalmazott közfoglalkoztatott dolgozók is segítséget nyújtanak.

Az étkeztetésben részesülők száma 2016. december 31-i adatokat figyelembe véve 111 fő, melyből 47 fő helyben fogyasztással, ill. a kiosztó helyen történő átvétellel, 64 fő házhoz szállítással vette igénybe a szolgáltatást. Az igénybe vevők 13%-a él diétás étkezés igénybevételének lehetőségével. Az előző évhez képest az ellátási forma igénybe vétele csökkent. Ennek oka: a szolgáltatás térítési díja és az étel mennyisége, melyet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozási előírásokról szóló 37/2014. (VI.30.) EMMI rendelet előírása.

Az étkeztetésben részesülők száma 2017. december 31-i adatokat figyelembe véve 111 fő, melyből 47 fő helyben fogyasztással, illetve kiosztó helyen történő átvétellel, 64 fő házhozszállítással vette igénybe a szolgáltatást. Az igénybe vevők 15%-a él a diétás étkezés igénybevételének lehetőségével. Az ellátottak többsége nem képes az intézményi térítési díj megfizetésére, többségük résztérítési díjat fizet. 2017. évben 7 fő térítésmentesen kapta az ebédet egész évben. Szociális helyzete, alacsony jövedelme miatt, további két fő részére a Humán Erőforrás Bizottság döntése alapján további két fő részére térítési díj elengedés történt, továbbá egy fő részére 50%-os, egy fő részére 10%-os térítési díj csökkentés került meghatározásra. 2017. évben lényegesen emelkedett azok száma, akik a szolgáltatást térítésmentesen vették igénybe (2016. évben csupán 2 fő nem fizetett térítési díjat a szolgáltatásért).

Nappali ellátás

A 18. életévüket betöltött és egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt önmaguk ellátására részben képes, támogatásra szoruló személyek részére biztosít napközbeni ellátást. Lehetőséget nyújt társas kapcsolatokra, az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, étkeztetésre. Biztosítja a fizikai, egészségügyi, mentálhigiénés ellátást, foglalkoztatást, ügyintézés, érdekképviselést. Az Idősek Klubja engedélyezett férőhelyszáma 35 fő.

A klub hétfőtől-péntekig 8-16 óráig tart nyitva. 2016. december 31-én időskorúak nappali ellátását igénybe vevők száma 29 fő, demens személyek nappali ellátásának száma 6 fő. 2017. december hó 31. napján időskorúak nappali ellátását igénybe vevők száma 29 fő, demens személyek nappali ellátásának száma 7 fő.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Saját otthonukban élő egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes idős vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére, krízishelyzetek elhárítására nyújtott ellátás. Segélyhívás esetén biztosítja az intézmény az ügyeletes gondozó helyszínen történő megjelenését, a probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedés megtételét, szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését. A 24 órás folyamatos készenléti rendszerben történő ellátást társadalmi gondozók látják el. Ez a rendszer 200 fő idős ember otthonában van felszerelve a Jászság 18 településén. A szolgáltatás igénylése, az adminisztrációs feladatok az Idősek Klubjában történik. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban 16 településen (Jászládány és Jászdózsa kivételével) 41 fő társadalmi gondozó látott el feladatokat. 2016. december 31-én kihelyezett készülékek száma 132. A kihelyezett készülékek közel egyharmada (49) Jászberény városában működik. 2016. év során 192 segélyhívás érkezett a diszpécserközpont számítógépére. A készülékről leggyakrabban betegség, rosszullét, elesés miatt érkezett jelzés.

A házi segítségnyújtás keretében azokról a személyekről gondoskodunk, akik rendelkeznek gondozási szükséglet igazolásával és koruk vagy egészségi állapotuk miatt otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek. Az ellátási forma célja az ellátottak fizikai, mentális, szociális szükségleteinek kielégítése, saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával és fejlesztésével.

A házi segítségnyújtás olyan gondozási forma, amely az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását, szükségleteinek megfelelően, lakásán, lakókörnyezetében biztosítja. 2016.január 1-től a házi segítségnyújtás keretében szociális segítség és/vagy személyi gondozás nyújtható. A gondozó a feladat ellátás során segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szüksége saját környezetében biztosított legyen.

A gondozás egyénre szabott, tartalmát a rászorultság, illetve az ellátott állapota, egyéni sajátosságai, szükségletei határozzák meg. Célja az önálló életvitelének fenntartása, az egyén szükségleteinek megfelelően az otthonában, lakókörnyezetében.

A szolgáltatás igénybevételét megelőzően vizsgálásra kerül a kérelmező gondozási szükséglete, majd az elért pontszámok alapján megállapításra kerül a gondozási fokozat. Személyi gondozás I., II., III. fokozatban nyújtható. III. gondozási fokozat esetén az igénybevevőt tájékoztatni szükséges ápolást-gondozást nyújtó ellátási forma igénybevételének lehetőségéről. Szociális segítség I. és II. fokozatban nyújtható, továbbá 0 fokozatban, amennyiben az ellátást igénylő

- 65 életévét betöltötte és egyedül el,
- hetvenedik életévét betöltötte és lakóhelye közműves vízellátás vagy fűtés nélküli, vagy
- hetvenötödik életévét betöltötte,
- egészségi állapota miatt átmeneti jelleggel lakását nem képes elhagyni, háztartási tevékenységeit nem vagy részlegesen képes ellátni.

A házi segítségnyújtás azon külterületen élők számára is elérhető, akik a tanyagondnoki szolgáltatás területén kívüli településrészen laknak. Bevásárlást, hivatalos ügyek intézését, érdekképviseletet, gyógyszerkiváltást, vízellátás biztosítását tudjuk biztosítani a tanyagondnok közreműködésével. 2017-ben 3 fő részesült rendszeresen külterületen házi segítségnyújtásban.

Segélyhívások főbb okai	Riasztások száma
Pszichés probléma	12
Elesés	65
Betegség, rosszullét	58
Krizishelyzet	2
Higiénés szükséglet miatt	0
Téves riasztás	359
Segítség az esti lefekvésnél	0
Egyéb okok	59
Összesen	555

Tanyagondnoki Szolgáltatás

A város külterületén található Neszűr 1-5 dűlőben végez gondozást díjmentesen. Ezt a munkát egy sofőr végzi terepjáró autó segítségével. Ebédet, esetenként ivóvizet szállít, bevásárol, kiváltja az ellátottak gyógyszereit, hivatalos ügyeiket intézi és ellátja az érdekképviseletüket. Az ellátási formát 1 fő tanyagondnok alkalmazásával működtetik. 2016. december 31-én 10 fő vette igénybe a tanyagondnoki szolgáltatást.

Jászberény városhoz tartozó külterület intézményhiányból eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükséglet kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz, valamint egyes alapellátásokhoz való hozzájárulás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.

Tanyagondnoki ellátás körébe elsősorban szociális alapellátási feladatok tartoznak. A feladatok között szerepel továbbá az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása, a lakosság részéről jelentkező szükségletek, szolgáltatási igények közvetítése az önkormányzat felé. Szabadidős tevékenységek megszervezése (színház, helyi rendezvények stb.), lakossági szolgáltatások, egyéni és hivatalos ügyek intézése.

2013. év szeptember hó 01. napjától Jászberény Városi Önkormányzat csatlakozott a „Segítő kezek az idősek otthoni biztonságáért értékteremtő közfoglalkoztatással, közösségi szolgálattal és önkéntes tevékenységgel” elnevezésű projekthez. A projekt lényege a településen saját otthonukban lévő 70 év fölötti lakosság magányának oldása, életvitelének segítése. A projekt 26 fő közfoglalkoztatott személlyel indult el a városban és a szakmai munka irányítása intézményünkhöz lett rendelve. A városban élő 70 év fölötti lakosok közül 150 fővel tartják a kapcsolatot (2013-ban 84 fő igényelt segítséget), akik rendszeresen

vagy időközönként nyújtanak segítséget. Rendszeresen, azaz hetente egy vagy több alkalommal 105 fő igényel segítséget, amely a következő segítségnyújtási formákra terjed ki:

- közreműködés a háztartás vitelében,
- mobilizálás,
- egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés segítése,
- családi és társas kapcsolatok működésének segítése,
- mentális egészséget támogató tevékenységek,
- generációk közötti kapcsolatépítés elősegítése,
- segítségnyújtás vészhelyzetek kialakulásának megelőzésében, ill. a kialakult vészhelyzet elhárításában.

A programba dolgozók a segítségnyújtásokról esetenaplót vezetnek, melyben a mindennapi tevékenységüket írásban rögzítik és az ellátást igénybevevővel is aláíratásra kerül.

A legtöbbet igényelt segítségnyújtás a beszélgetés és a takarítás. Ezt követi a bevásárlás, hivatalos ügyek intézése, egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés és a kerti munka.

A fentiek mellett a „Naplemente” Idősek Otthona is fontos szakmai munkát végez a településen.

Ellátási területe Jász-Nagykun-Szolnok megye közigazgatási területe. Az engedélyezett férőhelyek száma 104 fő. Az éves kihasználtság 100 %. A bentlakók számára teljeskörű ellátást biztosít. Az ellátás igénybevétele önkéntes. A kérelmezők nyilvántartását, behívás sorrendjét a törvényben előírtak szerint végezi az intézmény.

Gondozás elemei:

- Fizikai ellátás
- Egészségügyi ellátás
- Pszichés ellátás (mentálhigiénés gondozás)
- Foglalkoztatás
- Előgondozás
- Érdekképviselés

Alapellátáson túl nyújtott szolgáltatások:

- Pedikűr – manikűr
- Női és férfi fodrászat
- Fizioterápiás szakellátás

Szakmai tevékenység:

Az intézet igyekszik magas színvonalon ellátni feladatát úgy területi gondozásban, mint bentlakásos otthonban. Szociális otthoni ellátásra folyamatosan szükség van, tükrözi a magas várakozók száma is. Nehéz feladatot jelent számukra az őszi téli időben az azonnali felvételre várók elhelyezése. Felvételt nyert betegek 2/3 része súlyos beteg. A betegellátást segíti, hogy jó a kapcsolat az egészségügyi intézményekkel (Krónikus osztály, pszichiátria, rendelő, labor, mentők, stb.)

Az idősek otthonában a szakmai munka lényeges eleme a gondozás – ápolás. Az ápolási munkafolyamatok közül az ellátási formában a szakmai rendelet értelmében alapápolási tevékenységek végezhetők. Az ellátást igénybevevők egészségi állapota viszont indokoltá teszi a szakápolási feladatok elvégzését is. Éppen ezért az intézmény elindította a szakápolási engedély iránti kérelmet, mely 2016. december 01. napján jogerőre emelkedett. A szakmai munkát külső szakemberek is segítik. Az idősek mozgatásában, mobilizálásában diplomás gyógytornász nyújt segítséget heti három alkalommal. Pszichiáter szakorvos hetente egy alkalommal demens betegeink állapotát kíséri figyelemmel.

Az ellátást igénybevevők egészségi állapota, mozgáskorlátozottsága miatt a gondozók munkája nehéz, fizikailag és pszichésen is megterhelő.

A gondozás és ápolás mellett lényeges eleme az ellátásnak a foglalkoztatás és a mentálhigiénés gondozás. A mentálhigiénés gondozással a cél: az otthonban lakó idős emberek lelki higiéniájának biztosítása. Feladatuk nemcsak az, hogy az egészséges lelkű egyént megtartsák, hanem az is, hogy a lelki egészségben veszélyeztetett személyeknek megelőző támogatást nyújtsanak. A pszichés gondozás során a kommunikáció gyógyító jellegűvé válik. Beszélgetés során gondjaik, problémáik felszínre kerülnek, melyeket együttesen igyekeznek megoldani.

A foglalkoztatás célja a tartalmas időtöltés biztosítása, amely jelenti az energia-lekötést, a gondolatterelést és irányítást, szórakoztatást és az új ismeretek adását.

A „Naplemente” Idősek Otthona illetékességi, működési területe Jász – Nagykun – Szolnok megye közigazgatási területére terjed ki. Az alapító okirat és a működési engedélyben foglaltaknak megfelelően 104 fő ellátását biztosítja.

Az ápolást-gondozást nyújtó idősotthon a nyugdíjkorhatáron felüli azon idősök elhelyezésére szolgál, akik koruk, egészségi állapotuk miatt önmaguk ellátásáról gondoskodni nem tudnak, az alapszolgáltatás keretében már nincs lehetőség megnyugtató módon további ellátásukra. Az idősök otthonában meghatározott gondozási szükséglettel – négy órát meghaladó - rendelkező, vagy a gondozási szükségletet megalapozó egyéb körülménnyel rendelkező, de rendszeres fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő, a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személy látható el. Az idősök otthonában a 18. életévét betöltött, betegsége vagy fogyatékossága miatt önmagáról gondoskodni nem képes, négy órás gondozási szükséglettel rendelkező személy is ellátható, ha ellátása más típusú, ápolást-gondozást nyújtó intézményben nem biztosítható.

Az otthon éves kihasználtsága 2017. évben 100,37% volt. Több alkalommal hosszú ideig az otthonban elhelyezett idősök száma meghaladta az engedélyezett férőhelyszámot. Az ellátási formában az igénybevevők átlagéletkora 2017. évben 80 év. Az ellátást igénybevevők kor- és nem szerinti megoszlásában lényeges változás nincs az előző évek adataihoz képest. Továbbra is jellemző, a 80-89 éves korosztály magasabb aránya, és a nők magasabb száma az ellátási formában.

Az ellátási formát igénybe vevők 66%-a Jászberény város közigazgatási területén élt az otthonba való beköltözés előtt. 2017. évben az új igénybe vevők közül 23 fő jászberényi lakos volt.

2015. évben az intézmény Naplemente Idősek Otthonának komplex akadálymentesítése, energetikai fejlesztése, felújítása valósult meg a TIOP-3.4.2-11/1-2012-0293 jelű pályázati projekt segítségével. A fejlesztés érintette a lakószobákat, közösségi tereket, mellékhelyiségeket. Az otthon minden helyiségében a nyílászárók cseréje megtörtént, az épület külső szigetelést kapott, korszerű kazán került beüzemelésre. A projekt keretében tárgyi eszközök is beszerzésre kerültek.

Az otthon lehetővé teszi az idősök számára a számítógépes információs-csatornákhoz való hozzáférést, ezzel is bővítve a hasznos időtöltést. Infó-kommunikációs technikai lehetőséggel a gyengén látók és hallássérültek is tudnak élni.

Rendszeresen szerveznek külső és belső programokat, így kerül például megszervezésre az egészség nap, amelyen különböző szűrővizsgálaton vehetnek részt az idősök, valamint egészséges ételek kóstolója várja a programon résztvevőket.

Az Intézmény egy másik telephelyén működik az Idősek Klubja (5100 Jászberény, Lehel Vezér tér 2.), mely több szociális alapszolgáltatás központja, többek között itt található az időskorúak és demens személyek nappali ellátása. A nappali ellátás a saját otthonukban élő szociális és mentális gondozásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak napközbeni gondozására szolgál és nyújt különböző szolgáltatásokat. Az ellátást igénybe vevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt. Az időskorúak és demens személyek nappali ellátását Jászberény város közigazgatási területén élő idős, rászoruló személyek vehetik igénybe. Az ellátási forma engedélyezett férőhelye 35 fő.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen aktív nyugdíjas élet folyik, amelyek alapját a különböző érdeklődésű körű, vagy korábbi munkahelyhez kötődő klubok jelentik. Az alábbi felsorolásban közöljük a jelentősebb klubokat a településen, jelezve itt azt, hogy néhány szerveződés látogatói köre szélesebb, mint a nyugdíjas korosztály, de az egyes generációk közötti együttműködés az érdeklődési területre koncentrálna közös a tagok között.

A településen több nyugdíjas klub is működik, ide tartoznak:

Pedagógusok Nyugdíjas Szervezete

Fegyveres Erők Nyugdíjas Klubja

Jászkaszinó Kulturális Egyesület (bárki számára nyitott)
Köztisztviselők Nyugdíjas Klubja
Déryné Nyugdíjas Klub
Jászsági Képzőművészet Barátok Egyesülete
Testvérvárosok Baráti Köre
Kézimunka Szakkör

Az egyes klubok tevékenységét országos kirándulások, színházlátogatások szervezése jellemzi. Emellett a tagok között önszervező tevékenység is megfigyelhető, a beteg, segítségre szoruló tagokat az egészséges, segíteni képes tagok támogatják kisebb-nagyobb tevékenységekben, pl. bevásárlás, orvosi ellátáshoz való kísérés, gyógyszerkiváltás stb.

c) Idősek informatikai jártassága

Az informatikai jártasságra nincsenek pontos adatok az önkormányzat birtokában, de több nyugdíjas szervezet esetében is volt már gyakorlat arra, hogy az informatikai jártasságot szélesítsék. Kiemelkedő volt az a jászfényszaru videokonferencia, amely keretein belül külföldi partnerekkel osztották meg kézműves tudományukat a klub tagjai. A Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény lehetővé teszi az idősek számára a számítógépes információs-csatornákhoz való hozzáférést, ezzel is bővítve a hasznos időtöltést. Infokommunikációs technikai lehetőséggel a gyengén látók és hallássérültek is tudnak élni.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősek megbecsülését kifejezendő az Önkormányzat minden évben szervez karácsonyi ünnepséget az idősek számára. A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének Humán Erőforrás Bizottsága szervezésében – mint minden évben – az Ifjúsági Házban 2016 decemberében is megajándékozta a jászberényi időseket. 460 fő időskorút megajándékoztak meg ajándékutalvánnyal. A rendezvény 2017-ben is megrendezésre került.

Ezen túlmenően megemlíteném, hogy a Jézus Neve Plébánia Charitas Csoportja minden évben szervez olyan családi napot, amely keretein belül az időseket segítik meg. A kulturális programok szervezése mellett adományozás is történik az idősek részére, ezzel is segítve mindennapi gondjaik megoldását. A Charitas tervei között szerepel, hogy a katolikus általános iskola tanulóinak aktív részvételével időseket segítő önkéntes programot indítanak, amely az idősek számára felolvasást, ház körüli segítségnyújtást és egyéb felmerülő segítséget biztosítana.

A „Törődés” Szociális Alapítvány a Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény „Naplemente” Idősek Otthonát támogatja, mely kiterjed az ott élő idős emberek életminőségének javítására, kulturális programok szervezésére, az otthonban dolgozók képzésének támogatására. Az otthon ellátását igénybe vevők részére éves szinten kirándulásokat szervez az alapítvány, melynek költségét saját és pályázati forrásból biztosítják. Szervezetük támogatja az intézményben szervezett programokat, továbbá pályázati lehetőségeket kihasználva helyi programokat is szerveznek: egészséges életmóddal kapcsolatos tanácsadások szervezése, egészségnap az otthonban élők részére.

A „Törődés” Szociális Alapítvány, melynek elsődleges célja az idősek otthonában élők életminőségének javítása pályázatot nyújtott be és támogatást nyert a Civil forrásból. E pályázati összegből került megvalósításra az idősek otthonában, több lakószobában Snoezelen terápia. A terápiával még csak ismerkedünk és a pályázati forrásból egy igen egyszerű változatát valósítottuk meg. A tapasztalat, hogy jó hatással van demens betegeinkre, így mindenképpen indokoltnak látjuk továbbfejlesztését.

Az alapítvány által megnyert támogatásból tájékoztató füzetet szerkesztettünk demens betegek hozzátartozói részére. A tájékoztató anyag részletesen bemutatja a demencia kezdeti és későbbi tüneteit és praktikus tanácsokkal látja el a hozzátartozókat a beteg hozzátartozóik gondozásával kapcsolatban.

A település életéhez tartozik a szépkorúakról való megemlékezés. Egy hosszú élet munkája, eredményei elismerést és tiszteletet érdemelnek, melynek meg kell nyilvánulnia a társadalom tagjai, közösségei,

intézményei részéről. Magyarország Kormánya az Időügyi Tanács kezdeményezésére, a szépkorúak iránti társadalmi megbecsülés kifejezésekként – az Alkotmány 35. § (2) bekezdésében megállapított eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alkotmány 35. § (1) bekezdés g) pontjában foglalt feladatkörében eljárva kötelezően elrendeli országos hatáskörrel. A személyes köszöntésre és az azzal járó okiratra, továbbá jubileumi juttatásra a 90., a 95., a 100, a 105., a 110., és a 115. életévüket betöltött, Magyarországon bejelentett lakóhellyel rendelkező magyar állampolgárok és a Korm. rendeletben meghatározott további személyek jogosultak.

2017 évben a Tanyafejlesztési Program keretében 30 darab segélyhívó került beszerzésre külterületen élő idősök számára, a megyében ez a második település, ahol kialakították. Továbbá a Szomszédok Egymásért Mozgalom keretében több mint ezer táblát juttatott ki az Önkormányzat, hogy ezzel elősegítsék az idősök biztonságérzetét, valamint 500 darab ajtóriasztó ék került eljuttatásra a település idős lakosaihoz.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
magányosság, egyedüllét, fizikális és egészségi állapot romlása	Nyugdíjas lakópark színvonalas otthont nyújthat idős emberek részére, egészséges, boldog időskort biztosítva.
az idősök érdekeit érvényesítő fórum létrehozása	időskorúak érdekképviseletének erősítése, életkörülményeinek figyelemmel kísérése, javaslattevés az idősöket érintő városi szintű kérdésekben
Infokommunikációs eszközök, technológiák használata időskorúak körében nem elterjedt	számítógép és internet használat szélesebb körű megismertetése
Időskorúak gyakran válnak áldozattá	idősök biztonságának javítása, áldozattá válás megelőzése
generációk közötti együttműködésének hiánya	generációk közötti kapcsolat erősítése, közösen eltöltött idő növelése, közös programok szervezése
növekvő szociális ellátások iránti igény, nem teljeskörű az ellátásokhoz való hozzáférés	széles körű bevonás, szociális szolgáltatások, támogatások megismertetése
magas az idős és az egyedül élő személyek aránya, akiknél jellemző a magányosság, a társas kapcsolatok hiánya	az időskorúak életminőségének javítása, egészséges életmód, életvitel kialakítása, fenntartásának elősegítése

7.A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékkal élők esélyegyenlőségének biztosítása a település fontos feladata. Az esélyegyenlőség elveinek megvalósulása a célcsoport esetében elsősorban az kell legyen, hogy a célcsoport a mindennapi tevékenysége során hasonlóképp férjen hozzá a szolgáltatásokhoz, mint ép társaik. Az akadálymentesítés így elsőszámú szempont, amely az alapvető kritérium a hozzáférés biztosítása során.

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

- a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A megváltozott munkaképességű személyekre vonatkozó adat korlátozottan áll rendelkezésre a központi adatbázisokban is. A megváltozott munkaképességű személyek számára vonatkozóan 2008-2016 között áll rendelkezésre adat, amely több mint 1000 főt jelez 2014-ig, 2011-ben 1222 főről, míg 2016-ben már csak 890 főről beszélünk. Az egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma 28 fő volt 2014-ben és a korábbi években is hasonló számú személy kapott támogatást. Utóbbi támogatás esetében a nyilvántartás azokat a támogatásokat tartalmazza, amelyeket egészségkárosodott személyek kaptak a szociális irodától 2015. február hó 28-ig. 2015. március hó 01. napjától a JNSZMKH Jászberényi Járási Hivatalánál kérelmezhető egészségkárosodási támogatás. 2015. évben 27 fő, 2016. évben 33 fő és 2017. évben 37 fő részesült.

A 2011-es népszámlálás adatai szerint a népesség 4,6%-a fogyatékkal, 16,6%-a tartós betegséggel él. A fogyatékkal élők több mint 70, a tartós betegek 77%-a 50 évesnél idősebb. Míg a fogyatékkal élők iskolai végzettsége jóval az átlag alatti, addig a tartós betegséggel élők az átlagnál csak valamivel alacsonyabb végzettségre feltehetően a korösszetételből adódik.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A munkavállalói oldalon a fogyatékkal élők elhelyezkedése jellemzően nehezebb, mint nem sérült társaiké. A megváltozott munkaképességű emberek számára speciális foglalkoztatási formák megléte szükséges ahhoz, hogy tartós foglalkoztatás valósulhasson meg. A megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatására alkalmas munkahelyek felmérését szükséges elvégezni a városban.

2015. évben a TÁMOP 1.1.1-12/1 kiemelt projekt lehetőségei Európai Unió projekt a megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci integrációjának támogatására célzott projektben részt venni. A program célja a megváltozott munkaképességű személyek sikeres rehabilitációjának és munkaerő-piaci integrációjának elősegítése. A projekt célcsoportja a rehabilitációs ellátásban részesülő ügyfelek azok a személyek, akiknél a rehabilitációs hatóság komplex minősítése során megállapítja, hogy a megváltozott munkaképességű személy rehabilitálható, ezen belül: foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, vagy tartós foglalkozási rehabilitációt igényel.

2014. január hó 01. napjától megváltozott munkaképességűek kerültek alkalmazásra a Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézményben – 5 fő négyórás foglalkoztatásban – a TÁMOP 1.1.1 program keretében. A program finanszírozza az alkalmazott dolgozók bérét és utazási költségeit, továbbá az intézmény rehabilitációs hozzájárulástól mentesült. A megváltozott munkaképességű dolgozók portás feladatokat látnak el a „Naplemente” Idősek Otthonában.

Tájékoztatott az Olajág-Jász Mozgássérültek Közhasznú Egyesületének elnöke, hogy a tagjai problémának látják a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatását mivel, aki hosszabb időn keresztül tud dolgozni, azt a személyt 8 órában felveszik, de 4 órás vagy otthoni munkára nincs lehetőség.

A Társadalmi Megújulás Operatív Program „Modellkísérleti program az alapszolgáltatások funkcionális összekapcsolására” című, TÁMOP-5.4.9-11/1-2012-0018 kódszámú „Szociális szolgáltatások fejlesztése Jászberényben,” elnevezésű projekt keretében dokumentum készült. A projekt célja Jászberény városban működő szociális alapellátások fejlesztése, működési hatékonyságának javítása olyan szolgáltatás-koordináció kialakításával, mely a város lakosságának problémáira komplex megoldást nyújt, a felmerülő igényeknek megfelelően működő szolgáltatások összehangolásával.

A projekt feladata Jászberény lakosságának szociális szolgáltatások iránti szükségleteinek áttekintése, elemzése, az igényekhez rendelhető szolgáltatási kapacitások helyzetelemzése, a város szociális alapszolgáltatásainak elemzése, fejlesztési tervek összeállítása, új szükségletdiagnosztikai eljárások, dokumentációs rendszer, módszertani eszköztár, valamint szakmai ajánlások előkészítése volt.

Neked MUNKA, nekem ÁLOM! – ezzel a címmel indult 2017-ben is az országos érzékenyítő program, mely lehetőséget ad fogyatékos emberek és munkáltatók kötetlen találkozására és a kölcsönös tapasztalatszerzésre. A jászberényi „Helyet!” Alapítvány közreműködésével a jelentkezők (két nagyszerű

fiatal) egy napra kipróbálhatták álmaik munkáját. Az országos kezdeményezéshez Jászberény is csatlakozott a JNSZM Esély Közalapítvány segítségével.

Jászberényben 2017. évben a szolgáltatás először rendezte meg a „Kék séta” programot az autizmus világnapja alkalmából. A rendezvényhez iskolák, óvodák, civil szervezetek csatlakoztak, így több száz fős megmozdulást, programot sikerült megrendezni a városban, ahol a résztvevők célja az volt, hogy a társadalom az autizmust minél szélesebb körben megismerje. Második alkalommal került megrendezésre 2018-ban a településen a Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény szervezésében a Kék séta az autizmussal élőkért kezdeményezés, amely célja az volt, hogy felhívja a figyelmet az autizmusra, az autizmus spektrum zavarra.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A feladatellátást 2009 óta civil szolgáltató végezte 2013 áprilisáig 40 fős keretlétszámmal. Ennek kitöltése minden évben megtörtént. A településen e szolgáltatás bevezetése előrelépés, hiszen 2009 előtt ez a szolgáltatás még nem volt elérhető a településen. 2013. július 1-jétől Jászberény Városi Önkormányzat a fenntartásában működő Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény telephelyén, a Fogyatékkal Élők Nappali ellátásában gondoskodik 24 férőhelyen a fogyatékkal élő személyek nappali ellátásáról.

A Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény 2017. évi szakmai tevékenységről szóló beszámolójában a Fogyatékkal élők nappali ellátása is bemutatásra került. Az ellátási forma ellátási területe a Jászberényi kistérség települései. Engedélyezett férőhelye 24 fő.

A szolgáltatás célja

A fogyatékkal élők nappali ellátása elsősorban harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére. Az ellátásra rászoruló személyek részére az ellátás a hét öt napján biztosított.

Az ellátás célja, hogy a fogyatékkal élő ember a családjában maradhasson mindaddig, amíg azt állapota megengedi. Ne kelljen a családból kiszakítani, idegen környezetben elhelyezni. A nyújtott célirányos segítség olyan mértékű, mely a megsegített ember önmagában elégtelen erőfeszítéseit viszi sikerre. Nem helyette, hanem együtt vele.

Fontosnak tartjuk, hogy a fogyatékkal élő emberek és hozzátartozóik ne szigetelődjenek el, ne maradjanak magukra problémájukkal. A közösségbe való tartozás lehetőségét kínáljuk fel számukra.

A szolgáltatás működtetésével kiemelt cél a lakosság körében a befogadó attitűd, a tolerancia és segítségnyújtási képesség erősítése, ezáltal is elősegítve a speciális bánásmódot igénylő fogyatékossgal élő fiatalok társadalmi esélyegyenlőségét.

A szolgáltatás jellemzői

Az intézmény a Jászberényi kistérség közigazgatási területén élő fogyatékos fiatalok részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt, a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak, biztosítja, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön. Alkalmas a közösségi együttlétre, a pihenésre, a személyi tisztálkodásra, a személyes ruházat tisztítására, az étel melegítésére, tállására és elfogyasztására.

A családok életvitelét jelentősen befolyásolja, hogy a családban él-e a fogyatékos személy, vagy sem. Nagyon nehéz a helyzetük azoknak a családoknak, ahol a szülők is valamilyen fogyatékkal élnek. A fogyatékos személyek nappali ellátású intézménye jó lehetőséget ad arra, hogy, míg a fogyatékkal élő személy napközben szakemberek felügyelete alatt áll, az intézmény tehermentesítse a családot a napközbeni gondozás alól. Az intézményben dolgozó szakemberek megszervezik egyénre szabottan a napközbeni foglalkozásokat. Ez az ellátási forma nem emeli ki a családi környezetből az ellátottat, így közösen gondoskodik a kliensről: a család és az intézmény.

Az ellátási forma 24 férőhellyel működik, az ellátást igénybe vevők életkorára és fejlettségi szintjére tekintettel négy gondozási csoportban.

Az ellátást igénybe vevők – megállapodással rendelkezők - száma 27 fő. A nemek szerinti megoszlás közel azonos: 13 fő férfi és 14 fő nő veszi igénybe intézményünk szolgáltatásait. Az igénybe vevők életkora széles skálán mozog. Legfiatalabb csoporttag 23 éves, legidősebb betöltötte 48. életévét. Átlag életkoruk 34 év. Leggyakrabban a speciális iskola elvégzése után, 23 évesen kerülnek kapcsolatba intézménnyel.

A standard fogyatékosági csoportokat tekintve, csak három csoportban jelennek meg az ellátottak (mozgásszervi, látásszervi, értelmi fogyatékos, autista).

Fogyatékoság típusa	Szolgáltatást igénybe vevők (fő)	Szolgáltatást igénybe vevők (%)
Mozgásszervi	1	3,7
Látásszervi	1	3,7
Értelmi fogyatékos	21	77,8
Autista	4	14,8
Összesen	27	100

az ellátást igénybevevők fogyatékoság megoszlása

A fő fogyatékosági csoportokat vizsgálva az értelmi fogyatékosággal élők száma a legmagasabb mindkét nem tekintetében, összesen 21 fő. Az utóbbi évek statisztikai adatait vizsgálva láthatjuk, hogy intézményben az autizmussal élő ellátottak száma is folyamatosan növekszik. Ezek a fiatalok állapotukból adódóan speciális fejlesztést/foglalkoztatást igényelnek, aminek lehetőségeikhez mérten megpróbálunk folyamatosan eleget tenni.

A következő táblázat szemlélteti az értelmi akadályozottsággal élő igénybe vevők megoszlását a fogyatékoság mértéke és nemek alapján.

Fogyatékoság mértéke	Nemek szerinti megoszlás		Összesen
	férfi	nő	
Enyhe	3	4	7
Középsúlyos	5	6	11
Súlyos	1	2	3
Összesen	9	12	21

Az ellátást igénybe vevők közül az értelmi akadályozottsággal élők megoszlása fogyatékoság mértéke és nemek alapján

A táblázat adatait vizsgálva látjuk, hogy a középsúlyos értelmileg akadályozottsággal élő személyek alkotják az értelmi fogyatékosággal élő ellátottak körét a legnagyobb számban (11 fő), ők az ellátottak 40,8%-át adják.

Őket az enyhe értelmi fogyatékkal élők követik 7 fővel (25,9%). A súlyos fokban értelmileg akadályozott személyek létszáma kevesebb, 3 fő. A szolgáltatást igénybe vevők számának mintegy 11,1%-át teszik ki.

1 fő mozgásszervi (3,7%), 1 fő látásszervi (vak) férfi fogyatékos (3,7%), 4 fő autizmussal élő (14,8%) tartunk számon az igénybe vevők között.

2017.december 31-i állapotot nézve a szolgáltatást igénybe vevők száma 27 fő, ebből 1 fő jászapáti, 7 fő jászárokszállási, 16 fő jászberényi és 3 fő jászkiséri állandó lakcímmel rendelkező lakos.

A személyi szállítást igénybe vevők száma 13 fő (Jászárokszállás 6 fő, Jászberény 4 fő, Jászkisér 3 fő). A jászárokszállási ellátottjaink közül egy fő, illetve a Jászapátiról érkező ellátottunk a helyközi autóbusz közlekedést veszi igénybe, őket édesanyjuk kíséri az intézménybe.

A Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény Jászberény, Toborzó u. 36. szám alatti ingatlant raktározási célra használta. Az ingatlan 2017. évben lebontásra került, mert ezen a területen kerül felépítésre 2018. évben egy új ingatlan, mely a Fogyatékkal Élők Klubjának és az Idősek Klubjának elhelyezésére fog szolgálni. Jászberény Városi Önkormányzat pályázatot nyújtott be a fogyatékkal élők nappali ellátásának korszerűsítésére. (Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése TOP-4.2.1-15 a projekt). Ezen pályázat tartalmazta a támogató szolgáltatás egyik gépjárművének cseréjét is új gépjárműbeszerzéssel.

Az ÁROP-1.A.3.-2014 Területi együttműködést segítő programok kialakítása az önkormányzatoknál a konvergencia régiókban „Esélyteremtő program kidolgozása a Jászberényi járásban” fogyatékos személyek célcsoporttal foglalkozó konferenciáján felmerült az igény a bentlakásos lakóotthon iránt.

A településen nincs bentlakásos intézmény a fogyatékos személyek számára, a közelben nincs ilyen jellegű intézmény. Fontos feladat, hiszen van, ahol a fogyatékos személy már nagykorú a szülei pedig idősödnek, az idő elteltével biztosak szeretnének lenni benne, hogy ha már ők nem tudják koruk miatt ellátni a gyermeküket, akkor is biztonságban, védett helyen élhessenek hozzátartozóik. Megoldást kell találni a tartós bentlakást igénylők problémájára.

A „Helyet!” Alapítvány egy olyan lakhatási szolgáltatás beindítását kívánja létrehozni enyhe-, közép súlyos fokú értelmi fogyatékossgal rendelkező személyek számára, amelynek célja a fogyatékos személyek helyi közösségbe való integrálása a hétköznapihoz leginkább hasonlító életforma biztosításával. A közös lehetőségek feltérképezése, az igények felmérése és egy hosszú távú együttműködés érdekében fórumot szerveztek 2017 februárjában. A támogatott lakhatás egy olyan bentlakást biztosító forma a fogyatékkal élőknek, ahol minimális életvitel irányítással, képességeiknek megfelelően önállóan alakíthatják életüket, végzik a mindennapos feladatokat ellátását, azaz, a ház karbantartását, takarítását, a vacsora és a reggeli elkészítését, a bevásárlást, a ruházatuk mosását, vagyis úgy laknak és élnek, mint bárki más. Ez az életforma az önrendelkezésre, a minél teljesebb, önállóbb életre helyezi a hangsúlyt. Hozzájárul a fogyatékkal élők képességeinek a társadalomban történő megéléséhez, kibontakozásához.

Ezzel kapcsolatban Fórum került meghirdetésre a lakosság körében. Elsősorban olyan személyek vettek részt a fórumon, akik fogyatékossgal élnek, vagy családjukban van fogyatékossgal élő személy, illetve gyámsági/gondnoki feladatokat látnak el és hosszú távú/végleges megoldást keresnek az érintett személy lakhatási, valamint komplex rehabilitációs illetve foglalkoztatási problémáinak megoldására.

Támogatott lakhatási ellátásra azoknak a jelentkezését várják akik:

- enyhe-, közép súlyos fokú értelmi fogyatékossgal rendelkeznek, társuló fogyatékossgal, jól mobilizálhatók,
- fejlett önellátási-, önkiszolgálási képességgel rendelkeznek, illetve ezen a területen képességeik fejleszthetők
- igényük és szükségletük a kis létszámú, közösségbe ágyazott életforma, továbbá nyitottak a közösségi részvételt illetően minden területen
- erősen motiváltak saját képességeik lehető legteljesebb kibontakoztatására.

A Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal által Európai Unió forrásokból megvalósított EFOP-1.1.1-15 számú, „Megváltozott munkaképességű emberek támogatása” elnevezésű kiemelt projekt segítséget és támogatást nyújt a megváltozott munkaképességű személyek számára sikeres foglalkozási rehabilitációjuk megvalósítása érdekében. Mindezek eléréséhez foglalkozási rehabilitációs célú komplex munkaerő-piaci programuk keretében, személyre szabott szolgáltatásokkal, felkészült szakemberek támogatásával, támogatott képzésekkel és munkáltatóknak nyújtott támogatásokkal várják a programba jelentkező ügyfeleket. A különböző statisztikai célú felmérések adatai alapján a megváltozott munkaképességű személyek gazdasági aktivitási mutatói továbbra is kedvezőtlenek, a munkaerőpiacon erősen alulreprezentáltak. A kedvezőtlen statisztikai adatok javítása érdekében és a hátrányos helyzetű, megváltozott munkaképességű emberek elhelyezkedésének elősegítése érdekében célzott munkaerő-piaci beavatkozások szükségesek. A cél eléréséhez szükséges intézkedések közt a megváltozott munkaképességű

személyek, mint az egyik leghátrányosabb helyzetű célcsoport, munkaerő-piaci integrációjának elősegítése prioritásként kezelendő. Az ügyfélkör munkaerő-piaci helyzetének javulása az egyéni érvényesülés és élethelyzet javulása mellett további kedvező gazdasági-társadalmi hatással bír, többek közt a szociális/társadalombiztosítási ellátórendszer terheinek csökkentésén keresztül. A munkaerő-piaci integrációt támogatásokkal és szolgáltatásokkal lehet elősegíteni a megváltozott munkaképességű emberek számára. Esetükben az egészségi állapotot, a szociális helyzetet, és a foglalkoztatáshoz szükséges kompetenciák és képzések biztosítását, egymásra épülő és egységes rendszerben kell biztosítani.

Az EFOP-1.1.1-15 kiemelt projekt elsődleges célja a megváltozott munkaképességű személyek nyílt munkaerő-piaci integrációjának és foglalkoztatásának elősegítése és képzettségi szintjének növelése foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások nyújtásával és munkaerő-piaci aktív eszközök alkalmazásával. Továbbá a projekt célja a munkaadók szemléletének formálása a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatása érdekében.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény által nyújtott szociális alapszolgáltatások, kedvezmények fogyatékos személyek részére is:

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodnak, akik azt önmaguknak, illetve önmaguknak és eltartottjainak részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani. Szociálisan rászorult személy az, aki kora, egészségi állapota, fogyatékosága, pszichiátriai betegsége, szenvedélybetegsége vagy hajléktalansága miatt nem lépes napi egyszeri meleg étkezésről. Az ellátás térítésköteles.

A házi segítségnyújtás keretében azokról a személyekről gondoskodnak, akik rendelkeznek gondozási szükséglet igazolásával és koruk vagy egészségi állapotuk miatt otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek. Az ellátási forma célja az ellátottak fizikai, mentális, szociális szükségleteinek kielégítése, saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával és fejlesztésével. Az ellátás térítésköteles.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a házi segítségnyújtás kiegészítő szolgáltatása. A szolgáltatás célja, feladata: a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló időskorúak, valamint fogyatékos személyek részére nyújtott ellátás. Segítségével fenntarthatók a biztonságos életvitel feltételei, krízishelyzetekben lehetőség van az ellátást igénybe vevő személynél történő gyors megjelenésre és segítségnyújtásra.

A szolgáltatás az otthonukban élő idős, rászorulóknak részére a nap 24 órájában folyamatos segítségnyújtást tesz lehetővé. Az ellátás térítésköteles.

A Fogyatékosok Nappali Ellátása elsősorban 3. életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes, vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, ill. autista személyek részére biztosít lehetőséget napközbeni tartózkodásra valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére. Az ellátásra rászoruló személyek részére az ellátás a hét 5 napján biztosított. Az ellátás célja, hogy a fogyatékossgal élő ember a családjában maradhasson mindaddig, amíg az állapota megengedi. Ne kelljen a családból kiszakítani, idegen környezetben elhelyezni. A nyújtott célirányos segítség olyan mértékű, mely a megsegített ember önmagában elégtelen erőfeszítéseit viszi sikerre. Nem helyette, hanem együtt vele. 2014. évben az ellátási formát térítésmentesen biztosítva volt.

A Támogató Szolgáltatás elő kívánja segíteni a fogyatékkal élő személyek integrációját a meglévő szociális-család és gyermekvédelmi hálózatban, elősegítve ezzel a közösségi programokban való részvétel lehetőségét. A szolgáltatás magában foglalja az ellátottak lakókörnyezetben történő ellátását, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítségével, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítását.

A fentiek érdekében a támogató szolgálat feladata: személyi segítő szolgálat működtetése, szállító szolgálat működtetése és információnyújtás. A szolgáltatások igénybevétele térítési díjköteles. 2016. december 31. napján támogató szolgáltatást igénybevevők száma az ellátási területen: 110 fő, ebből 60 év feletti, jászberényi igénybe vevő 38 fő.

A szolgáltatás elő kívánja segíteni a fogyatékkal élő személyek integrációját a meglévő szociális- család és gyermekvédelmi hálózatban, elősegítve ezzel a közösségi programokban való részvétel lehetőségét. A szolgáltatás magában foglalja az ellátottak lakókörnyezetben történő ellátását, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítségével, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítását.

A fentiek érdekében a Támogató Szolgáltatás feladata: személyi segítő szolgálat, szállító szolgálat működtetése és információnyújtás.

Személyi segítő szolgáltatás segítséget nyújt a fogyatékos ember személyi szükségleteinek kielégítéséhez, a társadalmi életben való teljes jogú részvételhez, az önálló munkavégzéshez, tanulmányok folytatásához, szociális és egészségügyi szolgáltatások igénybevételéhez, kulturális, művészeti, sport, szabadidős tevékenységek végzéséhez.

Szállító szolgáltatás az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutást biztosítja.

Információnyújtás, tanácsadás, ügyintézés, valamint ügyintézési problémák, nehézségek megoldásának segítése. Információs hálózat működtetése, érdekképviselői szervezetekkel kapcsolattartás. Jelnylvi tolmács elérhetőségének biztosítása.

A szállító szolgáltatás nyújtását 3 speciálisan átalakított gépjárművel biztosítja a szolgálat.

A Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény 2017. évi szakmai tevékenységéről szóló beszámoló adatai alapján az ellátást igénybe vevők számáról:

Település	Ellátást igénybe vevők száma (2017.12.31.)
Jászberény	51
Jászapáti	15
Jászárokszállás	15
Jászfényszaru	13
Jáskisér	9
Jászládány	5
Jánoshida	0
Jászsószentgyörgy	1
Jásztelek	1
Jászivány	2
Pusztamonostor	1
Jászfákóhalma	3
Alattyán	0
Összesen:	116

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az akadálymentesítés a fogyatékkal, ezen belül is a mozgásszervi és látásszervi fogyatékkal élők mindennapi életét, a szolgáltatásokhoz való hozzáférést könnyíti meg elsősorban. Jászberény Városi Önkormányzat fenntartásában működő jászberényi intézmények közül a Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény,

Jászberény Város Óvodai Intézménye, valamint a Jászberény Városi Önkormányzati Bölcsőde és Védőnői Szolgálat akadálymentesített. A Jászberényi Polgármesteri Hivatal épületének földszintje akadálymentesített, az elmúlt évben az emeleti részen is megoldott lett az akadálymentesítés, már a fogyatékkal élő személyek számára is megközelíthető, lift került kiépítésre az épületen belül.

A Jász Múzeum épülete nem akadálymentesített. A fogyatékkal élő személyek számára megközelíthető épületek számának kibővítése a jövőben célként megfogalmazott. 2015. évben az intézmény Naplemente Idősek Otthonának komplex akadálymentesítése, energetikai fejlesztése, felújítása valósult meg a TIOP-3.4.2-11/1-2012-0293 jelű pályázati projekt segítségével. A fejlesztés érintette a lakószobákat, közösségi tereket, mellékhelyiségeket. Az otthon minden helyiségében a nyílászárók cseréje megtörtént, az épület külső szigetelést kapott, korszerű kazán került beüzemelésre. A projekt keretében tárgyi eszközök is beszerzésre kerültek.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A fogyatékkal élők számára az integráció lehetősége akkor terjeszthető ki, ha a különböző szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosított. Ennek biztosítása érdekében szükséges a fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség részletes felmérése.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A munkahelyek akadálymentesítésével kapcsolatban teljes körű adatszolgáltatás nem állt az önkormányzat rendelkezésére a HEP készítésekor. Az önkormányzat megkereste a munkaadókat, ahonnan azonban részadatok érkeztek vissza. Ezen válaszok alapján megállapítható, hogy a válaszadó foglalkoztatók esetében az akadálymentes munkahely biztosítása csak részben megoldott. Szükséges a terület felülvizsgálata, és a foglalkoztatók figyelemfelkeltése a kérdéssel kapcsolatban. (Lásd. Táblázat 5.1. d) önkormányzati adatgyűjtés)

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A város az újonnan indított beruházásaikor, település-rehabilitációs tevékenysége során folyamatosan érvényesíti és megvalósítja az akadálymentesség biztosításának szempontjait. A járdák, parkok felújításánál is érvényesítésre kerül ez a szempont. A város a Zagyva Sétány esetében kiemelt figyelemmel volt a sétány lépcsőinek akadálymentesítésére, gondoskodott rámpák elhelyezéséről, hogy a mozgásfogyatékos lakosok számára is elérhető legyen a városban népszerű közterületi rész. Hasonlóképp fontos szempont volt a városban felállított nyilvános illemhely kialakításánál, hogy akadálymentes helyiség kerüljön megvalósításra.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A városban speciális közlekedési megoldások, speciális szolgáltatások nem állnak rendelkezésre. A fogyatékkal élők számára a Déryné Művelődési Központ Ifjúsági Háza nyújt helyszínt a különböző programok megtartására, mivel ez az épület akadálymentes. Itt kerülnek megtartásra az Olajág-Jász Mozgássérültek Közhasznú Egyesülete által megtartott programok. Ezek között röviden megemlítenénk az alábbi tevékenységeket:

- a december és január kivételével minden hónap utolsó keddjén felvilágosító programok különböző szakértők bevonásával (dietetikus, szakorvos, lelkesegély vezetője)
- egy évben körülbelül 4-6 alkalommal kirándulások szervezése olyan helyekre, fürdőkbe, ahol a mozgáskorlátozott emberek közlekedése megoldott, olyan helyekre, ahová egyénileg nem jut el az illető
- minden év november utolsó keddjén Rokkant Napi Ünnepségek (műsorok megtekintése ebéddel egybekötve)

- minden évben megrendezésre kerül az Esélyegyenlőségi Rendezvény Jászberényben, ahol délelőtt kulturális műsorok, délután pedig sportvetélkedők és szűrővizsgálatok vannak (vércukorszint-mérés, vérnyomásmérés, légzésfunkció vizsgálata, súlymérés) - ugyanezen alkalomból — társszervezetek rendezvényein ők is részt vesznek
- a megyében másodmaga lát el Sorstársi Tanácsadói Szolgálatot minden hét keddjén, ahol a tagokon kívüli, akár más városban élő fogyatékos személyek is kérhetnek tanácsokat pl. életvezetési tanácsok, segédeszköz használatának segítése
- minden héten kedden ügyfélszolgálatot tartanak az Ifjúsági Házban a mozgássérültek és hozzátartozóik részére többféle témában pl. lakásfelújítás, gépjárművásárlás

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A pozitív diszkrimináció gyakorlata nem elterjedt a városban, így a későbbiekben szükséges annak vizsgálata, hogy milyen jó gyakorlatok adaptálhatók e területen.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
az ellátási formák kiszélesítése	a megjelenő esetleges pályázati források áttekintése és célzott pályázatok benyújtása
általánosságban elmondható, hogy a foglalkoztatás bővítése szükséges a településen, így e célcsoport esetében is releváns intézkedés, amely a 2014-2020 időszak foglalkoztatási szempontú programtervezése során kiemelt jelentőséget kap majd	foglalkoztatási tárgyú pályázati források felkutatása; önálló civil szervezetek, érdekképviselői csoportok létrejöttének segítése; Pontosabb adatbázis létrehozása, számukra szociális foglalkoztatás megszervezése Határidő kitolása
Bentlakásos lakóotthon nincs a településen	Fontos feladat, hiszen van, ahol a fogyatékos személy már nagykorú a szülei pedig idősödnek, az idő elteltével biztosak szeretnének lenni benne, hogy ha már ők nem tudják koruk miatt ellátni a gyermeküket, akkor is biztonságban, védett helyen élhessenek hozzátartozóik. Megoldást kell találni a tartós bentlakást igénylők problémájára

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Az egyes esélyegyenlőségi csoportokat képviselő civil szervezetek feltérképezését szükséges elvégezni. A civil szféra szerepvállalása a beazonosított és a felülvizsgálat során a későbbiekben meghatározott

területeken egyaránt fontos tevékenység lesz, hiszen az önkormányzat erőforrásai, az egyre bővülő feladatokkal korlátozottabbak lesznek. A civil szféra megerősítése ezért elengedhetetlen feladat. Ki kell alakítani azt az együttműködési hálót, amely az egyes szereplők közül képes meghatározni a leghatékonyabb szervezetet, amely az adott célcsoport számára a későbbiekben hasznos, a napi gyakorlatban érezhető segítséget tud nyújtani.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az egyes szereplők közötti együttműködés gyakorlata változó. Jelenleg nincs kialakult gyakorlata annak, hogy egy-egy tevékenységi területen minden szereplő egy időben vegyen részt a fejlesztések megvalósításában.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A Program 2013. évben vizsgált időintervallumban, azaz 2008-2012 között működött a 18 jársági települést összefogó Jársági Többcélú Társulás, azonban 2013. június 30-ával megszűnt és különböző jogutódok útján kerülnek ellátásra a feladatok.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A roma nemzetiségi önkormányzat tevékenysége elsősorban a roma népességre irányul. Megjegyzendő azonban, hogy a nem roma közösség tagjai között is találhatóak olyanok, jellemzően a mélyszegénységben élők, akik hasonló problémákkal küzdve a roma nemzetiségi önkormányzatoktól kapnak segítséget. Az RNÖ-k tevékenysége azonban korlátozott, hiszen minimális költségvetési forrásból kell gazdálkodniuk. Sok esetben olyan szociális kérdéseket érintő feladatokat kell megoldaniuk, amelyekhez sem eszközök, sem kompetenciájuk nincs az RNÖ munkatársainak. Ez egyértelműen abba az irányba mutat, hogy az egyes szereplők közötti együttműködést szükséges erősíteni.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A területen további adatgyűjtés, területen működő civil szervezetek tevékenységének felmérése javasolt. Az egyes részterületek elemzésénél bemutatásra kerültek a területen aktívan tevékenykedő civil szervezetek.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában nagy segítséget jelenthet mind az önkormányzat, mind a város teljes lakossága számára. Az esélyegyenlőségi gondolkodás elterjesztésével keresni kell azon for-profit szereplőket, amelyekkel az együttműködés indokolt és hatékony lehet.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A HEP egyeztetési folyamatába az egyes szereplők az alábbi módon vonhatóak be:

- Közmeghallgatás
- Lakossági Fórum

- Szociálpolitikai Kerek-asztal
- Polgármesteri, alpolgármesteri, jegyzői, képviselői fogadónap
- Képviselő-testületi bizottságok ülései
- Képviselő-testületi ülések
- média.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az egyeztetési folyamat során várható, hogy további – jelenleg nem ismert – problémák is beazonosításra kerülnek. Ezek beépítése a HEP-be elengedhetetlen jelentőségű lesz.

Ezen túlmenően szükséges folytatni az önkormányzati adatgyűjtést és a HEP-hez tartozó melléklet teljes feltöltése, valamint ennek alapján a HEP felülvizsgálata során célzottan az érintett célcsoportokkal/azok képviselőivel való konzultáció elengedhetetlen.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma emelkedett, a regisztrált munkanélküliek közül magasabb a nők aránya	a nők munkába állásának segítése (pl. részmunkaidő), az álláskeresés ismereteinek bővítése (pl. képzéssel)
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Hiányzó közösségi funkciók	A Komplex telep-programban kialakult közösségépítő, közösség fejlesztő programok folytatása
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	hátrányos helyzetűek lakhatásának biztosítása	a leszakadó és leszakadással veszélyeztetett városi területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja, lakhatási szegénység csökkentése modern szociális bérlakások kialakításával
Gyermekek	drogok fokozott megjelenésének csökkentése	kiemelten szükséges az egyre fiatalabb korosztály megfelelő tájékoztatása ezen anyagok veszélyeiről, lehetőség szerint a szülők bevonásával
Gyermekek	közösségi tér kialakítása fiatalok számára	Célzottan fiatalok számára megfelelő szórakoztató, közösségi programok szervezése ifjúsági szakemberek, diákönkormányzat, kortárs segítők által irányítva
Nők	magas munkanélküliség a nők körében	speciális programok szervezése (pl. 4-6 órás munkaviszony) a női munkavállalók részére; rugalmas foglalkoztatási formák megismertetése a foglalkoztatókkal, adaptációs modellek kidolgozása és megismertetése
Idősek	szükséges pontos adatgyűjtés az időskorú célcsoporttal kapcsolatban	szükséges felelős kijelölése és részletes adatok gyűjtése
Fogyatékkal élők	az ellátási formák kiszélesítése	a megjelenő esetleges pályázati források áttekintése és célzott pályázatok benyújtása
Fogyatékkal élők	általánosságban elmondható, hogy a foglalkoztatás bővítése szükséges a településen, így e célcsoport esetében is releváns intézkedés, amely a 2014-2020 időszak foglalkoztatási szempontú programtervezése során kiemelt jelentőséget kap majd	foglalkoztatási tárgyú pályázati források felkutatása; önálló civil szervezetek, érdekképviselői csoportok létrejöttének segítése; Pontosabb adatbázis létrehozása, számukra szociális foglalkoztatás megszervezése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Fogyatékkal élők	Bentlakásos lakóotthon nincs a településen	Fontos feladat, hiszen van, ahol a fogyatékos személy már nagykorú a szülei pedig idősödnek, az idő elteltével biztosak szeretnének lenni benne, hogy ha már ők nem tudják koruk miatt ellátni a gyermeküket, akkor is biztonságban, védett helyen élhessenek hozzátartozóik. Megoldást kell találni a tartós bentlakást igénylők problémájára
Idősek	magányosság, egyedüllét, fizikális és egészségi állapot romlása	Nyugdíjas lakópark színvonalas otthont nyújthat idős emberek részére, egészséges, boldog időskort biztosítva.
Idősek	az idősek érdekeit érvényesítő fórum létrehozása	időskorúak érdekképviselésének erősítése, életkörülményeinek figyelemmel kísérése, javaslattétel az időseket érintő városi szintű kérdésekben
Idősek	Infokommunikációs eszközök, technológiák használata időskorúak körében nem elterjedt	számítógép és internet használat szélesebb körű megismertetése
Idősek	Időskorúak gyakran válnak áldozattá	idősek biztonságának javítása, áldozattá válás megelőzése
Idősek	generációk közötti együttműködésének hiánya	generációk közötti kapcsolat erősítése, közösen eltöltött idő növelése, közös programok szervezése
Idősek	növekvő szociális ellátások iránti igény, nem teljeskörű az ellátásokhoz való hozzáférés	széles körű bevonás, szociális szolgáltatások, támogatások megismertetése
Idősek	magas az idős és az egyedül élő személyek aránya, akiknél jellemző a magányosság, a társas kapcsolatok hiánya	az időskorúak életminőségének javítása, egészséges életmód, életvitel kialakítása, fenntartásának elősegítése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Öngondoskodási képességek javítása	fóliasátras fejlesztési program a Neszűrben Tanyafejlesztési projekt, 10 család, közösségépítő és összetartó erő
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Élelmiszermentés	élelmiszerosztás mélyszegénységben élők részére két helyszínen, egyik a szegregátum területe

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Nők álláskeresési támogatása a nők munkába állásának segítése (pl. részmunkaidő), az álláskeresés ismereteinek bővítése (pl. képzéssel)	önkormányzati felelős foglalkoztatási osztály civil szervezetek for-profit szervezetek
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Közösségépítő programok folytatása Komplex telep-programon belül kialakult csoport megerősítése, közösségformálás	önkormányzati felelős civil szervezetek egyházak
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	hátrányos helyzetűek lakhatásának biztosítása bérletlakásállomány fejlesztése	önkormányzati felelős, civil szervezetek
Gyermekek	Drogok fokozott megjelenésének csökkentése tájékoztatás a veszélyekről a szülők bevonásával	önkormányzati felelős Jászberényi Család- és Gyermejkölési Központ civil szervezetek iskolák
Gyermekek	Közösségi tér kialakítása fiatalok számára sok fiatalnak probléma a megfelelő közösség hiánya	önkormányzati felelős Jászberényi Család- és Gyermejkölési Központ civil szervezetek
Nők	Női foglalkoztathatóságot segítő programok a nőknek szóló, vagy nőket is érintő programok összegyűjtése és információs csatornákon történő terjesztése	önkormányzati felelős foglalkoztatási osztály RNÖ Civil szervezetek
Idősek	Részletes adatgyűjtés elvégzése szükséges felelős kijelölése és részletes adatok felgyűjtése	önkormányzati felelős ágazati irodák
Fogyatékkal élők	Ellátórendszer megerősítése a megjelenő esetleges pályázati források áttekintése és célzott pályázatok benyújtása	Lakásügyi referens pályázati munkacsoport
Fogyatékkal élők	Foglalkoztatási programok indítása foglalkoztatási tárgyú pályázati források felkutatása; önálló civil szervezetek, érdekképviseleti csoportok létrejöttének segítése; Pontosabb adatbázis létrehozása, számukra szociális foglalkoztatás megszervezése	önkormányzati felelős pályázati munkacsoport

Fogyatékkal élők	Bentlakásos lakóotthona létrehozása a célcsoport számára Igények felmérése, elemzése, feltérképezése	önkormányzati felelős pályázati munkacsoport civil szervezetek
Idősek	Nyugdíjas Lakópark magányosság, egyedüllét, fizikális és egészségi állapot romlása	önkormányzati felelős szociális ellátás nyújtó intézmények vezetői nyugdíjas szervezetek képviselői
Idősek	Időügyi tanács létrehozása az idősek érdekeit érvényesítő fórum létrehozása	önkormányzati felelős szociális ellátás nyújtó intézmények vezetői nyugdíjas szervezetek képviselői civil szervezetek egyházi intézmények vezetői
Idősek	Infokommunikációs eszközök, technológiák ismeretének kiterjesztése Infokommunikációs eszközök, technológiák használata időskorúak körében nem elterjedt	önkormányzati felelős oktatási és felnőttképzési intézmények önkéntesek közművelődési intézmények
Idősek	Az áldozattá válás elkerüléséhez szükséges ismeretek közvetítése Időskorúak gyakran válnak áldozattá	önkormányzati felelős rendőrség polgárőrség
Idősek	Generációk közötti együttműködés segítése generációk közötti együttműködésének hiánya	önkormányzati felelős nyugdíjas klubok Ifjúsági Önkormányzat tagjai oktatási intézmények szociális ellátást nyújtó intézmények
Idősek	Komplex szolgáltatásnyújtás növekvő szociális ellátások iránti igény, nem teljes körű az ellátásokhoz való hozzáférés	önkormányzati felelős szociális ellátás nyújtó intézmények

Idősek	„Narfény Teaház” létrehozása magas az idős és az egyedül élő személyek aránya, akiknél jellemző a magányosság, a társas kapcsolatok hiánya	önkormányzati felelős szociális ellátás nyújtó intézmények egészségügyi intézmények kulturális és közművelődési intézmények civil szervezetek
Romák és/vagy mélyszegény- ségben élők	Öngondoskodási képességek javítása	önkormányzati felelős civil szervezetek
Romák és/vagy mélyszegény- ségben élők	Élelmiszermentés	önkormányzati felelős civil szervezetek

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák egyenlő esélyű hozzáférése biztosított a településen meglévő minden szolgáltatáshoz. El kívánjuk érni, hogy aktív részvétellel a helyi társadalom minden tagja részt tudjon venni a döntés-előkészítő folyamatokban és azok megvalósításában.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők számára a méltó élethez való körülmények megteremtődjenek. A mélyszegénység elleni küzdelmet elsősorban a munkavállalás erősítésével és megfelelő szociális védőháló együttes alkalmazásával kívánjuk megteremteni. Az elsődleges cél a célcsoporttal kapcsolatban, hogy képessé tegyük tagjait a munkavállalóként történő megjelenésre.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek megsegítését, hiszen a generációkon átívelő szegénység a kedvezőtlen helyzetet konzerválja, így azok későbbi kezelésére még kevesebb esély van. A gyerekek számára biztosítani kell a gyermeki jogokat, és minden eszközzel elő kell segíteni, hogy ne szenvedjenek hiányt a mindennapokban.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek esetében arra, hogy megbecsült tagjai maradjanak a helyi közösségnek. Értéknek tartjuk a felhalmozódott tudást, így annak visszacsatolása a közösség életében elengedhetetlen. Emellett szükséges minden rendelkezésre álló eszközzel biztosítani a méltó időskor kereteit.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén, hogy a jelentkező különbségek csökkenjenek, s lehetőség szerint eltűnjenek. Legfontosabb feladatnak a gyermekvállalás utáni munkaerő-piaci reintegrációt tartjuk. Ezen túlmenően törekszünk arra, hogy az egyenlő munkáért egyenlő bér elve érvényesüljön a foglalkoztatás során.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők helyzetére. Biztosítani kell a teljes akadálymentesítést a településen. Emellett elő kell segíteni, hogy külön programok mentén a foglalkoztatás emelkedjen, hogy a fogyatékkal élők számára is reális lehetőség legyen az önellátás.

Az egyes esélyegyenlőségi célcsoportokkal kapcsolatos beavatkozásokon túlmenően szükséges a helyi társadalom szemléletformálása (többféle eszközzel szórólap, rádió, újság, helyi tv). Fontos, hogy mindenki számára egyértelmű legyen, hogy az esetleges különbözőséget a társadalmi státuszból adódó kedvezőtlen helyzetet az emberek nem választják, hanem az véletlenszerűen is alakulhat. Ezért szükséges a másik ember és a másság megismerése és elfogadása.

A 2013-2018 HEP megvalósult intézkedési területek

- Adatgyűjtés/ romák és mélyszegénységben élők célcsoport. A mélyszegénységben élőkkel kapcsolatban nem álltak rendelkezésre megfelelő adatok 2013 évben, így adatgyűjtésre volt szükség, amit a TÁMOP-5.3.6-11/1 Községi beavatkozási terv a Társadalmi Megújulás Operatív Program keretében „Komplex telep-program”-on (komplex humán szolgáltatás hozzáférés biztosítása) belül teljesítve lett. Jelenleg is zajlik a TOP-5.2.1-es projekt keretében a település szegregátumában és a Neszűr tanya területén.
- Szegregátumok felülvizsgálata intézkedési terv célja a szegregátumok adatfrissítése, ez az IT megvalósult a 2015. évi felülvizsgálatra JÁSZBERÉNY VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJÁBAN megfogalmazott Anti-Szegregációs Program keretén belül. A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések vonatkoznak erre az intézkedési tervre. A TÁMOP-5.4.9-11/1-2012-0018 kódszámú „Szociális szolgáltatások fejlesztése Jászberényben” programban is állnak rendelkezésre adatok erre a területre vonatkozóan. Jelenleg is zajlik a TOP-5.2.1-es projekt keretében a település szegregátumában és a Neszűr tanya területén.
- Szegregátumok adatainak elemzése intézkedési terv megvalósult, a szegregátumokra vonatkozóan adatok állnak rendelkezésre a TÁMOP-5.3.6-11/1. Községi beavatkozási tervben a Társadalmi Megújulás Operatív Program keretében „Komplex telep-program”-ban. Jelenleg is zajlik a TOP-5.2.1-es projekt keretében a település szegregátumában és a Neszűr tanya területén.
- Gyermekek helyzetére vonatkozó adatgyűjtés intézkedési terv megvalósítása az ÁROP-1.A.3.-2014 Területi együttműködést segítő programok kialakítása az önkormányzatoknál a konvergencia régiókban keretén belül, folyamatban volt az adatgyűjtés és elemzés. Az IT 2016.06.30. napjáig írásos beszámolóval teljesítve lett a munkacsoport vezetője által.
- Foglalkoztatást segítő programok (26-35 évesek) intézkedési terv/romák és mélyszegénységben élők célcsoport megvalósult. Az elmúlt évek során lehetőség volt a TÁMOP 1.1.1-12/1 kiemelt projekt lehetőségei Európai Unió projekt a megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci integrációjának támogatására célzott projektben részt venni. A program célja a megváltozott munkaképességű személyek sikeres rehabilitációjának és munkaerő-piaci integrációjának elősegítése. 2017. évi felülvizsgálat során a TOP-5.1.2-15-JN1-2016-00004 - „Helyi foglalkoztatás—együttműködés, paktum megvalósítása a Jászberényi járásban” projekt megvalósításának célja a járási szintű foglalkoztatási helyzet javítása a meglévő munkahelyek megőrzése és új munkahelyek létrehozása alapján. A JNSZMKH Járási Hivatalának Foglalkoztatási Osztálya 2017-ben tájékoztattott az Út a munkaerőpiacra Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (5.1.1-15-2015-0001) munkaerőpiaci program és az Ifjúsági Garancia Rendszerről és a keretében megvalósuló Ifjúsági Garancia (GINOP 5.2.1-14) munkaerőpiaci program elindulásáról. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztálya 2017-ben 7-8 osztályos felzárkóztató képzéseket indított Jászberényben. Két csoport indítására került sor, a GINOP 5.1.1 „Út a munkaerőpiacra” elnevezésű és a GINOP 5.2.1. „Ifjúsági Garancia Rendszer” munkaerőpiaci program keretében. A felzárkóztató képzésen résztvevők száma 33 fő volt.
- Részletes adatgyűjtés elvégzése a fogyatékkal élők esélyegyenlősége területén című intézkedési terv megvalósult a Társadalmi Megújulás Operatív Program „Modellkísérleti program az alapszolgáltatások funkcionális összekapcsolására” című, TÁMOP-5.4.9-11/1-2012-0018 kódszámú „Szociális szolgáltatások fejlesztése Jászberényben” elnevezésű projekt keretén belül az adatfelvételt és elemzés megtörtént, továbbá fontos felvenni a kapcsolatot a Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézménnyel, a Fogyatékosok Nappali Klubjával, valamint a Fogódzkodó Egyesülettel, mivel az igény fennáll egy bentlakásos intézményre a fogyatékos személyek részére, így további igényfelmérés, adatgyűjtés és elemzés javasolt.

- Az 50 éven felüli álláskeresőknél a TÁMOP 1.1.2 programban biztosítanak előnyöket. Korukból adódóan hátrányos helyzetű álláskeresőnek minősülnek, így akár egy nap munkanélküliség után bevonhatók a projektbe és jelentkezhetnek a meghirdetett képzésekre. Ezzel a lehetőséggel 32 fő élt az elmúlt évben. Továbbra is cél, hogy az 50 éven felüli lakosság számára képzési programokat indítsunk. 2017 évben a JNSZMKH Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya tájékoztatott az Út a munkaerőpiacra Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program 5.1.1-15-2015-0001 munkaerőpiaci programról, mely az érintett munkacsoport problémáinak megoldását is magába foglalja.

- Diszkriminációs jelzőrendszer / romák és mélyszegénységben élők 2015-ben határidő hosszabbítása volt indokolt, mivel nem került megvalósításra az intézkedési terv. (Jelzőrendszer működik a Jászberényi Család-és Gyermejjóléti Központban és a Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézményben, fontos a velük való együttműködés, kapcsolattartás) 2018.06.20. napján tartott HEP Fórum keretein belül az IT törlésre került.

- Egészségügyi programcsomag kidolgozása/romák és mélyszegénységben élők célcsoport (a férfiak kedvezőtlen egészségi állapota tapasztalható a településen; a beavatkozás alapvető célja az életminőség javítása, férfi halandóság csökkentése) intézkedési terv folyamatban van a Jászvári egészségügyi megőrző program keretében. Sikeres pályázati projekt megvalósítása vette kezdetét októberben a Szent Erzsébet Kórházban, az „Egészségre nevelő és szemléletformáló életmódprogramok megvalósítása a kistérségekben” című pályázat alapján, de továbbra is szükséges a szűrővizsgálatok szervezése, városi egészségnapok szervezése, együttműködés az EFI-vel, (ahol állapotfelmérést, kockázatbecslést, életmódváltó programok ajánlását, szakorvoshoz irányítást végeznek a szakemberek, egészségmegőrző eszközöket, gépeket vehetnek igénybe), tájékoztatása a lakosságnak.

A 2018-2023. évi HEP intézkedési területek részletes kifejtése

A megvalósulásra váró intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Nők álláskeresői támogatása / nők célcsoport	
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A foglalkoztatási nők magasabb munkanélkülisége 52,46%	
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A beavatkozás célja a női álláskeresők helyzetének javítása. A jelenlegi felmérés néhány alapadatra tudott fókuszálni, ezért azok felülvizsgálata indokolt. Rövid távú cél: az adatok felülvizsgálata, programterv elkészítése Középtávú: a program elindítása, a női munkavállalás 1-3 célzott program keretein belül javul; Hosszútávú cél, hogy a nők esetében javuljon a női foglalkoztatás	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatfelvétel, elemzés elkészítése Programterv összeállítása Programok elindítása Program fenntartása	
Résztvevők és felelős	önkormányzati felelős	
Partnerek	érdekvédelmi szervezetek; foglalkoztatók; a területen gyakorlattal rendelkező szervezetek	
Határidő(k) pontokba szedve	2023.06.30.	
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövidtávon: 1 db programterv elkészítése Középtávon: programok elindítása Hosszútávon: a program hatására javul a munkanélküliségi ráta; a program fenntartása	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: programterv nem készül el; programok nem hozzák meg a várt hatásokat	folyamatos belső monitoring biztosítása; szakmai felülvizsgálat évenként
Szükséges erőforrások		

Nők álláskeresői támogatása intézkedési tervre nem volt megfelelő pályázat a megadott határidőn belül, határidő hosszabbítása szükséges az intézkedési tervnek.

2017. évi felülvizsgálat során a JNSZMKH Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya tájékoztatott az Út a munkaerőpiacra Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program 5.1.1-15-2015-0001 munkaerőpiaci programról, mely az érintett munkacsoport problémáinak megoldását is magába foglalja.

Intézkedés címe:	Női foglalkoztathatóságot segítő programok / nők célcsoport	
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nők munkanélküliségi rátája magas (52,46%)	
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A beavatkozás célja a női foglalkoztatottság javítása piacképes képzési programok indításával. Rövidtávon a helyzet- és igényfelmérés elvégzése a fő cél Középtávon: meghatározhatóvá válnak az igények alapján reálisan elindítható képzések; megindul a képzésbe vonás is; Hosszútávon: kialakul az a képzési modell, amely az érintett célcsoporttagokat bevonja a képzési programokba	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) Igényfelmérés 2) Képzési programok tervezése 3) Képzési programok indítása	
Résztvevők és felelős	önkormányzati felelős	
Partnerek	Foglalkoztatási osztály, külső felnőttképzési intézmények; civil szervezetek; esetleges projektgazdák	
Határidő(k) pontokba szedve	2023.06.30.	
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1) Igényfelmérés és program elkészülte; 2) Megtervezett és elindított képzési programok száma 3) Bevont nők száma	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: programterv nem készül el a nők nem vesznek részt a programban	folyamatos belső monitoring biztosítása; direkt kommunikáció alkalmazása a célcsoport részére, esélyek bemutatása
Szükséges erőforrások	humán, esetleg pályázati forrás	

Női foglalkoztathatóságot segítő programok intézkedési terv részben megvalósult, a „Segítő kezek az aktív évekért!” hosszútávú közfoglalkoztatás jelenleg is működik.

Intézkedés címe:	Ellátórendszer megerősítése (fogyatékkal élők)	
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A szolgáltatáshoz való hozzáférés alacsony, a TEIR-ben szereplő adatok nem teljesek, pontatlanok	
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Rövidtávú: a területen adatfelvétel elvégzése és elemzése; az elérhető szolgáltatások feltérképezése és a célcsoport felé történő információs átadás Közép- és hosszú távú beavatkozás ezután tervezhető.	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Felmérés elvégzése, adatok felkutatása 2. Ellátási szolgáltatás felülvizsgálata	
Résztvevők és felelős	önkormányzati felelős	
Partnerek	ágazati ellátók, egészségügyi intézmények; civil szervezetek	
Határidő(k) pontokba szedve	2023.06.30.	
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A felmérés elkészülte, HEP pontosítása További indikátorok a beavatkozások megfogalmazásánál tervezhetőek.	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: programterv nem készül el	folyamatos belső monitoring biztosítása
Szükséges erőforrások	humán	

Ellátórendszer megerősítése (fogyatékkal élők) című intézkedési terv az ÁROP-1.A.3.-2014 Területi együttműködést segítő programok kialakítása az önkormányzatoknál a konvergencia régiókban konferencián a fogyatékos személyek részére a bentlakásos lakóotthon igénye merült fel.

Jászberény Városi Önkormányzat pályázatot nyújtott be 2017-ben a fogyatékkal élők nappali ellátásának korszerűsítésére. A pályázat pozitív elbírálásra került, így az intézmény központjával azonos helyrajzi számon új épület kerül kialakításra az intézményhez tartozó nappali ellátásoknak (fogyatékkal élők nappali ellátása).

Intézkedés címe:	Foglalkoztatási programok indítása fogyatékkal élő személyek részére	
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	alacsony foglalkoztatási arány	
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Rövidtávú: a foglalkoztatottság emelése Közép- és hosszú távú beavatkozás: fogyatékkal élők helyzetének javítása	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) programok kidolgozása 2) külső foglalkoztatók bevonása	
Résztvevők és felelős	önkormányzati felelős	
Partnerek	ágazati ellátók, egészségügyi intézmények; civil szervezetek	
Határidő(k) pontokba szedve	2023.06.30	
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A program elkészülte, HEP pontosítása További indikátorok a beavatkozások megfogalmazásánál tervezhetőek.	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: programterv nem készül el	folyamatos belső monitoring biztosítása
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi	

A Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal által Európai Unió forrásokból megvalósított EFOP-1.1.1-15 számú, „Megváltozott munkaképességű emberek támogatása” elnevezésű kiemelt projekt segítséget és támogatást nyújt a megváltozott munkaképességű személyek számára sikeres foglalkozási rehabilitációjuk megvalósítása érdekében.

Intézkedés címe:	Bentlakásos lakóotthon kiépítése a fogyatékkal élők részére	
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	<p>Nincs bentlakásos intézmény a fogyatékos személyek számára</p> <p>Megoldást kell találni a tartós bentlakást igénylők problémájára</p> <p>Fontos feladat, hiszen van, ahol a fogyatékos személy már nagykorú a szülei pedig idősödnek, az idő elteltével biztosak szeretnének lenni benne, hogy ha már ők nem tudják koruk miatt ellátni a gyermeküket, akkor is biztonságban, védett helyen élhessenek hozzátartozóik, a megfelelő napi rutin és hasznos időtöltés megszervezésével.</p>	
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	<p>Rövidtávú: a területen adatfelvétel elvégzése, igény felmérése és elemzése; az elérhető szolgáltatások feltérképezése és a célcsoport felé történő információs átadás</p> <p>Közép- és hosszú távú beavatkozás ezután tervezhető</p> <p>Létrehozás lehetőségeinek vizsgálata, megoldási alternatívák kidolgozása</p>	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<p>3) Felmérés elvégzése, igény felkutatása</p> <p>4) Ellátási szolgáltatás felülvizsgálata</p>	
Résztvevők és felelős	önkormányzati felelős	
Partnerek	ágazati ellátók, egészségügyi intézmények; civil szervezetek	
Határidő(k) pontokba szedve	2023.06.30.	
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<p>A felmérés elkészülte, HEP pontosítása</p> <p>További indikátorok a beavatkozások megfogalmazásánál tervezhetőek.</p>	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: programterv nem készül el	folyamatos belső monitoring biztosítása
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi	

Civil partner bevonása tervezett.

Intézkedés címe:	Mélyszegénységben élők részére közösségépítő programok folytatása	
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Hiányzó közösségi funkciók a célcsoporton belül A TÁMOP-5.3.6-11/1 Községi beavatkozási terv a Társadalmi Megújulás Operatív Program keretében „Komplex telep-program” közösségépítő, közösségfejlesztő programok folytatása	
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Rövidtávú: kialakult csoport megerősítése Középtávú: új tagok bevonása Hosszú távú: civil, egyházi szervezetek bekapcsolása cél a közösségformálás	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) felmérés elvégzése, újabb igények felkutatása 2) programok kidolgozása az érdeklődési köröknek megfelelően 3) program szervezése	
Résztvevők és g) felelős	önkormányzati felelős	
Partnerek	ágazati ellátók, civil szervezetek, egyházak	
Határidő(k) pontokba szedve	2020.11.30.	
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A felmérés elkészülte, HEP pontosítása	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: programterv nem készül el	folyamatos belső monitoring biztosítása
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi	

A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok TOP-5.2.1-15 A helyi önkormányzatok részére a szegénység, a társadalmi és a munkaerő-piaci hátrányok újratermelődésének megállítása, valamint a közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek megteremtése érdekében. A projekt célja elsősorban az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés uniós stratégiával és "Magyarország Partnerség „Megállapodása a 2014-2020-as fejlesztési időszakra” c. dokumentummal és a TOP 4.3 intézkedésével (leromlott városi területek rehabilitációja) összhangban, azt kiegészítve a leszakadó és leszakadással veszélyeztetett városi területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja. Önállóan támogatható tevékenységek a közösségfejlesztést célzó programok.

Intézkedés címe:	Drogok, kábítószeresek fokozott megjelenésének csökkentése / gyermekek célcsoport	
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Városunkban az ország más területeihez hasonlóan gyorsan jelennek meg és terjednek el ún. dizájner drogok Kiemelten szükséges az egyre fiatal korosztály megfelelő tájékoztatása ezeknek az anyagoknak a veszélyeiről, lehetőség szerint a szülők bevonásával	
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Rövidtávú: felmérés, hogy az iskolában mennyire mélyen foglalkoznak a témával	
	Középtávú – Hosszú távú: tájékoztatás szervezése (az iskolák és a gyermekjóléti szolgálat ajánlásával), tájékoztató plakát/füzet készítése, kiküldése	
	Alacsony küszöbű szolgáltatás szervezése	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) felmérés elvégzése, esetek 2) programok, tájékoztatások kidolgozása 3) visszacsatolás a gyermekektől, ifjúságtól	
Résztvevők és felelős	önkormányzati felelős	
Partnerek	önkormányzati felelős, civil szervezetek, Jászberényi Család- és Gyermekjóléti Központ, iskolák	
Határidő(k) pontokba szedve	2020.08.30	
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	A felmérés elkészülte, HEP pontosítása	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: programterv nem készül el	folyamatos belső monitoring biztosítása
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi	

Jászberény településén már több fórumon és több alkalommal megfogalmazódott az igény a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum tevékenységének újjáélesztésére.

A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testülete Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 17. pontjában foglalt feladatkörében eljárva - tekintettel Jászberény—Város 2015-2019. évekre vonatkozó Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Feladattervében, valamint a 2013-2020 közötti időszakra vonatkozó Nemzeti Drogellenes Stratégiáról szóló 80/2013. (X. 16.) OGY határozatban foglaltakra – az összehangolt megelőzési tevékenység érdekében a 11/2016. (I. 20.) határozatával támogatta a Jászberényi Kistérség 18 településének közös részvételével megalkotandó Jászvárosi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum létrehozását.

Intézkedés címe:	Közösségi tér kialakítása fiatalok számára / gyermekek célcsoport	
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Sok fiatalnak problémát jelent a megfelelő közösség hiánya Szabadidő hasznos eltöltése	
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Az ifjúság érdeklődésének megfelelő elfoglaltság találása, vagy megértő közösség, problémák esetén kortárs vagy professzionális segítők beszerzése. Rövidtávú: a területen adatfelvétel elvégzése és elemzése; az iskolák és szervezetek által a célcsoport felé történő információs átadás Közép- és hosszú távú beavatkozás ezután tervezhető.	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) Felmérés elvégzése, adatok felkutatása 2) A közösségi tér helyszínének megtalálása	
Résztvevők és felelős	önkormányzati felelős	
Partnerek	civil szervezetek, Jászberényi Család- és Gyermejkölési Központ	
Határidő(k) pontokba szedve	2020.08.30	
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A felmérés elkészülte, HEP pontosítása További indikátorok a beavatkozások megfogalmazásánál tervezhetőek.	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: programterv nem készül el	folyamatos belső monitoring biztosítása
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi	

A humán közszolgáltatások hatékonyságának növelésére és az azokhoz történő hozzáférés javítására irányuló, a társadalmi felzárkózás folyamatát erősítő projektek megvalósítására

Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben - kedvezményezett térségek—k EFOP-1.5.3-16

A konstrukció egyik legfőbb célja a társadalmi felzárkózás érdekében, a területi különbségek csökkentése, a minőségi humán közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása.

A konstrukció másik fő célja a helyi esélyegyenlőségi programokban feltárt problémák komplex, a helyi közösségekre és erőforrásokra alapuló kezelését célzó területi hatókörű fejlesztési programok megvalósításának támogatása.

A konstrukció kiemelt célcsoportja, a hátrányos helyzetű, aktív korú lakosság, a fiatal korú lakosság, az idősek a helyi közszolgáltatásban dolgozók illetve a potenciális alkalmazottak, továbbá nemzetiségek, etnikumok.

Intézkedés címe:	A leszakadó és leszakadással veszélyeztetett városi területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja, hátrányos helyzetűek lakhatásának biztosítása, lakhatási szegénység csökkentése modern szociális bérlakások kialakításával / romák és mélyszegénységben élők célcsoport	
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Helyi bérlakásállomány elavulása, épületek leromlása	
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Helyi bérlakásállomány felújítása, fejlesztése, modernizálása Rövidtávú: a területen adatfelvétel elvégzése és elemzése; a városrehabilitációval érintett területen élő lakosság bevonása a tervezésbe és a megvalósításba, továbbá erősíteni a helyi közösség kohézióját, a hátrányos helyzetű emberek életlehetőségei javulnak	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) Felmérés elvégzése, adatok felkutatása 2) a leszakadó és leszakadással veszélyeztetett városi területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja 3) A hátrányos helyzetű emberek életlehetőségei javulnak, elérhetővé válnak a foglalkoztatást, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, oktatást, iskolai felzárkózást, családsegítést, gyermekjóléti szolgáltatást, életvezetési tanácsadást, egyéni fejlesztést és szociális munkát biztosító programok.	
Résztvevők és felelős	önkormányzati felelős	
Partnerek	civil szervezetek	
Határidő(k) pontokba szedve	2023.06.30.	
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A felmérés elkészülte, HEP pontosítása További indikátorok a beavatkozások megfogalmazásánál tervezhetőek.	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: programterv nem készül el	folyamatos belső monitoring biztosítása
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi	

A Jászberény Városi Önkormányzat pályázatot nyújtott be a TOP 4.3.31-16 „Leromlott városi területek rehabilitációja”, c. pályázati felhívásra, mely lehetőséget biztosít a város szegregált településrészében, a Faiskola u. 5-7. szám alatti épületek felújítására.

Intézkedés címe:	Infokommunikációs eszközök, technológiák /számítógép használat, internet/ ismeretének kiterjesztése az időskorúak részére
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az infokommunikációs eszközök használata az időskorúak körében nem teljes mértékben terjedt el.
Célok (általános megfogalmazás – rövid, közép – és hosszú távú időegységekre bontásban)	A számítógép és az internet használatának szélesebb körű megismertetése az időskorúakkal, amely által az információáramlás hatékonysága növelhető, különféle alkalmazások elsajátításával (skype-chat) a kapcsolatrendszer is bővíthető, különféle szolgáltatásokhoz való hozzáférésre is nagyobb lehetőség nyílik. Cél, minél szélesebb körben bevonni az időseket a képzési programokba.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Informatikai ismereteket nyújtó programok feltérképezése, közvetítése, szervezése oktatási, felnőttképzési intézmények, önkéntesek (akár 50 órás közösségi szolgálatot teljesítő diákok) bevonásával.
Résztvevők és felelős	Időskorúak, diákok, oktatási, felnőttképzési intézmények, kulturális, közművelődési intézmények, önkormányzat. Felelős: önkormányzat
Partnerek	Diákok, oktatási, felnőttképzési intézmények, kulturális, közművelődési intézmények, önkormányzat.
Határidő(k)	2023.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása, valamint fenntarthatósága	Mutatók: - indított programok száma - programokon résztvevők száma - a fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi, humán feltételektől
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- forráshiány /pályázati lehetőségek folyamatos követése/ - résztvevők inaktivitása /hatékony tájékoztatásnyújtás, motiválás, ösztönzés/
Szükséges erőforrások	Anyagi, tárgyi, humán erőforrás biztosítása

Intézkedés címe:	Az áldozattá válás elkerüléséhez szükséges ismeretek közvetítése, biztonsági rendszerek kiépítésének segítése az időskorúak körében.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az időskorúak gyakran válnak áldozattá
Célok (általános megfogalmazás – rövid, közép – és hosszú távú időegységekre bontásban)	Az idősök biztonságának javítása, az áldozattá válás lehetőségének megelőzése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - tájékoztató előadások szervezése - biztonsági rendszerek kiépítésének segítése
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, rendőrség, polgárőrség Felelős: Önkormányzat
Partnerek	Önkormányzat, rendőrség, polgárőrség, szociális ellátást nyújtó intézmények, kulturális és közművelődési intézmények /előadások helyszínének biztosítása/
Határidő(k)	2023.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása, fenntarthatósága	<p>Mutatók:</p> <ul style="list-style-type: none"> - előadások száma - előadáson résztvevők száma - kihelyezett bizt. készülékek száma <p>A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi, humán feltételektől.</p>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Az elmaradt tájékoztató jellegű előadások növelik az időskorúak áldozattá válását.
Szükséges erőforrások	Biztonsági rendszerek kiépítéséhez, fejlesztéséhez támogatások, pályázati forrás

Intézkedés címe:	Generációk közötti együttműködés erősítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Generációk közötti együttműködés nem megfelelő
Célok (általános megfogalmazás – rövid, közép – és hosszú távú időegységekre bontásban)	Generációk közötti együttműködés, a közöttük lévő kapcsolat erősítése, közösen eltöltött idő növelése, közös programok szervezése

Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<p>Közös programok feltérképezése, megszervezése, a programokban való részvétel elősegítése, önkéntesek bevonása</p> <p>Például: „nagyszülő – unoka”</p> <ul style="list-style-type: none"> - sporttevékenységek (kerékpár túra, úszás, „Hajtatúra” - közös kézműveskedés klubtevékenység formájában - fotópályázat - vetélkedők (helytörténeti, helyismereti, stb.) - „Az én szakmám”: időskorúak fiataloknak szóló előadásai, élménybeszámolói szakmájuk szépségéről és nehézségeiről a pályaválasztás megkönnyítése érdekében
Résztevők és felelős	<p>Időskorúak, Nyugdíjas Klubok, gyerekek, Ifjúsági Önkormányzat, nevelési, oktatási intézmények, szociális ellátást nyújtó intézmények</p> <p>Felelős: Önkormányzat</p>
Partnerek	<p>Nyugdíjas Klubok, Ifjúsági Önkormányzat, nevelési, oktatási intézmények, szociális ellátást nyújtó intézmények, kulturális, közművelődési intézmények, önkormányzat</p>
Határidő(k)	2023.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása, valamint fenntarthatósága	<p>Mutatók:</p> <ul style="list-style-type: none"> - programok száma - részttevők száma - Milyen széles kört sikerült bevonni, a generációk közötti kapcsolat mennyire erősödött, hosszabb távon kialakult kapcsolat megmaradt-e? - az igények folyamatos monitorozása - a fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi, humán feltételektől
Kockázatok és csökkentésük eszközei	<ul style="list-style-type: none"> - forráshiány /pályázati lehetőségek folyamatos követése/ - részttevők inaktivitása /hatékony tájékoztatásnyújtás, motiválás, ösztönzés/
Szükséges erőforrások	Anyagi, tárgyi, humán erőforrás biztosítása

Intézkedés címe:	Komplex szolgáltatásnyújtás, szociális szolgáltatások fejlesztése, szociális biztonság erősítése az időskorúak körében
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Egyrészt a szociális ellátások iránti szükségletet alapvetően befolyásolják a demográfiai folyamatok. A demográfiai elemzések szerint az idős emberek száma, társadalmon belüli aránya folyamatosan növekszik. A csökkenő gyerekszámot, az aktív és inaktív népességen belüli arányának változását figyelembe véve szükséges átgondolni, hogy a csökkenő erőforrásokkal mindinkább növekvő igényeket hogyan lehet kielégíteni. Másrészt nem teljes körű az ellátásokhoz való hozzáférés, amelynek okai között szerepel, hogy az időskorúak egy része nem rendelkezik megfelelő információval az igénybe vehető szolgáltatásokról, területi egyenlőtlenségek is tapasztalhatók, az „otthonközeli ellátások” fejlesztésére, a még hiányzó szociális szolgáltatások elérésére is igény mutatkozik a településen.
Célok (általános megfogalmazás – rövid, közép – és hosszú távú időegységekre bontásban)	Az időskorúak esélyegyenlőségének biztosítása a szolgáltatások eléréséhez. Cél, hogy megismerjék a szociális szolgáltatások, támogatások rendszerét. Minél szélesebb körben bevonni az időseket a szolgáltatásokba, ellátásokba. Az időskorúak szociális biztonságának erősítése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az időskorúak felkutatása, elérése a településen, széles körű tájékoztatása az igénybe vehető szociális ellátások, támogatások köréről, azok igénybevételeinek szabályairól. Szociális ellátásokról tájékoztató prospektusok készítése, tartalmának folyamatos aktualizálása, a szociális jelzőrendszer erősítése. Igény esetén új szociális szolgáltatások létrehozása (pl. népkonyha), a már meglévő szolgáltatási rendszer fejlesztése (kapacitás bővítés).
Résztvevők és felelős	Időskorúak, önkormányzati dolgozók, szociális ellátást nyújtó intézmények. Felelős: önkormányzat
Partnerek	Szociális ellátást nyújtó intézmények, önkormányzati dolgozók, egyház, civil szervezetek
Határidő(k)	2023.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása, valamint	Mutatók: <ul style="list-style-type: none"> - ellátott időskorúak számának növekedése - új szolgáltatások létrehozása, a már meglévő szociális ellátások kapacitásának

fenntarthatósága	bővítése A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi, humán feltételektől.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	<ul style="list-style-type: none"> - forráshiány /pályázati lehetőségek folyamatos követése/ - résztvevők inaktivitása /hatékony tájékoztatásnyújtás, motiválás, ösztönzés/
Szükséges erőforrások	Anyagi, tárgyi, humán erőforrás biztosítása

<u>Intézkedés címe:</u>	<u>„Nappály Teaház” létrehozása</u>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magas az idős és az egyedül élő személyek aránya, akiknél jellemző a magányosság, a társas kapcsolatok hiánya
Célok (általános megfogalmazás – rövid, közép – és hosszú távú időegységekre bontásban)	Az időskorúak életminőségének javítása, egészséges életmód, életvitel kialakításának, fenntartásának az elősegítése, erősítése, magányosság oldása, elszigetelődés megelőzése, társas kapcsolatok kialakítása, fenntartása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Klubtevékenység, előadások (havi rendszerességgű) szervezése, megrendezése, lebonyolítása, ahol minden alkalommal más-más téma kerül előtérbe előadók részvételével
Résztvevők és felelős	Időskorúak, előadók, önkormányzati dolgozók, szociális ellátást nyújtó intézmények, egészségügyi intézmények, kulturális és közművelődési intézmények, civil szervezetek Felelős: önkormányzat
Partnerek	önkormányzati dolgozók, szociális ellátást nyújtó intézmények, egészségügyi intézmények, kulturális és közművelődési intézmények, civil szervezetek
Határidő(k)	2023.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása, valamint fenntarthatósága	<p>Mutatók:</p> <ul style="list-style-type: none"> - klubtevékenységek, előadások száma - klubtevékenységen, előadáson résztvevők száma - az igények folyamatos monitorozása <p>A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi, humán feltételektől.</p>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	<ul style="list-style-type: none"> - forráshiány /pályázati lehetőségek folyamatos követése/

	- résztvevők inaktivitása /hatékony tájékoztatásnyújtás, motiválás, ösztönzés/
Szükséges erőforrások	Anyagi, tárgyi, humán erőforrás biztosítása

<u>Intézkedés címe:</u>	Nyugdíjas lakópark
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idős lakosságot érintő legnagyobb probléma a magányosság, egyedüllét, fizikális, egészségi állapot romlása. Több idős ember lakása komfort nélküli, akadálymentes környezet nem biztosított.
Célok (általános megfogalmazás – rövid, közép – és hosszú távú időegységekre bontásban)	A lakópark színvonalas otthont nyújthat az idős emberek részére, egészséges, boldog időskort biztosítva.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Idősek körében az igények felmérése. Megvalósítási helyszín kiválasztása Pályázati források felkutatása
Résztvevők és felelős	Jászberényi Városi Önkormányzat Szociális ellátást nyújtó intézmények vezetői Nyugdíjas szervezetek képviselői
Partnerek	Időseket ellátó intézmények vezetői Egyházi intézmények vezetői Civil szervezetek, nyugdíjas szervezetek képviselői
Határidő(k)	2023.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása, fenntarthatósága	Mutatók: célzott segítségnyújtás igénybe vétele, magányosság oldása, akadálymentes, komfortos környezet
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Résztvevők inaktivitása – hatékony tájékoztatás nyújtás, motiválás, ösztönzés
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Anyagi forrás Pályázati lehetőségek

Intézkedés címe:	Időügyi Tanács (Senior Center) létrehozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idősek érdekeit érvényesítő fórum nem működik a településen
Célok (általános megfogalmazás – rövid, közép – és hosszú távú időegységekre bontásban)	Időskorúak érdekképviselésének erősítése, életkörülményeik figyelemmel kísérése, javaslattétel az időseket érintő városi szintű kérdésekben, információnyújtás, információcsera a célcsoportot érintő programokról, pályázati lehetőségekről.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Véleményt nyilvánít az idős emberek életkörülményeit közvetve vagy közvetlenül érintő helyi rendelet-tervezetekről. Összegyűjti az időseket érintő problémákat, valamint az idős korosztályra jellemző szükségleteket és azokat továbbítja az önkormányzat felé. Rendszeresen tájékoztatást nyújt a városban élő idős emberek élethelyzetének alakulásáról. A lehetőségéhez képest segíti a városban működő nyugdíjas szervezetek. Támogatja az idős korosztály önszerveződését. Időügyi Konceptió, Szolgáltatástervezési koncepció előkészítése, kidolgozása. Senior Center weboldal, tájékoztató füzetek létrehozása
Résztvevők és felelős	Jászberény Városi Önkormányzat Időseket ellátó intézmények vezetői Egyházi intézmények vezetői Civil szervezetek, nyugdíjas szervezetek képviselői
Partnerek	Időseket ellátó intézmények vezetői Egyházi intézmények vezetői Civil szervezetek, nyugdíjas szervezetek képviselői
Határidő(k)	2023.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása, fenntarthatósága	Időügyi Tanács találkozóinak, fórumainak megvalósítása, elfogadott Időügyi koncepció, Szolgáltatástervezési koncepció. A működés folyamatossága, a koncepciók programjának folyamatos végrehajtása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Résztvevők inaktivitása – hatékony tájékoztatás

	nyújtás, motiválás, ösztönzés.
Szükséges erőforrások	Humánerőforrás Anyagi forrás a Senior Center weboldal létrehozására, bővítésére, tájékoztató füzetek, szórólapok nyomdai költségére

Intézkedés címe:	Mélyszegénységben élők részére élelmiszerosztás folytatása	
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Romák és mélyszegénységben élők nehéz anyagi helyzete	
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Rövidtávú: folyamatos élelmiszerosztás mélyszegénységben élők és rászoruló családok számára Középtávú - Hosszú távú: folyamatosság fenntartása cél: nehéz anyagi helyzet csökkentése, segítségnyújtás	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) újabb igények felkutatása 2) nagyobb kör kidolgozása az érintettek részére, esetleg több helyszíni biztosítása (jelenleg két helyszínen zajlik, az egyik a szegregátum területén)	
Résztvevők és felelős	önkormányzati felelős, „Helyet!” Alapítvány	
Partnerek	élelmiszer központok, Magyar Élelmiszerbank	
Határidő(k) pontokba szedve	2023.06.30.	
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az igény felmérés elkészülte, HEP pontosítása	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: folyamatosság nem valósul meg	folyamatos belső monitoring biztosítása
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi	

Intézkedés címe:	Mélyszegénységben élők részére közösségépítő programok folytatása II. (közösségi termelés - fóliasátorral) Tanyafejlesztési program keretében	
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Hiányzó közösségi funkciók a célcsoporton belül Öngondoskodási képességek javítása	
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Rövidtávú: kialakult csoport megerősítése Középtávú-hosszútávú: új tagok bevonása cél a közösségformálás, -építés, összetartó erő kialakítása	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) felmérés elvégzése, újabb igények felkutatása 2) programok kidolgozása az érdeklődési köröknek megfelelően 3) program szervezése	
Résztvevők és felelős	önkormányzati felelős	
Partnerek	ágazati ellátók, civil szervezetek	
Határidő(k) pontokba szedve	2023.06.30.	
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A felmérés elkészülte, HEP pontosítása	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: programterv nem készül el	folyamatos belső monitoring biztosítása
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi	

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1.	Nők álláskeresői támogatása	nők magasabb munkanélkülisége	javuljon a női foglalkoztatás	munkanélküliség csökkentése	Speciális tudástartalma kidolgozása	önkormányzati felelős	2023.06.30.	1 db programterv	humán; pályázati forrás	támogatói előírások szerint
2.	Közösségépítő programok folytatása	Hiányzó közösségi funkciók	közösségformálás	Komplex telep-program	Kialakult csoport megerősítése, újak alkotása	önkormányzati felelős	2020.11.30.	Program kidolgozása, szervezése	Humán, pénzügyi	nem releváns
3.	Hátrányos helyzetűek lakhatásának biztosítása	Helyi bérlakás állomány elavulása, épületek leromlása	Lakhatási szegénység csökkentése modern szociális bérlakások kialakításával, a leszakadó és leszakadással veszélyeztetett városi területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja	Komplex telep-program	kidolgozása külső foglalkoztatók bevonásával	önkormányzati felelős, civil szervezetek	2023.06.30	Program kidolgozása, szervezése	Humán, pénzügyi	nem releváns

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
4	Élelmiszerelosztás folytatása	Romák és mélyszegénységben élők nehéz anyagi helyzete	folyamatos élelmiszerelosztás mélyszegénységben élők és rászoruló családok számára	Komplex telep-program	tájékoztatás szélesítése	önkormányzati felelős, civil szervezetek, ágazati szolgáltatók, Magyar Élelmiszerbank	2023.06.30.	Program folytatása, további résztvevők bevonása	humán, pénzügyi, technikai	nem releváns
5	Mélyszegénységben élők részére közösségépítő programok folytatása II. (közösségi termelés - fóliasátorral)	Öngondoskodási képességek javítása, hiányzó közösségi funkciók	cél a közösségformálás, építés, összetartó erő kialakítása	Tanyafejlesztési program	Kialakult csoport megerősítése, újak alkotása	önkormányzati felelős, civil szervezetek	2023.06.30	Program folytatása, további résztvevők bevonása	humán, pénzügyi, technikai	nem releváns

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Drogok fokozott megjelenésének csökkentése	egyre jobban elterjedt	gyermekek helyzetének javítása, nagyobb eséllyel érvényesülhessenek az életben	kábítószer használat elterjedésének csökkentése, alacsony küszöbű szolgáltatások szervezése	tájékoztatás szélesítése	önkormányzati felelős, Jászberényi Család-és Gyermekjóléti Központ, civil szervezetek, iskolák	2020.08.30	felmérés elkészült	humán, pénzügyi	nem releváns
2	Közösségi tér kialakítása fiatalok számára	közösség hiánya szabadidő hasznos eltöltése	érdeklődésnek megfelelő elfoglaltság és megértő közösség kialakítása	fiatalok helyzetének javítása	hiányzó adatok felkutatása, elemzése	önkormányzati felelős, Jászberényi Család- és Gyermekjóléti	2020.08.30	felmérés, adatgyűjtés elkészült	humán, pénzügyi	nem releváns

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
						Központ, civil szervezetek				
III. A nők esélyegyenlősége										
1.	Női foglalkoztathatóság javítása	magas a női munkanélküliség	női foglalkoztatottság javítása	munkanélküliség csökkentése	képzési programok indítása	önkormányzati felelős	2023.06.30	program elkészült; bevont nők száma	humán, esetleg pályázati forrás	nem releváns
IV. Az idők esélyegyenlősége										
1	Infokommunikációs eszközök, technológiák ismeretének kiterjesztése az időskorúak körében	időskorúak körében nem elterjedt	széles körű megismertetés	képzési programok	programok feltérképezése	idősek munkacsoportjai	2023.06.30	indított program száma, résztvevők száma	humán, esetleg pályázati forrás	nem releváns
2	Az áldozattá válás elkerüléséhez szükséges ismeretek rögzítése	időskorúak gyakran válnak áldozattá	idősek biztonságának javítása	tájékoztató előadások szervezése	előadások szervezése, tájékoztatás	Önkormányzat, rendőrség, polgárőrség	2023.06.30	előadások száma, résztvevők száma	humán, esetleg pályázati forrás	nem releváns
3	Generációk közötti együttműködés erősítése	generációk közötti együttműködés nem megfelelő	kapcsolat erősítése	közös programok feltérképezése	sokszínű tevékenységek (sport, kézműveskedés) kidolgozása	szociális ellátást nyújtó intézmények, nevelési, oktatási intézmények	2023.06.30	programok és résztvevők száma	humán, esetleg pályázati forrás	nem releváns
4	Komplex szolgáltatásnyújtás, szociális szolgáltatások fejlesztése	idős emberek száma növekszik, demográfiai folyamatok	szolgáltatásokhoz való jobb elérés biztosítása	közös programok feltérképezése	széles körű tájékoztatás	szociális ellátást nyújtó intézmények	2023.06.30	tájékoztatásban résztvevők száma	humán, pályázati forrás	nem releváns
5	„Napfény Teaház”	magányosság, társas	életminőség javítása, egészséges életmód,	közös programok	igény felmérés,	szociális ellátást nyújtó	2023.06.30	résztvevők száma,	humán, pénzügyi	nem releváns

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	létrehozása	kapcsolatok hiánya	életvitel kialakítása, fenntartásának elősegítése, erősítése, magányosság oldása	feltérképezése	helyszín, pályázati forrás	intézmények, kulturális és közművelődési intézmények, önkormányzat		klubtevékenységek, előadások száma		
6	Nyugdíjas Lakópark	magányosság, egyedüllét, fizikális, egészségi állapot romlása	egészséges, boldog idősor biztosítása	közös programok feltérképezése	igény felmérés, helyszín, pályázati forrás	önkormányzat, szociális ellátást nyújtó intézmények, nyugdíjas szervezetek képviselői	2023.06.30	résztvevők száma	humán pénzügyi, technikai	nem releváns
7	Időügyi Tanács létrehozása		érdekképviselőt erősítése	közös programok feltérképezése	vélemény-nyilvánítás, tanácsadás	önkormányzat, időseket ellátó intézmények vezetői, egyházi intézmények vezetői	2023.06.30	résztvevők száma, aktivitása	humán	nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Ellátórendszer megerősítése	szolgáltatáshoz való hozzáférés alacsony	az elérhető szolgáltatások feltérképezése és a célcsoport felé történő információs átadás	fogyatékkal élők helyzetének javítása	felmérés elvégzése, adatok felkutatása	önkormányzati felelős	2023.06.30.	felmérés elkészülte, HEP pontosítása	humán	nem releváns
2	Foglalkoztatási programok indítása	alacsony a foglalkoztatási arány	a foglalkoztatottság emelése	fogyatékkal élők helyzetének javítása	programok kidolgozása külső foglalkoztatók bevonásával	önkormányzati felelős	2023.06.30.	program elkészülte	humán	nem releváns
3	Bentlakásos lakóotthon kialakítása	Nincs tartós bentlakásra lehetőség a településen	Biztonságérzet növelése	fogyatékkal élők helyzetének javítása	programok kidolgozása külső foglalkoztatók bevonásával	önkormányzati felelős	2023.06.30.	Adatgyűjtés, elemzés elkészülte	humán	nem releváns

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk feladatul tűzi ki, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról a tematikus munkacsoportok intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

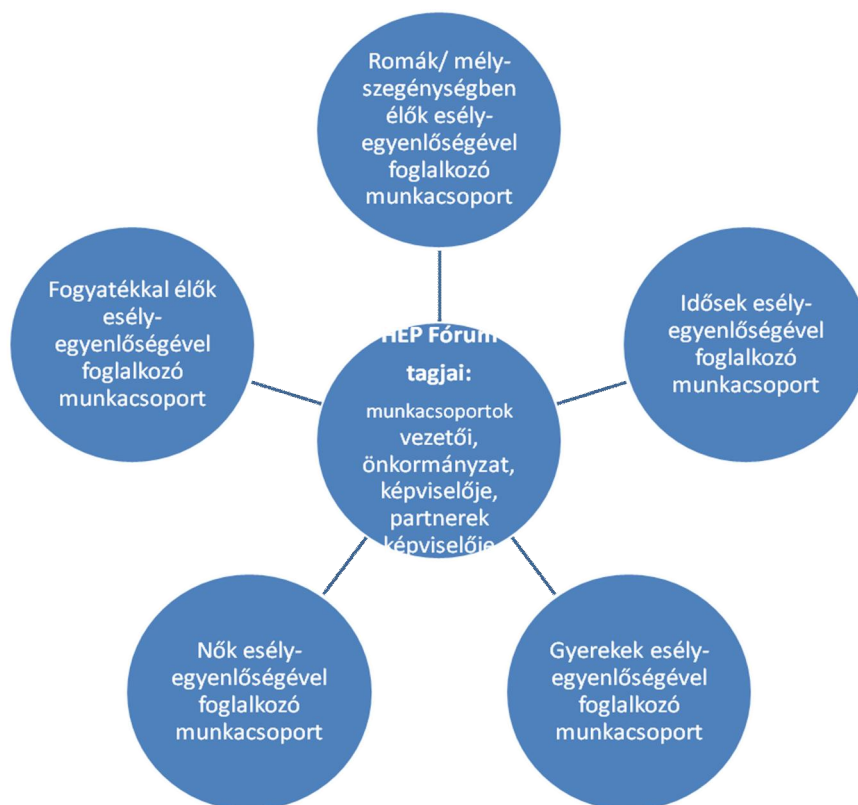
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja a Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább kétfévente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a Humán Erőforrás Bizottság, valamint a Jászberényi Polgármesteri Hivatal Humán és Önkormányzati Igazgatási Irodája felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítsék képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja, és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Jászberény város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Jászberény város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Mellékletek: 1. számú melléklet - adattáblák

Jászberény, 2018. szeptember 12.

.....
Dr. Szabó Tamás
polgármester

.....
Dr. Gottdiener Lajos
jegyző

Jászberény Városi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Jászberény, 2018. szeptember 12.

.....
Rác Tamás
Roma Nemzetiségi Önkormányzat
elnök

HEP elkészítési jegyzék⁶

NÉV ⁷	HEP részei ⁸										Aláírás ⁹
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

⁶Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

⁷A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁸A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁹Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

HEP SABLON 1. számú melléklet

Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését segítő táblázatok

Az önkormányzatok Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (HEP) elkészítését támogató SABLON-t és Mellékletét a Pécsi Tudományegyetem munkacsoportja készítette az ÁROP-1.1.16.-2012-2012-0001 azonosító számú „Esélyegyenlőség-elvű fejlesztéspolitika kapacitásának biztosítása” című projekt keretében a Türr István Képző és Kutató Intézet megbízásából.

Az elkészítésben részt vettek:

Arató Ferenc, Bigazzi Sára, Cserti-Csapó Tibor, Híves Tamás, Kokas Dóra, Lakatos Szilvia, Orbán Anikó, Orsós Anna, Szauer Csilla, Szemenyei Mariann, Torda Ágnes, Trendl Fanni, Varga Aranka, Vég Zoltán Ákos.

Az elkészült kéziratához kiegészítő megjegyzéseket tettek a TüRR KKI esélyegyenlőségi mentorai.

A következő oldalakon elhelyezett táblák és a hozzájuk tartozó magyarázatok azt szolgálják, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) helyzetelemzése számszerű adatokkal alátámasztott legyen.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. és 2. számú melléklete rögzíti azokat a statisztikai mutatókat, adatokat és tartalmi elemeket, amelyek a HEP elkészítésének alapját képezik.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program segédleteként összeállított Sablonhoz kapcsolódik ez a Melléklet, melyben táblázatos formában adtuk meg a rendeleti elvárás statisztikai mutatóit. A táblázatokat a rendeleti szabályozó tartalmi elvárásainak sorrendjében helyeztük el úgy, hogy a táblázatok számozása követi a rendelet 2. számú mellékletében használt sorszámozást.

Mindezeket túl készítettünk további táblázatokat magyarázatokkal, mivel úgy látjuk, hogy az ezekben foglalt adatok is szükségesek a megalapozott esélyegyenlőségi helyzetelemzés elkészítéséhez. A rendeleti szabályozón túli, kiegészítő táblázatokat is a rendeleti szabályozó 2. számú mellékletének számozása szerint helyeztük el ebben a Mellékletben.

Az adatok összegyűjtéséhez segítséget nyújt a TelR adatbázis (<https://teir.vati.hu>), valamint a helyi önkormányzat és partnereinek adatai.

Természetesen ez a dokumentum is csak segédlet a Helyi Esélyegyenlőségi Programok elkészítéséhez, vagyis egy olyan ajánlás, amelyből a települési esélyegyenlőségi program készítői a helyi sajátosságokat figyelembe véve válogathatnak abból a célból, hogy minél szélesebb körben feltárják a településük helyzetét az esélyegyenlőség szempontjából.

*A mellékletben elhelyezett táblák egy részének **címük zölddel kiemelt** kitöltése jogszabályban előírt kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megalkotása során, és egy része pedig javasolt a részletes elemzés megalapozásához.*

Az alábbi adattáblák Jászberény város önkormányzata HEP HE-éhez készültek.

A táblák kitöltésének dátuma: 2018. május-június

A táblák számozása a helyzetelemzés adott fejezetére utal.

A település bemutatása	4
1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén	4
2. számú táblázat - Állandó népesség	5
3. számú táblázat - Öregedési index	6
4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	6
5. számú táblázat - Természetes szaporodás	7
A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	8
3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma	8
3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint	8
3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma és aránya nemeként	9
3.2.4. számú táblázat - Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma nemeként	9
3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség	11
3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint	11
3.2.7. számú táblázat - Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók létszáma és a 8. évfolyamot eredményesen végzetek	11
3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában	12
3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	12
3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások	12
3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés	13
3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok	13
3.2.13. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon részvevő fiatalok száma	14
3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek munkaerő-piaci integrációját segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése	14
3.2.15. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon részvevő felnőttek száma	15
3.2.16. számú táblázat – Mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása	15
3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma	15
3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma	16
3.3.3. számú táblázat - Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma	17
3.4.1. számú táblázat - Lakás állomány	18
3.4.2. számú táblázat - Veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság	18
3.4.3. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők	19
3.5.1. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete	19
3.5.2. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete - lakásállomány	20
3.5.3. számú táblázat - A telepeken, szegregátumokban élők	21
3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás	22
3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma	22
3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma	22
A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	24
4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma	24
4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	24
4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma, aránya	25
4.1.4. számú táblázat – Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya	25
4.2.1. számú táblázat – A településen szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek	27
4.2.2. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete	27
4.2.3. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége	27
4.2.4. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége	28
4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma	28
4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma	30
4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	30
4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai	31
4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2.	39
4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.	39

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele	45
4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása	46
4.4.6.a. számú táblázat - Óvodai körzethatár	47
4.4.6.b. számú táblázat - Óvodai létszám-megoszlás	48
4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma	49
4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai	49
4.4.9. számú táblázat - Általános iskolások adatai – el- és bejárás	49
4.4.10. számú táblázat – Iskolai körzethatár	50
4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek	50
4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban	50
4.4.13. számú táblázat - Iskolai ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban	52
4.4.14. számú táblázat – Kompetenciamérési adatok	54
4.4.15. számú táblázat – Továbbtanulási mutatók középfokra nappali tagozaton	56
4.4.16. számú táblázat – Lemorcsolódási mutatók az általános iskolában	59
4.4.17. számú táblázat – Hátránykompenzáló programok	61
A nők helyzete, esélyegyenlősége	63
5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében	63
5.1.2. számú táblázat - Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban	63
5.1.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén	63
5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei	64
5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások	64
5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe	64
5.4. számú táblázat - A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak	65
5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások	65
5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben	66
5.7 számú táblázat - A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések	66
Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	67
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint	67
6.2.1. számú táblázat - Idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága	67
6.2.2. számú táblázat - Tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)	67
6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén	68
6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	68
6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma	68
6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés	69
6.3.4. számú táblázat - Idősek informatikai jártassága	69
6.4. számú táblázat - Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen	69
A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	71
7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma	71
7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma	71
7.1.3. táblázat - Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban	72
7.1.4. táblázat - A településen élő fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások	74
7.2.1. táblázat - Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezmények	75
7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.	76
7.3.2. táblázat – Akadálymentesítés a foglalkoztatóknál	76
7.3.3. táblázat - Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség a közlekedésben	77
7.3.4. táblázat - Fogyatékos személyek rendelkezésére álló helyi szolgáltatások	77

A település bemutatása **1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén**

	lakónépesség
2007 (fő)	27.302 fő
2008 (fő)	27.176 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99,53 %
2009 (fő)	27.100 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99,72 %
2010 (fő)	27.015 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99,68 %
2011 (fő)	26.945 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99,74 %
2012 (fő)	26.988 fő
Lakónépesség számának változása (%)	100,15 %
2013 (fő)	26.622 fő
Lakónépesség számának változása (%)	98,64 %
2014 (fő)	26.372 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99,06 %
2015 (fő)	26.235 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99,48 %
2016 (fő)	26.428 fő
Lakónépesség számának változása (%)	100,73 %
2017 (fő)	26.360 fő
Lakónépesség számának változása (%)	100,20 %

Forrás: TeIR

A lakónépességet úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma. A lakónépesség számának változása (%) számítási módja: pl.: (2008 -as "fő" adat osztva a 2007 -es "fő" adattal)×100 vagy 2009-es "fő" adat osztva a 2008 - as "fő" adattal×100. Ez a számadat, illetve a változás aránya megmutatja, hogy az adott településen mekkora lakónépességre vonatkoztatva kell áttekinteni az esélyegyenlőség megvalósulását.

állandó népesség száma	26.466 fő	26.404 fő
nő	13.778 fő	13.741 fő
	52,05%	52,04%
férfi	12.688 fő	12.633 fő
	47,94%	47,95%
0-2 évesek	697 fő	719 fő
	2,63%	2,72%
0-14 éves nők	1.693 fő	1.725 fő
	6,39%	6,53%
0-14 éves férfiak	1.890 fő	1.890 fő
	7,14 %	7,15%
15-17 éves nők	340 fő	341 fő
	1,28 %	1,29%
15-17 éves férfiak	358 fő	363 fő
	1,35%	1,37%
18-59 éves nők	7.348 fő	7.239 fő
	27,76%	27,41%
18-59 éves férfiak	7.465 fő	7.358 fő
	28,20%	27,86%
60-64 éves nők	1.167 fő	1.168 fő
	4,40%	4,42%
60-64 éves férfiak	980 fő	1.025 fő
	3,70%	3,88%
65 év feletti nők	3.230 fő	3.268 fő
	12,20%	12,37%
65 év feletti férfiak	1.995 fő	2.027 fő
	7,53%	7,67%

Forrás: TeIR

Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk), vagy hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e.

Az életkor szerinti bontásban való állandó népesség számossága szintén segít az esélyegyenlőség különböző célcsoportjának beazonosításában.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	n.a.	4.139	n.a.
2008	4.960	3.680	134,78
2009	5.001	3.668	136,34
2010	5.017	3.636	137,98
2011	5.009	3.640	137,60
2012	5.020	3.613	138,94
2013	5.086	3.609	140,92
2014	5.158	3.574	144,32
2015	5.225	3.583	145,82
2016	5.295	3.615	146,47
2017	4.746	3.133	151,48

Forrás: TeIR, Önkormányzati adatok

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Az öregedési indexet úgy számítjuk ki, hogy a 65 év felettieket elosztjuk a 0-14 évesekkel, és ezt megszorozzuk százszal. Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző: amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettiek vannak többen, és a település előregedő. A kétféle helyzet legegyszerűbben esélyegyenlőség szempontjából úgy értelmezhető, hogy míg a fiatalos népességszerkezet esetén a gyerekek, addig az öregedő esetén az idősek fokozottabb ellátására van szükség. Természetesen ez az index – ugyanúgy mint a többi – egyéb összefüggésben is vizsgálendő. Vagyis például a gyerekek alacsony számossága nem jelenti azt, hogy ők ne igényelnének fokozott figyelmet, különösen akkor például, ha szüleik alacsony jövedelműek.

A Teir 2011. évi népszámlálási adatok alapján 15 éves gyermekek száma 294 fő, 16 éves gyermekek száma 261 fő és 17 éves gyermekek száma 320 fő volt.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	501	481	20
2009	420	420	0
2010	400	425	-25
2011	450	429	21
2012	430	357	73
2013	426	379	47
2014	365	430	-65
2015	335	391	-56
2016	506	489	17

Forrás: TeIR

A belföldi vándorlásokat úgy tudjuk kiszámolni, hogy az odavándorlásból kivonjuk az elvándorlást. Ez az adat az adott település vonzerejét mutatja: ha pozitív az egyenleg, akkor az odaköltözés, ha negatív, akkor az elvándorlás jellemző. Természetesen itt is további tényezőket szükséges figyelembe venni.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	Élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	259	416	-157
2009	270	404	-134
2010	221	371	-150
2011	241	405	-164
2012	229	398	-169
2013	241	368	-127
2014	242	395	-153
2015	243	419	-176
2016	231	385	-154

Forrás: TeIR, Önkormányzati adatok

A természetes szaporodás értékét úgy számoljuk ki, hogy az élveszületések számából kivonjuk a halálozások számát.

Amennyiben össze kívánjuk vetni országos vagy más település adatával, akkor a természetes szaporodást szükséges ezrelékben kiszámolni.

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
				fő	%	fő	%	fő	%
2008	9.524	9.402	18.926	340	3,56	332	3,53	672	3,55
2009	9.432	7.503	16.935	516	5,47	573	7,63	1089	6,43
2010	9.350	9.314	18.664	487	5,20	504	5,41	991	5,30
2011	9.312	9.241	18.553	467	5,01	517	5,59	984	5,30
2012	8.632	8.611	17.243	520	6,02	536	6,22	1056	6,12
2013	8.503	8.493	16.997	409	4,81	448	5,27	857	5,04
2014	8.582	8.567	17.149	355	4,13	388	4,52	743	4,33
2015	8.440	8.457	16.897	286	3,38	283	3,34	569	3,36
2016	8.398	8.464	16.862	270	3,21	274	3,23	544	3,22
2017	8.563	8.606	17.169	306	n.a.	271	n.a.	577	n.a.

Forrás: TeIR, JNSZMKH Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya

A %-ot kell értelemszerűen számolni, pl.: $\text{nyilvántartott nő álláskeresők osztva a 15-64 éves nők számával} \times 100$

Megjegyzés: teljes 15-64 éves népességgel lehet csak számolni a javasolt "gazdaságilag aktív 15-64 éves népesség" helyett mivel ez az adat nem található a TeIR-ben.

Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott álláskeresők száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között a vizsgált területen.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	fő	672	1089	991	984	1056	857	743	569
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	672	1089	991	984	1056	857	743	569
20 éves és fiatalabb	fő	23	39	38	36	36	26	17	15
	%	0,97	1,01	0,95	0,91	3,4	3,0	2,3	2,6
20-24 év	fő	79	131	105	113	118	99	69	52
	%	3,34	3,40	2,64	2,88	11,2	11,6	9,3	9,1
25-29 év	fő	104	163	113	128	123	77	63	33
	%	4,39	4,23	2,84	3,27	11,6	9,0	8,5	5,8
30-34 év	fő	116	165	155	137	131	99	71	47
	%	4,90	4,28	3,90	3,50	12,4	11,6	9,6	8,3
35-39 év	fő	79	131	121	129	143	98	95	71
	%	3,34	3,40	3,05	3,29	13,5	11,4	12,8	12,5
40-44 év	fő	71	129	124	115	105	87	88	58
	%	3,00	3,35	3,12	2,93	9,9	10,2	11,8	10,2
45-49 év	fő	79	128	113	113	118	109	88	73
	%	3,34	3,32	2,84	2,88	11,3	12,7	11,8	12,8
50-54 év	fő	80	141	136	147	144	110	89	59
	%	3,38	3,66	3,43	3,75	13,6	12,8	12,0	10,4
55-59 év	fő	40	57	82	64	134	131	130	103
	%	1,69	1,48	2,00	1,63	12,7	15,3	17,5	18,1
59 év felett	fő	1	5	4	2	4	21	33	58
	%	0,04	0,12	0,10	0,05	0,4	2,5	4,4	10,2

Forrás: TeIR

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztály tekintetében miként változik. Az adatok, különösen az országos és térségi adatokkal összevetésben rámutatnak arra, hogy az egyes korosztályokat tekintve elégséges-e a meglévő problémakezelés vagy további beavatkozásokat szükséges tervezni.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma és aránya nemenként

	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli összesen			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	340	332	672	143	92	235	42,05	27,71	34,97
2009	516	573	1089	303	285	588	58,72	49,73	53,99
2010	487	504	991	254	257	511	52,15	50,99	51,56
2011	467	517	984	245	229	474	52,46	44,29	48,17
2012	520	536	1056	262	205	467	50,4	38,2	44,2
2013	409	448	857	185	163	348	45,2	36,4	40,6
2014	355	388	743	157	150	307	26,11	23,65	41,31
2015	286	283	569	134	139	273	46,9	49,1	48,06
2016	270	274	544	109	116	225	40,4	42,3	41,4
2017	306	271	577	90	98	188	29,4	36,2	32,6

Forrás: Teir, JNSZMKH Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya

A százalékos arányok kiszámolása arra mutat rá, hogy milyen arányban vannak a tartós munkanélküliek. Ennek kiszámolását úgy történik, hogy például az adott évben 180 napnál régebben regisztrált munkanélküli férfiak számát (fő) elosztjuk az összes regisztrált munkanélküli férfiak számával és megszorozzuk százal.

Minél magasabb a tartós munkanélküliek számaránya, annál inkább szükséges a beavatkozások tervezése. Ez esetben is figyelembe kell venni a nemek közötti különbséget, illetve a területi és országos arányokat.

3.2.4. számú táblázat - Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma nemenként

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	2037	2038	4075	24	1,17	18	0,88	42	1,03
2009	2021	1974	3995	46	2,27	34	1,72	80	2,00
2010	1975	1923	3898	46	2,32	35	1,82	81	2,07
2011	1948	1870	3818	33	1,69	42	2,24	75	1,96
2012	1605	1547	3152	39	2,4	48	3,1	87	2,8
2013	1577	1497	3074	36	2,3	40	2,7	76	2,5
2014	1841	1772	3613	42	2,3	32	1,8	74	2,0
2015	1739	1712	3451	29	1,66	21	1,22	50	1,44
2016	1401	1457	2858	17	1,21	15	1,02	32	1,04
2017	1386	1434	2820	22	n.a.	13	n.a.	35	n.a.

Forrás: TeIR, JNSZMKH Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya

A százalékos arányok kiszámítása hasonló az előző táblázat számítási módjához. Megjegyezzük, hogy ebben a táblában a Nemzeti Munkaügyi Hivaltól származó adatok vannak, melyek havi és negyedéves bontásban érhetők el.

A táblázatból nyert adatok (országos és területi adatokkal való összevetésben) egy fontos munkaerő-piaci helyzetre, a pályakezdők helyzetére irányítja a figyelmet.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	24.497											
2011	23.562	12.448	11.114	22.311	11.716	10.595	104		56		48	
2012	23.377	12.359	11.018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.		n.a.		n.a.	
2013	23.212	12.286	10.926	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.		n.a.		n.a.	
2014	22.748	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.		n.a.		n.a.	
2015	22.576	12.122	10.454	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.		n.a.		n.a.	

Forrás: TelR

A HEP Sablon és mellékletei összeállításának időpontjában csak a 2001. évi népszámlálásból állnak rendelkezésre települési adatok, várhatóan 2013 folyamán nyilvánosságra kerülnek a 2011. évi népszámlálási adatok is.

Az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező 15-X évesek számát csak úgy lehet kiszámolni, hogy a legalább általános iskolát végzettek számát ki kell vonni a teljes 15 évesnél idősebb népesség létszámából.

Ez az adatsor használható a foglalkoztatottság részénél, de a HEP több más fejezeténél is fontos alap-adatsor.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint	
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség	8 általános végzettség
	Fő	fő	fő
2008	672	25	164
2009	1089	50	294
2010	991	53	295
2011	984	47	280
2012	1056	58	305
2013	857	46	262
2014	743	37	204
2015	569	23	182
2016	544	24	158
2017	577	36	166

Forrás: TelR, JNSZMKH Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya

Az adattábla számszerűen adja meg, hogy a nyilvántartott álláskeresők közül milyen létszámban vannak az alacsony iskolai végzettségűek. A táblázat adatai alkalmasak arra, hogy tervezhetővé tegyék a beavatkozások mértékét, milyenségét.

3.2.7. számú táblázat - Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók létszáma és a 8. évfolyamot eredményesen végzettek

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
		Fő	%
2009	12	1	8,33
2010	13	4	30,76
2011	10	8	80
2012	13	12	92
2013	10	8	80
2014	42	12	30
2015	14	7	50

Forrás: TelR

Ez az adat arra mutat rá, hogy mennyire sikerül az iskolázatlanok bevonása a felnőttoktatásba. Amennyiben az alacsony iskolázottság probléma a településen, és eközben a felnőttoktatás ezen a területen nem jelenik meg, akkor a későbbiekben egy beavatkozási terület lehet. Ha a településen nincs általános iskolai felnőttképzés, célszerű felmérni az erre vonatkozó igényt és partnerek bevonásával megszervezni.

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2009	248	7	2,82	143		15	
2010	230	0	0	180		17	
2011	224	0	0	203		15	
2012	n.a.	-	-	157		n.a.	
2013	n.a.	25	-	107		n.a.	
2014	43					43	
2015	53	10	18			43	
2016	61			61	100	19	

Forrás: TelR

Ez a két adatsor – éppúgy, mint a 3.2.7 táblázat adatai - csak érintőlegesen kapcsolódik ehhez a fejezethez, azonban alkalmas arra, hogy számszerűen is kimutassuk, hogy a munkaerő-piaci hátrányokat okozó alacsony iskolázottság javítására vonatkozó felnőttoktatásba milyen létszámban, arányban vonódnak be a településen élők. Tekintettel arra, hogy a fenti táblázathoz megjelölt adatforrások nem tájékoztatnak arról, hogy a felnőttoktatásban résztvevők valóban a település lakói-e, illetve, hogy a település lakói melyik településen veszik igénybe ezt az oktatási szolgáltatást, javasoljuk a táblázat adatait az önkormányzati adatgyűjtéssel pontosítani.

A TelR rendszerben csak a „középfokú felnőttoktatásban résztvevők összes száma” szerepel 2011-ig, az egyes részadatok a különböző típusú oktatásról viszont nem mutatnak valós értéket, ugyanis az iskoláktól bekért adatok nem érkeztek be maradéktalanul, így némely iskola adatai nem szerepelnek a táblázatban.

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

	Közfoglalkoztatásban résztvevők személyek száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakosságához képest
2010				
2011				
2012				
2013				
2014				

Forrás: Önkormányzat adatai

Ki kell számolni, hogy az aktív korú (15-64 év közötti) lakónépesség hány %-a vesz részt közfoglalkoztatásban, valamint hogy az aktív korú roma/cigány népesség mekkora része vesz részt e foglalkoztatási formában. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel – pl. nemzetiségi önkormányzat vagy civil szervezet stb. – való együttműködésben valósulhat meg.

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kis- kereskedelmi üzletek száma	vendég- látóhelyek száma	állami szektorban foglalkozta- tottak	kivetett iparűzési adó (ft)	befizetett iparűzési adó (ft)	működő foglalkoztatási programok száma	foglalkoztatási programokban részt vevők száma
--	--	--	--------------------------------	--	-----------------------------------	-------------------------------------	---	---

				száma			helyben	
2008								
2009								
2010								
2011								
2012								

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

Meg kell vizsgálni a helyi munkalehetőségek alakulásának tendenciáit, illetve azt, mennyire illeszkedik az a helyi munkaerő és állásnélküli munkaerő lélekszámának alakulásához, és szakképzettségi szerkezetéhez.

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőse g átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka- napokon	átlagos utazási idő autóbuszszal	vonat járatok átlagos száma munkanapoko n	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelít- hetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legköze- lebbi centrum							
Megye- székhely							
Főváros							

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

Meg kell vizsgálni a táblázatban megadottak mellett, illetve helyett a közeli foglalkoztatási centrum (városközpont, nagyváros) elérhetőségét különböző közlekedési módokkal. Az önkormányzat adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen		- - -
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásközpontban		- - -
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen		- - -
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzásközpontban		- - -

Forrás: helyi adatgyűjtés

Össze kell gyűjteni azokat a településen elérhető, vagy a vonzáskörzetében (közeli város, nagyváros) rendelkezésre álló programokat, amelyek megkönnyítik a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet;

képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésüket. Kérjük, e programok meglétét, vagy hiányát rögzítse a táblázat 2. oszlopában, a harmadik oszlopban sorolja fel ezen programokat. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.2.13. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon résztvevő fiatalok száma

fő	fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen		fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzáskörzetben		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzáskörzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2008								
2009								
2010								
2011								
2012								

Forrás: helyi adatgyűjtés

A fenti adatok szöveges elemzése a helyi jó gyakorlatok leírására is alkalmas. Segítségével áthatóvá válnak a hiányterületek és az adaptálható programok is. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek munkaerő-piaci integrációját segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése

	Van/nincs	Felsorolás
felnőttképző programok a településen		- - -
felnőttképző programok a vonzáskörzetben		- - -
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen		- - -
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzáskörzetben		- - -
Helyi foglalkoztatási programok a településen		- - -
Helyi foglalkoztatási programok a vonzáskörzetben		- - -

Forrás: helyi adatgyűjtés

Össze kell gyűjteni a településen, vagy vonzáskörzetében (közeli város, nagyváros) elérhető, a felnőttek munkaerő-piaci integrációját segítő szervezetek és a rendelkezésre álló szolgáltatások (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok) listáját. Kérjük, e programok meglétét, vagy hiányát rögzítse a táblázat 2. oszlopában, illetve a harmadik oszlopban sorolja fel ezen programokat.

3.2.15. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon résztvevő felnőttek száma

fő	felnőttképző programok a településen		felnőttképző programok a vonzás-központban		egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen		egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzáskörzetben		helyi foglalkoztatási programok a településen		helyi foglalkoztatási programok a vonzáskörzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2008												
2009												
2010												
2011												
2012												

Forrás: helyi adatgyűjtés

A felnőttképzési és a foglalkoztatási programokon résztvevők száma fontos mutató a településen élő munkanélküliek perspektívájára és helyzetükből való kitörésre vonatkozóan. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.2.16. számú táblázat – Mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

fő	mélyszegénységben élők	Romák/cigányok
2008		
2009		
2010		
2011		
2012		

Forrás: helyi adatgyűjtés

A mélyszegénység fogalmát a HEP Sablon vonatkozó fejezetében találhatjuk részletesen kifejtve. Ez alapján kereshetjük meg, hogy hány főt foglalkoztattak a mélyszegénységben élő és hány főt a romák/cigányok közül a települési önkormányzat saját fenntartású intézményeiben az egyes években. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

	Nyilvántartott álláskeresők száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008. 1. negyedév	642	62	9,65
2008. 2. negyedév	545	59	10,82
2008. 3. negyedév	558	57	10,21
2008. 4. negyedév	620	55	8,87
2008. átlag	591,25	58,25	9,88
2009. 1. negyedév	800	83	10,37
2009. 2. negyedév	960	70	7,29
2009. 3. negyedév	1038	92	8,86
2009. 4. negyedév	1052	113	10,74
2009. átlag	962,50	89,50	9,31
2010. 1. negyedév	1152	128	11,11
2010. 2. negyedév	957	103	10,76
2010. 3. negyedév	937	79	8,43
2010. 4. negyedév	919	93	10,11
2010. átlag	991,25	100,75	10,10
2011. 1. negyedév	1141	141	12,35
2011. 2. negyedév	892	96	10,76
2011. 3. negyedév	937	79	8,43

2011. 4. negyedév	919	93	10,11
2011. átlag	972,25	102,25	10,41
2012. 1. negyedév	1141	141	12,35
2012. 2. negyedév	892	96	10,76
2012. 3. negyedév	966	108	11,18
2012. 4. negyedév	915	32	3,49
2012. átlag	978,5	19,75	9,44
2013. 1. negyedév	1205	28	2,32
2013. 2. negyedév	990	32	3,23
2013. 3. negyedév	946	37	3,91
2013. 4. negyedév	761	40	5,25
2013. átlag	975,5	34,25	3,51
2014. 1. negyedév	907	43	4,74
2014. 2. negyedév	941	45	4,78
2014. 3. negyedév	769	44	5,72
2014. 4. negyedév	705	53	7,51
2014. átlag	830,5	46,25	5,56
2015. 1. negyedév	796	63	7,91
2015. 2. negyedév	650	58	8,92
2015. 3. negyedév	636	56	8,80
2015. 4. negyedév	577	58	10,05
2015. átlag	687	59	8,59
2016. 1. negyedév	638	59	9,24
2016. 2. negyedév	496	63	12,70
2016. 3. negyedév	479	64	13,36
2016. 4. negyedév	541	59	10,90
2016. átlag	544	61	11,21
2017. 1. negyedév	577	61	10,57

Forrás: TeIR, JNSZMKH Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya

Ki kell számolni, hogy a nyilvántartott állásukeresők közül hány %-a részesült állásukeresési járadékban (korábban munkanélküli segély, keresetpótló támogatás).

Ezeket az adatokat szükséges összevetni a munkanélküliségi adatokkal, hogy láthatóvá váljon, hogy a rendszeres jövedelem nélkül élők hozzájutnak-e támogatáshoz.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma

	nyilvántartott állásukeresők száma	állásukeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	2365	860	36,36
2009	3850	1474	38,28
2010	3965	1151	29,02
2011	3889	1069	27,48
2012	4801	665	13,85
2013	3902	519	10,6
2014	3322	449	13,5
2015	687	99	14,41
2016	544	90	16,54
2017	577	105	18,19

Forrás: TeIR, JNSZMKH Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya

E táblázatban a százalékos megoszlást úgy számoljuk ki, hogy az állásukeresési járadékra jogosultak létszámát (fő) elosztjuk a nyilvántartott állásukeresők számával, majd megszorozzuk százal.

Az elemzés során a táblázat adatait idősorosan is figyelni kell, vagyis hogy nőtt vagy csökkent a járadékra jogosultak aránya. Emellett a kapott adatokat szükséges összevetni a munkanélküliségi adatokkal, hogy láthatóvá váljon, hogy a rendszeres jövedelem nélkül élők hozzájutnak-e támogatáshoz.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akikről helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	237	1,25	210	8,87	0	0
2009	72	0,42	242	6,28	0	0
2010	92	0,49	276	6,96	0	2
2011	108	0,58	308	7,86	0	2
2012	62	-	278	-	59	4
2013	66	-	283	-		2
2014	63	-	229	-		1

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek átlagos száma 2015. márc. 1-től 2015 (Település) 27 fő

Aktív korúak ellátására jogosultak közül közfoglalkoztatásban részt vettek száma 2015. márc. 1-től 2015 (Település) 90 fő

Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma 2015. márc. 1-től 2015 (Település) 185 fő

Aktív korúak ellátásában részesülők száma

	foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma	30 nap miatt megszüntetett ellátások száma
2015	226	32
2016	173	38
2017	175	11

	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők száma
2015	27
2016	33
2017	37

Forrás: JNSZMKH Jászberényi Járási Hivatal

A táblázat adatsora azt jelzi, hogy az adott településen a szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, mint az aktív korúak támogatása milyen mértékben van jelen. Rendszeres szociális segélyt az az aktív korú személy kaphat az önkormányzattól, aki nem munkavállaló, vagy egészségkárosodott, vagy támogatott álláskereső, vagyis olyan hátrányos munkaerő-piaci helyzetű, aktív korú személyek részére nyújtott támogatás, akik nem rendelkeznek rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel. A foglalkoztatást helyettesítő támogatást csak álláskereső személy veheti igénybe. Önmagában az adat nem értelmezhető, szükséges összevetni az aktív korúak (3.2.1 tábla - 15-64 évesek száma) és a munkanélküliek számával (3.2.1 tábla - nyilvántartott álláskeresői száma). Az elemzés során ki kell emelni, hogy a szociális segély meghatározó mértékben jelenik meg a település alacsony jövedelmű lakosságának körében.

Figyelembe kell venni, hogy 2011. január 1-től bérpótló juttatásra (BJP), illetve 2011. szeptember 1-től foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosult, aki korábban rendelkezésre állási támogatásban (RÁT) részesült, ám a jogosultságot évente felül kell vizsgálni. 2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy a munkaerőpiacon.

Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni. A bérpótló juttatásban részesülő a munkaügyi szervezettel nyilvántartott álláskeresőként köteles együttműködni. Január elsejétől közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskereső, elsősorban bérpótló juttatásra jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevétele nélkül kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakókörnyezetét tartsa rendben. A BJP/FHT összege a mindenkori öregségi minimálnyugdíjhoz igazítva, több mint négy évig változatlanul 28 500 forint volt, majd ez lecsökkent 22.800 forintra.

3.4.1. számú táblázat - Lakás állomány

db	összes lakásállomány		bérlakás állomány		szociális lakásállomány		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	11.771	n.a.						
2009	11.819							
2010	11.842							
2011	11.850		63	0	118	7		
2012	12.179		49	0	107	4	0	
2013	12.203		158	22	117	22	0	
2014	12.228		158	22	117	22	0	
2015	12.246		154	21	113	21	0	
2016	12.242		151	19	110	19	0	
2017			145	15	105	15	0	
2018			145	15	105	15	0	

Forrás: TelR, önkormányzati adatok

Kérjük, gyűjtse össze az önkormányzati illetve a rendelkezésre álló adatbázisokból a település lakásállományára vonatkozó adatokat. Vizsgálni szükséges, hogy az egyes kategóriákban mennyi a szociális követelmények szempontjából nem megfelelőnek minősíthető lakások száma.

Javasoljuk a táblázatban megjelölt számszerű adatok mellett azt is beazonosítani, hogy a lakásállomány hány családot, hány háztartást érint. Ezzel összefüggésben lehet azt is – további, pontosító adatgyűjtés segítségével - vizsgálni, hogy a vizsgált családok közül mennyinek nincs munkajövedelme, hány család él alacsony komfortkörülmények között, illetve hogy hogyan gazdálkodik az önkormányzat a bérlakás állománnyal (mennyi üres bérlakás van például) stb.

Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.4.2. számú táblázat - Veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

	Feltárt veszélyeztetett lakhatási helyzetek száma	Hajléktalanok száma
2008		
2009		
2010		
2011		
2012		

Forrás: önkormányzati adatok

A táblázat elemzésekor figyelembe kell venni, hogy az adott helyzetszám hozzávetőlegesen hány főt érint.

Azt is vizsgálni kell, hogy hány esetben került az önkormányzat szociális bizottsága elé veszélyeztetett lakhatási helyzet problémája az elmúlt években.

A vizsgálat további részében figyelemmel kell lenni arra, hogy miként alakul a hajléktalanok száma a településen. A hajléktalanok létszámát szükséges a szöveges kifejtésben pontosítani (szállón, közterületen, anya-gyermek otthonban,

lakásukat elvesztők akik ideiglenes elhelyezést kaptak stb. hajlék és fedélnélküli). Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.4.3. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsoökkentési támogatásban részesülők

	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsoökkentési támogatásban részesülők száma
2008	82	0
2009	98	0
2010	136	0
2011	401	0
2012	423	0
2013	404	0
2014	374	0
2015	353	0
	rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás	0
2015	245	0
2016	276	0
2017	272	0

Forrás: TelR, Önkormányzati adatok

2015. február hó 28. napjával megszűnt a lakásfenntartási támogatás, mint ellátási forma.

A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének a települési támogatásról szóló 4/2015. (II. 16.) önkormányzati rendelete 4 § (1) bekezdés alapján a szociálisan rászorult személyek részére az e rendeletben meghatározott feltételek teljesülése esetén, pénzbeli és természetbeni ellátás formájában települési támogatás nyújtható.

Az Ör. (2) szerint pénzbeli ellátás e) pontja lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás.

2015. évben 245 fő részesült.

2016. évben 276 fő részesült.

2017. évben 272 fő részesült.

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elveszítő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak, az ilyen helyzetbe jutók számának megállapításához nyújt segítséget ez a táblázat. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

3.5.1. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete

Telepek, szegregátumok száma a településen:		
Telepi lakások száma a településen:	2008	
	2009	
	2010	
	2011	
	2012	
A telep/ek, szegregátum/ok elhelyezkedése a település területéhez viszonyítva		
A telep/ek megközelíthetősége:		
A telepek közelében lévő egészségtelen üzemek, létesítmények (kérjük, sorolja fel, van-e a közelben - és ha igen milyen távolságra - szeméttelep, feldolgozó üzem stb.)		

Forrás: helyi adatgyűjtés

A fenti táblázatban megadott adatok alapján elsősorban az a kérdés, hogy miféle változások vannak a területen. E mellett a két zárókérdés szöveges kifejtése azt jelzi, hogy a telep, szegregátumi viszonyok során az egyenlő hozzáférés milyen mértékben sérül, vagyis itt is a település többi részéhez javasolt viszonyítani. A helyi adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.5.2. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete - lakásállomány

	komfort nélküli lakások a belterületen	komfort nélküli lakások a külterületen	komfort nélküli lakások a nem szegregált lakóterületeken	komfort nélküli lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				
	alapozással nem rendelkező lakások a belterületen	alapozással nem rendelkező lakások a külterületen	alapozással nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	alapozással nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				
	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a belterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a külterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				
	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a belterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a külterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				
	árammal ellátott lakások a belterületen	árammal ellátott lakások a külterületen	árammal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	árammal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				
	vezetékes gázzal ellátott lakások a belterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a külterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes gázzal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				

	csatornával ellátott lakások a belterületen	csatornával ellátott lakások a külterületen	csatornával ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	csatornával ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				

Forrás: Önkormányzati adatok, TelR, KSH adatbázis

Kérjük, a táblázat második sorába írja be a település különböző területein a komfort nélküli lakások számát. A harmadik oszlopban számítsa ki ezen lakások arányát az adott lakóterület összes lakásához viszonyítva. Komfort nélküli (substandard) a lakás, amelyre érvényes a következő feltételek valamelyike: nincs WC vagy fürdőszoba; nincs szennyvízelvezető-csatorna; hiányzik az alapozás, a fal vályogból épült; nincs vezetékes víz. Substandard a lakás akkor is, ha a lakásban nincs konyha és a teljes alapterület nem éri el az 50 m²-t. Szilárd falazattal rendelkező lakás: a falazat anyaga kő, tégl, beton, panel.

3.5.3. számú táblázat - A telepeken, szegregátumokban élők

		összes fő	férfi	nő
a telepen/szegregátumokban élők száma és változása	2008			
	2009			
	2010			
	2011			
	2012			
0-6-éves				
7-14 éves				
15-30 éves				
31-45 éves				
46-64 éves				
65< éves				
az aktív korúak (15-64 év) közül foglalkoztatott				
munkanélküli				
Inaktív				
eltartott				
segélyezettek száma				
hátrányos helyzetű gyermekek száma				
halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma				

Forrás: Önkormányzati adatok

A telepen/szegregátumokban élők száma és változása a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatát mutatja. Fel kell tárnai a telepeken, szegregátumokban élő népesség életkori és foglalkoztatottságbeli megoszlását nemek szerint. Gazdaságilag aktív népesség: A foglalkoztatottak és a munkanélküliek (azaz a munkát végzők és a munkavégzésre rendelkezésre állók) együttes száma a 15-64 éves népességben. Inaktív az az aktív korú személy, aki nem dolgozik, de rendelkezik saját rendszeres bevétellel (nyugdíj, ösztöndíj, segély...). Eltartott az az aktív korú személy, aki nem rendelkezik saját rendszeres jövedelemmel. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	0	15	5
2009	0	15	5
2010	0	14	6
2011	0	15	5
2012	0	15	5
2013	0	15	5
2014	0	15	5
2015	0	14	5
2016	0	14	5

Forrás: TelR

Az orvosi, egészségügyi ellátást, illetve annak változását mutatja be a táblázat, mely szintén lényeges adat az adott település infrastruktúrájának és szolgáltatásainak vonatkozásában.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	849
2009	832
2010	485
2011	810
2012	767
2013	694
2014	611
2015	681
2016	655
2017	629

Forrás: JNSZMKH Jászberényi Járási Hivatal

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatala 2017. évi tevékenységéről szóló tájékoztatója alapján 2016. évben 655 fő részesült közgyógyellátásban, ebből alapnyi jogon 545 fő, normatív alapon 110 fő. 2017. évben 629 fő részesült közgyógyellátásban, ebből alapnyi jogon 528 fő, normatív alapon 101 fő.

Ez az adat szintén az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból jelentős. A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon, 3. méltányossági alapon.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

	ápolási díjban részesítettek száma
2008	141
2009	166
2010	153
2011	151
2012	160
2013	176
2014	178
2015	91

2016	100
2017	95

Forrás: JNSZMKH Jászberényi Járási Hivatal

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatala 2017. évi tevékenységéről szóló tájékoztatója alapján 2016. évben 100 fő részesült ápolási díjban, ebből alapösszegű 45 fő, emelt összegű 16 fő és kiemelt összegű 39 fő. 2017. évben 95 fő részesült ápolási díjban, ebből alapösszegű 32 fő, emelt összegű 18 fő és kiemelt összegű 45 fő.

Ápolási díjban részesítettek száma: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal adatszolgáltatása alapján 2013. évben 79 fő, 2014. évben szintén 79 fő jogosult alanyi jogon ápolási díjra.

Jászberény Városi Önkormányzat nyilvántartása szerint 2013. évben 97 fő, 2014-ben 96 fő jogosult méltányossági ápolási díjra.

Jászberény Városi Önkormányzat nyilvántartása szerint 2015. évben 62 fő, 2016-ben 60 fő jogosult tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére nyújtott települési támogatásra.

2017-ben 54 fő jogosult tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére nyújtott települési támogatásra.

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó [a közeli hozzátartozók meghatározásáról ld. a Ptk. 685. § b) pontját], ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

	18 év alattiak száma a népességben	Védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	4606	22	15	131
2009	4571	24	22	165
2010	4475	23	12	172
2011	4440	25	18	180
2012	4636	40	31	195
2013	4556	51	11	202
2014	4514	26	21	166
2015	4503	34	10	145
2016	4088	44	25	162
2017	4055	52	12	138

Forrás: TelR, Jászberényi Család- és Gyermekjóléti Központ adatai

A veszélyeztetett és a védelembe vett kiskorúak számát a település jegyzője tartja nyilván. A jegyző védelembe veszi a gyermeket, ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható. A települési önkormányzat jegyzője - a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével - védelembe veheti továbbá a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiataikorút, vagy a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket, vagy a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiataikorút. A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A gyermekvédelemben érintett szakemberek gyakran eltérően értelmezik a veszélyeztetettség fogalmát és a mértékét is, ezért a helyzetelemzés szöveges részében javasolt mindezt részletesebben elemezni.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma
2008	802		6		833
2009	950		3		603
2010	1006		0		1252
2011	1039		0		299
2012	1042		0		231
2013	915		0		105
2014	837		0		n.a.
2015	781		0		n.a.
2016	656		0		312
2017	636		0		n.a.

Forrás: Önkormányzati adatok

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítják meg, míg a kiegészítő illetve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban akkor részesítheti a családot az önkormányzat, illetve az illetékes jegyző, amennyiben a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. Az elemzés során az eljárás objektív és szakmai standardoknak történő megfelelését javasolt szövegesen is értékelni.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. Ennek formája: a) gyermekétkeztetés normatív kedvezmény b) pénzbeli támogatás (évente két alkalommal: augusztus és november hónapban, feltéve, hogy a kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én fennáll c) külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma, aránya

	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	239	269	313	1274	0	-
2009	195	371	374	1383	8	-
2010	202	514	362	1477	10	-
2011	223	566	400	1554	20	90
2012	220	640	428	1538	19	210
2013	178	623	534	1620	26	112
2014	158	579	572	1728	24	200
2015	197	513	582	1594	22	262
2016	712	410	387	1671	-	257
2017	718	n.a.	n.a.	n.a.	-	n.a.
2018	746	n.a.	n.a.	n.a.	-	n.a.

Forrás: TelR, Önkormányzati adatok

Szünidei étkeztetésben részesülő kiskorúak az igénybevétel helye és időtartama szerint szünidei gyermekétkeztetés 2016-ban:

Tavaszi szünetben az adott településen, helyben ellátottak száma: 39 fő, elfogyasztott adagok száma: 68 adag.

Nyári szünetben az adott településen, helyben ellátottak száma: 119 fő, elfogyasztott adagok száma: 4355 adag.

Munkanapok száma, amikor a szünidei étkeztetés biztosítva volt: 43 nap.

Őszi szünetben az adott településen, helyben ellátottak száma: 42 fő, elfogyasztott adagok száma: 106 adag.

Téli szünetben az adott településen, helyben ellátottak száma: 57 fő, elfogyasztott adagok száma: 254 adag.

Szünidei étkeztetésben részesülő kiskorúak számadatai a szünidei gyermekétkeztetés 2017-ban:

Tavaszi szünetben az adott településen, helyben ellátottak száma: 42 fő. Nyári szünetben az adott településen, helyben ellátottak száma: 62 fő. Munkanapok száma, amikor a szünidei étkeztetés biztosítva volt: 43 nap.

Őszi szünetben az adott településen, helyben ellátottak száma: 39 fő. Téli szünetben az adott településen, helyben ellátottak száma: 37 fő.

Forrás: Önkormányzati adatok

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre kiszélesedett az elmúlt években. A támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. A helyzetelemzés során annak a vizsgálata is javasolt, hogy a legjobban rászoruló családok gyermekei hozzájutnak-e a támogatásokhoz. A támogatások mindegyikét hivatalos iratokkal kell igényelni, igazolni. A mélyszegénységben élő személyek, családok gyakran megfelelő papírok, jövedelemigazolás vagy egyéb okok miatt nem jutnak hozzá szolgáltatásokhoz.

4.1.4. számú táblázat – Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

	Magyar állampolgársággal nem rendelkező óvodások száma	Ebből hátrányos helyzetű	Magyar állampolgársággal nem rendelkező általános iskolások száma	Ebből hátrányos helyzetű	Magyar állampolgársággal nem rendelkező, 18 év alatti középiskolások száma	Ebből hátrányos helyzetű
2014	2	0	5	0	0	0
2015	3	0	5	0	0	0

2016	1			
2017	1			
2018	1			

Forrás: Önkormányzati adatok

A tankötelezettség hatálya alá tartoznak és jogosultak az ingyenes oktatásra, illetve a magyar társaikkal azonos pedagógiai és szociális juttatások igénybevételére a menekültek; menedékjogot kérők; átmenetileg Magyarországon menedéket kereső személyek (menedékesek) nemzetiségtől függetlenül minden bevándorló. Menekült vagy politikai menedékjogot kért gyerekeket külön juttatás illeti meg a BÁH-tól. Kiegészítő információkkal a nem magyar állampolgárságú gyermekek részletesebb és a helyi viszonyoknak megfelelő felsorolása javasolt (állampolgárság, nyelv, magyarországi státusz stb.).

4.2.1. számú táblázat – A településen szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek

A településen élő 0-6 éves gyermekek száma	A településen óvodai ellátásban részesülő gyermekek száma		A településen bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek száma		A településen Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatásaiban részesülő gyermekek száma	
	Összesen	Ebből szegregátumban él	Összesen	Ebből szegregátumban él	Összesen	Ebből szegregátumban él
Megközelítés, elérhetőség perc						

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok

A szegregátumban élő 0-6 éves gyermekek létszáma mellett meg kell vizsgálni, hogy milyen arányban veszik igénybe az óvodai nevelés előtt az esetlegesen rendelkezésre álló korai fejlesztésben fontos szolgáltatásokat, mint a bölcsőde, Biztos Kezdet Gyerekház, majd az óvodai nevelés. A szolgáltatások elérhetősége, távolsága, kihasználtsága szintén elemzési szempont a helyzetelemzés során.

4.2.2. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete

A település szegregált lakókörnyezetben élő, sajátos nevelési igényű tanulók

A településen élő általános iskolás tanulók száma	A településen élő SNI általános iskolás tanulók száma		SNI tanulók ellátásának települése (helyben vagy más település ahol tanulnak)
	összesen	ebből szegregátumban él	

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok

A szegregátumban (KSH definíció) vagy krízisterületnek minősíthető lakótömbben, substandard lakásokban stb. élő családok gyermekeinek a helyzetének a vizsgálata több szempont mellett, végezhető el intézményi (gyerekjóléti szolgálat) és önkormányzati adatok alapján. Fel kell tárni az e területeken élő családok gyermekeit érintő szociális, oktatási, egészségügyi helyzetét.

4.2.3. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Intézmény OM azonosítója	Iskola / Feladat-ellátási hely neve:	Feladat-ellátási helyen tanulók száma (összes tanuló)	A feladat-ellátási helyen tanulók közül az 1. szegregátum(ok)ban lakó tanulók száma	A feladat-ellátási helyen tanulók közül a 2. szegregátum(ok)ban lakó tanulók száma	A feladat-ellátási helyen tanulók közül a 3. szegregátum(ok)ban lakó tanulók száma

Forrás: Járási tankerületi, intézményfenntartói, Önkormányzati adatok

A szegregált lakókörnyezetben élő tanulók adatait iskolafenntartói háttértől függetlenül, minden általános iskolára vonatkoztatva kell megadni.

4.2.4. számú táblázat – Szegregált, telepsterű lakóköznyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Otthont nyújtó ellátásba került gyermekek száma a szegregátumban					
		település egésze	szegregátum 1.	szegregátum 2.	Szegregátum 3.
Átmeneti nevelésbe vétel	2010				
	2011				
	2012				
Tartós nevelésbe vétel	2010				
	2011				
	2012				
Ideiglenes hatályú elhelyezés	2010				
	2011				
	2012				
Családi pótlék/iskoláztatási támogatás felfüggesztése iskolai hiányzás miatt	2010				
	2011				
	2012				
	2011				
	2012				

Forrás: Önkormányzati adatok

A szegregált lakóköznyezetben élő gyermekek az átlagnál nagyobb arányban kerülnek a gyermekvédelem alap- vagy szakellátás látókörébe. Az adatokat a helyi gyermekjóléti szolgálat, önkormányzat és a gyámhivatal segítségével kell megadni. A helyzetelemzés során a gyermekvédelmi jelzőrendszer törvényben szabályozott működésének a feltételeit is vizsgálni szükséges.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma*
2008	12	185
2009	12	151
2010	12	152
2011	12	168
2012	12	171
2013	11	147
2014	15	141
2015	12	200
2016	11 (betöltött 10)	215
2017	11 (betöltött 10)	204
2018	11 (8 terület és 3 iskolavédőnő)	204 (május 31-ei adat)

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

* (csecsemő, 1-3 éves és 3-6 éves)

9 védőnői körzet van és 3 iskola védőnői körzet. Az egy védőnőre jutó 1-3 éves és 3-6 éves gyermekek száma így 9 körzetre van elosztva.

A fenti táblázat adatait szükséges összevetni a védőnők által ellátottak számával, arányával és a védőnői körzetben élő 0-3 év közötti gyerekek számával. Ebből látható a védőnői leterheltség, illetve, hogy valamennyi gyermek hozzájut-e a védőnői szolgáltatáshoz.

Esetenként a védőnők a vizsgált település mellett további településeken is ellátnak védőnői feladatokat. Ilyen esetekben szükséges az adatgyűjtést a védőnők információival kiegészíteni, hogy pontosan látható legyen a védőnői leterheltség.

A leterheltség megállapításához figyelembe kell venni, hogy a jogszabály szerint a védőnő maximum 250 gyereket láthat el, illetve, hogy országos átlagban 300 gyerek ellátása jut egy védőnőre.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott esetek száma	Gyermekorvos által ellátott esetek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott esetek száma
2008			47.709	
2009			46.092	
2010			49.481	
2011			39.807	
2012		156.876	37.968	
2013		156.847	36.737	
2014		154.996	36.074	
2015		148.980	37.805	
2016		148.160	32.437	

Forrás: TelR

A hátrányos helyzetű településeken jellemzően alig van gyermekorvos, amennyiben a háziorvos látja el ezt a feladatot, akkor a táblázat utolsó oszlopát kell kitölteni.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

	Bölcsődék száma	Bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	1	53	17	40
2009	1	58	22	50
2010	1	56	26	50
2011	1	62	22	62
2012	1	60	23	62
2013	1	60	14	62
2014	1	112	16	62
2015	1	112	0	62
2016	1	108	2	62
2017	1	104	0	62
2018	1	66 (01.01-05.31.)	0	62

Forrás: TelR, helyi adatgyűjtés

A bölcsődei felvételnél vizsgálni kell, hogy érvényesül-e az az alapelv, hogy előnyt kell élvezzen az a gyermek, akit egyedülálló (élettársal nem rendelkező hajadon, nőtlen, elvált vagy özvegy családi állapotú) szülője nevel; akivel együtt a családban nevelt kiskorú gyermekek száma a három főt meghaladja; aki családgondozásban részesül, és fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége; akinek szülője orvosilag igazolt betegsége miatt az ellátást biztosítani nem vagy csak részben tudja; akit – gyámhatósági határozat alapján – gyámként kirendelt időskorú (a rá vonatkozó nyugdíjkorhatárt elért) hozzátartozója nevel; akinek a szülője jövedelmi helyzete miatt (mert családjában az egy főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét nem haladja meg) az ellátásáról nem vagy nehezen tud gondoskodni; akinek családjában az egy főre jutó jövedelem alacsony.

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	Családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma	Családi napköziben gondozott gyermekek száma
2008	0	0	0
2009	14	0	14
2010	14	0	16
2011	28	0	30
2012	42	0	49

2013	42	0	49
2014	42	0	50
2015	56	0	34
2016	56	0	61

Forrás: TelR, Intézményi adatok

A családi napköziben - a saját, napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermeket is beszámítva - legfeljebb öt gyermek gondozható. Ha a családi napköziben egy fogyatékos gyermeket is gondoznak, akkor a gondozható gyermekek száma legfeljebb négy fő. Ha a családi napköziben gondozott valamennyi gyermek fogyatékos, akkor a gondozható gyermekek száma legfeljebb három fő. A rendeletben meghatározott létszámon túl még két gyermek, ha fogyatékos gyermekről van szó, még egy gyermek gondozható a családi napköziben, feltéve, hogy az ellátást nyújtónak állandó segítője van.

A családi napközit felmérő elemzésekor nem csak a férőhelyek számát érdemes kiemelni, hanem a kihasználtságot is – ezért került bele a helyi adatgyűjtésre támaszkodó kiegészítő oszlopként a gondozott gyermekek száma is a táblázatba.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Jászberényi Református Egyházközség Gólya Óvodája

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	7	
Óvodai férőhelyek száma	75	
Óvodai csoportok száma	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6 ⁰⁰ -17 ⁰⁰	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	2018.06.25-2018.07.27	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	6	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	6	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet	1	0

Jászberény Város Óvodai Intézménye
 5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
 Fürkész Óvoda
 Jászberény, Kossuth L. út 116.

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	1	
Óvodai férőhelyek száma	95	
Óvodai csoportok száma	4	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	06 h-17h-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	6 hét, de ügyeletes óvoda biztosított az igénylőknek	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	8	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	8	0
Gyógypedagógusok létszáma	-	0
Dajka/gonдозónő	5	0
Kisegítő személyzet	1	0

Jászberény Város Óvodai Intézménye
 5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
 Gézengúz Óvoda
 Jászberény, Mártírok út 5.

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	2	
Óvodai férőhelyek száma	100	

Óvodai csoportok száma	4	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	06h-17h-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	6 hét, de ügyeletes óvoda biztosított az igénylőknek	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	8	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	8	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	5	0
Kisegítő személyzet	0	0

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Hétszínvirág Óvoda
Portelek, Fő út 22.

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	1	
Óvodai férőhelyek száma	25	
Óvodai csoportok száma	1	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	06h-17h-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	6 hét, de ügyeletes óvoda biztosított az igénylőknek	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	2	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	1	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	1	0
Kisegítő személyzet	0	0

Jászberény Város Óvodai Intézménye
 5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
 Kuckó Óvoda
 Jászberény Báthory út 37.

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	0	
Óvodai férőhelyek száma	59	
Óvodai csoportok száma	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	06h-17h-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	6 hét, de ügyeletes óvoda biztosított az igénylőknek	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	4	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	4	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gonдозónő	2	0
Kisegítő személyzet	0	0

Jászberény Város Óvodai Intézménye
 5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
 Központi Óvoda

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	0	
Óvodai férőhelyek száma	200	
Óvodai csoportok száma	8	

Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	06h-17h-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	6 hét de ügyeletes óvoda biztosított az igénylőknek	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	18	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	18	0
Gyógypedagógusok létszáma	1,5 valamennyi óvodában ellátják a feladatokat	0
Dajka/gondozónő	11	0
Kisegítő személyzet	4 több óvodában látnak el feladatokat	0

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Sün Sámuel i Óvoda
Jászberény, Lajosmizse utca 1.

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	0	
Óvodai férőhelyek száma	100	
Óvodai csoportok száma	4	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	06h-17h-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	6 hét de ügyeletes óvoda biztosított az igénylőknek	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	8	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	8	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	5	0

Kisegítő személyzet	1	0
---------------------	---	---

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Szivárvány Óvoda
Jászberény, Szent István krt. 18.

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	2	
Óvodai férőhelyek száma	118	
Óvodai csoportok száma	5	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	06h-17h-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	6 hét, de ügyeletes óvoda biztosított az igénylőknek	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	10	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	10	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	6	0
Kisegítő személyzet	1	0

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Zengő Óvoda
Jászberény, Kiss Ernő utca 12.

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	3	
Óvodai férőhelyek száma	108	
Óvodai csoportok száma	5	

Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	06h-17h-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	6 hét, de ügyeletes óvoda biztosított az igénylőknek	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	8	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	8	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	4	0
Kisegítő személyzet	0	0

„Maci” Alapítványi Óvoda
5100 Jászberény, Gorjanc Ignác sétány 1.

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	10	
Óvodai férőhelyek száma	107	
Óvodai csoportok száma	5	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	07.00-17.00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	2 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	5	4
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	5	
Gyógypedagógusok létszáma	2	2
Dajka/gondozónő/gyógypedagógiai asszisztens	5	1
Kisegítő személyzet	0	

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	2	
Óvodai férőhelyek száma	110	
Óvodai csoportok száma (2017. szeptembertől 4 csoport lesz)	4	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	06.00-18.00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	4 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	9	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	9	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gonozónő/gyógypedagógiai asszisztens	4	0
Kisegítő személyzet	4	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Amennyiben a településen több óvoda működik, úgy a táblázatot intézményenként szükséges kitölteni.
Az óvodai telephelyek adatait, fenntartói háttértől függetlenül, minden óvoda esetében szükséges megadni. Óvodai telephelye egy tagintézménynek is lehet külön, telephely alatt a legalább egy külön óvodai csoporttal rendelkező, külön épületben vagy épületrészben működő óvodák adatai kell megadni.
A kapott adatokat szükséges összevetni az adatelemzés során a Köznevelési törvény valamint Óvodai nevelés országos alapprogramjában foglaltakkal.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2.

Helyhiány miatt elutasított gyermekek száma	Fő	Ebből hátrányos / halmozottan hátrányos helyzetű
2008.	0	0
2009.	0	0
2010.	0	0
2011.	0	0
2012.	0	0
2013.	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

A korábbi években csak a 3 éves kort betöltött halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket kellett előnyben részesíteni az óvodai felvétel során, míg 2014-től minden 3 éves gyermeknek kötelező óvodába járni. Kérjük, a helyhiány miatt elutasított gyermekek szociális háttérét is jelölje a szélső oszlopban. (HH/HHH)

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

Jászberényi Református Egyházközség Gólya Óvodája

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	72	3	75	1	27	0
2009	73	3	75	1	26	0
2010	75	3	75	1	17	0
2011	73	3	75	1	23	0
2012	67	3	75	1	20	0
2013	56	3	75	1	15	0
2014	56	3	75	1	29	0
2015	61	3	75	1	61	0
2016	67	3	75	1	67	0
2017	75	3	75	1	73	0
2018	75	3	75	1	75	0

„Maci” Alapítványi Óvoda

5100 Jászberény, Gorjanc Ignác sétány 1.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	92	5	100	1	92	1
2009	89	5	102	1	89	1
2010	87	5	102	1	87	1
2011	68	5	102	1	68	1
2012	61	4	123	1	61	1
2013	46	4	123	1	48	1
2014	52	5	107	1	57	2
2015	58	5	107	1	58	2

2016	65	5	107	1	65	2
2017	53	5	107	1	53	2
2018	47	5	107	1	47	2

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Fűrkész Óvoda
Jászberény, Kossuth L. út 116.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	96	4	96	1	96	0
2009	102	4	95	1	102	0
2010	109	4	95	1	109	0
2011	122	4	95	1	124	0
2012	118	4	95	1	120	0
2013	112	4	95	1	112	0
2014	103	4	95	1	115	0
2015	105	4	95	1	112	0
2016	105	4	95	1	117	0
2017	108	4	95	1	113	0
2018	104	4	95	1	115	0

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Gézengúz Óvoda
Jászberény, Mártírok út 5.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	94	4	100	1	98	0
2009	92	4	100	1	93	0
2010	84	4	100	1	84	0
2011	95	4	100	1	96	0
2012	111	4	100	1	111	0
2013	105	4	100	1	105	0
2014	91	4	100	1	92	0
2015	92	4	100	1	92	0
2016	99	4	100	1	99	0
2017	88	4	100	1	92	0
2018	91	4	100	1	99	0

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Hétszínvirág Óvoda
Portelek, Fő út 22.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	22	1	23	1	22	0
2009	24	1	25	1	24	0
2010	24	1	25	1	24	0

2011	23	1	25	1	25	0
2012	20	1	25	1	21	0
2013	24	1	25	1	24	0
2014	18	1	25	1	18	0
2015	18	1	25	1	19	0
2016	16	1	25	1	20	0
2017	12	1	25	1	15	0
2018	11	1	25	1	13	0

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Hold Óvoda (Megszűnt)
Jászberény, Hold utca 7.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	34	2	36	1	34	0
2009	32	2	36	1	32	0
2010	34	2	36	1	34	0
2011	30	2	36	1	30	0
2012	-	-	-	-	-	-

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Kék Csillag Óvoda (Megszűnt)
Jászberény Szent Imre herceg út 24.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	30	2	50	1	30	0
2009	38	2	50	1	38	0
2010	46	2	50	1	46	0
2011	58	2	50	1	58	0
2012	-	-	-	-	-	-

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Kuckó Óvoda
Jászberény Báthory út 37.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	63	3	59	1	64	0
2009	63	3	59	1	64	0
2010	66	3	59	1	69	0
2011	77	3	59	1	77	0
2012	68	3	59	1	68	0
2013	64	3	59	1	65	0
2014	53	3	59	1	54	0
2015	54	3	59	1	62	0
2016	47	3	59	1	55	0
2017	56	3	59	1	58	0

2018	52	3	59	1	55	0
------	----	---	----	---	----	---

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Központi Óvoda

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	-	-	-	-	-	-
2009	-	-	-	-	-	-
2010	-	-	-	-	-	-
2011	-	-	-	-	-	-
2012	223	8	200	1	230	0
2013	221	8	200	1	223	0
2014	222	8	200	1	223	0
2015	223	8	200	1	248	0
2016	212	8	200	1	231	0
2017	205	8	200	1	239	0
2018	204	8	200	1	221	0

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Misi Mókus Óvoda (Megszűnt)
Jászberény, Szövetkezet út 9.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	42	2	50	1	42	0
2009	46	2	50	1	50	0
2010	34	2	50	1	34	0
2011	30	2	50	1	30	0
2012	-	-	-	-	-	-

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Napsugár Óvoda (Megszűnt)
Jászberény, Ady Endre út 11.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	61	3	59	1	63	0
2009	52	3	59	1	53	0
2010	48	3	59	1	48	0
2011	49	3	59	1	50	0
2012	-	-	-	-	-	-

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Sün Sámuel Óvoda
Jászberény, Lajosmizse utca 1.

	3-6 éves korú gyermekek	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek	Óvodai feladat- ellátási helyek	Óvodába beírt gyermekek	Óvodai gyógypedagógiai
--	----------------------------	------------------------------------	----------------------	------------------------------------	----------------------------	---------------------------

	száma		száma	száma	száma	csoportok száma
2008	112	4	100	1	113	0
2009	106	4	100	1	107	0
2010	108	4	100	1	109	0
2011	110	4	100	1	111	0
2012	86	4	100	1	87	0
2013	103	4	100	1	104	0
2014	114	4	100	1	115	0
2015	115	4	100	1	128	0
2016	107	4	100	1	122	0
2017	81	4	100	1	89	0
2018	77	4	100	1	83	0

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Szivárvány Óvoda
Jászberény, Szent István krt. 18.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	115	5	118	1	116	0
2009	118	5	118	1	118	0
2010	125	5	118	1	126	0
2011	136	5	118	1	136	0
2012	133	5	118	1	133	0
2013	138	5	118	1	141	0
2014	131	5	118	1	131	0
2015	131	5	118	1	142	0
2016	123	5	118	1	143	0
2017	126	5	118	1	129	0
2018	110	5	118	1	119	0

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Zengő Óvoda
Jászberény, Kiss Ernő utca 12.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	119	5	108	1	120	0
2009	118	5	108	1	119	0
2010	115	5	108	1	117	0
2011	136	5	108	1	137	0
2012	114	5	108	1	114	0
2013	108	5	108	1	108	0
2014	93	5	108	1	96	0
2015	96	5	108	1	108	0
2016	105	5	108	1	108	0
2017	96	5	108	1	108	0
2018	95	5	108	1	99	0

Jászberény Város Óvodai Intézménye
 5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
 Napközi Otthonos Óvoda (Társuláshoz csatlakozott)
 5111 Jászfelsőszentgyörgy Tüzér utca 2.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	81	3	62	1	81	0
2009	-	-	-	-	-	-
2010	-	-	-	-	-	-
2011	-	-	-	-	-	-
2012	-	-	-	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Angyalkert Óvoda
 5100 Jászberény, Jásztelki út 22.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2016/2017	78	3	75	1	78	0
2017/2018	106	4	110	1	124	0

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
Székhely						
Az intézménybe beiratott gyermekek létszáma						
Más településről bejáró gyermekek létszáma						
Az intézménybe beiratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)						
A beiratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma						
A beiratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma						
Tagóvoda						
Az intézménybe beiratott gyermekek létszáma						
Más településről bejáró gyermekek létszáma						
Az intézménybe beiratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)						
A beiratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma						
A beiratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma						

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai nevelésben történő részvétele jelentősen javult Magyarországon. A különböző okokra visszavezethető nagyobb mértékű hiányzás a hátrányos helyzetű csoportok későbbi sikeres oktatási részvételére lehet negatív hatással.

4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása

Székhely						
	beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma	beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
Csoport1						
Csoport 2						
Csoport 3						
Csoport 4						
Csoport 5						
Csoport 6						
Összesen						
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek						
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményével)						
Tagóvoda						
Csoport1						
Csoport 2						
Csoport 3						
Csoport 4						
Csoport 5						
Csoport 6						
Összesen						
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek						
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél						

idősebb gyermek (ped. szakszolgálat véleményel)						
---	--	--	--	--	--	--

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.6.a. számú táblázat - Óvodai körzethatár

Óvodai körzeten- kénti létszám és hh/hhh gyermek megoszlása	A körzetbe felvehető (ott élő) összes gyerme- kek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hh gyerme- kek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hhh gyerme- kek száma	A körzet óvodáiba járó gyermek össz- létszáma	A körzetbe járó hh gyermek létszáma	A körzetbe járó hh gyermek aránya a körzet óvodáinak össz- létszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh gyerme- kek létszáma	A körzetbe járó hhh gyermek aránya a körzet óvodáinak össz- létszámához viszonyítva (%)
Körzet 1								
Körzet 2								
Körzet 3								
Körzet 4								
Körzet 5								
Körzet 6								
Körzet 7								
Összesen								

Forrás: Önkormányzati adatok

Ha a településen több óvoda működik, akkor a felvételi körzeteket oly módon kell kialakítani, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek aránya a településen egyenletes legyen.

4.4.6.b. számú táblázat - Óvodai létszám-megoszlás

Székhely:	Létszám	hh fő	hh arány %	hhh fő	hhh arány %	hh arány a összlétszámához viszonyítva	hhh arány a gyermek összlétszámához viszonyítva	sajátos nevelési igényű gyermek létszáma	sajátos nevelési igényű gyermek aránya a csoport összlétszámához viszonyítva
Csoport1									
Csoport 2									
Csoport 3									
Csoport 4									
Csoport 5									
Csoport 6									
Összesen									
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek									
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményével)									
Tagóvoda vagy telephely									
Csoport1									
Csoport 2									
Csoport 3									
Csoport 4									
Csoport 5									
Csoport 6									
Összesen									
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek									
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményével)									!

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A táblázatban az óvodai csoportok létszáma mellett a hátrányos helyzetű gyerekek létszámát és arányát, illetve utóbbi csoportból a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszámát és arányát is meg kell adni.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	1190	1344	2534	1091	91,68
2011/2012	1204	1242	2446	1149	95,43
2012/2013	1183	1283	2467	1139	96,28
2013/2014	1180	1167	2347	1202	51,2
2014/2015	1241	1271	2512	1243	49,5
2015/2016	1237	1269	2506	1207	48,16
2016/2017					

Forrás: TelR, Intézményi adatok

A nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) résztvevők és a napközisek száma

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	48	49	97	4	4	8	7
2011/2012	49	47	96	4	4	8	7
2012/2013	47	48	95	4	4	8	7
2013/2014	47	52	99	4	4	8	7
2014/2015	50	51	101	4	4	8	7
2015/2016	46	46	92	4	4	8	7
2016/2017	47	48	95	4	4	8	7

Forrás: TelR, Intézményi adatok

4.4.9. számú táblázat - Általános iskolások adatai – el- és bejárás

	Létszám (fő)	A helyben élő összes gyerekhez képest az arányuk
A településen élő általános iskolás korú gyermekek létszáma	1492	X
Más településről bejáró általános iskolások	445	30%
Más településről bejáró hh gyerekek	22	1,4%
Más településről bejáró hhh gyerekek	25	1,6%
Más településre eljáró általános iskolások	0	0
Más településre eljáró hh gyerekek	0	0
Más településre eljáró hhh gyerekek	0	0
Általános iskolás korúak közül a hh gyerekek	129	8,6%
Általános iskolás korúak közül a hhh gyerekek	50	3,3%

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.10. számú táblázat – Iskolai körzethatár

Hány körzet van a településen	db						
Iskolai körzetenkénti létszám és hh/hhh tanulók megoszlása	A körzet általános iskolába járó tanulók összlétszáma	A körzetbe járó hh tanulók létszáma	A körzetbe járó hh tanulók aránya a körzet tanulóinak összlétszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma	A körzetbe járó hhh tanulók aránya a körzet tanulóinak összlétszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hh tanulók létszáma a település hh tanulóinak összlétszámához viszonyítva	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma a település hhh tanulóinak összlétszámához viszonyítva
Összesen							

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Ha a településen több általános iskola működik, az egymással határos felvételi körzeteket oly módon kell kialakítani, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak az adott körzetben felvehető összes tanköteles tanulóhoz viszonyított aránya a különböző intézményekben hasonló legyen. Vagyis ha a településen, kerületben több általános iskola működik, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak az egyes felvételi körzetekben kiszámított aránya legfeljebb 15 százalékponttal lehet magasabb, mint az általános iskolába járó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek a település, kerület egészére kiszámított aránya a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 24. §-a szerint. Amennyiben mód van rá a körzethatár rendelet hatálya alá nem tartozó egyéb egyházi vagy nem állami, nem önkormányzati általános iskolák adatait is adja meg.

4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	67	
Szaktanítást végző tanítók száma	4	0
Szaktanítást végző tanárok száma	117	6
Gyógypedagógusok létszáma	17	25
Gyermekevédelmi felelős	0	0
Iskolaorvos	0	0
Iskolapszichológus	0	5
Kisegítő személyzet	62,5	3

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban
	Fő / %
2010/2011	339/100%
2011/2012	285/99,30%
2012/2013	294/99,32%
2013/2014	291/98,64%
2014/2015	553/
2015/2016	316/

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A 8. évfolyamot elkezdett tanulók számát kell összevetni a 8. évfolyamot eredményesen elvégzettek számával a nappali rendszerű oktatásban. Ez az adat mutatja az intézmény lemorzsolódási mutatóit, melyeknek munkaerő-piaci kihatásai nagy mértékben vannak.

4.4.13. számú táblázat - Iskolai ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban

2012-2013. tanév														
Telephely1 (szükség szerint, töröljön vagy szúrjon be plusz sorokat)	Tagozat meg- nevezés e	Létszá m	Napközis	Bejáró	Hátrányo s helyzetű ek létszáma	HH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Halmazot tan hátrányos helyzetűe k létszáma	HHH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Sajátó s nevelé si igényű tanuló k létszá ma	SNI tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	SNI tanulók számáb ól a hhh tanulók száma	Évismétl ők száma	Magán- tanulók száma	Létszám, amelynek alapján integrációs normatívát igényelnek
1. évfolyam A osztály														
1. évfolyam B osztály														
2. évfolyam A osztály														
2. évfolyam B osztály														
3. évfolyam A osztály														
3. évfolyam B osztály														
4. évfolyam A osztály														
4. évfolyam B osztály														
5. évfolyam A osztály														
5. évfolyam B osztály														
6. évfolyam A osztály														
6. évfolyam B osztály														
7. évfolyam A osztály														
7. évfolyam B														

osztály														
8. évfolyam A osztály														
8. évfolyam B osztály														
Összesen:														

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok, KIR

A fenti táblázatot intézményenként szükséges kitölteni, és egyéb – releváns információkat tartalmazó – oszloppal lehet bővíteni. A táblázat nem csak az intézményen belüli oktatásszervezésről - szegregáció/integrációról - nyújt pontos képet, hanem a tartalmi szolgáltatások, illetve eredmények is megjelennek benne.

4.4.14. számú táblázat – Kompetenciamérési adatok

Jászsági Apponyi Albert Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	2014		2015		2016			2017	
Országos kompetencia- mérés eredménye	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga
Szövegértés									
6. évfolyam	1316	1488	1316	1488	1494		1503	1392	
8. évfolyam	1488	1567	1488	1561	1324		1494	1494	
10. évfolyam									
Matematika									
6. évfolyam	1352	1497	1352	1497	1457		1154	1424	
8. évfolyam	1551	1618	1551	1618	1387		1568	1442	
10. évfolyam									

JAI Bercsényi Miklós Általános Iskolai Tagintézménye	2014		2015		2016			2017	
Országos kompetencia-mérés eredménye	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga
Szövegértés									
6. évfolyam	1439	1481	1436	1488	1544	0	1494	1377	-
8. évfolyam	-	-	1533	1567	1541	-	1568	1594	0
10. évfolyam	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Matematika									
6. évfolyam	1451	1491	1448	1497	1643	0	1486	1403	-
8. évfolyam	-	-	1601	1618	1570	-	1597	1641	0
10. évfolyam	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Jászsági Általános Iskola Székely Mihály Általános Iskolai Tagintézménye	2014		2015		2016			2017	
Országos kompetencia-mérés eredménye	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga
Szövegértés									
6. évfolyam	1390	1481	1437	1488	1398		1494	1605	1503
8. évfolyam	-	-	1445	1567	1597		1568	1583	1571
10. évfolyam									
Matematika									
6. évfolyam	1357	1491	1408	1497	1383		1486	1521	1497
8. évfolyam	-	-	1482	1618	1541		1597	1516	1612
10. évfolyam									

Szent István Sport Általános Iskola és Gimnázium	2014		2015		2016			2017		
Országos kompetencia-mérés eredménye	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag
Szövegértés										
6. évfolyam	1532	1481	1495	1488	1536	---	1494	1501	1157	1503
8. évfolyam	1592	1557	1550	1567	1583	---	1568	1562	1210	1571
10. évfolyam	1667	1597	1694	1601	1698	---	1610	1680	---	1613
Matematika										
6. évfolyam	1524	1491	1476	1497	1473	---	1486	1472	1063	1497
8. évfolyam	1632	1617	1597	1618	1619	---	1597	1586	1410	1612
10. évfolyam	1846	1631	1711	1645	1754	---	1641	1696	---	1647

Lehel Vezér Gimnázium	2014		2015		2016			2017	
Országos kompetencia-mérés eredménye	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga
Szövegértés									
6. évfolyam	1648	1481	1658	1488	1697	nincs	1494	1698	nincs
8. évfolyam	–	–	1750	1567	1756	1713	1568	1743	nincs
10. évfolyam	1725/1865	1597	1700/1766	1601	1728/1794	nincs	1610	1766/1821	nincs
Matematika									
6. évfolyam	1624	1491	1669	1497	1651	nincs	1486	1657	nincs
8. évfolyam	–	–	1799	1618	1766	1713	1597	1844	nincs
10. évfolyam	1747/1870	1631	1727/1805	1645	1751/1922	nincs	1641	1763/1821	nincs

A kompetencia mérési adatoknál a / jel a normál és a nyolc évfolyamos képzési adatokat választja el.

A Szent István Körúti Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Általános Iskola, Szakiskola és Készségfejlesztő Iskolában nincs kompetencia-mérés.

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A kompetenciamérés adatait telephelyenként és iskolánként kell megadni és nem csak az országos átlaghoz viszonyítani, hanem a térségi, járási adatokhoz, az egyéb tanulói mutatókkal együtt (pl. továbbtanulás, érettségire adó szakközépiskolába felvettek aránya stb.).

4.4.15. számú táblázat – Továbbtanulási mutatók középfokra nappali tagozaton

Jászsági Apponyi Albert Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	Gimnázium (%)		Szakközépiskola (érettség- adó képzés) (%)		Szakiskolai képzés (%)		Speciális szakiskola (%)		Nem tanult tovább (%)	
	összlétszámon belül	HHH- tanulók körében	összlétszámon belül	HHH- tanulók körében	összlétszámon belül	HHH- tanulók körében	összlétszámon belül	HHH- tanulók körében	összlétszámon belül	HHH- tanulók körében
2014/2015	23%	0	51 %	1	24 %	0	0	0	2%	0
2015/2016	27%	2	32 %	0	34 %	1	0	0	7%	0
2016/2017	20%	0	48 %	0	32 %	2	0	0	0	0
országos átlag:	%		%		%		%			

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

JAI Bercsényi Miklós Általános Iskolai Tagintézménye	Gimnázium (%)		Szakközépiskola (érettség- adó képzés) (%)		Szakiskolai képzés (%)		Speciális szakiskola (%)		Nem tanult tovább (%)	
	összlétszámon belül	HHH- tanulók körében	összlétszámon belül	HHH- tanulók körében	összlétszámon belül	HHH- tanulók körében	összlétszámon belül	HHH- tanulók körében	összlétszámon belül	HHH- tanulók körében
2014/2015	29	0	51	0	18	2	0	0	2	2
2015/2016	47	0	38	0	13	2	0	0	2	0
2016/2017	38	0	53	0	9	0	0	0		
országos átlag:	%		%		%		%			

JAI Székely Mihály Általános Iskolai Tagintézménye	Gimnázium (%)		Szakközépiskola (érettségit adó képzés) (%)		Szakiskolai képzés (%)		Speciális szakiskola (%)		Nem tanult tovább	
									(%)	
	összlétszámon belül	HHH- tanulók körében	összlétszámon belül	HHH- tanulók körében	összlétszámon belül	HHH- tanulók körében	összlétszámon belül	HHH- tanulók körében	összlétszámon belül	HHH- tanulók körében
2014/2015	7 fő 26%		16 fő 59%		4 fő 15%		0		0	
2015/2016	13 fő 57%		9 fő 39%		4 %		0		0	
2016/2017	14 fő 52%		9 fő 33%		4 fő 15%		0		0	
országos átlag:	%		%		%		%			

Szent István Sport Általános Iskola és Gimnázium	Gimnázium (%)		Szakközépiskola (érettségit adó képzés) (%)		Szakiskolai képzés (%)		Speciális szakiskola (%)		Nem tanult tovább	
									(%)	
	összlétszámon belül	HHH- tanulók körében	összlétszámon belül	HHH- tanulók körében	összlétszámon belül	HHH- tanulók körében	összlétszámon belül	HHH- tanulók körében	összlétszámon belül	HHH- tanulók körében
2014/2015	52	0	34	0	14	100	-	-	-	-
2015/2016	65	0	28	0	7	0	-	-	-	-
2016/2017	60	0	39	0	1	100	-			
országos átlag:	%		%		%		%			

Szent István Körúti EGYMI	Gimnázium (%)		Szakközépiskola (érettség- adó képzés) (%)		Szakiskolai képzés (%)		Speciális szakiskola (%)		Nem tanult tovább (%)	
	összlétszámon belül	HHH- tanulók körében	összlétszámon belül	HHH- tanulók körében	összlétszámon belül	HHH- tanulók körében	összlétszámon belül	HHH- tanulók körében	összlétszámon belül	HHH- tanulók körében
2014/2015	-	-	-	-	-	-	100%(13 fő)	0,69%(9 fő)	0%	0%
2015/2016	-	-	-	-	-	-	100%(17 fő)	0,58%(10 fő)	0%	0%
2016/2017	-	-	-	-	100% (11 fő)	0,63 % (7 fő)	-	-	0%	0%
országos átlag:	%		%		%		%			

A Lehel Vezér Gimnáziumnál ez a tábla nem releváns.

Az országos adatok forrása a Statisztikai Tájékoztató Oktatási Évkönyv 2011/2012-es tanév 24. oldal. – kezdő évfolyamos tanulók.

*Ha az országos adatokhoz viszonyítva alacsony a hhh tanulók továbbtanulása (különös tekintettel az érettség-
adó intézményekre), akkor szükséges vizsgálni az oktatási
intézmények szolgáltatásának hatékonyságát, eredményességét és méltányosságát. Ezek közül az egyik vizsgálandó terület, hogy működik-e a hhh tanulók képesség-
kibontakoztatását támogató Integrációs Pedagógiai Rendszer.*

4.4.16. számú táblázat – Lemorzsolódási mutatók az általános iskolában

Jászsgai Apponyi Albert Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	Évfolyamismétlők aránya (%)		Magántanulók aránya (%)		Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2013/2014	5 %	3	,9 %	0	0,8	0
2014/2015	9 %	0	0,8 %	0	0,8	0
2015/2016	4 %	0	1%	0	0,8	0
2016/2017	4 %	0	0,8 %	0	0,8	0
országos átlag	%		%		%	

JAI Bercsényi Miklós Általános Iskolai Tagintézménye	Évfolyamismétlők aránya (%)		Magántanulók aránya (%)		Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2013/2014	1	0	2	0	0	0
2014/2015	0	0	1	0	0	0
2015/2016	1	0	1	0	0	0
2016/2017	0	0	1	0	0	0
országos átlag	%		%		%	

JAI Székely Mihály Általános Iskolai Tagintézménye	Évfolyamismétlők aránya (%)		Magántanulók aránya (%)		Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2013/2014						
2014/2015						
2015/2016	0,5%	0	1%	0		
2016/2017	1,5%	0	1,5%	0		
országos átlag	%		%		%	

Szent István Körúti EGYMI	Évfolyamismétlők aránya (%)		Magántanulók aránya (%)		Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2013/2014	0,04 (8 fő)	0,06 (5 fő)	-	-	0,03 (7 fő)	0,04 (4 fő)
2014/2015	0,04 (7 fő)	0,05 (4 fő)	-	-	0,04 (8 fő)	0,06 (5 fő)
2015/2016	0	0	-	-	0	0
2016/2017	0,04 (7 fő)	0,04 (3 fő)	-	-	0,07 (13 fő)	0,14 (9 fő)
országos átlag	%		%		%	

Szent István Sport Általános Iskola és Gimnázium	Évfolyamismétlők aránya (%)		Magántanulók aránya (%)		Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2013/2014	0,3	0,3	4	0	0	0
2014/2015	0	0	0,2	0	0	0
2015/2016	0	0	0	0	0	0
2016/2017	0	0	0	0	0,2	0
országos átlag	%		%		%	

A Lehel Vezér Gimnáziumban a *nyolc évfolyamosok között nincs ilyen tanuló.*

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Az országos adatok forrása a Statisztikai Tájékoztató Oktatási Évkönyv 2011/2012-es tanév. 146. oldal. – általános iskola, és EMMI KIR STAT.

4.4.17. számú táblázat – Hátránykompenzáló programok (A Jászberényi Tankerületi Központ összesített adatai!)

tanév	tanodai program létszám	HH/ HHH tanulók létszáma	tehetséggondozó program	HH/ HHH tanulók létszáma	nyári tábor	HH/ HHH tanulók létszáma	Alapfokú művészetoktatás	HH/ HHH tanulók létszáma
2013/2014	0		176 fő	0	96 fő	0	157	60
2014/2015	14	13	166 fő	0	118 fő	21	163	62
2015/2016	14	14	142 fő	0	75 fő	0	108	43
2016/2017	16	15	140 fő	0	142 fő	26	116	42

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.17. számú táblázat – Hátránykompenzáló programok

tanév	tanodai program létszám	HH/ HHH tanulók létszáma	tehetséggondozó program	HH/ HHH tanulók létszáma	nyári tábor	HH/ HHH tanulók létszáma	Alapfokú művészetoktatás	HH/ HHH tanulók létszáma
2008/2009								
2009/2010								
2010/2011								
2011/2012								

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A táblázatot a helyi, települési viszonyoknak megfelelően korrigálható vagy kiegészíthető a helyben működő és elérhető programoknak megfelelően.

Év	Nyilvános könyvtárak száma a településen
2008	1
2009	1
2010	1
2011	1
2012	1
2013	1
2014	1
2015	1
2016	1

Év	Nyilvános könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány)
2008	121.519
2009	123.308
2010	123.467
2011	124.401
2012	125.851
2013	123.298
2014	122.242
2015	115.964
2016	105.773

Év	Muzeális intézmények száma
2008	2
2009	2
2010	2
2011	2
2012	2
2013	2
2014	2
2015	2
2016	2

Év	Közművelődési intézmények száma
2008	4
2009	3
2010	2
2011	5
2012	2
2013	5
2014	7
2015	7
2016	6

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	9402	9524			332	340
2009	7503	9432			573	516
2010	9314	9350			504	487
2011	9241	9312			467	517
2012	9503	9646			520	536
2013	9573	9397			409	448
2014	9520	9719			388	355
2015	9437	9607			283	286

Forrás: TelR és helyi adatgyűjtés

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. A férfiak és nők adott településen való foglalkoztatottságának mutatói arról nyújthatnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. Pontosabb képet kapnánk a kérdésről, ha a rendelkezésre álló adatok között lenne, hogy az érintett csoportból (férfiak és nők is) hányan nevelnek gyermeket, hányan nevelnek 15 évesnél fiatalabb gyermeket, hány gyermeket nevelnek, illetve hányan egyedülállók. A helyi adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

5.1.2. számú táblázat - Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

	Foglalkoztatást segítő és képzési programok száma adott évben	résztevők száma	résztevő nők száma
2008			
2009			
2010			
2011			
2012			

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A településen önkormányzati, civil vagy egyéb szervezet által megvalósított programok résztvevői között a nők arányának vizsgálata az 5.1.1. számú táblázattal összevetve mutathat eredményt: ha a munkanélküliek száma és a vizsgált programokon résztvevők száma nem egyenes arányos, annak okai újabb kérdéseket vetnek fel az eltérés irányának és mértékének függvényében. Pl: Az indított programok egyenlő mértékben célozták-e a férfiakat és nőket? A programok teljesíthetők voltak-e kisgyermekes édesanyák számára? (Megengedett-e hiányzás például a gyermek megbetegedése esetén? A program, képzés időbeosztása illeszkedik-e a bölcsődék, óvodák nyitvatartási idejéhez?)

5.1.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

	Esetszám
2008	
2009	
2010	
2011	
2012	

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A partnerek bevonásával történt esetfeltárások nem csak az esetek számát mutatják, hanem a különböző eseteket is leírják. Itt érdemes arra figyelni, hogy az egyes esetek milyen számossággal jelennek meg, illetve, hogy történtek-e az évek során megoldások.

5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

	munkanélküli nők száma	8 általánosnál alacsonyabb végzettségű	8 általános	szakiskola/ szakmunkás-képző	gimnázium	érettségi	főiskola	egyetem
2008								
2009								
2010								
2011								
2012								

Forrás: TelR és helyi adatgyűjtés

A táblázat adataiból jól látható, hogy adott településen miként áll összefüggésben a nők iskolai végzettsége és foglalkoztatottsága. A kapott adatok segíthetnek a foglalkoztatást segítő programok, képzések hatékonyabb szervezésében.

5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközis száma	férőhelyek száma családi napközikben	férőhelyek összesen
			önkormányzati	egyéb			
2008							
2009							
2010							
2011							
2012							

Forrás: TelR és helyi adatgyűjtés

Pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.

A nők munkaerő-piaci esélyeit és az ideális családtervezést is pozitívan befolyásolja, ha a gyermekek napközbeni ellátása biztosított a településen.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

	védőnők száma **	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	12	972	81
2009	12	1001	84
2010	12	966	81
2011	12	988	83
2012	12	716	59
2013	15	930	62
2014	11	692	77
2015	10	723	90
2016	10	717	80
2017	11	653	82
2018	11	704	88

Forrás: TelR és helyi adatgyűjtés

Ténylegesen betöltött körzet:

2008: 10

2009: 12

2010: 12

2011: 11

2012: 11

2013: 6 területi és 3 iskola védőnő

2014: 6 területi és 3 iskola védőnő (ezen felül 2 gyes-en, gyed-en van)

2015: 7 területi és 3 iskola védőnő (ezen felül 2 gyes-en, gyed-en van)

2016: 7 területi és 3 iskola védőnő

2017: 7 területi és 3 iskola védőnő

2018: a 12 körzetből 11 betöltött, 1 üres körzet volt, ami helyettesítéssel betöltött

9 védőnői körzet van és 3 iskolavédőnő, ebből kettő üres körzet van, ami helyettesítéssel betöltött. 11 engedélyezett álláshely van.

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától.

5.4. számú táblázat - A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

	rendőrök riasztása családi viszályhoz	tényleges feljelentések száma	bírósági ítélet
2008			
2009			
2010			
2011			
2012			

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A családon belüli erőszak a nemzetközi és országos statisztikák alapján sokkal jelentősebb mértékben jelenlévő probléma, mint gondolnánk. A helyi rendőrség és bíróság számszerű adatai tükrözhetik, hogy a bántalmazottak milyen mértékben mernek, illetve tudnak jogi segítséget kérni. Azzal is tisztában kell lennünk, hogy leggyakrabban a rendőrség riasztására is csak végső esetben kerül sor. Teljes körű vizsgálatot a témában annak jellegéből adódóan lehetetlen végezni, de egyes részterületek tanulmányozása segítheti a problémák feltárását, segíthet a megoldási lehetőség megtalálásában.

5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Férőhelyek száma	önkormányzati anyaotthon a településen	önkormányzati anyaotthon a település 50 km-es körzetében	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaotthon a településen	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaotthon a település 50 km-es körzetében
2008				
2009				
2010				
2011				
2012				

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az anyaotthonok és a családok átmeneti otthonai (anyagi vagy családi) krízishelyzetben jelenthetnek megoldást azok számára, akiknek nincs hová menniük. Bizonyos esetekben kimondottan célszerű, ha a krízishelyzetben lévő nő távol kerül addigi környezetétől, de vannak olyan helyzetek is, amikor az anyaotthon/családotthon és a lakóhely távolsága komoly problémát jelent (munkahely, gyermekellátó intézmények). Jellemzően ezen intézményeknél (a férőhelyek hiánya miatt főleg a téli időszakban) várólistás rendszer működik, ezért a férőhelyek száma mellett a jelenleg várólistán lévők számának szerepeltetésével pontosabb képet kapunk a témában.

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítélőtáblák vezetői		Közgyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008						
2009						
2010						
2011						
2012						

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A táblázat adatainak vizsgálatánál az arányokat (férfi/nő) szükséges figyelembe venni.

5.7 számú táblázat - A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

	Intézkedések, pályázatok, programok száma a településen	Önkormányzati	Más állami szerv által támogatott	Civil	Összes
2008					
2009					
2010					
2011					
2012					

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az adatgyűjtés azokat a pályázati programokat, vagy helyi rendeletekhez kapcsolt intézkedéseket gyűjti össze, melyek a nők munkaerő-piaci esélyegyenlőségéért tesznek, a nőkkel szembeni erőszak ellen lépnek fel, vagy bármilyen módon a nők esélyegyenlőségét állítják középpontba. Adatgyűjtéshez a helyi önkormányzaton kívül célszerű felkeresni a Kormányhivatal Munkaügyi Központját és civil szervezeteket.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	3443	5328	8771
2009	3412	5225	8637
2010	3410	5062	8472
2011	3392	5120	8512
2012	3319	5058	8377
2013	3172	4971	8143
2014	3050	4885	7935
2015	2951	4786	7737
2016	2915	4740	7655

Forrás: TelR

Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma 2014: 2304 fő

Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma 2014: 3775 fő

Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma 2015: 2273 fő

Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma 2015: 3793 fő

Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma 2016: 2294 fő

Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma 2016: 3865 fő

Az adatelemzés során azt kell figyelembe venni, hogy vannak-e ellátatlan (nyugdíj, nyugdíjszerű ellátás) időszerűak, és ha igen, akkor milyen arányban.

6.2.1. számú táblázat - Idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az 55-64 éves idősebbek foglalkoztatottsági mutatói (2000-2011) az alábbi linken található:

http://www.ksh.hu/thm/2/indi2_5_1.html

Az 55-64 éves idősebbek munkanélküliségi rátája (2000-2011) az alábbi linken található:

http://www.ksh.hu/thm/2/indi2_5_2.html

Munkaerőpiaci esélyegyenlőség 2000-2011:

http://www.ksh.hu/thm/2/indi2_3_3.html

A fenti táblák támpontot nyújtanak egy helyi adatgyűjtés előkészítéséhez, hiszen rendkívül részletes, a foglalkoztatás minden szegmensére kiterjedő adatokat, illetve gyűjtési kategóriákat tartalmaznak.

6.2.2. számú táblázat - Tevékeny idősor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Intézkedések, pályázatok száma a településen	Önkormányzati	Munkaügyi Központ által támogatott	Civil	Egyéb	Összesen
	db	db	db	db	db
2008					
2009					
2010					
2011					
2012					

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az adatgyűjtés célja, hogy csokorba szedjük azokat a pályázati programokat, vagy helyi rendeletekhez kapcsolt intézkedéseket, melyek elősegíthetik az idősebb korosztály foglalkoztatását, vagy tesznek az élethosszig tartó tanulás elvéért. Célszerű a helyi önkormányzatnál, a Kormányhivatal Munkaügyi Központjánál, civil szervezeteknél tájékozódni a témában, illetve adatot gyűjteni.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2012	1056	134		467		
2013	857	131		348		
2014	743	130		307		
2015	569	103		273		
2016	544	83		226		
2017	577	n.a		n.a.		

Forrás: TelR, helyi adatgyűjtés

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Éppen ezért csak következtethetünk annak létezésére. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Ennek alapján, ha a helyi, vagy területileg illetékes munkaügyi központtól arról kérünk adatokat, hogy hány fő regisztrált munkanélküli van az adott településen és ezek közül hányan 55 év feletti, illetve a tartós munkanélküliek között mekkora az 55 év feletti aránya, és az adatok alapján az arányok az idősebb korosztály felé tolódnak el, akkor állíthatjuk, hogy őket jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	4960	40	0,80
2009	5001	40	0,79
2010	5017	40	0,79
2011	5009	40	0,79
2012	5020	35	0,69
2013	5086	30	0,58
2014	5158	33	0,63
2015	5225	29	0,55
2016	5295	31	0,58

Forrás: TelR

A nappali ellátás szociális alapszolgáltatás, amely lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére a hajléktalan személyek és a saját otthonukban élő, következőkben felsorolt személyek részére: A) tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek, b) tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek, c) harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek. Igény szerint lehetőség van a napközbeni étkezésre is.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	37
2009	34
2010	31
2011	27
2012	23

2013	21
2014	19
2015	21
2016	18
2017	45

Forrás: JNSZKH Jászberényi Járási Hivatal

Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. A települési önkormányzat, 2007. január 1-jétől a jegyző időskorúak járadékában részesíti azt

a) a 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át,

b) az egyedülálló, 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 95%-át,

c) az egyedülálló, 75. életévét betöltött személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-át.

6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

	Mozielőadás látogatása	Színházelőadás látogatása	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényén részvétel	Vallásgyakorlás templomban	Sportrendezvényen részvétel
	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom
2008							
2009							
2010							
2011							
2012							

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az idősebb korosztálytól (lehet akár az 55 év felettiek, vagy csak a nyugdíjasok megkeresése) kérdőív segítségével fel lehet mérni, hogy az elmúlt években hány alkalommal látogattak meg különféle kulturális vagy sporteseményeket.

6.3.4. számú táblázat - Idősek informatikai jártassága

	Összes megkérdezett	Számítógépet használni tudók száma		Internetet használni tudók száma	
	fő	fő	%	fő	%
2008					
2009					
2010					
2011					
2012					

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az idősebb korosztálytól (lehet akár az 55 év felettiek, vagy csak a nyugdíjasok megkeresése) egy kérdőív segítségével tud az adatgyűjtő tájékozódni arról, hogy milyen informatikai jártassággal rendelkezik a korosztály.

6.4. számú táblázat - Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

	Az idősebb célcsoport igényeit célzó programok száma
2008	
2009	
2010	
2011	
2012	

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az adatgyűjtés célja, hogy a helyi önkormányzattól, vagy helyi civil, állami vagy egyházi szervezettől információkat kapjunk kifejezetten az idősebb korosztályt megcélzó programok, speciális programok számára. (pl. informatikai képzés, dalkör, nyugdíjasklub, stb.)

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	494	27
2009	471	25
2010	447	24
2011	1222	28
2012	1144	28
2013	1070	29
2014	1036	28
2015	943	n.a.
2016	890	n.a.

Forrás: TelR

a) Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők nemenkénti felosztása:

	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma férfiak	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nők
2008	173	321
2009	157	314
2010	153	294
2011	514	708
2012	510	634
2013	475	595
2014	450	586
2015	420	523
2016	397	493

Forrás: TelR

b) Egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők nemenkénti felosztása:

	Egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma férfiak	Egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nők
2008	12	15
2009	11	14
2010	10	14
2011	11	17
2012	13	15
2013	13	16
2014	13	15

Forrás: TelR

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	civil fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	önkormányzati fenntartású intézményben
2008	0	0	0
2009	0	0	40
2010	0	0	40
2011	0	0	40
2012	0	0	40
2013	0	0	22
2014	0	0	23
2015	0	0	25
2016	0	0	26

Forrás: TelR

A település civil és egyházi intézményeivel mindenképpen szükséges a kapcsolatfelvétel, az ellátásban kialakult arányok és a nem állami szolgáltatók jövőbeni tervei együttesen alakítják az elérhető szolgáltatás adott és jövőbeni minőségét. Fontos szempont, hogy a civil és egyházi fenntartók más települések lakosait is ellátják, tehát a helyi esélyegyenlőségi tervben a településen lakókat célszerű szerepeltetni. Feltehetően korábban létrejött és folyamatos együttműködést és a fejlesztések összehangoltságát tapasztalják a szakértők.

7.1.3. táblázat - Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban

A közfoglalkoztatás nem speciálisan a fogyatékos személyek részére biztosított foglalkoztatási forma, bár nem kizárt, hogy fogyatékos személy is foglalkoztatásra kerül a rendszerben. A foglalkoztatást szervező nem tartja nyilván a fogyatékos személyeket, ezért az adatszolgáltatás illetve a foglalkoztatásba bevont fogyatékosok száma nem vizsgálható. Ennek ellenére megkísérelhető az adatgyűjtés a következők szerint.

Aktuális jogszabály: - 2011. évi CXCI. törvény a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról.

- 1998. évi XXVI. törvény A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 327/2011. (XII.29.) Korm. rendelet
- A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjának, továbbá az akkreditált munkáltatók ellenőrzésének szabályairól szóló 176/2005. (IX.2.) Korm. rendelet
- A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény

Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban, a különféle típusú foglalkoztatásban résztvevők száma az alkalmazók szerinti megoszlásban				
		Közférában foglalkoztatott (pl. önkormányzat, kormányhivatal, állami vagy önkormányzati fenntartású intézmény)	Non profit szervezet	Gazdasági vállalkozás
Szociális foglalkoztatásban alkalmazottak	fejlesztő-felkészítésben résztvevők száma			
	munka rehabilitációban foglalkoztatottak száma			
Védett munkahelyen foglalkoztatottak száma				

Támogatott foglalkoztatásban résztvevők száma			
Nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatásban résztvevő fogyatékos személyek száma			

Forrás: helyi adatgyűjtés több forrás segítségével.

Ilyen adatokkal rendelkezik a Munkaügyi Központ, ahol a fogyatékos személyek kiválthatják az úgynevezett rehabilitációs kártyát. Adatot szolgáltat a helyi önkormányzat, a foglalkoztatást biztosító civil szervezet, egyházi fenntartású foglalkoztató intézmény. Gazdasági szereplők esetében támpont a rehabilitációs hozzájárulás csökkenése vagy kiváltása fogyatékos személyek foglalkoztatásával, a korábban említett rehabilitációs kártya éppen ezeknek a vállalkozói kedvezményeknek a jogosságát igazolja.

7.1.4. táblázat - A településen élő fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások

	<i>Állami/önkormányzati</i>			<i>Egyházi</i>			<i>Civil</i>		
	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>
falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás									
étkeztetés									
házi segítségnyújtás									
jelzőrendszeres házi segítségnyújtás									
családsegítés									
közösségi ellátás szenvedélybetegek részére									
közösségi ellátás pszichiátriai betegek részére									
támogató szolgáltatás									
nappali ellátás									

Forrás: helyi adatgyűjtés

A felsorolt szociális szolgáltatásokat ellátó intézmények és személyek éves munkájukról, esetforgalmukról beszámolót készítenek. Ezek a beszámolók tartalmazzák a szolgáltatást igénylő fogyatékosok számát. Sajnálatosan a családsegítés és a közösségi ellátás statisztikai nyilvántartásában nem szerepel, hogy a szolgáltatást igénybevevőnek van e bármilyen fogyatékosága, ezért itt csak becsült adatokat fogunk kapni. Az önkormányzat szociális ügyekkel foglalkozó osztálya, munkatársa révén a munkabeszámolók hozzáférhetőek.

A „közösségi ellátás szenvedélybetegek vagy pszichiátriai betegek részére” cellákba értelemszerűen csak az ellátott fogyatékos személyek számát szükséges megadni. Előfordul, hogy a fogyatékos személy aktuális vagy krónikus állapota szükségessé ezeket a közösségi ellátási formákat.

7.2.1. táblázat - Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezmények

A lehetséges kedvezmények igénylése és rendszeres használata nem feltétlenül az önkormányzat bevonásával történik. Így az adatgyűjtés korlátozott. Nem nyilvántartott, hogy hányan élnek a tömegközlekedésben elérhető kedvezményekkel, az adókedvezménnyel. Vannak olyan természetbeni ellátások, melyek nem a fogyatékosokhoz, hanem az alacsony jövedelemhez kötöttek.

1993. évi III. tv. (Szt.) alapján	
Pénzbeli ellátás	Fogyatékos személyek száma
Időskorúak járadéka	
Aktív korúak ellátása	
Rendszeres szociális segély	
Lakásfenntartási támogatás	
Ápolási díj	
Temetési segély	
Átmeneti segély	
Természetbeni ellátás:	
Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság Itt azokra a fogyatékos személyekre kérdezzük, akik az önkormányzat javaslatára, rászorultsági alapon kapnak TAJ kártyát az OEP-től.	
Közgyógyellátás. Ez a fogyatékos személyeknek alanyi jogon jár, nem fogyatékos személyek rászorultsági alapon vehetik igénybe. Mivel a településen élő fogyatékos személyek számának megállapítása nehéz, ez az adat is fontos mutató lehet.	
Adósságkezelési szolgáltatás	
Energia felhasználási támogatás	
Más jogszabályok alapján nyújtott ellátások	
Fogyatékosági támogatás	
Rokkantsági járadék	
Személygépkocsi átalakítási támogatás	
Közlekedési kedvezmény	
Személygépkocsi szerzési kedvezmény	
Parkolási igazolvány	

Forrás: helyi adatgyűjtés

A helyi önkormányzatok nem tartják nyilván, hogy a pénzbeli illetve a természetbeni ellátásban részesülők fogyatékos emberek-e, mert itt a szociális rászorultság az elsődleges. Egyes ellátásoknál kérnek orvosi igazolást az igénylőtől, de itt az ápolási és gondozási szükséglet mértéke a fontos, nem pedig a diagnózis vagy a fogyatékoság. A más jogszabály alapján nyújtott ellátásoknál a MÁK a folyósító, ezért az adat tőlük szerezhető be.

Javaslat: Reprezentatív kérdőíves felmérés az érintettek körében, hogy milyen ellátásokat vesznek igénybe. Érdekes lehet az a kérdés is, hogy ismerik-e egyáltalán a lehetőségeiket.

7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.

Közhasznúak azok az épületek, melyek használata senki számára sem korlátozott. Ebbe a körbe tartoznak az oktatás bármely szintjét befogadó épületek vagy épületrészek, az egészség-, szociális, kulturális, művelődés, sport célú építmények. Ilyenek és tevékenységük súlya miatt kiemelten fontosak az önkormányzati, a hatósági, a közigazgatási, az igazságszolgálati célokra fenntartott épületek vagy épületrészek. A mozgásukban akadályozottak, az idősek, nők és gyermekek a fizikai akadálymentességet igénylik, a többi fogyatékos csoport számára az infokommunikációs akadálymentesség a jogos igény. Ilyenek a kontrasztos színekkel készült táblák, tapintható információk, hallható segítség, jelnyelvi segítség, a belső környezetben való tájékozódást elősegítő piktogramok, feliratok.

Aktuális jogszabályok:

1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről

2009. évi CXXV. törvény a magyar jelnyelvről és a magyar jelnyelv használatáról

62/2011. (XI. 10.) NEFMI rendelet a jelnyelvi tolmácsszolgálatok működésének és a jelnyelvi tolmácsszolgáltatás igénybevételének feltételeiről igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes szabályairól

		Igen/nem								
		Lift	Vak- vezető sáv	Mozgás- korláto- zottak részére mosdó	Rám- pa	Hangos tájéko- ztatás	Induk- -ciós hurok	Tapin- tható infor- máció	Jel- nyelvi segít- ség	Egyéb
oktatási intézmé- nyek	alapfok									
	középfok									
	felsőfok									
Egész- ségügyi intézmé- nyek	fekvőbeteg ellátás									
	járó beteg szakellátás									
	alapellátás									
kulturális, művelődési intézmények										
önkormányzati, közigazgatási intézmény										
igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség										
szociális ellátást nyújtó intézmények										

Forrás: helyi adatgyűjtés, személyes tapasztalat, fogyatékos ügyi referens információi, fogyatékosok civil szervezetei

Kérjük, adja meg, hogy a fizikai és infokommunikációs akadálymentesítő eszközök közül melyek állnak rendelkezésre (Igen/nem válasszal).

7.3.2. táblázat – Akadálymentesítés a foglalkozatónál

		Igen/nem								
		Lift	Vak- vezető sáv	Mozgás- korláto- zottak részére	Rám- pa	Hangos tájéko- ztatás	Induk- -ciós hurok	Tapin- tható infor- máció	Jel- nyelvi segít- ség	Egyéb

			mosdó						
A foglalkoztató neve és a foglalkoztatás jellege:									

Forrás: helyi adatgyűjtés, a vizsgált területen foglalkoztatást végző vállalkozásoknál.

A munkahelyek akadálymentesítettségéről alig lehetséges az adatgyűjtés, mivel a többsége vállalkozás formában működik.

Kérjük, adja meg, hogy a fizikai és infokommunikációs akadálymentesítő eszközök közül melyek állnak rendelkezésre (Igen/nem-es válasszal). Foglalkoztatónként külön sorokat szükséges nyitni.

7.3.3. táblázat - Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség a közlekedésben

	Igen/nem								
	Lift	Vak-vezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
Közterület (utca/járda, park, tér)									
Helyi és távolsági tömegközlekedés									
Buszpályaudvar, buszvárók									
Vasútállomás									

Forrás: helyi adatgyűjtés, a vizsgált területen az önkormányzat szociális ügyekkel foglalkozó munkatársától és az érdekvédelmi szervezetek vezetőitől.

7.3.4. táblázat - Fogyatékos személyek rendelkezésére álló helyi szolgáltatások

	Az adott évben a szolgáltatást igénylő fogyatékos személyek száma		
	2010	2011	2012
ápolást, gondozást nyújtó intézmény			
rehabilitációs intézmény			
lakóotthon			
támogatott lakhatás*			
átmeneti ellátást nyújtó fogyatékosok gondozóháza			

Forrás: helyi adatgyűjtés

A helyi adatgyűjtést nehezíti a lehetséges fenntartók sokfélesége. A felsorolt intézményeket egyházi és civil szervezetek is alapíthatják és működtethetik. Különösen fontos arról meggyőződni, hogy milyen tervezési, megvalósítási szakaszban van a támogatott lakhatás megvalósítási programja. Tulajdonképpen ennek fejlettsége az egyik legerősebb mutatója a fogyatékosokról való gondoskodásnak.

A szociális alapszolgáltatások segítséget jelentenek a fogyatékos személyeknek abban, hogy saját otthonukban, lakókörnyezetükben önálló életvitelt tudjanak fenntartani. Különös jelentősége van a helyi tájékoztatásnak, a mindenki számára azonos esélyű hozzáférés biztosításának. Célszerű ennek formáiról és rendszerességéről információkat gyűjteni.

Szakellátás akkor válik szükségessé, ha a fogyatékos személy önálló életvitelét saját otthonában az alapszolgáltatások már nem tudják biztosítani. Ezekben az ellátási formákban is külön gondot kell fordítani az önrendelkezés és önállóság érvényesülésére. Ilyenek az intézmény napirendjének szigorúsága, a kapcsolatok ápolásának lehetősége és módja intézményen kívüli személyekkel, intézményen belüli párkapcsolatok alakulása.

*A támogatott lakhatást 1257/2011. (VII. 21.) Korm. határozatot teszi lehetővé, 2012. január 1-sejétől kezdődően. Az eddigi bentlakásos intézményeket felváltó önálló lakóotthonba való kitagolás, lehetővé teszi a lakhatás és a napközbeni tevékenységek (pl. oktatás, gondozás, szabadidős tevékenységek, társas kapcsolatok) szétválását. A korábbi komplex ellátás a jövőben két önálló szolgáltatásban valósul meg, a lakhatást és az önálló életvitelt segítő szolgáltatásra.

Aktuális jogszabály:

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről

321/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet a szociális szolgáltatók és intézmények működésének engedélyezéséről és ellenőrzéséről

1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

1257/2011. (VII. 21.) Korm. határozat